SUOMEN EVANKELIS-LUTERILAINEN KIRKKO

Kirkon keskusrahasto

Talousarvio vuodelle 2019 ja toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2019–2021

Kirkkohallituksen esitys 3/2018 kirkolliskokoukselle

Asianumero: DKIR/489/02.00.01/2018

Sisällys

Yleisperustelut ... 1
Suunnittelun lähtökohdat ... 1
Taloudelliset lähtökohdat ... 3
Yleinen talouskehitys ... 3
Kirkkohallituksen ja osastojen perustoiminnan kuvaus ... 4
Kirkkohallituksen henkilöstösuunnitelma ... 4
Hallinto-osasto ... 5
Työmarkkinaosasto, Kirkon työmarkkinalaitos ... 7
Talousosasto ... 8
Toiminnallinen osasto ... 9
Ulkoasiain osasto ... 10
Kansliapäällikön toimisto ... 12
Kirkon viestintä ... 13
Kirkon tutkimuskeskus ... 14
Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA) ... 15
Kirkon palvelukeskus ... 19
Piispainkokouksen kanslia ... 20
Arkkipiispan kanslia ... 21
Suunnitelman keskeiset kohdat ... 22
Erillishankkeet ... 22
Käynnissä olevat ... 22
Uudet ... 26
Kansainvälisen työn hiippakuntasihteerit ... 26
Kirkon keskusrahaston omistamat ja vuokraamat kiinteistöt ja toimitilat ... 27
Kirkon talon muutostyöt ... 27
Kirkkohallituksen ympäristöohjelma ... 28
Lapsivaikutusten arviointi ... 28
Kirkon yhteisen toiminnan rahoittaminen ... 29
Esitykset talousarvioon ... 30
Ylivieskan kirkon rakentaminen ... 30
Porvoon tuomiokapitulin piharakennuksen korjaus ... 30
Sitovuustaso ... 32
Päätösesitys ... 33

Kirkon keskusrahaston talousarvio ... 34
Kirkon yhteinen toiminta ... 36
Talousarvio ... 36
Kirkkohallituksen talousarvio ja tuloskortti ... 38
Turun arkkihiippakunta ... 42
Tampereen hiippakunta ... 46
Oulun hiippakunta ... 49
Mikkelin hiippakunta ... 53
Borgå stift / Porvoon hiippakunta ... 55
Kuopion hiippakunta ... 58
Lapuan hiippakunta ... 63
Helsingin hiippakunta ... 70
Espoon hiippakunta ... 73
Tuomiokapitulien toimitilat ... 76
Tuomiokapitulien yhteiset ... 77
Avustukset ... 78
Avustukset seurakunnille ... 78
Verotulojen täydennys ... 78
Harkinnanvarainen avustus ... 78
Kirkon palvelukeskukseen siirtymisen tukeminen ... 79
Perinteinen Kirkon keskusrahaston rakennusavustus ... 79
Koulutusavustus ... 79
Avustukset yhdistyksille ja laitoksille ... 80
Yhteistyösopimuksen tehneet järjestöt ... 80
Kouluttavat laitokset ... 80
Sisar-yhteisöt ... 81
Muut yhdistykset ja laitokset ... 81
Muut avustukset ... 81
Sekalaiset avustukset ... 82
Valtion rahoitus ... 87
Omakatteiset rahastot ... 89
Kirkon palvelukeskus ... 93
Toiminta- ja taloussuunnitelma ... 93
Talousarvio ... 95
Tuloskortti ... 96
Investoinnit ja hankkeet ... 98

Investoinnit ... 98
Kiinteistö- ja kalustoinvestoinnit ... 98
Kirkon ICT-kehitystoiminta ... 99
Rahoituslaskelma ... 102
Kirkkohallituksen suunnitteluyksiköiden talousarviot ja toiminnan kuvaus ... 103
Kirkolliskokous ... 103
Piispainkokouksen kanslia ... 104
Arkkipiispan kanslia ... 109
Kirkkohallituksen yhteinen toiminta ... 112
Kansliapäällikön toimisto ... 115
Hallinto-osasto ... 116
Kirkkohallituksen työmarkkinaosasto (TMO) ... 122
Kirkon työmarkkinalaitos (KiT) ... 122
Talousosasto ... 128
Toiminnallinen osasto ... 135
Ulkoasiain osasto ... 143
Kirkon viestintä ... 150
Kirkon tutkimuskeskus ... 160
Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA) ... 165
Jäsenmaksut ja erityisavustukset kirkkojen kansainvälisille yhteistyöjärjestöille ... 181
Kirkon ulkomaiset yhteydet ... 182
Kirkon ulkosuomalaistyö ... 183
Muut yhteiset tarpeet ... 186
Kiinteistöt ... 188
Rahastot ... 189

Yleisperustelut

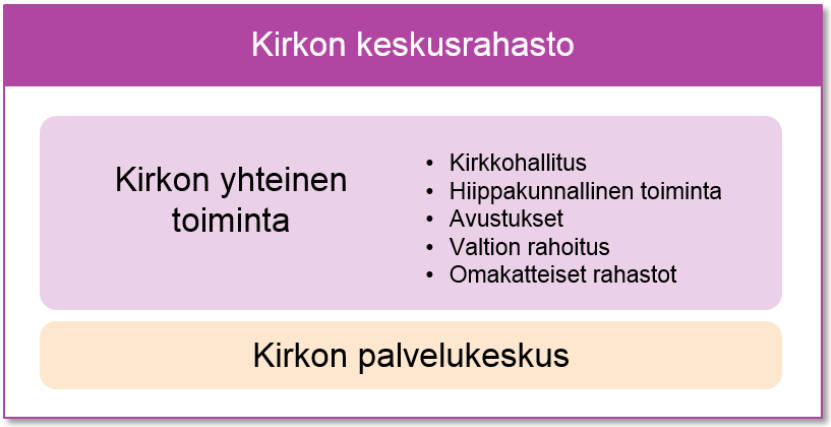

Suunnittelun lähtökohdat

Kirkkohallituksen arvot

Usko
- Liitymme maailmanlaajaan Kristuksen kirkkoon ja sen uskoon.

Toivo
- Vahvistamme luottamusta tulevaisuuteen.

Rakkaus
- Toimimme vuorovaikutteisesti, vastuullisesti ja oikeudenmukaisesti.

Kirkkohallituksen tehtävä

- Hoidamme kirkon yhteisiä tehtäviä kotimaassa ja kansainvälisesti.
- Vaikutamme yhteyskunnassa tuoden esiin kirkon sanomaa ja arvoja.
- Tuemme seurakuntia muuttuvassa toimintaympäristössä.

Kirkkohallitus vuonna 2020

- Olemme muutoksen keskellä yhteistyöhakuinen seurakuntien palvelija ja yhteiskunnallinen vaikuttaja.

Strategiset painopisteet

- **Nostamme kirkon sanoman esiin:** Huolehdimme kirkon valtakunnallisesta viestinnästä yhteistyössä seurakuntien ja muiden toimijoiden kanssa monikanavaisesti.
- **Kohtaaminen koskettaa:** Keräämme järjestelmällisesti palautetta suunnitelmistamme ja työstämme. Vahvistamme kirkon eri toimijoiden keskinäistä yhteistyötä ja selkeytämme työnjakoa.
- **Rakastamme lähimmäistä:** Edistämme heikoimmassa asemassa olevien ja kestävän kehityksen puolesta tehtävää työtä kirkossa.
- **Arvostamme jäsenyyttä:** Selvitämme keinoja helpottaa kirkkoon liittymistä ja vahvistamme osallisuuden toteutumista kirkossa.

Taloudelliset lähtökohdat

Yleinen talouskehitys

Kuluvasta vuodesta 2018 on tulossa nykyisen suhdannevaiheen paras vuosi. Valtiovarainministeriö ennustaa 14.9. julkaistussa taloudellisessa katsauksessaan talouskasvun kiihtyvän 3,0 prosenttiin tänä vuonna. Seuraavina vuosina Suomen talouden kasvu kuitenkin hidastuu runsaaseen 1½ prosentin vauhtiin.

Suomen talous kasvaa 1,7 prosenttia vuonna 2019 ja 1,6 prosenttia vuonna 2020. Investoinnit tukevat talouskasvua edelleen, vaikka rakennusinvestoinnit alenevat ensi vuonna. Viennin kasvu tasoittuu maailmankaupan kasvun mukaiseksi, ja nettoviennin vaikutus Suomen talouskasvuun pienenee.

Keskipitkällä aikavälillä vuosina 2021–2022 talouden arvioidaan kasvavan noin prosentin vuodessa.

Työllisyyden kasvu on alkuvuoden 2018 aikana ollut jopa nopeampaa kuin mitä taloudellisen aktiviteetin perusteella voisi olettaa. Työllisiä on tällä hetkellä enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Työllisyysasteen trendi ylitti kesäkuussa vuoden 2008 suhdannehuipun lukemat ja oli 71,8 prosenttia. Vahvana jatkuva talouskasvu nostaa vuoden 2018 työllisten määrän 2,6 prosenttia edellisvuotta korkeammaksi. Talouskasvun hidastumisesta huolimatta työllisyyden kasvu jatkuu koko ennustejakson ajan ja työllisyysaste nousee 73 prosenttiin vuonna 2020.

Hyvä talouskehitys sekä hallitusohjelman mukaiset sopeutustoimet tasapainottavat julkista taloutta lähivuosina. Julkisen talouden rahoitusasema kääntyy ylijäämäiseksi vuosikymmenen taitteessa, ja velka suhteessa bruttokansantuotteeseen laskee. Julkisen talouden kestävä rahoitus ei kuitenkaan ole turvattu pitkällä aikavälillä. Väestön ikääntyminen kasvattaa julkisia menoja, vähentää työikäisen väestön määrää ja heikentää talouden kasvumahdollisuuksia. Talouskasvusta julkiseen talouteen syntyvät tulot eivät tulevina vuosikymmeninä riitä nykyrakentein rahoittamaan julkisia palveluja ja etuuksia.

Korkeasuhdanne maailmantaloudessa jatkuu, mutta nopein kasvuvaihe on jo takana. Etenkin Euroopassa on merkkejä talouskasvun hidastumisesta. Työttömyys on kuitenkin vähenemässä, ja kuluttajien luottamus on vahvaa. Inflaatio on kiihtynyt kuluvan vuoden aikana, mutta pohjainflaatio on vielä hidasta.

Yhdysvaltojen talous kasvaa nopeasti, ja työttömyys on erittäin vähäistä. Yksityinen kulutus on kannatellut maan talouskasvua. Riskit talousnäkymälle painottuvat aiempaa vahvemmin alasuuntaan. Keskeinen riski on kauppasodan kärjistyminen. Keskeisten talouksien väliset kaupan esteet vaikuttavat laajemmin kuin ensisilmäyksellä näyttäisi. Yksittäisen valtion asettamat tullit haittaavat mitä ilmeisimmin myös maan omaa teollisuutta. Kauppasodan yltyminen hidastaisi maailmankaupan ja siten myös maailmantalouden kasvua.

Kirkkohallituksen ja osastojen perustoiminnan kuvaus

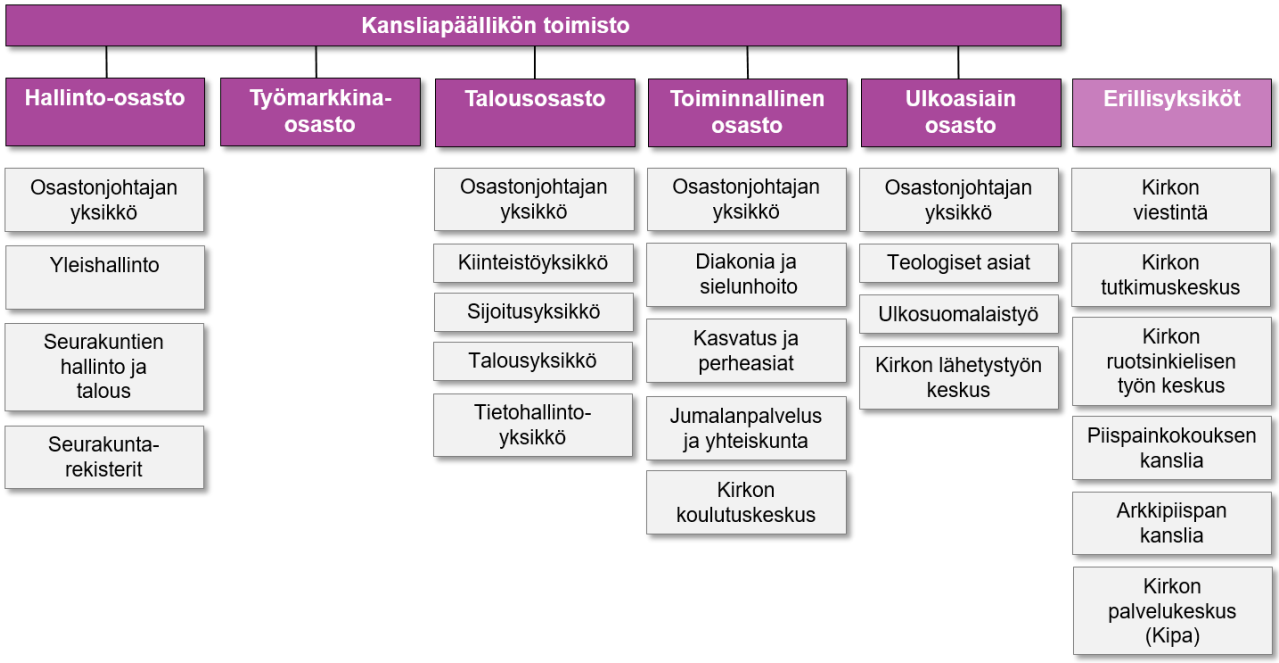

Kirkkohallituksen henkilöstösuunnitelma

Määräaikaisten projektien päättymisen, toimintojen uudelleenorganisointien sekä eläköitymisten yhteydessä tapahtuvien töiden uudelleenjärjestelyjen myötä Kirkkohallituksen henkilöstömäärä tulee edelleen vähentymään.

Taloudellisten resurssien supistuminen, toimintaympäristön muutos sekä henkilöstömäärän vähentyminen edellyttävät kykyä uudistaa rakenteilta sekä toimintatapoja. Osaamista on yhdistettävä yli osastorajojen, hallintokulttuuria on kehitettävä, otettava käyttöön täysipainoisesti uuden teknologian hyödyt ja kehitettävä työmuotoja sekä uudistettava tehtävien sisältöjä ja työnkuvia.

Tämä edellyttää henkilöstöltä kykyä ja edellytyksiä siirtyä tehtävästä toiseen ja joustaa työnkuvissa ja tehtävissä. Edellä mainitut asiat edellyttävät vahvaa panostamista henkilöstön osaamiseen ja työhyvinvointiin.

Kirkkohallituksen henkilöstömäärän kehitys ja henkilöstösuunnitelma vuosina 2014–2021

*) Henkilötyövuosi, htv: Henkilötyövuodella tarkoitetaan täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työskentelyä (säännöllinen työaika + ylityötunnit). Raportoinnissa on käytetty tietoja, jotka sisältävät ko. kalenterivuoden työajan, josta on vähennetty keskeytykset.

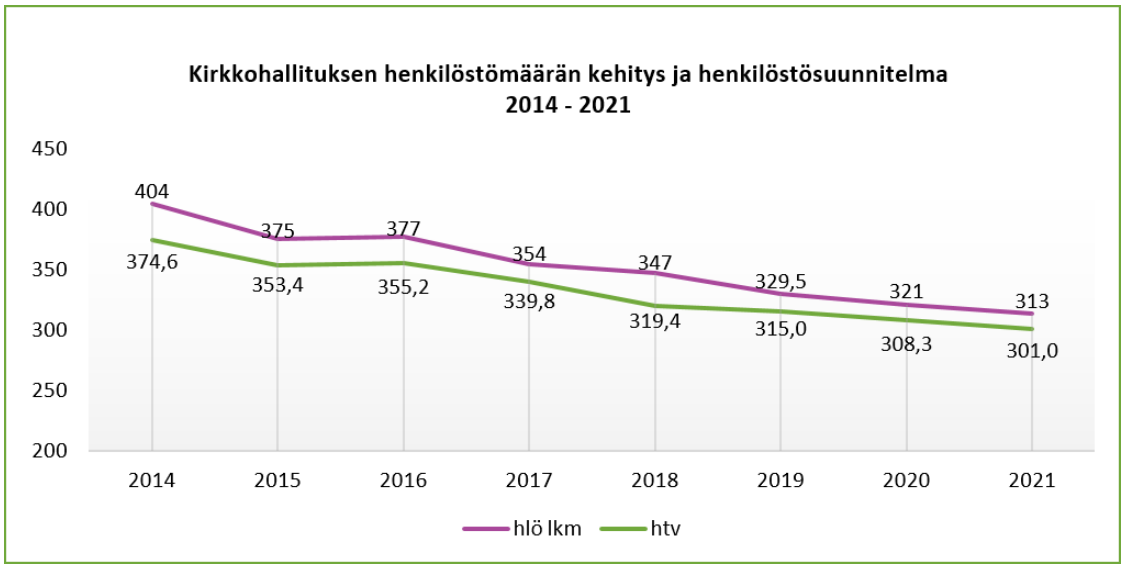

*) Lisätietoja sähköisessä nettiversiossa.

Hallinto-osasto

Tehtävät ja vastuualueet

Hallinto-osasto toteuttaa ja kehittää muuttuvassa toimintaympäristössä kirkon hyvää hallintoa yhteistyössä seurakuntien ja muiden tahojen kanssa. Tuemme seurakuntia antamalla asiantuntija-apua ja vaikuttamalla yhteiskunnassa. Hallinto-osasto käsittelee asiat, jotka koskevat säädösvalmistelua, kirkon yhteistä hallintoa, seurakuntien hallintoa ja taloutta, kirkon kulttuuriperintöä, kirkollisverotusta, kirkonkirjojenpitoa ja kirkollisia vaaleja. Hallinto-osasto käsittelee lisäksi ne asiat, jotka eivät kuulu muiden osastojen ja yksiköiden toimialaan. Hallinto-osasto on jakautunut kolmeen yksikköön.

- Yleishallinnon yksikkö tarjoaa palveluita ja neuvontaa sekä seurakunnille että Kirkkohallituksen sisällä. Yleishallinnon tehtäviin kuuluvat kirkon keskushallinnon päätöksentekoa sekä asian- ja dokumentinhallintaa tukevat toiminnot, kuten kirkolliskokouksen kansliatoiminnot sekä Kirkkohallituksen täysistunnon ja virastokollegion tukitoiminnot. Lisäksi yksikkö vastaa Kirkkohallituksen kirjastosta ja käännöstoiminnasta.
- Seurakuntien hallinto ja talous -yksikkö vastaa asiantuntija-avun antamisesta seurakuntien hallinnon, taloushallinnon ja kiinteistötoimen kehittämiseen sekä hautaustoimeen ja kirkon kulttuuriperinnönylläpitoon liittyvissä tehtävissä. Yksikkö hoitaa myös kirkollista tilastointia ja kirkollisia vaaleja koskevia tehtäviä.
- Seurakuntarekisterit yksikkö vastaa kirkon yhteisen jäsentietojärjestelmän (Kirjurin) toiminnasta ja kehittämisestä sekä antaa ohjeita ja neuvoja kirkonkirjojen pidosta ja

kirkkoherranviraston hoidosta seurakunnille. Asianhallintajärjestelmä Domuksen kehittäminen on siirtymässä yksikön vastuulle.

Lisäksi osasto palvelee, tukee ja kehittää sekä kirkon keskushallintoon että seurakuntien ja seurakuntayhtymien hallintoon ja talouteen liittyvää päätöksentekoa ja päätöksentekoprosesseja. Niin keskushallinnossa kuin seurakuntahallinnossakin lainsäädännön tulkinnan ja soveltamiskäytännön tuen tarve on jatkuvaa. Osaston edunvalvontavastuulla ovat seurakuntien hallintoon, talouteen, kirkollisverotukseen sekä muihin osaston tehtäväalueen toimintaan vaikuttavat lakihankkeet.

Nykytilanne ja tulevaisuudennäkymät

Toimintaympäristön ja lainsäädännön nopeat muutokset, seurakuntien taloudellinen kehitys sekä sähköisten tietojärjestelmien ja asiointipalvelujen vaatimukset edellyttävät perinteisen hallintokulttuurin sujuvoittamista. Kirkon yhteisistä tietojärjestelmistä jäsentietojärjestelmä Kirjurin, asianhallintajärjestelmä Domuksen, kiinteistönhallintajärjestelmä eli kohderekisteri Basiksen ja kirkon tilastointipalvelun ylläpito ja kehittäminen ovat osaston vastuulla. Lisäksi on esiintynyt painetta uusien yhteisten tietojärjestelmien kuten hautaustoimen järjestelmän aikaansaamiseen.

Useat osaston tehtävät vaativat erityisasiantuntijuutta. Osaston tehtäväkentän ollessa laaja yhden tehtäväalueen asiantuntijuus on pääasiassa yhden osaajan vastuulla. Asiantuntijoiden tehtäväkuvat ovat lisäksi laajoja ja heiltä vaaditaan moninaista osaamista. Osastolla toteutettavaa säädösvalmistelua tehdään muiden työtehtävien ohella. Työnkuvien joustavuutta jouduttaneen lisäämään entisestään tulevaisuudessa.

Osaston perustehtävien hoitaminen on haavoittuvaa ja tehtäviä joudutaan viljalti priorisoimaan. Tilannetta on pyritty korjaamaan tiimityöskentelyllä, osaston sisäisiä prosesseja kehittämällä sekä seurakuntaosaajien mukanaololla projekteissa. Uusissa kehityshankkeissa joudutaan käyttämään määräaikaista projektihenkilöstöä.

Keskeiset painopistealueet

- Suunnitelmakaudella hallinto-osastolla kehitetään osaston hallinnoimien tietojärjestelmien hyötykäyttöä. Jäsentietojärjestelmä Kirjurin käyttöä edistetään uusissa sähköisissä palveluissa samalla kun järjestelmän prosesseja pyritään automatisoimaan ja robotisoimaan. Tilastotietokantaa hyödynnetään yhä laajemmin luomalla talouden ja toiminnan raportteja seurakuntatyön tueksi.
- Lisäksi erillishankkeena toteutettavan arkistoasiakirjojen digitoinnin hankkeesta saadut opit jalostetaan seurakuntien käyttöön.

Henkilöstö

Hallinto-osaston henkilömäärä on tällä hetkellä 25. Määräaikaisen projektin päättymisen myötä sekä eläköitymisen yhteydessä tapahtuvien töiden uudelleen allokointien johdosta osaston perushenkilöstön määrän arvioidaan vähenevän 20:een toiminta- ja taloussuunnitelmakauden aikana.

Työmarkkinaosasto, Kirkon työmarkkinalaitos

Tehtävät ja vastuualueet

Kirkon työmarkkinaosasto huolehtii kirkon palveluksessa olevien palvelussuhdetta koskevasta säädösvalmistelusta ja mallisääntöjen laatimisesta, kirkon henkilöstöpolitiikasta, kirkon työnantajaviestinnästä ja kirkon henkilöstön osaamisen kehittämisestä henkilöstöpolitiikan alalla ja muilta osin yhteistyössä toiminnallisen osaston kanssa. Lisäksi työmarkkinaosasto hoitaa kirkon työmarkkinalaitokselle kuuluvat tehtävät.

Kirkon työmarkkinalaitos toimii evankelis-luterilaisen kirkon sekä seurakuntien ja seurakuntayhtymien edunvalvojana ja vaikuttajana työmarkkina-asioissa. Kirkon työmarkkinalaitos on yksi Suomen työmarkkinoiden keskusorganisaatioista (ns. työmarkkinakeskusjärjestö). Se neuvottelee ja sopii keskusjärjestö- ja liittotason sopimukset mm. työntekijöiden ja viranhaltijoiden palvelussuhteen ehdoista sekä valvoo kirkkotyönantajien etuja työoikeuden ja työelämän kehittämisasioissa.

Nykytilanne ja tulevaisuudennäkymät

Osastolla valmistellaan säännöksiä osana työmarkkinatoimintaa, mutta myös kirkon omien säännösten muuttamista sikäli kuin kyse on henkilöstöstä. Henkilöstön osaamista kehitetään yhteistyössä koulutuskeskuksen kanssa. Lisäksi hoidetaan työmarkkinalaitokselle kuuluvaa työnantajaedunvalvontaa ja -vaikuttamista keskusjärjestö- ja liittotasolla. Liittotasolla huolehditaan keskeisistä ja kaikille yhteisistä asioista, kuten palkkaus- ja työaikajärjestelmästä sekä paikallisen sopimistoiminnan raameista.

Keskeiset painopistealueet

- Kirkon työmarkkinalaitos jatkaa kirkon palkkaus- ja työaikajärjestelmien uudistamista. Selvityksen kohteena ovat mm. yleisen palkkausjärjestelmän kehittäminen edelleen kohti kokonaispalkkausta, kirkon yleistyöaikajärjestelmän vakiinnuttaminen ja hengellisen työn moduuli- ja vuosityöaikajärjestelmien kehittäminen.

Henkilöstö

Työmarkkinaosastolla työskentelee yhteensä 8 henkilöä: johtajan lisäksi 5 asiantuntijaa ja 2 tukipalvelutehtävissä. Kokemukset liittokohtaisesta sopimuskierroksesta ja työnjaosta liittojen ja keskusjärjestöjen kesken osoittavat, että henkilöstöltä vaaditaan verkostoitumista sekä monipuolista osaamista ja joustavuutta.

Talousosasto

Tehtävät ja vastuualueet

Kirkon keskusrahaston/Talousosaston (kiinteistö-, talous ja tietohallinto) tehtävänä on vastata Kirkon keskusrahaston toiminnan rahoituksesta ja omaisuuden hoidosta.

- Kiinteistöyksikkö vastaa Kirkon talon sisäisistä tukipalveluista. Lisäksi kiinteistöyksikkö vastaa Kirkon keskusrahaston omistamien kiinteistöjen ja huoneistojen peruskorjauksesta ja kunnossapidosta. Kirkon keskusrahaston omistamia kiinteistöjä on 19 kpl ja asuinhuoneistoja 53 kpl.
- Talousyksikkö vastaa Kirkon keskusrahaston ja eläkerahaston taloushallinnosta. Tärkeimmät taloushallinnon toiminnot (ostolaskujen reititys ja tiliöinti, matkalaskujen asiatarkastus matkustussäännön mukaisesti, Kirkkohallituksen maksamien palkkioiden asiatarkastus ja tiliöinti sekä käyttäjien ohjaaminen koko Kirkkohallituksen, kahden tuomiokapitulin osalta) on keskitetty taloustiimiin. Tiimin ja Kirkkohallituksen sekä tiimin ja Kipan välistä työnjakoa kehitetään edelleen tehokkuuden lisäämiseksi.
- Tietohallintoyksikkö toteuttaa kirkon voimassa olevaa tietohallintostrategiaa. Kehitystoiminnan lisäksi tietohallintoyksikkö vastaa ICT-projektitoiminnasta, hankinnoista sekä tarjoaa tietotekniikan palvelukokonaisuuksia sopimuspohjaisesti.

Nykytilanne ja tulevaisuudennäkymät

Kehitämme kirkon projektitoimintaa yhdessä seurakuntien kanssa.

Keskitettyjen hankintojen hyödyntäminen tuo seurakunnille merkittäviä taloudellisia säästöjä. Kaikki Kirkkohallituksen hankintapalveluiden kautta tehdyt kilpailutukset toteutetaan seurakuntien hyödynnettäväksi. Yhteistyötä tehdään kuntien yhteishankintayksikön kanssa.

Kirkon keskusrahaston IT-alue tarjoaa keskushallinnolle sekä sopimuspohjaisesti siihen liittyneille seurakunnille ICT-peruspalvelut. Lisäksi tarjotaan kaikille seurakunnille erilaisia tietojärjestelmä- ja sovelluspalveluita sekä jaetaan asiantuntemusta seurakuntien välillä.

Kehitämme työkaluja ja toimintatapoja talouden seurantaan. Teemme tilinpäätöksen informatiivisemmaksi.

Huolehdimme kiinteistöjen kunnosta tehtyjen kuntoarvioiden mukaisesti.

Keskeiset painopistealueet

- Tasapainotamme Kirkon keskusrahaston talouden vuoteen 2021 mennessä.
- Kehitämme seurakuntalähtöistä projekti- ja palvelutoimintaa. Seurakunnat voivat antaa kehittämisehdotuksia ideasalkun kautta.

Henkilöstö

Talousosaston henkilöstön määrä on edelleen laskeva; suunnitelmakauden alussa 36 ja suunnitelmakauden lopussa 34.

Toiminnallinen osasto

Tehtävät ja vastuualueet

Toiminnallisen osaston tehtävänä on hoitaa kirkon yhteistä toimintaa koordinoimalla ja kehittämällä kirkon työtä yhteistyössä seurakuntien, hiippakuntien ja kirkollisten järjestöjen kanssa, huolehtimalla kirkon toimintaan liittyvistä yhteyksistä ja vaikuttamalla päätöksentekoon yhteiskunnassa sekä edistämällä kirkon toiminnan verkostoitumista ja yhteistyötä.

Kirkon yhteisen toiminnan koordinoiminen ja kehittäminen muodostuu yhtäältä yhteisten tehtävien hoitamisesta (esimerkiksi palveleva puhelin, nettiauttaminen sekä kirkon työ verkossa) ja toisaalta seurakuntatyön tukemisesta sekä sisällöllisestä ja menetelmällisestä kehittämisestä. Keskeisiä tehtäväalueita ovat jumalanpalveluselämä, kasvatus ja opetus, sielunhoito ja diakonia. Toiminnallisella osastolla tuetaan ja edistetään myös kirkon ja seurakuntien erityistehtävien työtä, kuten perheneuvontaa, sielunhoitoa sairaaloissa ja muissa organisaatioissa ja evankelioimista. Toiminnallinen osasto edistää kirkon työtä erilaisissa erityisryhmissä (esim. viittomakieliset, vammaisryhmät, maahanmuuttajat ja monikulttuuriset yhteisöt, saamelaiset, romanit jne.) Yhteisöllisen työotteen merkitys on nousemassa yhä tärkeämmäksi. Tärkeä ulottuvuus seurakuntatyön kehittämistä on kirkon työntekijöiden koulutus. Kirkon koulutuskeskus huolehtii kirkon työntekijöiden täydennyskoulutuksesta ja sen koordinoinnista sekä osallistuu kirkon työntekijöiden ammatillisen peruskoulutuksen kehittämiseen yhteistyössä oppilaitosten kanssa.

Nykytilanne ja tulevaisuudennäkymät

Yhteiskunnallisten yhteyksien hoitaminen ja myönteinen vaikuttaminen päätöksentekoon ovat osaston asiantuntijoiden keskeinen tehtävä, erityisesti seurakuntien toimintaan liittyvissä tehtävissä. Keskeiset näkökulmat ovat kirkon edunvalvonta ja arvoperusteinen yhteiskuntavastuu. Tämä koskee lainsäädäntöä ja muuta vaikuttamista esimerkiksi koulutus-, työvoima-, talous-, sosiaali-, terveys-, kulttuuri- liikunta-, nuoriso- ja ympäristöpolitiikan alueilla. Yhteistyökumppaneita ovat valtion viranomaiset sekä erilaiset kansalaisjärjestöt.

Ajankohtaisia asioita ovat esimerkiksi maakunta- ja sote -uudistus, kasteen ja kirkon jäsenyyden toteuttamiseen ja rauha-tematiikkaan liittyvät toiminnalliset hankkeet sekä maahanmuuttoon ja monikulttuurisuuteen liittyvät kysymykset. Osaston työtä leimaa läheinen yhteistyö kristillisten järjestöjen ja kouluttavien oppilaitosten kanssa. Kirkkohallituksen organisaatiossa toiminnallisen osaston vastuulla ovat myös valmiusasiat. Vuonna 2019 osastolla aloitetaan kirkolliskokouksen tulevaisuuslinjauksien mukainen toiminnan ja mahdollisesti rakenteenkin uudistaminen.

Keskeiset painopistealueet

- Seurakuntalaisuuden ja osallisuuden vahvistaminen seurakuntien arjessa.
- Yhteisölähtöisen työotteeen tukeminen.
- Kasteen ja kummiuden merkityksen lisääminen.

Henkilöstö

Osaston henkilömäärä on vuoden 2019 lopussa 54 (vuonna 2018: 57).

Ulkoasiain osasto

Tehtävät ja vastuualueet

Ulkoasiain osasto hoitaa kirkon ekumeenisia ja kansainvälisiä suhteita ja niihin liittyviä teologisia asioita. Se valmistelee ja toimeenpanee kirkkomme teologisia dialogeja, hoitaa yhteyksiä eri kirkkoihin, kansainvälisiin kirkkoliittoihin ja Suomen Ekumeeniseen Neuvostoon sekä yliopistoihin ja tutkimuslaitoksiin. Osasto koordinoi ystävyysseurakuntatyötä, erityisesti suhteita Inkerin, Viron ja Unkarin evankelis-luterilaisiin seurakuntiin sekä hoitaa stipendivaihtoa sopimuskirkkojen kanssa.

Osasto koordinoi kirkon lähetysjärjestöjen ja Kirkon Ulkomaanavun yhteistä toimintaa. Se huolehtii kirkon lähetystyön yhteisestä linjauksesta ja kasvatus-, koulutus- ja tiedotustoiminnasta. Se hoitaa yhteyksiä lähetyksen kansainvälisiin toimijoihin ja verkostoihin ja seuraa kansainvälistä lähetystyötä ja missiologista keskustelua. Lisäksi osasto osallistuu uskontojen väliseen keskusteluun ja yhteydenpitoon muiden uskontojen kanssa.

Osasto vastaa ulkomailla asuvien suomalaisten parissa tehtävän kirkollisen työn suunnittelusta ja toteutuksesta yhteistyössä paikallisten sisarkirkkojen kanssa. Ulkomailla arvioidaan asuvan yhteensä 1,5 miljoonaa suomalaistaustaista henkilöä. Kirkon ulkosuomalaistyötä tehdään lähes 40 maassa. Ulkosuomalaisia palvelee noin 160 päätoimista työntekijää, jotka muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta ovat ulkomaisten sisarkirkkojen palveluksessa. Tämän lisäksi määräaikaiset kirkon turistityön tekijät palvelevat kausisiirtolaisia ja matkailijoita suurimmissa ulkomaisissa lomamatkakohteissa.

Nykytilanne ja tulevaisuudennäkymät

Kirkkomme on Luterilaisen maailmanliiton (LML), Kirkkojen maailmanneuvoston (KMN) ja Euroopan kirkkojen konferenssin (EKK) perustajajäsen. Merkittävä osa kirkon kansainvälisestä ekumeenisesta toiminnasta toteutuu näiden järjestöjen puitteissa. Lisäksi kirkkomme osallistuu alueellisiin kirkkojen välisiin verkostoihin ja käy kahdenvälisiä teologisia dialogeja. Ulkoasiain osasto koordinoi näitä yhteyksiä.

LML ja KMN ovat hyväksyneet merkittäviä ekumeenisia asiakirjoja ja ulkoasiain osasto edistää niiden reseptiota yhteistyössä hiippakuntien kanssa. Niin ikään Euroopan kirkkojen konferenssin yleiskokouksen linjaukset ja LML:n uusi strategia edellyttävät osastolta toimenpiteitä.

Kristittyjen määrä kasvaa. Kirkkoihin ja kristillisiin yhteisöihin kuuluvien määrä on jatkanut voimasta kasvuaan Latinalaisessa Amerikassa, Afrikassa ja Aasiassa. Jo 2/3 maailman kristityistä on globaalissa etelässä. Tämä edellyttää yhteyksien vahvistamista globaalin etelän kirkkoihin sekä kahdenvälisesti että kirkkoliittojen kautta.

Kirkkojen väliset suhteet Suomessa ovat hyvät. Merkittävin kirkkojen yhteistyöverkosto on Suomen Ekumeeninen Neuvosto (SEN). Kirkkomme osallistuu aktiivisesti sen toimintaan ja on järjestön merkittävin rahoittaja. Yhteyttä Vapaakristilliseen neuvostoon ja Frikyrklika Samvärkaniin ylläpidetään säännöllisten tapaamisten kautta. Lisäksi neuvottelukunnat Suomen Vapaakirkon ja Suomen helluntaiherätyksen kanssa tuovat kirkot käsittelemään yhteisiä kysymyksiä ja vaihtamaan informaatiota.

Uskontojen välisen vuoropuhelun ja yhteistyön merkitys on lisääntynyt ja tämän kehityksen voidaan ennakoida jatkuvan lisääntyneen muuttoliikkeen ja muiden uskontojen jäsenmäärien lisääntyessä. Kirkkomme osallistuu aktiivisesti Uskot-foorumin toimintaan. Sen tavoitteena on vaalia yhteiskuntarauhaa maassamme uskonnonvapautta vahvistavassa hengessä edistämällä uskontojen välistä vuoropuhelua, yhdenvertaisuutta, keskinäistä kunnioitusta ja yhteistyötä. Ulkoasiain osasto koordinoi myös kirkkomme kahdenvälisiä suhteita juutalaisiin ja muslimeihin. Uskontodialogi edellyttää myös osallistumista kansainvälisiin uskontodialogin verkostoihin.

Ulkosuomalaistyötä tehdään keskeisimmissä ulkosuomalaiskohteissa. Ulkosuomalaiset koostuvat useista erilaisista ryhmistä, joiden tarpeet ja odotukset poikkeavat toisistaan. Lisäksi siirtolaisuus on muuttanut muotoaan: oleskelu ulkomailla on aiempaa lyhytkestoisempaa ja maastamuutto on usein väliaikaiseksi tarkoitettua. Tämä edellyttää työn painopisteiden jatkuvaa arviointia ja resurssien uudelleen kohdentamista tarpeen mukaan.

Kirkon lähetysjärjestöjen ja Kirkon Ulkomaanavun kanssa on solmittu perussopimus, joka määrittelee järjestöjen oikeudet ja velvollisuudet. Perussopimuksen toteutumista seurataan mm. ohjauskeskustelujen kautta. Kaikissa hiippakunnissa on kansainvälisen työn hiippakuntasihteerit, jotka ovat ulkoasiain osaston keskeisiä yhdyshenkilöitä hiippakuntiin. Kirkkomme lähetystä ohjaa lähetyksen peruslinjaus. Lähetyksen haasteena ovat vaikeutuvat työolosuhteet useissa maissa.

Keskeiset painopistealueet

- Uskonnonvapautta käsitellään kirkkojen välisissä oppikeskusteluissa ja muussa kirkkojen välisessä yhteydenpidossa. Venäjän ortodoksisen kirkon kanssa järjestetään dialogitapaaminen ja valmistellaan Moskovan patriarkan Suomen-vierailu. Luterilais-katolisen dialogiraportin reseptiota vahvistetaan kotimaisten ja kansainvälisten seminaarien ja artikkelien kautta.
- Seurakuntien käyttöön laaditaan opaskirja eri uskontojen kohtaamiseen.
- Uusien luottamushenkilöiden käyttöön valmistetaan kirkon lähetystehtävään liittyvä aineisto. Kirkkojen Maailmanneuvoston Maailmanlähetyksen ja evankelioinnin komission kokous järjestetään Suomessa.
- Ulkosuomalaistyössä yhteydenpitoa seurakuntien poissaolevaan väestöön kehitetään sekä lähtö- että paluumuuttoon liittyen hyödyntämällä Kirjuriin tätä tarkoitusta varten kehitettyä työkalua.

Henkilöstö

Henkilöstön määrä (sisältäen määrä- ja osa-aikaiset turistipapit ja -kanttorit) oli vuoden 2017 lopussa 31. Henkilöstömäärään ei ole odotettavissa merkittäviä muutoksia.

Kansliapäällikön toimisto

Kansliapäällikkö johtaa Kirkkohallituksen viraston toimintaa ja henkilöstöhallintoa. Hän vastaa Kirkkohallituksen yhteyksistä viranomaisiin ja muuhun yhteiskuntaan. Keskeisimpiä yhteistyökumppaneita yhteiskuntasuhteiden näkökulmasta ovat ministeriöt, virastot ja kansalaisjärjestöt.

Kansliapäällikön toimistossa hoidetaan myös muutamia Kirkkohallituksen erityistehtäviä, kuten EU-toiminta ja yhteiskunnan vaikuttajille suunnatun Arvojen Akatemian järjestäminen. Kansliapäällikön toimisto tukee kansliapäällikköä näissä tehtävissä.

Kansliapäällikön toimistossa työskentelee kahdeksan henkilöä: kansliapäällikkö, kansliapäällikön erityisavustaja, EU-lakimies, koordinaattori (julkaisut, messutoiminta, Arvojen Akatemia) ja toimistosihteeri. Kansliapäällikön toimistoon kuuluvassa Kirkkohallituksen HR-yksikössä työskentelevät henkilöstöpäällikkö, henkilöstösihteeri ja toimistosihteeri.

Kirkon viestintä

Tehtävät ja vastuualueet

Kirkon viestintä (KV) huolehtii osaltaan vastuullisesti siitä, että kirkko ja sen sanoma vaikuttavat yhteiskunnassa. KV edistää viestinnän keinoin kirkon yhteisiä tavoitteita tukemalla kirkollista ja uskonnollista vuoropuhelua kirkossa ja yhteiskunnassa luterilaisen arvopohjan mukaisesti sekä pitämällä uskoa, kristillisiä ja kirkollisia näkökohtia esillä mediassa kirkon kokonaisstrategian ja viestintäohjelman mukaisesti.

Nykytilanne ja tulevaisuudennäkymät

Viestintätodellisuuden suurimpia haasteita on jatkuva muutoksen ja murroksen tila. Tämä edellyttää viestintäorganisaatiolta valmiutta mukautua nopeastikin erilaisiin uusiin viestintämuotoihin erityisesti verkkomaailmassa. Kun joku hyväksi ja kattavaksi havaittu alusta on saatu toimintakykyiseksi, on sillä usein jo kehittymässä kilpailija. Asiaa ei suinkaan yksinkertaista viestinnän yhä nopeampi fragmentoituminen, mikä pakottaa terävöittämään kohderyhmäajattelua, tyylilajeja, ajoitusta ja viestintäkanavien valintaa tarkoituksenmukaisesti.

Viestintä jakaa luonnollisesti kokonaiskirkon huolen uskonnon läsnäolon kaventumisesta julkisessa tilassa. Osaltaan olemme kyenneet säilyttämään evankeliumin esilläpidon ja jopa lisäämään sitä keskeisimmän yhteistyökumppanimme Ylen hartausohjelmapaletissa. Vaikka kirkosta eroaminen jatkuu vaihtelevana, osoittaa päivittäinen uutistodellisuus uskonnon ja henkisyyden säilyttäneen asemansa muutosten virrassa. Media uutisoi myös kirkosta lähtökohtaisesti journalistisin perustein. Joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta profaanin median uutisointia, kolumneja ja pääkirjoituksia voi luonnehtia ammattimaisiksi ja kirkon haasteita jopa ymmärtäviksi. Lehdistön suhtautumisessa kirkkoon on myös alueellisia eroja.

Menestyksellinen organisaatioviestintä kampanjat mukaan lukien edellyttävät sitä, että viestinnän asiantuntemus on osa prosessia aivan alusta alkaen – ei ainoastaan loppuvaiheen operatiivisena tukipalveluna.

Keskeiset painopistealueet

- Kampanjatoiminta
- Kirkon yhteisen verkkotyön selkeyttäminen
- Maaliskuussa 2020 lakkautettavan Lotus Notes-järjestelmän edellyttämät toimet.

Henkilöstö

Vuoden 2019 lopussa KV:n henkilötyövuosien määrä on näillä näkymin 29,5 seuraavan vuoden lopussa 28 ja suunnittelukauden lopussa 2021 enää 27 henkilötyövuotta, mikäli joudumme luopumaan viestinnässä yhä keskeisemmästä kampanjatoiminnasta. KV:n suurin ongelma on se, kuinka vastata yhä laajenevaan palvelupyyntöjen määrään ja kirjoon, joita saamme seurakunnista, kapituleista, järjestöistä, kirkon keskushallinnosta ja tiedotusvälineistä. Supistuvien resurssien ja lisääntyvien toimeksiantojen ja palvelupyyntöjen muodostama yhtälö on mahdoton. Tämän vuoksi odotamme selkeitä ratkaisuja myös keskushallinnon uudistushankkeelta. KV:n sisäinen priorisointi on jo viety äärimmilleen.

Kirkon tutkimuskeskus

Tehtävät ja vastuualueet

Kirkon tutkimuskeskuksen tehtävänä on toteuttaa kirkon ja seurakuntien päätöksenteolle ja toiminnan kehittämiselle tarpeellista kirkon ja uskonnollisen elämän sekä yhteiskunnan muutosten tutkimista. Kirkon tutkimuskeskus huolehtii siitä, että kirkko saa tarvitsemaansa tutkimustietoa. Tutkimustoiminnan kautta tutkimuskeskus tukee Kirkkohallitusta ja seurakuntia toimintaympäristön muutosten ennakoinnissa, kirkon toiminnan kehittämisessä ja viestinnässä.

Tunnettuna asiantuntijatoimijana tutkimuskeskus huolehtii siitä, että yhteiskunta saa tietoa kirkosta ja uskonnollisesta elämästä. Tutkimuskeskuksen tutkijat tuovat asiantuntemustaan kotimaisiin ja kansainvälisiin tutkimushankkeisiin sekä erilaisiin työryhmiin ja luottamuselimiin. Tutkimustuloksia julkaistaan sekä tieteellisinä että yleistajuisina artikkeleina kansainvälisissä ja kotimaisissa julkaisuissa. Tutkimus järjestää myös ajankohtaisiin aiheisiin liittyviä seminaareja. Oman tutkimustoimintansa lisäksi Kirkon tutkimuskeskus myöntää sille osoitetuista varoista apurahoja kirkon ja seurakuntien päätöksenteolle ja toiminnan kehittämiselle tarpeelliseen tutkimukseen. Tutkimuskeskus toimii Kirkkohallituksen erillisyksikkönä kansliapäällikön alaisuudessa. Sen toimintaa tukee Kirkkohallituksen asettama neuvottelukunta.

Nykytilanne ja tulevaisuudennäkymät

Tutkimukset osoittavat vahvaa sukupolvimurrosta suomalaisten kirkkosuhteessa. Nuoremmat sukupolvet eivät sitoudu aiempaan tapaan kirkon jäsenyyteen ja toimintoihin. Erityisesti nuoren sukupolven kirkosta eroaminen ja lasten jättäminen kastamatta tuottavat merkittäviä muutoksia kirkon jäsenrakenteeseen. Lisäksi uskonnollinen monimuotoistuminen, uskonnottomien määrän kasvu ja kirkon taloudelliset haasteet tuottavat tilanteen, jossa kirkon on hahmotettava uudelleen julkista rooliaan ja toimintatapojaan. Tässä kokonaistilanteessa tutkitun tiedon rooli kasvaa kirkon päätöksenteossa, sekä seurakunnissa että kokonaiskirkon tasolla. Onkin pidettävä huolta siitä, että jatkuvan tutkimustoiminnan ohella voidaan myös vastata joustavasti kiireellisiin tutkimustarpeisiin ja että olemassa oleva tutkimustieto on helposti saatavilla.

Keskeiset painopistealueet

- Kehitämme muotoja, joilla seurakunnat voivat entistä helppokäyttöisemmin saada tutkimustuloksia hyödynnettyä.
- Selvitämme yleistyvän kastamattomuusilmiön syitä ja seurauksia Kaste ja kummius -hankkeessa ja etsimme keinoja, joilla kristillisen perinteen siirtoa perheissä voidaan tukea.

Henkilöstö

Tutkimuskeskuksessa työskentelee vakinaisesti kahdeksan työntekijää. Henkilöstön määrään ei ole odotettavissa suuria muutoksia. Jokainen virka ja tehtävä on toiminnan kannalta tarpeellinen. Ajankohtaisiin ja kiireellisiin tutkimustarpeisiin on mahdollista palkata tilapäistä työvoimaa omalla tai ulkopuolisella tutkimusrahoituksella.

Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA)

Uppgifter och ansvarsområden

Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA) är en specialenhet vid kyrkostyrelsen och verkar som servicecentral för kyrkans svenska verksamhet. KCSA arbetar på ett sätt som beaktar det unika för den finlandssvenska kulturen och som är relevant för det finlandssvenska kyrkliga fältet. KCSA består av enheterna Kyrkans verksamhet och Kommunikation och har ett nära samarbete med Borgå stift.

Enheten för kyrkans verksamhet arbetar med frågor som berör småbarnspedagogik, undervisning, fostran, konfirmandarbete, kultur, vuxenarbete, diakoni och samhälle. Inom enheten finns även två prästtjänster för arbetet bland döva och personer med kognitiv funktionsnedsättning.

Enheten för kommunikation ansvarar för en del av de uppgifter som Kyrkans kommunikation sköter på finska. Den producerar radioandakter, radio- och tv-gudstjänster, Himlaliv, sköter en del av kyrkans gemensamma webbkommunikation och erbjuder medierna nyheter om kyrkans verksamhet och förvaltning. Till enheternas gemensamma satsningar hör närvaron och synligheten i sociala medier.

Till den svenska centralens uppdrag hör att följa med, beakta och informera om ny lagstiftning och utveckling som berör kyrkans verksamhet och skapa material och verktyg som hjälper de församlingsanställda i deras arbete. Den samlar också olika kategorier av församlingsarbetare till forum (rådplägningsdagar) och bidrar med sakkunskap till kyrkans svenska personalutbildning. Dessutom står den i växelverkan med de nordiska systerkyrkorna och samarbetar aktivt med samhälleliga aktörer, i synnerhet inom Svenskfinland.

Nuläge och framtidsutsikter

Den svenska centralens verksamhet fungerar väl i dagsläget. Centralen har en kompetent och motiverad personal och arbetsgemenskapen är kreativ och god. Samarbetet med de svenska och tvåspråkiga församlingarna är väl etablerat och kontakterna till kyrkans anställda sköts regelbundet i samband med utbildningar och forum för olika yrkesgrupper. Detsamma gäller samarbetet med kyrkliga organisationer och andra samarbetspartner. Den svenska centralens anställda är integrerade i Kyrkostyrelsen och deltar regelbundet i gemensamma överläggningar med sina finska kolleger.

Ekonomin är den stora utmaningen inför framtiden. KCSA har följt Kyrkostyrelsens allmänna budgetdirektiv men om ytterligare nedskärningar måste göras leder det till drastiska prioriteringar i verksamheten.

Enheten för kommunikation kan t.ex. inte fylla kyrkans åtagande gentemot Yle om att producera gudstjänster och andakter för radio och TV och även enheten för kyrkans verksamhet är sårbar eftersom arbetsbilderna redan nu är mycket breda och de sakkunniga ansvarar för flera uppgiftsområden. Ytterligare nedskärningar innebär att hela uppgiftsområden inte kan skötas vilket sätter de svenskspråkiga församlingarna i en ojämlik situation gentemot de finskspråkiga.

En annan utmaning är att KCSA:s verksamhetsmedel är avsevärt mindre än inom andra avdelningar i Kyrkostyrelsen. KCSA är de facto beroende av att varje år få fyra stiftskollekter från Borgå stift för att balansera sin budget. Bristen på verksamhetsmedel begränsar möjligheterna till nysatsningar och att utveckla verksamheten. I det här avseendet bör kyrkans svenska arbete prioriteras så att kyrkan också kan erbjuda de svenskspråkiga en möjlighet till relevant innehåll, material och stöd.

KCSA:s framtidsutsikter är tillfredsställande ifall centralen kan bibehålla nuvarande personalstyrka och verksamhetsmedel. Förhållandet till Kyrkostyrelsens övriga avdelningar, till de svenska och tvåspråkiga församlingarna och andra samarbetspartner är gott och församlingarnas anställda deltar i hög grad i de utbildningar och forum som ordnas.

Centrala tyngdpunktsområden

- Vi inspirerar, stöder och ger Borgå stifts församlingar verktyg för att utveckla sin verksamhet inom fostran, skolsamarbete och småbarnpedagogik, med särskild fokus på dop och fadderskap.
- Vi utvecklar samarbetet mellan skolor, daghem och församlingar i riktning mot skolsamverkan så att församlingens roll i samarbetet definieras och tydliggörs.
- Vi synliggör kyrkan i olika medier och stöder de svenska församlingarna i utvecklandet av deras interna och externa kommunikation.

Personal

I dagsläget har KCSA har 17 anställda. För att möta framtida sparkrav besattes inte en byrå-sekreterarbefattning under år 2018. För att Kyrkostyrelsen skall kunna erbjuda svenskspråkiga församlingar och andra samarbetspartner service på svenska är det en förutsättning att personalstyrkan bibehålls på denna nivå.

Kirkon ruotsinkielisen työn keskus (KRTK)

Tehtävät ja vastuualueet

Kirkon ruotsinkielisen työn keskus (KRTK) on Kirkkohallituksen erillisyksikkö, joka toimii kirkon ruotsinkielisen toiminnan palvelukeskuksena. Keskuksen työssä otetaan huomioon suomenruotsalaisen kulttuurin erityispiirteet, jotka vaikuttavat merkittävästi ruotsinkielisellä kirkollisella toimintakentällä. KRTK:ssa on kaksi yksikköä: toiminnallinen yksikkö ja viestintäyksikkö. Keskus tekee tiivistä yhteistyötä Porvoon hiippakunnan kanssa.

Toiminnallisen yksikön vastuualueisiin kuuluvat varhaiskasvatukseen, opetukseen, kasvatukseen, rippikoulutyöhön, kulttuuriin, aikuistyöhön, diakoniaan ja yhteiskuntaan liittyvät asiat. Yksikössä on myös kaksi papinvirkaa: kehitysvammaispappi ja kuurojen pappi.

Viestintäyksikkö vastaa osasta niitä tehtäviä, joita Kirkon viestintä hoitaa suomeksi. Yksikkö tuottaa radiohartauksia, radio- ja televisiojumalanpalveluksia ja Himlaliv (Taivaallista menoa) -ohjelmaa, hoitaa osan kirkon yhteisestä verkkoviestinnästä ja tarjoaa tiedotusvälineille uutisia kirkon toiminnasta ja hallinnosta. Yksiköiden yhteisiin panostuksiin kuuluu läsnäolo ja näkyvyys sosiaalisessa mediassa.

KRTK:n tehtäviin kuuluu seurata kirkon toimintaa koskevaa uutta lainsäädäntöä ja kehitystä, ottaa ne huomioon ja tiedottaa niistä sekä tuottaa materiaalia ja työkaluja seurakuntien työntekijöille helpottamaan heidän työtään. Lisäksi keskus kokoaa eri tehtävissä toimivia seurakuntien työntekijöitä foorumeihin (neuvottelupäiville) ja tarjoaa asiantuntemusta kirkon ruotsinkieliseen henkilöstökoulutukseen. KRTK pitää myös yhteyttä pohjoismaisiin sisarkirkkoihin ja tekee aktiivista yhteistyötä yhteiskunnan toimijoiden kanssa, erityisesti Suomen ruotsinkielisillä alueilla.

Nykytilanne ja tulevaisuudennäkymät

Ruotsinkielisen työn keskus toimii nykyisellään hyvin. Keskuksen henkilökunta on pätevää ja motivoitunutta, ja työyhteisö on luova ja toimiva. Yhteistyö ruotsinkielisten ja kaksikielisten seurakuntien kanssa on vakiintunutta, ja yhteyksistä kirkon työntekijöihin huolehditaan säännöllisesti eri ammattiryhmille järjestettävien koulutusten ja foorumien yhteydessä. Sama koskee yhteistyötä kirkollisten järjestöjen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Ruotsinkielisen työn keskuksen työntekijät kuuluvat Kirkkohallituksen alaisuuteen, ja he osallistuvat säännöllisesti yhteisiin neuvotteluihin suomenkielisten kollegoidensa kanssa.

Talous on suuri haaste tulevaisuudessa. KRTK on noudattanut Kirkkohallituksen yleisiä budjettiohjeita, mutta jos lisäleikkauksia joudutaan vielä tekemään, edessä on huomattavat toiminnan priorisoinnit. Viestintäyksikkö ei voi esimerkiksi täyttää kirkon Ylelle antamaa sitoumusta jumalanpalvelusten ja hartauksien tuottamisesta radioon ja televisioon.

Myös toiminnallisen yksikön asema on haavoittuva, koska työnkuvat ovat jo nyt hyvin laajoja ja asiantuntijat vastaavat useista tehtäväalueista. Lisäleikkausten seurauksena koko tehtäväaluetta ei pystytä hoitamaan, mikä asettaa ruotsinkieliset seurakunnat eriarvoiseen asemaan suomenkielisiin seurakuntiin nähden.

Toinen haaste on KRTK:n muita Kirkkohallituksen osastoja huomattavasti pienemmät toimintavarat. KRTK on käytännössä riippuvainen Porvoon hiippakunnalta vuosittain saatavista neljästä hiippakuntakolehdista voidakseen pitää budjettinsa tasapainossa. Toimintavarojen niukkuus rajoittaa mahdollisuuksia uusiin panostuksiin ja toiminnan kehittämiseen. Tältä osin kirkon ruotsinkielistä työtä tulisi painottaa niin, että kirkko voi tarjota myös ruotsinkielisille seurakuntalaisille olennaista sisältöä, materiaalia ja tukea.

KRTK:n tulevaisuudennäkymät ovat tyydyttävät, jos keskuksen nykyinen henkilöstövahvuus ja toimintavarat säilyvät. Suhde Kirkkohallituksen muihin osastoihin, ruotsinkielisiin ja kaksikielisiin seurakuntiin ja muihin yhteistyökumppaneihin on hyvä, ja seurakuntien työntekijät osallistuvat järjestettäviin koulutuksiin ja foorumeihin ahkerasti.

Keskeiset painopistealueet

- Innoitamme, tuemme ja annamme Porvoon hiippakunnan seurakunnille välineitä toimintansa kehittämiseen kasvatuksen, kouluyhteistyön ja varhaiskasvatuksen alueilla; erityisenä painopisteenä kaste ja kummius.
- Kehitämme yhteistyötä koulujen, päiväkotien ja seurakuntien välillä kouluyhteistyön suuntaan niin, että seurakunnan rooli yhteistyössä määritetään ja selvennetään.
- Tuomme esille kirkkoa eri medioissa ja tuemme ruotsinkielisiä seurakuntia sisäisen ja ulkoisen viestinnän kehittämisessä.

Henkilöstö

KRTK:lla on nykyään 17 työntekijää. Tulevien säästövaatimusten vuoksi toimistosihteerin toimi jätettiin täyttämättä vuonna 2018. Jotta Kirkkohallitus pystyisi edelleen tarjoamaan ruotsinkielisille seurakunnille ja muille yhteistyökumppaneille ruotsinkielistä palvelua, henkilöstövahvuuden tulee säilyä nykyisenlaisena.

Kirkon palvelukeskus

Tehtävät ja vastuualueet

Kirkon palvelukeskuksen (Kipa) tehtävänä on tuottaa kirjanpidon ja palkanlaskennan sekä maksuliikenteen palveluja seurakuntatalouksille, hiippakunnille ja Kirkon keskusrahastolle.

Nykytilanne ja tulevaisuudennäkymät

Kaikki Suomen evankelis-luterilaisen kirkon talousyksiköt ovat siirtyneet Kirkon palvelukeskuksen asiakkaiksi siirtymäajan vuosien 2012–2017. Vuoden 2018 alusta palvelukeskuksella oli noin 280 asiakasta ja vuoden 2019 alusta lukien noin 270.

Kipa tuottaa palveluja sekä suomeksi että ruotsiksi. Päätoimipaikka on Oulussa. Porvoossa on ruotsinkielisten palvelujen toimipiste.

Kipa on kehittänyt palvelukeskuksen tarjoamia talous- ja henkilöstöhallinnon palveluja ja järjestelmiä koko olemassaolon ajan ja kehitystyötä jatketaan yhdessä asiakkaiden kanssa myös tulevina vuosina. Tavoitteena on tehostaa prosesseja ja parantaa tuottavuutta.

Vuonna 2018 on pilotoitu uusia palvelulaajennuksia asiakkaille asiakkaan tarpeiden mukaan. Pilotointi on osoittanut, että palvelulaajennuksia tarvitaan ja kokemukset ovat hyviä. Vuonna 2019 tarjotaan edelleen laajempia palvelulaajennuksia asiakkaille.

Keskeiset painopistealueet

- Järjestelmien kehittämisessä painopiste on automatisoinnissa ja käytettävyyden parantamisessa.
- Seurakuntatalouksien ja Kipan välistä rajapintaa kehitetään ja selkeytetään vastuun- ja työnjaon näkökulmasta.
- Palvelukeskuksen toimintaa vakiinnutetaan.

Henkilöstö

Kirkon palvelukeskuksen henkilöstön määrä on vakiintunut siirtymäkauden loputtua. Toimintoja on uudelleenorganisoitu ja resursseja on kohdennettu kehittämisprojekteihin. Vuoden 2018 lopussa Kipassa on noin 105 henkilöä.

Piispainkokouksen kanslia

Tehtävät ja vastuualueet

Piispainkokouksen kanslia auttaa piispainkokousta toteuttamaan kirkkolain ja kirkkojärjestyksen tälle säätämät tehtävät, jotka liittyvät kirkon uskoon, opetukseen, ekumeniaan ja lähetystehtävään, hiippakuntien hoitoon sekä pappisvirkaan, jumalanpalveluselämään ja rippikouluun. Lisäksi piispainkokouksen kanslia tukee arkkipiispan ja piispojen kollegion työskentelyä sekä Kirkkohallituksen toimintaa erityisesti teologisissa kysymyksissä.

Nykytilanne ja tulevaisuudennäkymät

Piispainkokouksen kanslian työ on kirkon keskushallinnon uudistamisen myötä vakiintunut uusiin uomiinsa. Hallinnolliset yhteydet ulkoasiain osastoon ovat tiivistyneet ekumeniaan, kirkon lähetykseen ja uskontojen kohtaamiseen liittyvien päätöksentekoprosessien ohjautuessa piispainkokoukseen. Myös yhteistyö arkkipiispan kanslian kanssa on tiivistynyt, sillä johtuen arkkipiispan kanslian työtilanteesta piispainkokouksen teologinen sihteeri avustaa sopimuksen mukaan muiden töiden salliessa arkkipiispaa. Lisäksi piispainkokouksen toimistosihteeri osoittaa osan työpanoksestaan arkkipiispan kanslialle, mikä on osoittautunut toimivaksi järjestelyksi samassa kerroksessa työskenneltäessä.

Kanslian resurssit ovat pääsääntöisesti sopivassa suhteessa työmäärään. Erityisen haastavaa on silti kokonaistyömäärän ennakointi, koska piispainkokouksen esityslistalle tulevia asioita ja niiden vaatimaa valmistelumäärää sekä -rytmiä on vaikea etukäteen ennakoida.

Henkilöstö

Piispainkokouksen kanslia on pieni erillisyksikkö, jossa on kolme työntekijää, mikä riittää nykyisellään piispainkokouksen kanslian tehtävien suorittamiseen. Toisaalta arkkipiispan erityistehtävien ja piispojen kollegion tehtävien suorittamiseksi lisätyövoima yhdessä arkkipiispan kanslian kanssa voisi olla perusteltua, koska paineet piispojen yhteisiin ulostuloihin ja linjanvetoihin ovat monin tavoin kasvaneet toimintaympäristön muuttuessa.

Erityisperustelut

Kanslian budjettiin tarvitaan ylimääräinen resurssi, koska Lappeenrannassa 24.-28.6.2019 järjestetään pohjoismainen piispainkokous ja piispojen neuvottelussa sovittiin kokouksen tuomien ylimääräisten kustannusten luontevimmin hoituvan piispainkokouksen kanslian budjetin kautta. Kyseisellä tapaamisella on hyvin pitkät perinteet. Se kokoaa yhteen pohjoismaiden luterilaiset piispat puolisoineen – siis käytännössä kahdeksisen kymmentä henkeä – kolmen vuoden välein vaihtamaan maakohtaisia kuulumisia sekä osallistumaan yhteiseen, ajankohtaisia asioita käsittelevään seminaariin.

Viimeksi kokous on järjestetty Suomessa Porvoon hiippakunnan toimesta kesällä 2004. Tällä kerralla mukaan on kutsuttu myös Viron piispat. Osallistujat maksavat itse matkansa ja majoituksensa, mutta muut kustannukset tulevat aina isäntäkirkon katettaviksi. Arvio kokouksen kuluista sisällytetään kanslian talousarvioon.

Arkkipiispan kanslia

Tehtävät ja vastuualueet

Arkkipiispan tehtävät jakautuvat kirkon keskushallinnon johtotehtäviin, oman hiippakunnan hoitamiseen sekä kirkon edustamiseen suomalaisessa yhteiskunnassa ja kansainvälisesti. Arkkipiispan kokonaiskirkollisiin tehtäviin kuuluvat muun muassa puheenjohtaminen Kirkolliskokouksessa, Piispainkokouksessa ja Kirkkohallituksen täysistunnossa. Arkkipiispa on myös Kirkon viestinnän neuvottelukunnan ja Kirkon EU-neuvottelukunnan puheenjohtaja. Lisäksi arkkipiispalla on vastuu kirkon kansainvälisten ja ekumeenisten asioiden hoitamisesta sekä kirkon edustamisesta suomalaisessa yhteiskunnassa ja mediassa.

Arkkipiispan kanslian tehtävänä on avustaa arkkipiispaa hänen virkansa hoidossa ja suorittaa muut arkkipiispan antamat tehtävät. Arkkipiispan kansliassa työskentelee kaksi arkkipiispan teologista erityisavustajaa, joista toinen on sijoitettu Turkuun ja toinen Helsinkiin, sekä arkkipiispan sihteeri, joka on sijoitettu Turkuun.

Nykytilanne ja tulevaisuudennäkymät

Arkkipiispan kokonaiskirkollinen rooli on viime vuosina kasvanut, mikä on kirkossa huomioitu muun muassa muuttamalla arkkipiispan vaalitapaa. Mediaympäristö on monipuolistunut ja nopeutunut samalla kun arkkipiispasta on henkilökeskeisen uutisoinnin myötä tullut yhä korostuneemmin kirkon ääni ja kasvot.

Vastaavasti myös Arkkipiispan kanslian työmäärä on lisääntynyt työntekijämäärän pysyessä samana. Työn painopiste on siirtynyt asioiden taustavalmistelusta nopeaan reagointiin ja sen edellyttämään kiireelliseen tiedonhankintaan ja viestintään. Jatkuvasta valmiustilasta on tullut arkipäivää.

Lisääntyneeseen työvoiman tarpeeseen on vastattu kehittämällä yhteistyötä erityisesti piispainkokouksen kanslian ja Turun arkkihiippakunnan tuomiokapitulin kanssa. Ratkaisu on osoittautunut muutenkin hyödylliseksi: tieto kulkee, vastuita jaetaan ja tiimihenki kasvaa. Henkilöstön kuormittuminen on kuitenkin ilmeistä, ja tulevaisuudessa kanslian henkilöresursseja ja työaikajärjestelyjä on arvioitava uudelleen.

Suunnitelman keskeiset kohdat

Erillishankkeet

Kirkon keskusrahaston talousarvioon sisältyy erillishankkeita, joiden rahoittamiseksi laaditaan alijäämäisiä talousarvioita. Kirkolliskokouksen tekemän päätöksen mukaisesti tarkoituksena on käyttää aikaisemmilta vuosilta kertynyttä ylijäämää yhteisten, kaikkia seurakuntia tasapuolisesti hyödyttävien hankkeiden rahoittamiseen.

Hanke	Kesto
Käynnissä olevat	
Kirkolliskokouksen tulevaisuuslinjausten toteuttaminen	2018-2020
Varautuminen SOTE- ja maakuntauudistukseen	2018-2019
Seurakuntien talousjohdon työn tukeminen	2018-2019
Kaste ja kummius	2018-2020
Kirkkohallituksen aineiston digitointi	2018-2020
Uusi	
Kirkkolain kommentaari	2019-2020
Arvio vuoden 2019 osuudesta	**850 000 euroa**

Käynnissä olevat

Kirkolliskokouksen tulevaisuuslinjausten toteuttaminen

Kirkolliskokous hyväksyi toukokuussa 2017 tulevaisuusvaliokunnan mietinnön, mikä merkitsi yhtensä 17 tulevaisuustyöhön liittyvää toimeksiantoa Kirkkohallitukselle. Kirkolliskokous edellytti, että seurakuntien ja hiippakuntien kuulemisen jälkeen suunnitelma tehtävien hoitamisesta ja aikataulu tuodaan kirkolliskokoukselle ilmoitusasiana marraskuussa 2017.

Seitsemäntoista toimeksiannon valmistelu ja toteuttaminen ajoittuvat tämän hetken suunnitelman mukaan vuosille 2018–2020. Puheena olevien tulevaisuustoimeksiantojen valmistelua varten perustetaan kolmivuotinen erillishanke vuosille 2018–2020. Yksittäiset toimeksiannot ovat hankkeen sisällä olevia projekteja.

Jotkut teemallisesti lähellä toisiaan olevat toimeksiannot yhdistetään yhdeksi projektiksi. Kunkin projektin osalta valmistelu pyritään toteuttamaan mahdollisimman tarkoituksenmukaisimmalla tavalla. Joissakin tapauksissa tämä merkitsee laaja-alaista ja osallistavaa työryhmätyöskentelyä. Joissakin tapauksissa valmistelu tapahtuu enemmän normaalina Kirkkohallituksen virkamiesvalmisteluna. Parin toimeksiannon osalta esiselvitys on tilattu erityiseltä selvityshenkilöltä. Valmistelut toteutetaan mahdollisimman pitkälle Kirkkohallituksen olemassa olevilla henkilöresursseilla, mutta Kirkon kehittämispalveluita koskevaa selvitystyötä valmistelee tätä varten palkattu projektisihteeri.

Tällä hetkellä valmistellaan erityisesti Kirkon keskusrahaston talouden tasapainottamista vuoteen 2021 mennessä kirkolliskokouksen marraskuussa 2017 tekemän linjauksen perusteella. Vuoteen 2021 mennessä kirkon yhteisen toiminnan talouden tulee olla tasapainossa ja 6,5 %:n suuruinen keskusrahastomaksun tuotto riittää kattamaan toiminnan kulut ja poistot.

Tähän erillishankkeeseen varattua rahaa käytetään useiden eri säästötoimenpiteiden suunnitteluun ja valmisteluun. Tästä esimerkkinä on Kirkkohallituksen Kirkon talossa käytössä olevien tilojen muuttaminen monitilaympäristöksi, jolloin nykyisen viiden kerroksen sijasta käytössä olisi enää kolme kerrosta.

Sote- ja maakuntauudistukseen varautuminen

Hankkeen tarkoituksena on tukea ja ohjata hiippakuntia, seurakuntayhtymiä ja seurakuntia Maakunta- ja sote-uudistukseen liittyvän kirkollisen muutostyön alueellisessa valmistelussa ja toimeenpanossa sekä koordinoida kyseisen muutostyön kokonaisuutta kirkossa. Lisäksi hankkeessa kehitetään ja vahvistetaan kuntien ja seurakuntien välistä yhteistyötä. Hankkeeseen voidaan sisällyttää myös muita kirkon hallintoon ja rakenteisiin liittyviä kehittämisprojekteja.

Maakunta- ja soteuudistus synnyttää kirkon työn ja maakuntien toiminnan välille uusia rajapintoja ja yhteistyötarpeita muun muassa kirkon perheneuvonnassa, sairaalasielunhoidossa, kehitysvammaistyössä, opiskelijatyössä, päihde- ja mielenterveystyössä, valmius- ja varautumisasioissa sekä diakoniatyössä. Uudistuksella on vaikutuksia myös kirkollisverotukseen.

Muuttuva tilanne edellyttää tarkoituksenmukaisten yhteistyötapojen ja -rakenteiden luomista. Samaan aikaan kuntien roolissa ja tehtäväkentässä tapahtuu Maakunta- ja sote-uudistuksen johdosta suuria muutoksia. Kunnan toiminnassa korostuvat verkostot ja kumppanuus. Tulevina vuosina on tarvetta kuntien ja seurakuntien yhteiseen keskusteluun strategisista kumppanuuksista sekä keskinäisestä tehtävien jaosta.

Hankkeen tavoitteena on:

- Seurata Maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelujen edistymistä ja Tulevaisuuden kunta -työskentelyä.
- Pitää yhteyttä uudistusten keskeisiin toimijoihin.
- Viestiä uudistusten etenemisestä ja niiden edellyttämistä toimenpiteistä kirkossa.
- Jäsentää muutoskokonaisuudessa tarvittavaa tietoa ja edistää sen hyödyntämistä.
- Antaa kokonaiskirkollista tukea seurakuntayhtymien ja seurakuntien muutostyöhön (esim. uudet rekisteröintikäytännöt, omavalvonta, raportointi ja tiedon kulkuun liittyvät asiat).
- Tukea muilla tavoin Maakunta- ja sote-uudistuksen parissa työskenteleviä kirkon verkostoja.
- Tukea muuttuvassa tilanteessa kirkon ja seurakuntien toimijoiden verkostoitumista nykyisten ja uusien yhteistyökumppanien kanssa.
- Mallintaa sopimuskäytäntöjä ja laatia mallisopimuksia sekä tuottaa muuta tarvittavaa materiaalia hiippakuntien, seurakuntayhtymien ja seurakuntien käyttöön.
- Tukea seurakuntien keskinäisen sekä kuntien ja seurakuntien välisen sopimusyhteistyön järjestämistä.
- Arvioida seurakuntarakenteisiin ja hiippakuntajakoon liittyviä muutostarpeita.

*) Lisätietoja nettiversiossa.

Seurakuntien talousjohdon työn tukeminen 2018–2019

Kirkon Hallintovirkamiehet ry:n Kirkkohallitukselle tekemän esityksen perusteella Kirkolliskokous hyväksyi vuoden 2018 talousarvioon kaksivuotisen erillishankkeen ”Seurakuntien talousjohdon työn tukeminen”. Talousvaliokunnan mietinnön (9.11.2017) mukainen toive siitä, että hankkeessa huomioidaan myös seurakuntien kiinteistöhallinnon näkökulma, on huomioitu.

Hankkeen tavoitteena on 1) selvittää seurakunnissa tarvittavan tuen laatu, määrä ja toteuttamisvaihtoehdot ja näiden vaihtoehtojen kustannukset sekä 2) käynnistää käytännön tuen tarjoaminen hankkeessa esille tulleiden tarpeiden pohjalta kustannustehokkaasti.

Hanke on käynnistynyt, ja vuoden 2018 aikana on selvitetty perusteellisesti tarvittavan tuen laatua, määrää ja toteuttamisvaihtoehtoja sekä kustannuksia. Hankkeen yhteydessä on tavoitettu valtaosa seurakuntatalouksien talousvastaavista hiippakunnallisissa info- ja tiedonkeruutilaisuuksissa. Ensimmäisen vaiheen kokemusten perusteella toinen vaihe on toetuettavissa.

Vuonna 2019 toteutetaan hankkeen toinen tavoite.

Kaste ja kummius

Hankkeessa pyritään Kirkkohallituksen strategisen tavoitteen mukaisesti turvaamaan kasteen asema suomalaisten perheiden elämässä. Taustalla on kasteen suosion suhteellisen nopea lasku 2010-luvulla. Myös kasteen kulttuurinen asema ja tulkinta ovat muutoksessa: yhä useammassa perheessä päätös lapsen kastamisesta halutaan jättää lapselle itselleen.

Kummius on edelleen kulttuurissamme vahvasti myönteistä, vaikkakin kummiuden käsite on laajentunut kirkollisen käytön ulkopuolelle. Hanke edistää kummiuden monipuolista tukemista seurakunnissa.

Vuonna 2019 hanke

- jatkaa tutkimusyhteistyötä kasteen ja kummiuden merkityksen avaamiseksi sekä nuorten kaupunkilaisten aikuisten elämän, asenteiden ja toiveiden ymmärtämiseksi (vuonna 2019 saamme palvelumuotoiluhankkeen tulokset Vantaan seurakuntayhtymästä),
- edistää teologista keskustelua ja toimenpiteitä kasteen ja kummiuden merkityksen avaamiseksi nykyajan ihmisiä koskettavalla kielellä,
- edistää keskustelua ja toimenpiteitä kasteen ja kummiuden esteiden työstämiseksi kirkon ja yhteiskunnan muuttuneessa tilanteessa,
- edistää kasteeseen ja kummiuteen liittyviä ns. matalankynnyksen malleja ja eri-ikäisten lasten ja nuorten kasteeseen liittyvää viestintää,
- kehittää kasteeseen ja kummiuteen liittyvää viestintää kirkossa muun muassa uuden kaste.fi sivuston, mediayhteistyön ja vaikuttajaviestinnän keinoin,
- käynnistää kirkon jäsenviestinnän ja sitä tukevien kirjurin rajapintoja hyödyntävän järjestelmien kehittämisprojektin,
- koostaa ja kehittää kristillistä identiteettiä vahvistavaa ns. Kasvun polun -mallia eri-ikävaiheisiin kirkon kasvatuksessa.

Hanke toteutetaan yhteistyössä Kirkkohallituksen sekä suurten kaupunkiseurakuntien, hiippakuntien ja järjestöjen kanssa. Hanke hyödyntää jo olemassa olevia rakenteita ja malleja, asiakaslähtöistä palvelumuotoilua sekä muiden maiden kirkkojen kokemuksia ja tuloksia. Hallinnollisesti hanketta koordinoi toiminnallisen osaston Kasvatus ja perheasiat -yksikkö (KKP).

Kirkkohallituksen aineiston digitointi

Kirkkohallituksessa on meneillään digitointihanke, jonka tavoitteena on digitoida Kirkkohallituksen arkistoaineistojen keskeisimmät sisällöt. Aineiston digitointia tekevä palveluntarjoaja valittiin kilpailutuksella keväällä 2018. Digitointityö käynnistetään syksyn 2018 aikana, kun tarvittavat koedigitoinnit on saatu tehtyä hyväksyttävästi. Tarkoituksena on digitoida materiaalia vaiheittain. Hankkeessa tehdään mahdollisuuksien mukaan oppilaitosyhteistyötä Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun (XAMK) yhteydessä toimivan digitaalisen tiedonhallinnan tutkimus- ja kehittämiskeskus Digitalian kanssa.

Digitointihankkeen palveluntarjoajan kanssa on tarkoitus tehdä puitesopimus, jota myös seurakunnat voivat hyödyntää omien arkistoaineistojensa digitoinnissa. Tavoitteena on myös laatia hankkeen oppien perusteella digitointiopas tai ohjeistus seurakunnille.

Digitoinnissa paperisena säilytettäviä aineistoja skannataan sähköiseen muotoon ja viedään tietokantaan pysyvästi säilytettäviksi. Aineiston digitoinnilla estetään asiakirjojen tuhoutuminen, katoaminen ja vaurioituminen. Pyrkimyksenä on saada aineisto sellaiseen muotoon, että tekstin sisältöön pystytään kohdistamaan hakuja. Tällöin aineistoon kohdistuvat haut nopeutuvat ja selailu ja tutkijapalvelu muuttuvat sujuvammiksi. Tämä saattaa vaatia skannatun materiaalin muokkausta ja korjaamista.

Asiakirjoista aiotaan digitoida ainakin kirkolliskokouksen, piispainkokouksen ja Kirkkohallituksen päätöspöytäkirjat liitteineen sekä osastojen tärkeimmät pöytäkirjasarjat. Näitä aineistoja arvioidaan olevan arkistossa noin 400 hyllymetriä. Digitointi on tarpeen aloittaa huonokuntoisimmasta aineistosta. Pienestä määrästä aineistoa on löydetty punalahoa, joka aiheuttaa peruuttamatonta tuhoa.

Koko julkishallinnossa valmistellaan parhaillaan laajamittaista digitointia, koska digitaalisuuden edistäminen on yksi nykyisen hallitusohjelman keskeisistä tavoitteista. Valtioneuvosto on tehnyt 21.6.2017 periaatepäätöksen, jonka mukaan valtion ja uusien maakuntien asiakirjallinen aineisto digitoidaan vuoteen 2030 mennessä ja arkistoidaan jatkossa vain sähköisenä. Myös valmisteilla olevassa tiedonhallintalakiehdotuksessa säädettäisiin viranomaisen velvoitteesta säilyttää asiakirjat vain sähköisessä muodossa sekä muuttaa muussa kuin sähköisessä muodossa saapuneet aineistot sähköiseen muotoon.

Tuki Kipan asiakkaille

Kirkolliskokouksen marraskuussa 2013 tekemän päätöksen mukaisesti Kirkon keskusrahaston talousarviossa varauduttiin vuosina 2014–2017 helpottamaan ja aikaistamaan seurakuntien Kipan asiakkaaksi siirtymistä. Aikaistamistavoite saavutettiin. Tukiprojektin oli tarkoitus jatkua vuoden 2019 loppuun tavoitteena prosessien kehittäminen seurakunnissa siten, että Kipan mahdollistamat hyödyt saavutetaan.

Tukiprojekti voidaan päättää kuitenkin jo vuoden 2018 lopussa. Näin siksi, että Kirkon palvelukeskuksessa toimii johtokunnan 25.10.2017 asettamat eri kokoisia seurakuntatalouksia (suuret, keskikokoiset, pienet) edustavat asiakastyöryhmät. Työryhmien tehtävät ovat: seurakuntatalouksien sisäisten prosessien kehittäminen, nykyisten palveluprosessien kehittäminen, asiakkaan ja palvelukeskuksen välisen työnjaon selkeyttäminen sekä mahdollisten palvelulaajennusten määritteleminen. Erillishankkeena toteutetun tukiprojektin tehtävät ovat siirtyneet asiakastyöryhmille.

Uudet

Kirkkolainsäädännön kommentaari

Kirkolliskokouksessa hyväksyttiin toukokuussa 2018 uusi kirkkolaki ja kirkkojärjestys. Kirkolliskokousviikolla useassa yhteydessä tuotiin esille tarve uuden säädöskommentaarin saamiseen.

Hankkeen tarkoituksena on laatia uusi kirkkolainsäädännön kommentaari vuosina 2019–2020. Hankkeessa työskentelisi kokoaikainen kirjoittaja tai kaksi osa-aikaista kirjoittajaa, jolloin osa työpanoksesta kohdistuisi jo olemassa olevaan Kirkkohallituksen hallinto-osaston lakimiehen tehtävään. Kirjoittajaa (kirjoittajia) ohjaisi ohjausryhmä, johon valikoidaan kokeneita kirkkolain soveltajia ja joilla on kyky ja mahdollisuus antaa kirjoittamiseen rakentavaa palautetta.

Hankkeen tavoitteena on saada aikaan sähköinen kommentaari, joka olisi tarvittaessa mahdollisuus tulostaa myös kirjana. Kun hankkeessa tehdään pohjatyö sähköiseen kommentaariin, on sitä mahdollisuus päivittää virkatyönä säädösmuutosten yhteydessä. Tavoitteena olisi siten jatkossa ajan tasalla pysyvä kommentaari kirkkolainsäädännön soveltajien tueksi. Hankemäärärahassa on otettu huomioon myös kommentaarin kaksikielisyys, jotta ruotsinkieliset lainsoveltajat olisivat yhdenvertaisessa asemassa suomenkielisten kanssa.

Kansainvälisen työn hiippakuntasihteerit

Suunnitelmassa esitetään, että kansainvälisen työn hiippakuntasihteereiden ja asiantuntijoiden palkkaukset otetaan kokonaan osaksi Kirkon keskusrahaston talousarviota vuodesta 2019 alkaen. Aiemmassa Kirkkohallituksen ja lähetysjärjestöjen perussopimuksessa oli sovittu mallista, jonka mukaan järjestöt vastasivat hiippakuntasihteerien kuluista siinä suhteessa kuin ne saivat seurakuntien budjettiavustuksia. Perussopimus oli voimassa 13.6.2018 saakka, uusi rahoitusmalli otettiin käyttöön uuden sopimuskauden alkaessa.

Kustannusten lisäys Kirkon keskusrahastolle on nykyisellä palkkasummalla vuonna 2018 n. 285 000 euroa ja vuodesta 2019 alkaen n. 570 000 euroa vuodessa vuoteen 2017 verrattuna.

Kirkkohallitus on lisäksi sitoutunut palkkaamaan kansainvälisen työn koordinaattorin ja osoittaa toimintakuluihin 20 000 euroa/hiippakunta/vuosi.

Kirkon keskusrahaston omistamat ja vuokraamat kiinteistöt ja toimitilat

Kirkon keskusrahaston omistuksessa olevat tuomiokapitulien toimitilat ja piispantalot:

- Arkkipiispantalo Turussa, Turun piispantalo, Tampereen piispantalo, Oulun tuomiokapituli, Mikkelin tuomiokapituli, Porvoon tuomiokapituli, Lapuan tuomiokapituli Lapualla, Lapuan piispan asunto Seinäjoella, Espoon piispantalo ja Kuopion piispantalo.

Vuokratut tilat:

- Turun tuomiokapituli, Tampereen tuomiokapituli, Porvoon piispantalo, Lapuan tuomiokapituli Lapualla, Lapuan tuomiokapituli Seinäjoella, Lapuan tuomiokapituli Jyväskylässä, Kuopion tuomiokapituli, Helsingin tuomiokapituli, Helsingin piispan asunto ja Espoon tuomiokapituli.

Kirkon keskusrahaston omassa omistuksessa olevat Kirkkohallituksen tilat:

- Kirkon talo, Sipoon kiinteistö ja Järvenpään koulutuskeskus.

Vuokratut tilat:

- Tutkimuskeskus Tampereella, Kirkon palvelukeskus Oulussa ja Porvoossa.

Kirkon talon muutostyöt

Kirkon talossa on tehty kesän aikana julkisivujen kuntotutkimus, jossa havaittiin kiinteistön korjaustarpeita. Kirkon talon vesikaton uusimisesta on tällä hetkellä syyskuussa 2018 vuoden 2019 talousarviota ja toimintasuunnitelmaa laadittaessa meneillään tarjouskilpailu. Korjaustöiden aikataulut selviävät tarjouskilpailun jälkeen. Korjaustöiden kustannusarviot eivät ole tätä suunnitelmaa tehtäessä tiedossa.

Alustava arvio on, että Kirkon keskusrahaston osuus korjaustöistä olisi vuosina 2019–2020 noin 2,0 milj. euroa. Vuosina 2019–2020 on lisäksi tarkoitus muuttaa Kirkkohallituksen käytössä olevat tilat monitilaympäristöksi, jolloin nykyisen viiden kerroksen sijasta käytössä olisi enää kolme kerrosta. Tähän muutokseen varataan 2,0 milj. euroa. Vapautuvat tilat vuokrataan.

*) Kiinteistöselvitys talousarvion liitteenä (s. 192).

Kirkkohallituksen ympäristöohjelma

Kirkkohallituksella on voimassa oleva ympäristöohjelma (2017–2021), jonka laadinta noudattaa soveltuvin osin kirkon ympäristödiplomikäsikirjaa. Kirkon talolla (Eteläranta 8, Helsinki) on lisäksi voimassa oleva ympäristödiplomi (2017–2021).

Kirkkohallituksen ympäristöohjelman tavoitteena on edistää ympäristöstä huolehtimista. Ohjelmassa on asetettu ympäristöasioihin liittyviä tavoitteita, joita seurataan ja mitataan. Lisäksi henkilöstä kannustetaan huomioimaan ympäristöasiat omissa työtehtävissään sekä tunnistamaan kaikessa toiminnassaan kestävän kehityksen periaatteet.

Kirkon talolle on laskettu hiilijalanjälki ja sen kehitystä seurataan. Ympäristöohjelman toteuttaminen näkyy käytännön tasolla esim. Kirkon talon energiakulutuksen (sähkö, lämpö, vesi) seuraamisessa, jätteiden lajittelussa, hankinnoissa ja niitä koskevissa kilpailutuksissa sekä matkustusohjeistuksessa.

Kirkkohallitus on sitoutunut vähentämään lentokilometrejä ja kompensoimaan niitä Suomen lähetysseuran puunistutushankkeen kautta (Tansania). Kirkon keskusrahasto on sitoutunut yhdessä Kirkon eläkerahaston kanssa vastuulliseen sijoittamiseen.

Ympäristöteemoja pidetään esillä viestinnällisin keinon ja erilaisten kampanjoiden ja tilaisuuksien kautta.

Lapsivaikutusten arviointi

Kirkkohallitus hoitaa kirkon yhteistä hallintoa, taloutta ja toimintaa. Suurin osa Kirkkohallituksen työstä on luonteeltaan sellaista, että sillä ei lähtökohtaisesti ole suoranaisia vaikutuksia lapsiin. Hallinnollisessa päätöksenteossa lapsivaikutusten arviointi on suurelta osin tapahtunut jo asioiden käsittelyn aiemmissa vaiheissa, koska nykyisen ohjeistuksen mukaan lapsivaikutukset arvioidaan siinä vaiheessa, kun asiaa ensimmäisen kerran käsitellään.

Toisaalta Kirkkohallituksen eri osastojen toiminnalla on usein välillisesti vaikutuksia lapsiin. Tällöin on kyse erityisesti perhe- ja kasvatustyön kysymyksistä, joissa tavoitteena on usein lasten aseman ja osallisuuden vahvistaminen kirkon ja sen seurakuntien toiminnassa (esimerkiksi kasvatuksen Rauha-painopistehanke, 10–14-vuotiaiden seurakuntalaisuuden kehittäminen, uuden rippikoulusuunnitelman käyttöönotto, lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmatyöskentely, Kaste ja kummius -hanke ja kansallisen lapsistrategian valmistelutyöhön osallistuminen).

Lainsäädäntöhankkeissa tutkitaan aina sen vaikutukset talouteen, viranomaistoimintaan, ympäristöön ja yhteiskuntaan. Osana esityksen yhteiskunnallisia vaikutuksia tutkitaan, onko säännösmuutoksilla vaikutuksia lapsiin.

Talousarvio ja toimintasuunnitelma 2019 ei sisällä yllä kuvatun lisäksi sellaisia esityksiä, joilla olisi suoranaisia vaikutuksia lapsiin.

Kirkon yhteisen toiminnan rahoittaminen

Kirkon keskusrahasto saa pääosan tuloistaan seurakunnilta keskusrahastomaksuina. Keskusrahaston tulot määräytyvät kaksi vuotta aikaisempien verotulojen mukaan (vuoden 2019 keskusrahastomaksutulot perustuvat vuoden 2017 verotuloihin). Näin ollen seurakuntien verotuloissa mahdollisesti tapahtuvat muutokset vaikuttavat automaattisesti keskusrahaston tuloihin kahden vuoden viiveellä.

Kirkolliskokous alensi marraskuussa 2017 seurakuntamaksuprosentin 7,5 %:sta 6,5 %:iin vuodelle 2018. Kirkolliskokouksen päätöksen mukaisesti Kirkon keskusrahaston talouden tulee olla vuoteen 2021 mennessä tasapainossa ja 6,5 %:n suuruisen keskusrahastomaksun tuotto riittää kattamaan toiminnan kulut ja poistot. Vuoden 2018 keskusrahastomaksutulot pienenivät maksuprosentin alentamisen johdosta n. 6,5 milj. euroa.

Verohallinnon 20.8.2018 julkaiseman päivityksen mukaan seurakuntien verovuoden 2017 kirkollisvero on n. 866,3 milj. euroa eli muutos edelliseen vuoteen verrattuna on -3 %. Rahanarvon muutos huomioon ottaen verovuoden 2017 verotulot ovat saman suuruiset kuin verovuoden 2003. Verotulojen vähenemisen seurauksena keskusrahastomaksun tuotto pienenee vuonna 2019 arviolta 1,2 milj. euroa.

Vuodesta 2018 alkaen omakatteisten rahastojen nettotuottojen kirjauskäytäntöä on muutettu läpinäkyvämmäksi. Aikaisemmin omakatteisten rahastojen tulokset olivat osa kirkon keskusrahaston toimintakatetta. Esittämistapa on oikaistu siirtämällä nettotulokset pois keskusrahaston tuloksesta rahastojen pääomiin. Siirto on vuonna 2019 arviolta 0,9 milj. euroa. Kirkon keskusrahaston kirjanpidon tulos heikkenee tehdyn rahastosiirron verran.

	2018	2019	2020	2021
Maksuprosentti	6,5 %	6,5 %	6,5 %	6,5%
Perusmaksutulo	42,3 milj.	41,2 milj.	41,0 milj.	41,0 milj.
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-7,3 milj.	-10,1 milj.	-9,0 milj.	- 2,5 milj.

Suunnitelmakaudella vuosien 2019 ja 2020 tilikauden tulokset ovat n. 10,0 milj. euroa alijäämäisiä. Tällä kaksivuotiskaudella kertaluonteisia menoeriä ovat Kirkon talon vesikaton uusiminen sekä julkisivujen kuntotutkimuksen aiheuttamat korjaustarpeet. Vuosina 2019–2020 muutetaan lisäksi Kirkkohallituksen tilat pienemmäksi monitilaympäristöksi. Edelleen näinä vuosina varaudutaan avustamaan Ylivieskan kirkon rakentamista.

Tässä suunnitelmassa vuoden 2021 alijäämä on edelleen n. -2,5 milj. euroa. Tavoitteena on vuoden 2019 aikana etsiä lisää tehostamiskohteita siten, että tilikauden tulos vuonna 2021 olisi 0 euroa. Koska asian valmistelu on tältä osin vielä kesken, tässä suunnitelmassa ei ole arvioitu eri suunnitteluyksiköiden käytettävissä olevia määrärahoja vuonna 2021. Kirkkohallituksen, Hiippakunnallisen toiminnan ja Avustusten vuoden 2021 talousarvioissa esitetään

vain toimintakate. Kirkon yhteisen toiminnan vuoden 2021 talousarvio on esitetty kokonaisena.

Kirkon keskusrahaston rahavarat vähenevät suunnitelmakaudella yhteensä n. 18,8 milj. euroa. Suunnitelmakauden lopussa (31.12.2021) rahavarat ovat liitteenä olevan rahoituslaskelman mukaan n. 30 milj. euroa.

Esitykset talousarvioon

Ylivieskan kirkon rakentaminen

Ylivieskan seurakunnan pääkirkko tuhoutui täydellisesti tuhopolton seurauksena pääsiäisenä 2016. Tuhoutuneet kirkon tilalle seurakunta on päättänyt rakentaa kirkon, jonka kokonaiskustannusarvio on 10,0 milj. euroa. Ylivieskan seurakunta hakee kirkolliskokoukselta avustusta kirkon rakentamiseen 2,0 milj. euroa, joka jakaantuisi vuosille 2019 ja 2020.

Asiaa kuvataan tarkemmin kohdassa Avustukset (s. 83). Talousarvion liitteenä (s. 190) on myös tarkempia tietoja hankkeesta. Lisäksi asiasta kerrotaan netissä sivulla http://sakasti.evl.fi/ylivieskankirkko

---

Porvoon tuomiokapitulin piharakennuksen korjaus

Porvoon hiippakunnan tuomiokapitulille varatulla tontilla on kaksi rakennusta: vanha päärakennus, jota käytetään tuomiokapitulin viraston toimitilana, sekä suojattu piharakennus, jota on käytetty mm. talonmiehen ja vahtimestarin asuntona. Tällä hetkellä piharakennus seisoo tyhjänä ja on vesivahingon takia käyttökiellossa. Rakennus on suojeltu.

Tuomiokapitulissa on tällä hetkellä 14 työntekijää. Vanha päärakennus, jossa tehtiin 1980-luvulla peruskorjaus, täyttää suurimmaksi osaksi tuomiokapitulin tarpeet. Korjauksen jälkeen työntekijöiden määrä on kasvanut reilusti. Toimintatiloja on toki 2000-luvun alussa muokattu/korjattu tuomiokapituli tarpeisiin. Voidaan kuitenkin todeta, että nyt on taas tarpeellista saada lisätiloja toiminnalle. Työntekijöiden työtilat eivät riitä, kun neljä hiippakuntasihteeriä joutuu jakamaan kaksi pienempää huonetta päärakennuksessa. Kaksi hiippakuntasihteeriä työskentelee muualla.

Edellä selostetun lisätilojen tarpeen lisäksi tarvitaan sielunhoidollisiin keskusteluihin ja työnohjaukseen sopivia tiloja sekä sosiaalisia tiloja henkilökunnalle. Piharakennus on tarpeeksi suuri sisältämään tällaiset tilat.

Tuomiokapitulin piharakennuksella on suojelumerkintä, joten se on säilytettävä. Korjattuna rakennus täyttäisi tuomiokapitulin nykyiset lisätilojen tarpeet. Korjaamalla rakennus säilyisi, ja samalla se täyttäisi asianmukaisen tehtävän tuomiokapitulin toimitilana.

Piharakennuksen korjaussuunnitelma on jo tehty. Tuomiokapitulin esittää, että kirkon keskusrahaston vuoden 2019 talousarviossa varataan riittävä määräraha hiippakunnan piharakennuksen korjaamiselle.

Virastokollegio on 16.6.2016 käsitellyt Porvoon tuomiokapitulin vahtimestarin asunnon peruskorjausta. Tuolloin todettiin, että tuomiokapitulirakennuksessa on työntekijöille 11 työpistettä ja yksi aputyöpiste työntekijöiden lukumäärän ollessa 13. Työntekijät tekevät työmatkoja, joten työhuoneiden vuorokäyttö on mahdollista. Kustannusarvio oli tuolloin 245 000 euroa (sis. alv). Virastokollegio päätti, että luovutaan vahtimestarin asunnon peruskorjauksesta toistaiseksi.

Kirkkohallitus ei puolla tuomiokapitulin tekemää esitystä. Kirkon keskusrahaston tulot ovat laskeneet ja laskevat edelleen merkittävästi. Tulojen laskusta seuraa myös tarve tarkastella toimitiloja ja henkilöstömäärää kriittisesti kaikissa keskusrahaston rahoittamissa toimintayksiköissä. Näin ollen ei ole perusteltua kunnostaa lisää tilaa Porvoon tuomiokapitulin henkilöstölle. Mikäli nykyiset tilat tuntuvat ahtailta, kannattaa pohtia, voisiko työntekemisen tapoja jollain lailla kehittää.

*) Lisätietoja nettiversiossa

Sitovuustaso

1. Kirkkohallituksen sitovuustaso on Kirkkohallituksen toimintakate.
2. Hiippakunnallisen toiminnan sitovuustaso on kunkin tuomiokapitulin toimintakate.
3. Avustusten sitovuustaso on seurakunta-avustusten osalta avustusten yhteismäärä, muiden avustusten osalta sitovuustaso on kuhunkin kohteeseen myönnetty avustus.
4. Kirkon palvelukeskuksen sitovuustaso on Kirkon palvelukeskuksen toimintakate.

Talousarvion suunnitelmavuosien osalta luvut eivät ole sitovia.

Investointiosassa sitovuustaso on pääryhmien (tietojärjestelmäinvestoinnit, kiinteistöt, kalusto) mukainen sekä Kirkkohallituksen että tuomiokapitulien osalta.

Päätösesitys

Edellä esitetyn nojalla ja viitaten jäljempänä oleviin yksityiskohtaisiin perusteluihin Kirkkohallitus esittää, että kirkolliskokous päättäisi

Kirkon yhteinen toiminta

1. vahvistaa, että perusmaksu määräytyy laskennallisen kirkollisveron perusteella ja vahvistaa perusmaksun suuruudeksi vuonna 2019 6,5 %,

Kirkon palvelukeskus

2. vahvistaa, että Kirkon palvelukeskuksen palvelumaksut määräytyvät vuonna 2019 seuraavasti:
    a. hinnoittelu perustuu omakustannushinnoitteluun,
    b. asiakaskohtaiset palvelumaksut muodostuvat kiinteästä maksuosuudesta ja toteutuneisiin suoritemääriin perustuvasta muuttuvasta maksuosuudesta,
    c. kiinteä maksuosuus muodostuu pohjaosuudesta sekä seurakuntatalouden jäsenmäärän perusteella määritetystä osuudesta,
    d. suoritemäärinä käytetään järjestelmistä saatuja ajantasaisia suoritemäärätietoja tai työajanseurannan mukaisia työtunteja, suoritemääräperusteisten veloitusten yksikköhinnat ovat kaikille asiakkaille samat,
    e. palvelukeskukselle erillisiä lisäkustannuksia aiheuttavat toimintatavat ja erikseen sovittavat asiakasprojektit veloitetaan asiakaskohtaisesti niistä aiheutuneiden kustannusten mukaisesti,

Kirkon keskusrahasto

3. hyväksyä oheen liitetyn ehdotuksen Kirkon keskusrahaston talousarvioksi vuodeksi 2019 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi vuosiksi 2019–2021,
4. vahvistaa, että vuonna 2019 valtion kirkon keskusrahastolle maksamasta 114 miljoonan euron rahoituksesta,
    a. 105 miljoonaa euroa jaetaan seurakunnille euroa/kunnan jäsen -jakoperusteen mukaisesti,
    b. 7 miljoonaa euroa käytetään seurakuntien kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitoon ja
    c. 2 miljoonaa euroa käytetään Kirjuri-jäsentietojärjestelmän kehittämiseen ja ylläpitoon.

Helsingissä 18. päivänä syyskuuta 2018

Arkkipiispa Tapio Luoma

Kirkkoneuvos Leena Rantanen

Kirkon keskusrahaston talousarvio

Kirkon keskusrahasto (Kirkon yhteinen toiminta ja Kipa)

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

	Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020	TS2 2021
Toimintatuotot	-149 535 556,44	-129 299 110,00	-23 649 106,00	-23 846 606,00	-23 997 106,00
Korvaukset	-114 272 040,98	-114 460 300,00	-9 142 000,00	-9 142 000,00	-9 142 000,00
Myyntituotot	-41 413,92	-207 500,00	-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00
Maksutuotot	-1 678 665,93	-2 361 150,00	-1 474 940,00	-1 474 940,00	-1 474 940,00
Vuokratuotot	-355 274,77	-328 500,00	-348 880,00	-346 380,00	-346 880,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-1 316 915,30	-1 426 000,00	-1 227 000,00	-1 227 000,00	-1 227 000,00
Tuet ja avustukset	-483 132,00	-449 400,00	-243 000,00	-243 000,00	-243 000,00
Sijoitustuotot	-929 390,71	-421 860,00	-714 510,00	-714 510,00	-714 510,00
Muut toimintatuotot	-29 319 262,93	-8 682 400,00	-9 722 676,00	-9 920 376,00	-10 070 176,00
Sisäiset tuotot	-1 139 459,90	-962 000,00	-766 100,00	-768 400,00	-768 600,00
Toimintakulut	178 079 599,14	176 524 477,40	70 939 047,84	70 219 349,84	66 434 073,84
Henkilöstökulut	29 877 377,37	29 422 305,00	30 372 637,84	30 402 560,84	30 108 092,84
Palkat ja palkkiot	23 212 638,93	22 326 809,96	22 889 529,86	22 903 898,86	22 807 495,86
Henkilösivukulut	7 376 219,33	7 156 266,04	7 495 107,98	7 510 661,98	7 490 372,98
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-711 480,89	-60 771,00	-12 000,00	-12 000,00	-189 776,00
Palvelujen ostot	20 830 853,28	19 888 072,00	18 269 360,00	18 088 060,00	17 152 752,00
Palvelun ostot - sisäiset	1 139 459,90	834 000,00	782 000,00	789 900,00	797 900,00
Vuokrakulut	2 418 677,11	1 956 571,40	2 424 041,00	2 141 820,00	2 149 320,00
Aineet ja tarvikkeet	1 104 608,01	1 005 054,00	971 442,00	961 442,00	961 442,00
Ostot tilikauden aikana	1 104 608,01	1 005 054,00	971 442,00	961 442,00	961 442,00
Annetut avustukset	122 009 419,12	122 581 405,00	17 292 047,00	17 008 047,00	14 437 047,00
Muut toimintakulut	699 204,35	837 070,00	827 520,00	827 520,00	827 520,00
Siirto omakatteiseen rahastoon	59 061,00		918 010,00	918 010,00	918 010,00
TOIMINTAKATE	28 603 103,70	47 225 367,40	48 207 951,84	47 290 753,84	43 354 977,84
Keskusrahastomaksut	-49 153 182,00	-42 348 789,00	-41 200 000,00	-41 000 000,00	-41 000 000,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 534 941,08	-1 617 455,00	342 470,00	342 470,00	-2 056 530,00
Korkotuotot	-290 483,27	-600 000,00	-272 000,00	-272 000,00	-272 000,00
Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen tuotot	-814 276,02	-743 000,00	-802 530,00	-802 530,00	-1 202 530,00
Muut rahoitustuotot	-1 315 500,20	-978 455,00	-1 325 000,00	-1 325 000,00	-1 325 000,00
Arvon muutokset sijoituksista	134 548,66				
Korkokulut	3 551,45				
Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen kulut	747 217,93	694 000,00	2 742 000,00	2 742 000,00	743 000,00

Muut rahoituskulut	0,37	10 000,00			
VUOSIKATE	-22 085 019,38	3 259 123,40	7 350 421,84	6 633 223,84	298 447,84
Poistot ja arvonalentumiset	6 518 792,65	3 800 000,00	2 700 000,00	2 320 000,00	2 200 000,00
Suunnitelman mukaiset poistot	6 518 792,65	3 800 000,00	2 700 000,00	2 320 000,00	2 200 000,00
TILIKAUDEN TULOS	-15 566 226,73	7 059 123,40	10 050 421,84	8 953 223,84	2 498 447,84
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	263 955,13	200 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-15 302 271,60	7 259 123,40	10 060 421,84	8 963 223,84	2 508 447,84

Kirkon yhteinen toiminta

Talousarvio

Kirkkohallitus, hiippakunnallinen toiminta, avustukset, valtion rahoitus ja omakatteiset rahastot

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

	Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020	TS2 2021
Toimintatuotot	-139 890 774,37	-120 649 110,00	-14 779 106,00	-14 776 606,00	-14 777 106,00
Korvaukset	-114 272 040,98	-114 460 300,00	-9 142 000,00	-9 142 000,00	-9 142 000,00
Myyntituotot	-41 413,92	-207 500,00	-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00
Maksutuotot	-1 678 558,71	-2 361 150,00	-1 474 940,00	-1 474 940,00	-1 474 940,00
Vuokratuotot	-346 074,77	-328 500,00	-348 880,00	-346 380,00	-346 880,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-1 316 915,30	-1 426 000,00	-1 227 000,00	-1 227 000,00	-1 227 000,00
Tuet ja avustukset	-453 926,07	-449 400,00	-243 000,00	-243 000,00	-243 000,00
Sijoitustuotot	-929 390,71	-421 860,00	-714 510,00	-714 510,00	-714 510,00
Muut toimintatuotot	-19 964 513,53	-282 400,00	-1 085 176,00	-1 085 176,00	-1 085 176,00
Sisäiset tuotot	-887 940,38	-712 000,00	-533 600,00	-533 600,00	-533 600,00
Toimintakulut	169 245 043,85	167 874 477,40	62 069 047,84	61 149 349,84	57 214 073,84
Henkilöstökulut	24 843 792,39	24 857 305,00	25 402 637,84	25 292 560,84	24 898 092,84
Palkat ja palkkiot	19 366 486,60	18 904 809,96	19 462 217,86	19 380 042,86	19 214 679,86
Henkilösivukulut	6 149 115,02	6 013 266,04	5 952 419,98	5 924 517,98	5 873 188,98
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-671 809,23	-60 771,00	-12 000,00	-12 000,00	-189 776,00
Palvelujen ostot	18 062 784,06	16 893 072,00	15 414 360,00	15 188 360,00	14 218 052,00
Palvelun ostot - sisäiset	582 949,90	274 000,00	252 000,00	252 000,00	252 000,00
Vuokrakulut	1 959 401,91	1 476 571,40	1 959 041,00	1 669 420,00	1 669 920,00
Aineet ja tarvikkeet	1 091 686,62	955 054,00	921 442,00	911 442,00	911 442,00
Ostot tilikauden aikana	1 091 686,62	955 054,00	921 442,00	911 442,00	911 442,00
Annetut avustukset	122 009 419,12	122 581 405,00	17 292 047,00	17 008 047,00	14 437 047,00
Muut toimintakulut	695 009,85	837 070,00	827 520,00	827 520,00	827 520,00
Siirto omakatteiseen rahastoon	59 061,00		918 010,00	918 010,00	918 010,00
TOIMINTAKATE	29 413 330,48	47 225 367,40	48 207 951,84	47 290 753,84	43 354 977,84
Keskusrahastomaksut	-49 153 182,00	-42 348 789,00	-41 200 000,00	-41 000 000,00	-41 000 000,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 534 941,08	-1 617 455,00	342 470,00	342 470,00	-2 056 530,00
Korkotuotot	-290 483,27	-600 000,00	-272 000,00	-272 000,00	-272 000,00

Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen tuotot	-814 276,02	-743 000,00	-802 530,00	-802 530,00	-1 202 530,00
Muut rahoitustuotot	-1 315 500,20	-978 455,00	-1 325 000,00	-1 325 000,00	-1 325 000,00
Arvon muutokset sijoituksista	134 548,66				
Korkokulut	3 551,45				
Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen kulut	747 217,93	694 000,00	2 742 000,00	2 742 000,00	743 000,00
Muut rahoituskulut	0,37	10 000,00			
VUOSIKATE	-21 274 792,60	3 259 123,40	7 350 421,84	6 633 223,84	298 447,84
Poistot ja arvonalentumiset	6 447 107,68	3 800 000,00	2 700 000,00	2 320 000,00	2 200 000,00
Suunnitelman mukaiset poistot	6 447 107,68	3 800 000,00	2 700 000,00	2 320 000,00	2 200 000,00
TILIKAUDEN TULOS	-14 827 684,92	7 059 123,40	10 050 421,84	8 953 223,84	2 498 447,84
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	263 955,13	200 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-14 563 729,79	7 259 123,40	10 060 421,84	8 963 223,84	2 508 447,84

Kirkkohallituksen talousarvio ja tuloskortti

Talousarvio 2019

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

	Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020	TS2 2021
Toimintatuotot	-22 145 038,48	-3 364 000,00	-3 146 576,00	-3 144 076,00	
Korvaukset	-72 000,00	-137 000,00	-142 000,00	-142 000,00	
Myyntituotot	-41 363,92	-207 000,00	-10 000,00	-10 000,00	
Maksutuotot	-1 122 534,63	-1 901 300,00	-992 600,00	-992 600,00	
Vuokratuotot	-185 186,65	-188 700,00	-188 200,00	-185 700,00	
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-181 375,35	-85 000,00	-85 000,00	-85 000,00	
Tuet ja avustukset	-183 161,34	-128 000,00	-128 000,00	-128 000,00	
Muut toimintatuotot	-19 704 081,42	-157 000,00	-1 067 176,00	-1 067 176,00	
Sisäiset tuotot	-655 335,17	-560 000,00	-533 600,00	-533 600,00	
Toimintakulut	32 559 653,94	30 699 683,00	30 161 970,00	29 809 893,00	
Henkilöstökulut	15 229 619,03	14 886 631,00	15 456 123,00	15 346 046,00	
Palkat ja palkkiot	11 682 811,03	11 355 746,00	11 863 340,00	11 781 165,00	
Henkilösivukulut	3 706 016,40	3 581 356,00	3 596 783,00	3 568 881,00	
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-159 208,40	-50 471,00	-4 000,00	-4 000,00	
Palvelujen ostot	13 139 015,54	12 162 032,00	10 792 985,00	10 566 985,00	
Palvelun ostot - sisäiset	297 684,28	250 000,00	233 000,00	233 000,00	
Vuokrakulut	752 239,35	329 700,00	735 600,00	735 600,00	
Aineet ja tarvikkeet	623 840,08	515 800,00	483 050,00	473 050,00	
Ostot tilikauden aikana	623 840,08	515 800,00	483 050,00	473 050,00	
Annetut avustukset	1 850 735,88	1 758 600,00	1 675 722,00	1 669 722,00	
Muut toimintakulut	666 519,78	796 920,00	785 490,00	785 490,00	
TOIMINTAKATE	10 414 615,46	27 335 683,00	27 015 394,00	26 665 817,00	25 560 317,00

TULOSKORTTI 2019 **Kirkkohallituksen strategiset tavoitteet**			
KKH:n strategian 2015-2020 painopiste	**Painopisteeseen liittyvä vuoden 2019 tavoite**	**Keino**	**Mittari**
Nostamme kirkon sanoman esiin: *Huolehdimme kirkon valtakunnallisesta viestinnästä yhteistyössä seurakuntien ja muiden toimijoiden kanssa monikanavaisesti.*	Positiivisen uskonnonvapauden näkökulma nousee julkisessa keskustelussa esille tärkeänä perusoikeutena ja yhteiskuntaa myönteisesti rakentavana periaatteena.	Kirkkohallitus pitää aktiivisesti esillä positiivisen uskonnonvapauden näkökulmaa lausunnoissa, kirkon viestinnässä, henkilökohtaisissa tapaamisissa poliitikkojen kanssa ja julkisuudessa käytettävissä puheenvuoroissa.	Myönteisiä tarinoita seurakuntien ja julkisen varhaiskasvatuksen sekä seurakuntien ja koulun välisestä yhteistyöstä julkaistaan paikallismedioiden lisäksi myös suurimmissa valtakunnallisissa medioissa (media-analyysi)
Kohtaaminen koskettaa: *Keräämme järjestelmällisesti palautetta suunnitelmistamme ja työstämme. Vahvistamme kirkon eri toimijoiden keskinäistä yhteistyötä ja selkeytämme työnjakoa.*	Kirkko toimii hyvässä yhteistyössä uusien maakuntien kanssa	Tuemme hiippakuntia ja seurakuntia/seurakuntayhtymiä aktiiviseen yhteistyöhön uudeksi merkittäväksi toimijaksi ja voimakeskittymäksi nousevien maakuntien kanssa.	Kirkon edustajat ovat käynnistäneet yhteistyön uusien maakuntien johdon ja kirkon kannalta tärkeimpien sektorivastaavien kanssa.
	Kirkon kehittämistoiminnan (Kirkon kehittämispalvelut) uusi suunta ja malli on hahmottunut.	Kirkkohallitus valmistelee työryhmätyöskentelyn pohjalta esityksen Kirkon kehittämispalveluiden toteutusvaihtoehdoista.	Esitys Kirkon kehittämispalveluiden tavoitteista ja rakenteesta annetaan kirkolliskokoukselle viimeistään syysistuntokaudelle 2019
Rakastamme lähimmäistä: *Edistämme heikoimmassa asemassa olevien ja kestävän kehityksen puolesta tehtävää työtä kirkossa.*	Suomi kantaa nykyistä suurempaa vastuuta globaalin köyhyyden vähentämisestä.	Nostamme kirkon hallitusohjelmatavoitteissa esille valtion kehitysyhteistyömäärärahojen tason nostamisen.	Hallitusohjelmaan on kirjattu tavoite, että valtion kehitysyhteistyömäärärahat nousevat hallituskaudella vähintään sille tasolle, jolla ne olivat ennen vuonna 2015 tapahtunutta leikkausta.
	Yhteiskunnassa käynnistetään uusia toimenpiteitä lapsiperheköyhyyden vähentämiseksi.	Nostamme kirkon hallitusohjelmatavoitteissa sosiaaliturvan kokonaisuudistukseen liittyen esille lapsiperheköyhyyden. Vaikutamme yhdessä muiden toimijoiden kanssa välittämällä kirkon	Lapsiperheköyhyyden vähentäminen on uudessa hallitusohjelmassa yksi painopistealue.

		oman toiminnan kautta saatavaa tietoa lapsiperheköyhyydestä.	
	Kirkolla ja sen seurakunnilla on energia- ja ympäristöohjelma, jonka asettamien konkreettisten tavoitteiden mukaan parannetaan toimitilojen energiatehokkuutta ja edistetään kestävien energiamuotojen käyttöönottoa.	Valmistelemme kirkon energia- ja ympäristöohjelman ja viestimme siitä kaikille kirkon toimijoille.	Kirkon energia- ja ympäristöohjelma ja sen tavoitteet tunnetaan seurakunnissa ja ne vaikuttavat niiden ratkaisuihin (kysely seurakuntiin vuoden 2019 lopussa).
		Kirkkohallitus tekee yhteistyötä Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) kanssa, joka tarjoaa asiantuntemuksensa toimenpiteiden kohdentamisessa, niiden vaikutusten laskemisessa ja seurakuntien ratkaisujen energianeuvonnassa.	
Arvostamme jäsenyyttä: *Selvitämme keinoja helpottaa kirkkoon liittymistä ja vahvistamme osallisuuden toteutumista kirkossa.*	Kaste säilyttää asemansa suomalaisten perheiden elämässä.	Sanoitamme kasteen merkitystä uusilla nuorille perheille merkityksellisillä tavoilla ja luomme malleja ”matalan kynnyksen” kasteisiin ja poistamme käytäntöihin liittyviä esteitä.	Ehdotukset kasteeseen liittyvien prosessien sujuvoittamiseksi ja mallinnukset ”matalan kynnyksen” kasteista ovat valmistuneet.
		Nostamme viestinnälliseksi painopisteeksi kasteen ja kummiuden vahvistamista sekä kirkon jäsenen kristillisen identiteetin syventämistä tukevan viestinnän.	Kastetta ja kummiutta käsittelevien uutisointien ja tarinoiden määrä on lisääntynyt vuoteen 2018 verrattuna.

Hiippakuntien talousarviot sekä toiminta- ja taloussuunnitelmat

Hiippakunnallinen toiminta, talousarvio

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

	Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020	TS2 2021
Toimintatuotot	-1 632 106,43	-1 443 450,00	-758 020,00	-758 020,00	
Korvaukset	-200 040,98	-323 300,00	0,00		
Myyntituotot	-50,00	-500,00			
Maksutuotot	-556 011,28	-459 850,00	-482 340,00	-482 340,00	
Vuokratuotot	-17 718,13	0,00	-11 680,00	-11 680,00	
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-122 703,99	-161 000,00	-141 000,00	-141 000,00	
Tuet ja avustukset	-270 764,73	-271 400,00	-115 000,00	-115 000,00	
Muut toimintatuotot	-232 212,11	-75 400,00	-8 000,00	-8 000,00	
Sisäiset tuotot	-232 605,21	-152 000,00	0,00	0,00	
Toimintakulut	14 330 979,97	14 599 605,00	14 429 577,84	14 139 956,84	
Henkilöstökulut	9 121 026,09	9 501 055,00	9 422 666,84	9 422 666,84	
Palkat ja palkkiot	7 307 602,51	7 193 873,96	7 199 115,86	7 199 115,86	
Henkilösivukulut	2 322 891,67	2 317 481,04	2 231 550,98	2 231 550,98	
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-509 468,09	-10 300,00	-8 000,00	-8 000,00	
Palvelujen ostot	3 115 889,75	3 030 150,00	2 934 865,00	2 934 865,00	
Palvelun ostot - sisäiset	64 465,62	24 000,00	19 000,00	19 000,00	
Vuokrakulut	1 142 400,89	1 072 100,00	1 156 021,00	866 400,00	
Aineet ja tarvikkeet	466 427,21	429 850,00	434 800,00	434 800,00	
Ostot tilikauden aikana	466 427,21	429 850,00	434 800,00	434 800,00	
Annetut avustukset	392 408,37	502 300,00	420 325,00	420 325,00	
Muut toimintakulut	28 362,04	40 150,00	41 900,00	41 900,00	
TOIMINTAKATE	12 698 873,54	13 156 155,00	13 671 557,84	13 381 936,84	12 754 660,84

Turun arkkihiippakunta

Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli on Jumalan palvelijoiden palvelija.

1. Tuomiokapituli tukee uskon ja rakkauden toteutumista arkkihiippakunnassa seurakuntien ja seurakuntayhtymien kumppanina.
2. Tuomiokapituli edistää armon, oikeudenmukaisuuden ja elämän mielekkyyden toteutumista kirkossa ja yhteiskunnassa vuorovaikutuksessa arkkihiippakunnan ihmisten kanssa.

Tehtävänsä toteuttamiseksi tuomiokapituli a) ohjaa, neuvoo ja päättää, b) viestii ja c) valmentaa ja tukee.

Tuomiokapitulin toiminta on osa piispan ja arkkipiispan viranhoitoa.

Katsaus nykytilanteeseen ja tulevaan

Kristuksen kirkon elämä toteutuu Turun arkkihiippakunnassa ensinnäkin seurakunnissa, joita on vuoden 2019 alussa 51. Toisekseen keskeisiä tukitoimintoja ja osin seurakuntatyötäkin hoidetaan Naantalissa, Porissa sekä Turussa ja Kaarinassa seurakuntayhtymän toimesta. Kolmantena kirkon elämän tasona on hiippakunnallinen työ, jota toteuttavat piispa ja arkkipiispa, tuomiokapitulin istunto ja henkilöstö sekä hiippakuntavaltuusto ja erilaiset hiippakunnalliset konsultit, kouluttajat ja vastuunkantajaryhmät. Kaikilla mainituilla tasoilla kohdataan suoraan tai välillisesti kirkon talouden haasteet sekä ne toiminnalliset muutostarpeet, jotka johtuvat toimintaympäristön katsomuksellisista, kulttuurisista ja yhteiskunnallisista muutoksista. Samalla todellisuutta ovat ne mittavat resurssit ja toimintamahdollisuudet, joita arkkihiippakunnassa yhä on – varsinkin, jos seurakuntien elämää ei nähdä vain työntekijöistä riippuvaisena, vaan lähdetään tietoisesti kehittämään seurakuntalaislähtöistä vastuunkantoa ja yhteisöllisyyttä.

Arkkihiippakunnan henkilöstöön kuuluvat sekä piispa että arkkipiispa. Piispan ensisijaista kaitsenta-aluetta ovat Porin, Ala-Satakunnan, Nousiaisten ja Paimion rovastikuntien seurakunnat (42). Arkkipiispan ensisijaisella vastuulla ovat puolestaan Turun Tuomiorovastikunnan seurakunnat (9). Tuomiokapitulissa piispan alaisuudessa työskentelee tällä hetkellä 13 työntekijää. Heistä yksi on mahdollisesti 31.5.2019 asti osittaisella virkavapaalla 77,4 prosentin viranhoitovelvollisuudella. Yksi viranhaltija eläköitynee vuoden 2019 kuluessa. Mikäli näin tapahtuu, täytetään hänen virkansa ensivaiheessa määräaikaisesti 31.12.2020 asti. Arkkipiispalla on käytössään oma kolmen hengen kansliahenkilökuntansa, joka kuuluu kuitenkin Kirkkohallituksen henkilöstöön. Viime vuosina toteutettujen virkajärjestelyjen ja rekrytointien myötä tuomiokapitulin henkilöstön määrää, henkilöstörakennetta ja tehtävänkuvia on muokattu varsin merkittävästi. Vuosi 2019 on toteutettavissa hyvin pitkälti nykyisellä henkilöstöllä.

Keskeiset tehtävät ja kehityshankkeet vuosina 2019–2021

1. **Seurakuntalaisvastuu ja yhteisöllisyys:** Seurakuntien ja seurakuntayhtymien tukeminen vapaaehtoisen seurakuntalaisvastuun kehittämisessä ja yhteisöllisyyden rakentamisessa.
2. **Kulttuurienvälinen ja missionaarinen kirkko:** Uusien toimintatapojen kehittäminen seurakuntien ja seurakuntayhtymien välittäessä evankeliumia ja kantaessa diakonista vastuuta muuttuneessa monikulttuurisessa ja katsomuksellisessa toimintaympäristössä.
3. **Muutoksen tuki:** Seurakuntien ja seurakuntayhtymien muutosprosessien hallinnollinen ja konsultatiivinen tukeminen sekä toivon luominen.

Keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet vuonna 2019

1. **Seurakuntalaisvastuu ja yhteisöllisyys:**
   - Tuomiokapitulin kehittämistiimi jatkaa perehtymistään erilaisiin yhteisöllisyyden, yhteisölähtöisen työn ja yhteisönrakentamisen malleihin ja valmentaa näihin liittyen seurakuntien työntekijöitä yhdessä yhteistyökumppanien kanssa.
   - Työntekijöiden valmennuksissa ja työyhteisöjen ja -tiimien kohtaamisissa luodaan edellytyksiä sille, että osallistujat voivat prosessoida muuttuvaa ammatillista rooliaan, jossa korostuu toteuttavan työn ja asiakaspalvelutyyppisen työotteen sijasta seurakuntalaisten vastuunkannon mahdollistaminen ja valmentava johtaminen.
   - Seurakunnille tarjotaan mahdollisuuksia jumalanpalveluselämän ja kaiken muun toimintansa edelleen kehittämiseen yhteisölliseen ja osallistavaan suuntaan toteuttamalla seurakuntien tarpeista nousevia kehittämiskonsultaatioita ja laajentamalla jumalanpalveluselämän kehittäjien ja seurakuntayhteisöjen rakentajien verkostoa niin, että se palvelee myös mm. diakonisen yhteisölähtöisen työn kehittämistä.
   - Edellä kuvatuin tavoittein tuetaan jo nyt arkkihiippakunnan seurakunnissa ja seurakuntayhtymissä sitä toimintakulttuurista muutosta, jota ilmentävät kevään 2017 Kirkolliskokouksen Kirkkohallitukselle antamat jatkovalmistelutehtävä ja joita on samanaikaisesti viety eteenpäin myös hiippakunta- ja seurakuntatasolla:
   - ”kehittää seurakuntien henkilöstön rekrytointia, koulutusta ja osaamista niin, että se antaa nykyistä enemmän valmiuksia monialaiseen työhön, seurakuntalaisten kohtaamiseen, vapaaehtoistyön rekrytointiin ja johtamiseen sekä viestintään;
   - kartoittaa ja purkaa vapaaehtoistyöhön ja seurakuntalaisten oma-aloitteiseen toimintaan liittyvät esteet mahdollisine säädösmuutosesityksineen kirkolliskokoukselle;
   - kehittää johtamista kirkossa niin, että johtajat ottavat huomioon johtajuuden hengellisen luonteen, vapaaehtoistyön johtamisen sekä palkatun ja vapaaehtoistoimijoiden hengellisen identiteetin tukemisen”.

2. **Kulttuurienvälinen ja missionaarinen kirkko:**
   - Seurakuntia ja seurakuntayhtymiä tuetaan ja kannustetaan liikkeelle laittamissaan hankkeissa, joissa turvapaikanhakijat ja maahanmuuttajat tulevat seurakuntaelämässä kohdatuiksi kokonaisvaltaisesti uskon ja rakkauden toteutumisen näkökulmista.
   - Kehittämiskonsultaatioita tarjotaan erityisesti sellaisten seurakuntayhteisöjen rakentamisen tueksi, joissa on aidosti tilaa erilaisista kulttuuritaustoista tuleville ja joissa luodaan tietoisesti yhteyttä kantasuomalaisten ja muualta tulleiden välille.
   - Yhteiskunnassa esiintyvien rasististen asenteiden tunnistamiseen ja vastustamiseen kiinnitetään kaikessa hiippakunnan toiminnassa ja viestinnässä huomiota. Mikäli rasistisia tai muuten eriarvoistavia asennoitumis- ja toimintatapoja tulee vastaan arkkihiippakunnan seurakunnissa ja seurakuntayhtymissä, näihin puututaan.
   - Seurakuntien työyhteisöille tarjotaan konsultatiivisesti ohjattuja työskentelypäiviä, jossa voidaan seurakuntien tunnistamista tarpeista käsin tukea työyhteisön spiritualiteettia ja/tai keskittyä seurakunnan perustehtävän kokonaisvaltaisen toteutumisen tukemiseen. Osana tällaista työskentelyä voi olla myös sen yhteinen etsintä, millaisia kirkon missiosta nousevia tuoreita lähestymistapoja voisi löytyä kristillisestä uskosta vieraantuneiden suomalaisten kohtaamiseen.

3. **Muutoksen tuki:**
   - Seurakuntien ja seurakuntayhtymien rakennemuutosprosesseille ja yhteistyöhankkeille annetaan konsultatiivista ja hallinnollista tukea. Erityisesti tuetaan 1.1.2019 toteutuvien seurakuntaliitosten käytännön toteutusta: Sauvo-Karunan seurakunta liittyy Paimion seurakuntaan, Kosken Tl ja Marttilan seurakunnat yhdistyvät Martinkosken seurakunnaksi, Jämijärven ja Honkajoen seurakunnat liittyvät Kankaanpään seurakuntaan ja Pomarkun seurakunta liittyy Noormarkun seurakuntaan ja samalla Porin seurakuntayhtymään.
   - Seurakuntien ja seurakuntayhtymien johtamisen kehittämiseen – erityisesti muutosjohtamiseen – annetaan koulutuksellista, valmennuksellista, konsultatiivista ja hallinnollista tukea, jonka tarkoituksena on palvella niin ylintä viranhaltijajohtoa, lähiesimiehiä kuin luottamushenkilöitäkin.
   - Tuomiokapitulin edustajat osallistuvat aktiivisesti Sote-uudistuksen edellyttämiin neuvotteluihin ja maakuntayhteyksien rakentamiseen, jotta seurakunnat ja seurakuntayhtymät saavat tarvitsemansa tuen uusien yhteistyösuhteiden ja -sopimusten solmimiselle.

Taloussuunnitelman vuosien 2019–2021 erityisperustelut

Vuoden 2019 talousarvioeritys on laadittu Kirkkohallituksen ohjeiden mukaisesti ja sen toimintakate on hiippakunnalle myönnetyn kehyksen mukaisesti 1 563 000 euroa ilman kiinteistö- ja toimitilamenoja, joihin on budjetoitu 211 000 euroa.

Vuosien 2016–2018 tapaan Kirkkohallituksen toivotaan ohjaavan kullekin tuomiokapitulille 50 000 euron määrärahan käytettäväksi kehittämishankkeisiin, jotka liittyvät rakennemuutoksiin ja seurakuntien yhteistyön kehittämiseen. Määräraha mahdollistaa tuomiokapitulin aktiivisen roolin seurakuntien muutosprosessien tukemisessa. Tämän hetkisen arvion mukaan tätä kehittämishankkeiden rahoitusta olisi tarpeen jatkaa myös vuosina 2020–2021.

Turun arkkihiippakunnan talousarvio 2019

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

	Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Toimintatuotot	-147 049,30	-124 600,00	-63 700,00	-63 700,00
Korvaukset		-33 000,00		
Myyntituotot		-500,00		
Maksutuotot	-52 882,21	-45 700,00	-40 700,00	-40 700,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-21 801,27	-25 000,00	-20 000,00	-20 000,00
Tuet ja avustukset	-3 649,60	-3 000,00	-3 000,00	-3 000,00
Muut toimintatuotot	-68 716,22	-17 400,00		
Toimintakulut	1 880 886,34	1 948 600,00	1 893 900,00	1 893 900,00
Henkilöstökulut	1 287 354,24	1 313 200,00	1 315 500,00	1 315 500,00
Palkat ja palkkiot	977 249,69	1 006 200,00	1 006 200,00	1 006 200,00
Henkilösivukulut	312 516,52	311 000,00	312 300,00	312 300,00
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-2 411,97	-4 000,00	-3 000,00	-3 000,00
Palvelujen ostot	355 904,08	378 400,00	331 900,00	331 900,00
Palvelun ostot - sisäiset	6 033,00	5 000,00		
Vuokrakulut	121 498,45	132 000,00	127 500,00	127 500,00
Aineet ja tarvikkeet	48 645,42	52 300,00	51 300,00	51 300,00
Ostot tilikauden aikana	48 645,42	52 300,00	51 300,00	51 300,00
Annetut avustukset	58 853,90	67 500,00	67 500,00	67 500,00
Muut toimintakulut	2 597,25	200,00	200,00	200,00
TOIMINTAKATE	1 733 837,04	1 824 000,00	1 830 200,00	1 830 200,00

Tampereen hiippakunta

Katsaus nykyhetkeen ja tulevaan

Tampereen hiippakunnan seurakunnat etsivät keinoja kirkon jäsenyyden vahvistamiseen. Monet negatiiviset muutostrendit kuten esimerkiksi kasteiden määrän väheneminen, herättävät huolta. Miten kokemusta seurakuntalaisuuden merkityksestä ja kuulumisesta yhteisöön voitaisiin vahvistaa? Seurakuntien työyhteisöjä kuormittavat epävarmuus työn tulevaisuudesta ja työssä tapahtuvat jatkuvat muutokset. Seurakunnat etsivät uusia yhteistyömalleja ja uusia työtapoja, koska jotkin perinteiset työmuodot ovat menettäneet merkitystään. Seurakuntien varhaiskasvatuksen kentässä on tapahtumassa isoja muutoksia. Monessa seurakunnassa vapaaehtoisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen on asetettu tavoitteeksi.

Uudet luottamushenkilöt alkavat kautensa vuoden 2019 alussa. Monissa seurakunnissa on edessä kauaskantoisia toimitiloihin ja henkilöstöön liittyviä ratkaisuja. Mahdollinen sote- ja maakuntauudistus tuo mukanaan uudentyyppiset yhteistyön ja kumppanuuksien rakenteita. Seurakunnat tulevat tulevaisuudessa toimimaan entistä tiiviimmässä yhteistyössä kuntien, maakuntien ja monien kolmannen sektorin toimijoiden verkostoissa.

Tampereen hiippakunta toimii tasavertaisena kumppanina seurakuntien rinnalla pitkäjänteisessä kehittämistyössä. Edistämme kokeilukulttuuria ja rohkaisemme innovaatioihin. Toimimme yhteistyöverkostojen rakentajana. Ylläpidämme vuoropuhelua seurakuntien ja muiden yhteiskunnallisten toimijoiden kesken. Kapituli panostaa muutosjohtamisen tukeen. Vahvistamme osallistavaa johtamista, valmentavaa työotetta ja prosessien ohjausosaamista. Vahvistamme läsnäoloamme seurakunnissa: Kytkeydymme seurakuntien omaan suunnittelu- ja kehittämistyöhön. Rakennamme alueellisten kehittämispalvelujen verkoston.

Hiippakunnan henkilöstö on 13 henkeä ja 12,1 henkilötyövuotta. Vuoden 2019 kuluessa on suunniteltu 1,1 henkilötyövuoden vähennys.

Keskeiset tehtävät ja kehityshankkeet vuosina 2019–2021

1. Alueellisten kehittämispalvelujen verkoston rakentaminen
2. Seurakuntalaisten jäsenyyden vahvistaminen
3. Seurakuntien strategisen johtamisen tuki

Keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet vuonna 2019

1. Alueelliset kehittämispalvelut
   - Tuomiokapituli luopuu nykyisistä toimitiloistaan vuoden 2019 alusta ja hajasijoittaa palvelunsa kolmeen maakuntaan Pirkanmaalle, Kanta-Hämeeseen ja Päijät-Hämeeseen.
   - Yhdessä seurakuntien kanssa rakennetaan alueellisten kehittämispalveluiden verkosto. Sen puitteissa laajennetaan ohjaus-, tuki- ja kehittämispalveluiden toimijoiden yhteistyötä.
   - Kehittämispalveluja hankkeistetaan, rakennetaan uudenlaisia yhteistyömalleja ja luodaan alustoja innovaatioiden leviämiselle. Etsitään mahdollisuuksia seurakuntien väliselle osaamisen jakamiselle ja keskinäiselle oppimiselle. Rakennetaan alueellisia ohjaustiimejä kehittämistyön eri aloille.

- Edistetään kirkollisten järjestöjen kytkeytymistä alueellisten kehittämispalvelujen verkostoon.

2. Seurakuntalaisten jäsenyyden vahvistaminen
- Kaste ja kummius hankkeen tuki seurakunnille
- Seurakuntien viestinnän yhteiskehittäminen alueilla/maakunnissa
- Varhaiskasvatuksen uusien toimintamallien kokeilujen edistäminen
- Tuki seurakunnille vapaaehtoisuuden ja seurakuntalaisten osallisuuden vahvistamisessa
- Tuki seurakunnille verkostojen, uusien kumppanuuksien ja yhteisöjen rakentamisessa ja seurakunnan yhteiskunnallisen roolin vahvistamisessa
- Kirkon yhteiskuntatyön päivät Tampereella
- Urban Theology hanke yhdessä Manchesterin ja Strängnäsin hiippakuntien kanssa
- D-Areenat tukevat diakoniatyön uudistumista
- Piispantarkastusprosessit (Keski-Lahti, Tammela, Jämsä, Nokia, Mänttä-Vilppula, Somero, Vesilahti) tukevat seurakuntaidentiteetin vahvistumista

3. Seurakuntien strategisen johtamisen tuki
- Hiippakunnan tuki uusien luottamushenkilöiden perehdyttämiseen, koulutukseen ja seurakuntien strategiseen suunnitteluun
- Muutosjohtamisen tuki seurakunnille ja johtaville viranhaltijoille
- Yhteisövalmennus
- Alueelliset johtamisbrunssit
- Työyhteisöjen resilienssin (muutosjoustavuuden) vahvistaminen
- Tuetaan monimuotoista ammatillisuutta seurakunnissa

Taloussuunnitelman v. 2019–2021 erityisperustelut

Taloussuunnitelmassa ei ole erityisperusteluja. Vuoden 2019 talousarvioesitys on laadittu Kirkkohallituksen ohjeiden mukaisesti ja sen toimintakate on hiippakunnalle myönnetyn kehyksen mukaisesti 1 211 500 euroa toimitilakustannuksineen.

Tampereen hiippakunnan talousarvio 2019

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinus-merkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

	Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Toimintatuotot	-47 202,67	-108 500,00	-61 000,00	-61 000,00
Korvaukset		-32 500,00		
Maksutuotot	-28 117,20	-38 000,00	-38 000,00	-38 000,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-13 256,76	-35 000,00	-20 000,00	-20 000,00
Tuet ja avustukset	-2 869,71	-3 000,00	-3 000,00	-3 000,00
Muut toimintatuotot	-156,00			
Sisäiset tuotot	-2 803,00			
Toimintakulut	1 434 702,98	1 526 000,00	1 414 800,00	1 414 800,00
Henkilöstökulut	949 730,98	1 002 600,00	989 100,00	989 100,00
Palkat ja palkkiot	771 520,53	748 600,00	742 100,00	742 100,00
Henkilösivukulut	246 926,68	255 000,00	247 000,00	247 000,00
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-68 716,23	-1 000,00		
Palvelujen ostot	303 636,50	316 800,00	264 600,00	264 600,00
Palvelun ostot - sisäiset	4 186,00	6 500,00	6 500,00	6 500,00
Vuokrakulut	118 035,60	105 000,00	50 000,00	50 000,00
Aineet ja tarvikkeet	34 429,00	44 300,00	53 300,00	53 300,00
Ostot tilikauden aikana	34 429,00	44 300,00	53 300,00	53 300,00
Annetut avustukset	23 533,80	50 000,00	50 000,00	50 000,00
Muut toimintakulut	1 151,10	800,00	1 300,00	1 300,00
TOIMINTAKATE	1 387 500,31	1 417 500,00	1 353 800,00	1 353 800,00

Oulun hiippakunta

Katsaus nykytilanteeseen ja tulevaan

Uusi piispa aloittaa tehtävässään marraskuun 2018 alussa. Toimintavuonna 2019 tämä tulee vaikuttamaan toiminnan linjauksiin etenkin niiltä osin, jotka ovat osa piispallista kaitsentaa. Mutta piispa on myös piispantalon työyhteisön esimies, joten vaikutus talon toimintaan tulee olemaan laajempi.

Uusi strategia, joka on valmistunut 2017 lopulla, määrittelee tuomiokapitulin visioksi:

Rohkaisemme seurakuntia elämään levollisesti Jumalan rakkaudesta ja hyödyntämään voimavarojansa. Olemme helposti lähestyttäviä. Työmme on alueellisesti kattavaa, verkostoitunutta ja monialaisuutta tukevaa.

Strategia on pyritty laatimaan kevyeksi ja helpoksi päivitettäväksi. Lähivuosien muutokset sekä kirkon toimintaympäristössä, että sisäiset taloudelliset haasteet vaativat siihen palaamista usein. Uuden strategian myötä käyttöön on otettu uusi toimintasuunnitelmapohja, joka on taulukkomuotoinen. siinä pyritään siihen, että asetetut tavoitteet ovat strategisista tavoitteista nousevia ja toisaalta kaikkia tavoitteita konkretisoidaan toimenpiteiksi. Toimenpiteille on nimetty vastuuhenkilöt ja laadittu joko laadullinen tai määrällinen mittari, jolla tavoitteen saamista voidaan arvioida. Tätä uutta pohjaa on käytetty sekä koko talon, että neuvottelukuntien toimintasuunnitelmissa.

Kirkon keskusrahastomaksun alentaminen prosentilla loi keskusrahaston yksiköille, myös tuomiokapituleille, noin 8 miljoonan euron säästöhaasteen viimeistään vuoden 2021 alusta. Siihen asti vähennystä voidaan kompensoida keskusrahaston aikaisempien vuosien ylijäämällä. Se, kuinka säästöt painottuvat on vielä auki. Niiden vaikutus Kirkkohallituksen ja tuomiokapitulin henkilöstöön on vielä selvityksen alla, mutta henkilöstövaikutuksia on odotettavissa. Tuomiokapitulit ovat sopineet, että säätöjä pyritään saamaan jo ennen vuotta 2021 ja näin tekemään sopeuttamista vähitellen mahdollisuuksien rajoissa. Vuoden 2019 osalta budjetti pohjautuu kuitenkin aikaisempaan raamiin.

Hengellisen elämän hoitaminen on mukana läpäisevästi kaikessa hiippakunnan toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Säästöjenkin keskellä rohkaisu ja kannustus kirkon perustehtävästä kiinnipitämiseen ovat tarpeen sekä piispan talon omassa toiminnassa, että seurakunnissa. Maallikoiden osallisuuden vahvistamista osana kirkon toiminnan uudistamisen prosessia tulee edelleenkin jatkaa.

Oulun hiippakunta operoi kolmen maakunnan alueella. Sote-uudistus tulee vaikuttamaan seurakuntien ja kirkon yhteistyöverkostoon radikaalilla tavat. Erilaiset yhteistyö- ja ostopalvelusopimukset, joita on tehty aikaisemmin kuntien kanssa siirtyvät lähivuosina maakuntien vastuulle. Palvelukokonaisuus ja sen toimijat ovat vielä hahmotumatta. Tuomiokapitulin tulee hoitaa osaltaan vaikuttamistoimintaa maakuntiin sekä koordinoijan ja tiedonvälittäjän roolia suhteessa seurakuntiin.

Oulun hiippakunnan talousarvio 2019

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinus-merkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

	Edellinen TP 2017	Kuluvan vuo-den TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Toimintatuotot	-512 495,71	-302 900,00	-80 000,00	-80 000,00
Korvaukset	-25 000,00	-33 000,00		
Maksutuotot	-88 501,00	-44 500,00	-44 000,00	-44 000,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-29 129,22	-25 000,00	-25 000,00	-25 000,00
Tuet ja avustukset	-195 997,70	-198 400,00	-8 000,00	-8 000,00
Muut toimintatuotot	-69 245,53	-2 000,00	-3 000,00	-3 000,00
Sisäiset tuotot	-104 622,26			
Toimintakulut	1 956 718,47	1 755 900,00	1 685 417,00	1 685 417,00
Henkilöstökulut	1 200 293,36	1 163 500,00	1 032 867,00	1 032 867,00
Palkat ja palkkiot	971 541,29	889 138,96	782 867,00	782 867,00
Henkilösivukulut	304 118,29	274 361,04	250 000,00	250 000,00
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-75 366,22	0,00		
Palvelujen ostot	545 014,45	446 900,00	512 550,00	512 550,00
Palvelun ostot – sisäiset	7 142,20			
Vuokrakulut	18 459,12	2 500,00	18 300,00	18 300,00
Aineet ja tarvikkeet	78 936,87	67 000,00	52 200,00	52 200,00
Ostot tilikauden aikana	78 936,87	67 000,00	52 200,00	52 200,00
Annetut avustukset	105 716,18	72 000,00	68 000,00	68 000,00
Muut toimintakulut	1 156,29	4 000,00	1 500,00	1 500,00
TOIMINTAKATE	1 444 222,76	1 453 000,00	1 605 417,00	1 605 417,00

Oulun hiippakunta: keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet vuosille 2019-2021					
Kumppanuus					
Strateginen tavoite	**Toimenpide**	**Osatoimenpide**	**Aikataulu**	**Vastuuhenkilö /-t**	**Seuranta, arviointi**
Tuetaan seurakuntien työntekijöiden identiteettiä ja hengellistä elämää työkulttuurin muutoksessa erityisesti pitämällä esillä työkulttuurin uudistamista ja vapaaehtoisuuden lisäämistä	Koulutus, neuvottelupäivät, rovastikuntatapaamiset, johtamisenpäivät	Johtamiskoulutus / uudet kirkkoherrat	2019-2020	dekaani	Koulutuksen alueellisen kattavuuden seuranta / kukin omalta alueeltaan /Anu laatii taulukon
		Rippikoulun kehittämiskoulutus	2019	kasvatuksen hpksihteeri	on / ei
		Koulutusten ja tapahtumien viestinnän kehittäminen: nostot Tiennäyttäjä/Ofelaksessa.	Elokuu-lokakuu vuosittain / jatkuva	Kunkin koulutuksen vastuuhenkilö /tiedotuksesta vastaavat	on / ei
	Vapaaehtoisuuden lisäämiseen liittyvien käytäntöjen kehittäminen kaikilla työaloilla	Työntekijöiden koulutus, tukeminen ja kannustus.	Jatkuva toimintaa	Dekaani ja muut työntekijät omalta osaltaan	Vapaaehtoistyö on huomioitu koulutuksissa ja toiminnassa.
		Vapaaehtoisten toimintamahdollisuuksien laajentaminen			
		Tiedotus			
Tuetaan seurakuntia johtamisen ja työyhteisöjen haasteissa sekä muutosprosesseissa	Työnohjaus ja konsultointi	Konsulttikoulutus Oulun hiippakunnassa	2019-2020	Dekaani	on/ei
	Kehittämis- ja hanketoiminta	DIGI-hankkeet sekä uudet hankkeet (UUTE2)	Jatkuva seuranta ja arviointi	kukin omalla vastuualueellaan	uusien hankkeiden määrä
	Ohjaus ja neuvonta	Ohjeistuspaketti seurakunnille hyödyntäen Uutteen tuloksia.	2019-2020	Lakimiesasessori ja hiippakuntapastori	on/ei
Työnilo ja työhyvinvointi					
Strateginen tavoite	**Toimenpide**	**Osatoimenpide**	**Aikataulu**	**Vastuuhenkilö/-t**	**Seuranta, arviointi**
Henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen muutostilanteessa	Aktiivisen tuen käyttö	Kohtaamiset Asioiden puheeksi ottaminen nopeasti	2019	Esimiehet	Aktiivisen tuen mallin koulutus tehty
	Työilmapiiristä huolehtiminen	Työyhteisön yhteiset tapahtumat (esim. retket, virkistyspäivät, Luciajuhla) Hyvät käytöstavat	Jatkuva	Kaikki	Työhyvinvointia ja vuorovaikutusta koskeva kysely henkilöstölle 2020
	Työpanoksen arvostaminen		Jatkuva	Kaikki	Palautteen antaminen työtoveraille toimii

	Hyvä työterveyshuolto	Tarvittaessa tukitoimet ja kuntoutusMuut tukitoimet	Jatkuva	Lakimiesasessori, diak.hpksihteeri	Työhyvinvointia ja vuorovaikutusta koskeva kysely henkilöstölle 2020
	Työyhteisökokous	Henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen	Kaksi kertaa vuodessa	Piispa	sis. edelliseen
	Isojen muutosten ennakointi ja tiedottaminen (esim. henkilövaihdokset)	Suunnittelu hyvissä ajoin	2018-2020	Esimiehet (päätökset tiedoksi henkilöstölle)	
Työmäärän suhteuttaminen olemassa oleviin resursseihin	Työnkuvien tarkistaminen	Kehityskeskustelut / sihteeristö / työyhteisökokous	2019 - 2020	Esimiehet	Palaute esimiehelle kehityskeskustelun yhteydessä
	Työtehtävien priorisointi	Työajan seuranta Kehityskeskustelut	Seurataan sovitulla aikavälillä työtehtäviä ja niihin käytettyä aikaa 2019	Kaikki Esimiehet	Arvioidaan yhdessä esimiehen kanssa toteutettua seurantaa.
Matkustamisen vähentäminen	Työn järkeistäminen	Etäyhteyksien käytön hyödyntäminen	2019 - 2021	Kaikki	Matkustaminen on vähentynyt.
Työn edellytykset					
Strateginen tavoite	**Toimenpide**	**Osatoimenpide**	**Aikataulu**	**Vastuuhenkilö/-t**	**Arviointi**
Varautuminen kirkon kokonaistalouden muutoksiin	Vuoden 2020 talousarvion realistinen laadinta huomioiden keskusrahastomaksun alenemisen vaikutukset	Tulevaisuuspäivä / skenaariotyöskentely	Tammikuu 2019	Johtoryhmä	Talous- ja toimintasuunnittelun onnistuminen
		Toiminta- ja taloussuunnittelupäivä/ kevään sihteeristöt	Toukokuu 2019	Johtoryhmä	
Kirkon tulevaisuustyön ennakointi	Kokonaiskirkon päätösten arviointi hiippakunnan tasolla		Jatkuva arviointi	Tulevaisuustyöryhmä ja johtoryhmä	Päätökset huomioitu ja saatettu henkilöstön tietoon
Työn rakenteet					
Strateginen tavoite	**Toimenpide**	**Osatoimenpide**	**Aikataulu**	**Vastuuhenkilö/-t**	**Seuranta, arviointi**
Lisätään hiippakunnan toiminnan alueellista kattavuutta	Koulutuksiin ja tapahtumiin etäyhteydellä osallistumnen mahdolliseksi sekä niiden ja muiden tapahtumien tallentaminen verkkoon	Striimauksen ja tallennuksen tekninen toteutus	Jatkuva	Dekaani, Toim. toimistosihteeri	Riittävä osaaminen ja resurssit
		Koulutusten ja tapahtumien striimaus sovitusti, huomioidaan tilaisuuksien suunnittelussa	Jatkuva	Toim. toimistosihteeri hiippakuntasihteerit, kuurojenpappi	Toimii/ei toimi
	Lisätään pitkäjänteistä yhteistyötä rovastikuntien kanssa		Jatkuva	Johtoryhmä, kollegio	On konkreettisia toimenpiteitä

Mikkelin hiippakunta

Katsaus nykytilanteeseen ja tulevaan

Hiippakunnan strategian mukaisesti painopistealueina ovat:

- seurakuntien toimintaedellytysten vahvistaminen: työntekijän hengellisen identiteetin ja työidentiteetin, ykseyden, ammattitaidon, rekrytoinnin, muutosvalmiuden, työyhteisöjen toimivuuden vahvistaminen sekä toivon näkökulman, tulevaisuususkon ylläpitäminen.
- seurakuntien auttaminen kirkon tehtävän hyvään toteuttamiseen rakennemuutoksissa, kriisitilanteissa, kumppanuus- ja kehittämishankkeissa sekä hallinnossa.

Seurakuntien tilanne hiippakunnan alueella on haastava vanhusvoittoisen väestörakenteen, poismuuton ja kirkosta eroamisen sekä niiden aiheuttamien talousvaikutusten vuoksi. Vuoden 2019 aikana hiippakunnassa varaudutaan niihin muutoksiin, joita kaavailtu hiippakuntarajojen tarkistus vuoden 2020 alusta tulisi aiheuttamaan. Erityisen iso asia tässä hiippakuntarajojen muutoksessa on Päijät-Hämeen maakunnan mahdollinen siirtyminen kokonaan Mikkelin hiippakuntaan.

Keskeiset tehtävät ja kehityshankkeet vuosina 2019–2021

- Seurakuntien tarkoituksenmukaisen hallinnon ja kestävän talouden tukeminen
- Seurakuntien tukeminen mielekkäisiin toimintarakenteisiin siirtymisessä
- Seurakuntien perustehtävälähtöisen toiminnan suunnittelun ja toteutuksen edistäminen
- Seurakuntien työyhteisöjen toimivuuden edistäminen ja työntekijöiden tukeminen
- Seurakuntien työntekijöiden ammatillinen täydennyskoulutus

Keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet vuosina 2019

1. Ohjaamme seurakuntia aktiivisesti etsimään ja toteuttamaan perustehtävän, toimintaympäristön muutoksen ja taloudellisen itsekannattavuuden näkökulmasta mielekkäitä rakenneuudistuksia.
   - Tarvittaessa tuomiokapituli käyttää aloiteoikeuttaan välttämättömien rakennemuutosten käynnistämiseksi huomioiden Kirkkohallituksen asiasta antama hallinnollinen ohjeistus.
   - Vuoden 2019 alussa hiippakunnassa aloittaa toimintansa kaksi uutta seurakuntaa, jotka ovat syntyneet seurakuntaliitosten pohjalta: Taipaleen srk (aiemmat Lemi, Savitaipale ja Taipalsaari) sekä Tainionvirran srk (aiemmat Hartola ja Sysmä). Ruokolahden srk kasvaa vuoden 2019 alussa, kun siihen liitetään Rautjärven srk. Tuomiokapituli ohjaa ja tukee näitä uusia ja laajentuneita seurakuntia.
2. Tuemme seurakuntien työyhteisöjen toimivuutta, omaehtoista ongelmanratkaisua sekä autamme seurakuntia tarttumaan työyhteisön ongelmiin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Tuemme seurakuntien työyhteisöjä muutostilanteissa järjestämällä työyhteisönohjausta.
   - Piispantarkastusten yhteydessä tuomiokapituli tekee tarkastettavassa seurakunnassa työyhteisön kuntokartoituksen, jossa tutkitaan työyhteisön ilmapiiriasioita. Kyselyn pohjalta seurakunnille tarjotaan työyhteisökonsultointia, jotka säännönmukaisesti toteutuvat.
   - Seurakunnista käännytään suoraan piispan / tuomiokapitulin puoleen ja pyydetään konsultointitukea akuutisti ilmenneisiin työyhteisöjen ongelmiin. Seurakuntien talou-

den kiristyessä ongelmatilanteita nousee enenevässä määrin. Kapitulin työyhteisökonsulteilla on vuosittain n. 6-8 konsultoitavaa seurakuntaa. Yksittäinen työyhteisökonsultointi kestää puolesta vuodesta vuoteen.

3. Tuemme rekrytoitumista seurakuntatyöhön pitämällä yhteyttä kirkon virkaan opiskeleviin eri oppilaitoksissa ja järjestämme erityisesti uusille työntekijöille työnohjausta, mentorointia ja vertaisryhmätukea.

4. Pidämme yllä seurakuntien työntekijöiden ammatillista osaamista vastaamalla seurakuntien sekä kokonaiskirkon hankkeisiin liittyvään koulutustarpeeseen.
   - Kolme papiksi vihittävien ordinaatiovalmennuskokonaisuutta ja yksi diakonian virkaan vihittävien ordinaatiovalmennuskurssi, kaksi pastoraalikurssia ja KirJo 2005 -ohjelman mukaiset johtamiskoulutuskurssit
   - Lisä- ja täydennyskoulutusta pyritään pääasiassa toteuttamaan lyhytkestoisina täsmäkoulutuksina eri rovastikuntien alueilla.

5. Kehitämme toimintaamme tuomiokapitulin saaman Kirkon ympäristödiplomin mukaisesti ja tuemme seurakuntia ympäristödiplomin hankkimisessa. Tavoitteena on ympäristödiplomiseurakuntien määrän lisääminen hiippakunnassamme.

Mikkelin hiippakunnan talousarvio 2019

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

	Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Toimintatuotot	-91 481,93	-128 400,00	-139 740,00	-139 740,00
Korvaukset		-34 300,00		
Maksutuotot	-64 206,59	-36 100,00	-47 740,00	-47 740,00
Tuet ja avustukset	-2 965,30	-58 000,00	-92 000,00	-92 000,00
Muut toimintatuotot	-24 310,04	0,00		
Toimintakulut	1 321 203,01	1 356 400,00	1 399 540,00	1 399 540,00
Henkilöstökulut	977 315,23	1 041 300,00	1 062 400,00	1 062 400,00
Palkat ja palkkiot	792 589,02	790 200,00	810 900,00	810 900,00
Henkilösivukulut	252 519,19	251 100,00	251 500,00	251 500,00
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-67 792,98	0,00		
Palvelujen ostot	251 150,21	220 800,00	231 140,00	231 140,00
Palvelun ostot - sisäiset	3 740,00			
Vuokrakulut	4 750,00			
Aineet ja tarvikkeet	43 653,87	30 000,00	33 200,00	33 200,00
Ostot tilikauden aikana	43 653,87	30 000,00	33 200,00	33 200,00
Annetut avustukset	40 102,00	63 500,00	71 800,00	71 800,00
Muut toimintakulut	491,70	800,00	1 000,00	1 000,00
TOIMINTAKATE	1 229 721,08	1 228 000,00	1 259 800,00	1 259 800,00

Borgå stift / Porvoon hiippakunta

Verksamhetsidé

Borgå stift med sitt domkapitel och stiftsfullmäktige har som sin uppgift att hjälpa och stödja stiftets församlingar, kyrkliga samfälligheter och anställda vid fullgörandet av deras grunduppgifter att förkunna Guds ord, förvalta sakramenten, utöva diakoni, mission och ansvara för den kristna fostran. Domkapitlet sköter de myndighetsuppgifter som i enlighet med kyrkans bekännelse och bestämmelserna i kyrkolagen och kyrkoordningen ankommer på nämnda organ: att betjäna förvaltningen och ge stöd i det dagliga arbetet, samt att företräda kyrkan i ärenden som gäller stiftet.

Tyngdpunktsområden 2019–2021

- Stödåtgärder för församlingsstrukturer i fndring (fortsätter)
- Kyrkans svenska personalutbildning (kontinuerligt)
- Utvecklingsprojekt (första året)
- Arbetshandledning och arbetslagskonsultation (fortsätter)
- Rekryteringsfrågor (fortsätter)
- Andlig fördjupning och frivilligarbete (fortsätter)
- Församlingsdiakoni (tredje året)
- Miljö 2020-2022

De centrala verksamhetsmålen inom tyngdpunktsområdena 2019

- Förändringarna i församlingsstrukturen följs upp och stödåtgärder i form av arbetslagsutveckling och arbetshandledning sätts in vid behov. Vi går vidare med mentorskapsprogrammet för nya kyrkoherdar i Borgå stift.
- Borgå stift har helhetsansvar för kyrkans svenskspråkiga personalutbildning. Den svenskspråkiga personalutbildningen bör kontinuerligt utvecklas för att bibehålla en så hög kvalitet som möjligt.
- En ny arbetshandledarutbildning anordnas 2018–2020 och den sker i stiftets egen regi. Tillgången till arbetslagskonsulter säkras genom utbildning.
- Domkapitlet i Borgå lanserar tillsammans med Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA) så kallade utvecklingsprojekt. Projekten skräddarsys och erbjuder möjlighet att på ett långsiktigt sätt utveckla församlingens verksamhet eller förvaltning.
- Rekryteringen till kyrkliga yrken har uppmärksammats på stiftsnivå. En mindre arbetsgrupp går igenom utvecklingsförslagen för att ge riktlinjer inför framtiden.
- Samtalsdagar kring andlig fördjupning i Borgå stift arrangeras i form av utbildningsdagar och retreater. Intresset för dagarna är starkt och visar på ett behov hos anställda att stärka det inre livet i tjänst och att inspirera till större andligt lekmannaansvar i stiftets församlingar. Insatser för frivilligarbetet koordineras tillsammans med LekMannaAkademin (LMA).
- Vi fortsätter satsningen på församlingsdiakoni för att stöda diakoniarbetarna i deras arbete under ekonomiskt och strukturellt tunga tider. Vi lyfter fram det arbete som görs diakonalt i stiftets församlingar och stöder diakoniarbetarna i deras uppgift att fungera som handledare för frivilliga.

Porvoon hiippakunta / Toiminta-ajatus

Porvoon hiippakunnan ja sen tuomiokapitulin ja hiippakuntavaltuuston tehtävänä on auttaa ja tukea hiippakunnan seurakuntia, seurakuntayhtymiä ja niiden työntekijöitä perustehtävissään; Jumalan sanan julistamisessa, sakramenttien jakamisessa, diakoniatyössä, lähetystyössä sekä kristillisessä kasvatuksessa. Tuomiokapituli hoitaa viranomaistehtäviä, jotka kuuluvat sille kirkon tunnustuksen sekä kirkkolain ja kirkkojärjestyksen nojalla, palvelee hallintoa, tukee jokapäiväistä työtä sekä edustaa kirkkoa hiippakuntaa koskevissa asioissa.

Painopistealueet 2019–2021
- Muuttuvien seurakuntarakenteiden tukitoimet (jatkuu)
- Kirkon ruotsinkielinen henkilöstökehitys (jatkuva)
- Kehitysprojekti (ensimmäinen vuosi)
- Työnohjaus ja työyhteisökonsultaatio (jatkuu)
- Rekrytointikysymykset (jatkuu)
- Hengellinen syventyminen ja vapaaehtoistyö (jatkuu)
- Seurakuntadiakonia (kolmas vuosi)
- Ympäristö 2020–2022

Painopisteiden keskeiset toimintatavoitteet 2019
- Seurakuntarakenteen muutoksia seurataan, ja tarvittaessa otetaan käyttöön tukitoimia, kuten työyhteisöjen kehittäminen ja työnohjaus. Jatkamme Porvoon hiippakunnan uusien kirkkoherrojen mentorointiohjelmaa.
- Porvoon hiippakunnalla on kokonaisvastuu kirkon ruotsinkielisestä henkilöstökoulutuksesta. Ruotsinkielistä henkilöstökoulutusta jatketaan edelleen, jotta laatu säilyisi mahdollisimman korkeana.
- Uusi työnohjaajakoulutus järjestetään vuosina 2018–2020 ja se toteutetaan hiippakunnan omassa ohjauksessa. Pääsy työyhteisökonsulteille varmistetaan koulutuksilla.
- Porvoon tuomiokapituli ottaa yhdessä Kirkon ruotsinkielisen työn keskuksen kanssa käyttöön niin kutsutun kehitysprojektin. Projekti räätälöidään, ja se tarjoaa mahdollisuuden seurakunnan toiminnan tai hallinnon pitkäaikaiseen kehitykseen.
- Rekrytointi kirkollisiin ammatteihin on huomioitu hiippakunnan tasolla. Pieni työryhmä käy läpi kehitysehdotuksia ja muodostaa ohjeistuksia tulevaisuuden varalle.
- Keskustelupäivät hengellisestä syventymisestä Porvoon hiippakunnassa järjestetään koulutuspäivien ja retriittien muodossa. Kiinnostus keskustelupäiviin on voimakasta, mikä kertoo työntekijöiden tarpeesta vahvistaa työnsä hengellistä osuutta. Tämä inspiroi suurempaan hengelliseen maallikkovastuuseen hiippakunnan seurakunnissa. Vapaaehtoistyöhön tehtyjä panostuksia koordinoidaan yhdessä LekManna-akatemian (LMA) kanssa.
- Panostamme jatkossakin seurakuntadiakoniaan tukeaksemme diakoniatyöntekijöitä työssään taloudellisesti ja rakenteellisesti haastavissa olosuhteissa. Nostamme esille hiippakunnan seurakunnissa tehtävän diakonisen työn ja tuemme diakoniatyöntekijöitä heidän tehtävissään vapaaehtoistyön ohjaajina.

Porvoon hiippakunnan talousarvio 2019

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinus-merkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

	Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Toimintatuotot	-181 936,21	-239 000,00	-80 500,00	-80 500,00
Korvaukset		-30 000,00	0,00	
Maksutuotot	-49 616,81	-51 000,00	-50 000,00	-50 000,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat			-23 000,00	-23 000,00
Tuet ja avustukset	-9 770,92	-2 000,00	-2 500,00	-2 500,00
Muut toimintatuotot	-2 228,48	-6 000,00	-5 000,00	-5 000,00
Sisäiset tuotot	-120 320,00	-150 000,00	0,00	0,00
Toimintakulut	1 688 708,03	1 817 000,00	1 663 821,00	1 549 200,00
Henkilöstökulut	957 605,78	1 094 300,00	1 070 200,00	1 070 200,00
Palkat ja palkkiot	797 311,07	813 000,00	821 000,00	821 000,00
Henkilösivukulut	253 428,90	281 300,00	249 200,00	249 200,00
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-93 134,19	0,00		
Palvelujen ostot	269 781,38	216 600,00	246 900,00	246 900,00
Palvelun ostot - sisäiset	10 163,17	3 000,00	3 000,00	3 000,00
Vuokrakulut	319 929,63	351 000,00	205 121,00	90 500,00
Aineet ja tarvikkeet	68 161,01	81 900,00	68 400,00	68 400,00
Ostot tilikauden aikana	68 161,01	81 900,00	68 400,00	68 400,00
Annetut avustukset	62 622,49	70 000,00	70 000,00	70 000,00
Muut toimintakulut	444,57	200,00	200,00	200,00
TOIMINTAKATE	1 506 771,82	1 578 000,00	1 583 321,00	1 468 700,00

Kuopion hiippakunta

Katsaus nykytilanteeseen ja tulevaan

Kuopion hiippakunta edistää kirkon tehtävää ja ykseyttä sekä tukee hiippakunnan seurakuntia niiden tehtävässä.

Kuopion hiippakunnan alue kuuluu taloudellisesti haasteelliseen Itä-Suomeen, jossa väestön ikääntyminen ja muuttoliike vaikuttavat suuresti seurakuntien toimintaan ja resursseihin. Hiippakuntaan kuuluu vuonna 2018 52 seurakuntaa, joissa kirkon jäseniä on noin 390 000. Työntekijöitä on hieman alle 2 000. Tulevina vuosina seurakuntien ja niiden työntekijöiden määrässä on odotettavissa muutoksia kirkon niukkenevan talouden johdosta. Seurakuntien taloutta rasittavat monin paikoin suuret kiinteistönhoitokulut.

Kuopion hiippakunnan toimintalinjauksessa vuosille 2019-2023 määritellään toiminnan ja hallinnon tavoitteet: 1. Hiippakunnan seurakunnissa jumalanpalveluselämä hoidetaan hyvin ja hengellinen elämä on monimuotoista. 2. Seurakunnissa noudatetaan hyvää hallintoa ja ne ovat taloudellisesti kestävällä pohjalla. 3. Työhyvinvointi seurakunnissa on kohentunut ja ongelmien osalta noudatetaan varhaisen puuttumisen periaatetta. 4. Seurakuntalaisten osallisuus on vahvistunut. 5. Tuomiokapituli on kehittänyt omaa toimintaansa vastaavien periaatteiden ja annettujen resurssien mukaisesti.

Henkilöstön määrä tuomiokapitulissa on 11 ja lisäksi palkkalistoille kuuluu kaksi vankiladiakonia, jotka työskentelevät Pelson ja Naarajärven vankiloissa. Henkilöstön määrässä ei ole odotettavissa muutoksia. Taloustilanteen salliessa on joskus tarpeen palkata lisätyövoimaa erilaisiin projekteihin.

Vuonna 2019 Kuopion hiippakunnan uudelleen perustamisesta on kulunut 80 vuotta. Juhlavuoden viettämistä suunnitellaan syksyllä 2018.

Keskeiset tehtävät ja kehityshankkeet vuosille 2019–2021

1. Jumalanpalveluselämä ja hengellisen elämän monimuotoisuus
   - Toteutamme jumalanpalveluselämän kehittämisprojektin.
   - Tuemme seurakuntien kasvatusta, diakoniaa ja lähetystehtävää sekä niiden yhteyttä jumalanpalveluselämään koulutuksin ja ajankohtaistapaamisin.
   - Teemme yhteistyötä Jordanian ja Pyhän maan evankelisluterilaisen kirkon (ELCJHL) kanssa. Yhteistyö rikastuttaa seurakuntien elämää.

2. Hyvä hallinto ja seurakuntien kestävä talous
   - Kehitämme kirkkoherrojen rekrytointia.
   - Järjestämme johtamiskoulutusta ja edistämme siihen osallistumista.
   - Edistämme seurakuntien välistä yhteistyötä.
   - Vaikutamme aktiivisesti seurakuntarakenteisiin siten, että seurakunnat toimivat taloudellisesti kestävällä pohjalla.
   - Seuraamme maakuntauudistusta ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta alueellamme sekä vaikutamme siihen, että positiivinen uskonnonvapaus, alueellinen tasaarvo ja kirkon työn edellytykset toteutuvat.

3. Työhyvinvointi
   - Tuemme seurakuntien työyhteisöjen kehittämistä ja konsultointia sekä koordinoimme työnohjausta.
   - Edistämme hyvien käytäntöjen leviämistä seurakuntien toiminnassa ja hallinnossa.

4. Osallisuus
   - Järjestämme koulutuksia ja verkostotapaamisia, jotka edistävät seurakuntalaisten osallisuutta.
   - Toimimme itse osallisuuden periaatteiden mukaisesti.
   - Edistämme vapaaehtoisten kirkkopyhän toteuttamista seurakunnissa.

5. Tuomiokapitulin oman toiminnan kehittäminen
   - Sopeutamme toimintamme talouden resursseihin.
   - Päivitämme henkilöstösuunnitelmaa.
   - Rakennamme yhteistyötä erityisesti seurakuntien ja seurakuntayhtymien, toisten hiippakuntien ja Kirkkohallituksen sekä viranomaisten kanssa.

Keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet vuonna 2019

1. Seurakuntien jumalanpalveluselämä kehittyy. Tuomiokapitulin tuen avulla kasvatuksen, diakonian ja lähetyksen yhteys jumalanpalveluselämään vahvistuu.
2. Yhteistyö Jordanian ja Pyhän maan ev.lut. kirkon kanssa rikastuttaa seurakuntien elämää.
3. Kirkkoherrojen ja muiden esimiesten osaaminen vahvistuu.
4. Kirkkoherran virkoihin löytyy hakijoita.
5. Seurakuntien välinen yhteistyö lisääntyy.
6. Tuomiokapitulin toiminta sopeutetaan talouden resursseihin. Yhteistyö yli työalarajojen lisääntyy.

Tavoitteiden toteutumisen arvioinnista ks. tuloskortti.

Taloussuunnitelman vuosien 2019–2021 erityisperustelut

Hiippakunnan 80-vuotisjuhlaa varten esitetään erillistä 12 000 euron määrärahaa käytettäväksi juhlavuoden tapahtumiin. Tuomiokapitulin tiedossa ei ole muita kehyksen ylittäviä hankintoja vuosille 2019–2021.

Kuopion hiippakunnan talousarvio 2019

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinus-merkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

	Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Toimintatuotot	-145 148,17	-97 900,00	-83 900,00	-83 900,00
Korvaukset	-34 796,32	-34 000,00		
Maksutuotot	-74 107,55	-45 900,00	-65 900,00	-65 900,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitus-varat	-22 106,99	-16 000,00	-16 000,00	-16 000,00
Tuet ja avustukset	-2 509,10	-2 000,00	-2 000,00	-2 000,00
Muut toimintatuotot	-8 922,96			
Sisäiset tuotot	-2 705,25			
Toimintakulut	1 433 270,49	1 552 900,00	1 522 500,00	1 522 500,00
Henkilöstökulut	929 035,98	980 900,00	1 022 000,00	1 022 000,00
Palkat ja palkkiot	757 652,01	742 800,00	778 800,00	778 800,00
Henkilösivukulut	241 963,49	238 100,00	243 200,00	243 200,00
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-70 579,52	0,00		
Palvelujen ostot	323 407,46	354 000,00	296 100,00	296 100,00
Palvelun ostot - sisäiset	4 243,00	4 500,00	4 500,00	4 500,00
Vuokrakulut	67 094,88	77 600,00	72 500,00	72 500,00
Aineet ja tarvikkeet	77 044,37	64 100,00	56 500,00	56 500,00
Ostot tilikauden aikana	77 044,37	64 100,00	56 500,00	56 500,00
Annetut avustukset	32 056,80	71 000,00	70 000,00	70 000,00
Muut toimintakulut	388,00	800,00	900,00	900,00
TOIMINTAKATE	1 288 122,32	1 455 000,00	1 438 600,00	1 438 600,00

TULOSKORTTI 2019 Kuopion hiippakunta			
Keskeiset tehtävät ja kehityshankkeet v. 2019-2023	**Keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet v. 2019**	**Keinot ja konkreettiset toimenpiteet**	**Arviointi**
Jumalanpalveluselämä ja hengellisen elämän monimuotoisuus	Seurakuntien jumalanpalveluselämä kehittyy. Tuomiokapitulin tuen avulla kasvatuksen, diakonian ja lähetyksen yhteys jumalanpalveluselämään vahvistuu.	Käynnistetään jumalanpalveluselämän kehittämishanke vuosille 2019-2023.	Seurakunnilta saatu palaute ja havainnot seurakuntien jumalanpalveluselämästä.
		Kirkon virkaan v. 2018 vihityille järjestettävä hiljaisuuden retriitti helmikuussa 2019.	Osallistujien määrä ja heiltä saatu palaute.
		Kirkon usko, tunnustus ja ekumenia -pastoraalikurssi.	Kurssilaisten palaute.
		Pappisvihkimykset toukokuussa ja pyhäinpäivänä.	Papiksi vihittyjen kanssa käydyt keskustelut (mm. HOPS-keskustelu dekaanin kanssa)
		KITOS-seminaari Kirkon työhön opiskeleville.	Opiskelijoiden palaute ja hakeutuminen kirkon virkaan Kuopion hiippakunnassa.
		Ordinaatiovalmennukset pappisvirkaan ja diakonian virkaan vihittäville.	Vihityiltä saatu palaute.
		Diakonian virkaan vihkimys.	
		Teologian opiskelijoiden reflektiopäivät.	Opiskelijoilta saatu palaute.
		Sielunhoidon erityiskurssi 2017-2019 Mikkelin hiippakunnan ja KK:n kanssa.	Opiskelijoilta saatu palaute.
	Yhteistyö Jordanian ja Pyhän maan ev.lut. kirkon kanssa rikastuttaa seurakuntien elämää.	Hiippakunnan ja kumppanikirkon yhteistyötä kehittää ja koordinoi tuomiokapitulin perustama työryhmä, jossa on kuusi jäsentä hiippakunnan eri seurakunnista.	Työryhmän raportointi tuomiokapitulille.
			Kuopion hiippakunnan seurakuntien ja ELCJHL:n väliset kontaktit.
		Apu tarvittaessa työntekijävaihdon ja harjoittelujen järjestämisessä.	Työntekijävaihtojen ja harjoittelujen lukumäärä.
		Seurakuntia rohkaistaan solmimaan kannatussopimuksia yhteistyökirkon ja sen yksittäisten seurakuntien kanssa sekä muistamaan sisarkirkkoa ja sen tekemää työtä yhteisessä esirukouksessa.	SLS:n tieto seurakuntien kohdennetuista avustuksista ja kolehdeista.
			Havainnot seurakuntien jumalanpalveluselämästä.
Hyvä hallinto ja seurakuntien kestävä talous	Kirkkoherrojen ja muiden esimiesten osaaminen vahvistuu. Kirkkoherran virkoihin löytyy hakijoita. Seurakuntien välinen yhteistyö lisääntyy.	Piispantarkastukset: seurakunnissa.	Piispantarkastusten lukumäärä ja niistä saatu palaute.
		Työelämä 2020 -hankkeen edistäminen seurakunnissa yhteistyössä KiT:n kanssa.	Verkostopäivien osallistujapalaute.
		Työyhteisö ja hallinto -pastoraalikurssi	Kurssilaisilta saatu palaute.
		Kirjo I seurakuntatyön johtamisen tutkinto yhdessä Mikkelin hiippakunnan kanssa, lähijaksot syyskuussa ja marraskuussa Mikkelissä.	Kurssilaisilta saatu palaute, kirkkoherran virkaa hakeneiden määrä ja työyhteisön ongelmista johtuvat yhteydenotot kapituliin.

		Kirjo II A -kurssi uusille kirkkoherroille, 4 hiippakunnan yhteinen, järjestää Kuopion hpk.	Kurssilaisilta saatu palaute.
		Hiippakunnan luottamushenkilöiden neuvottelu.	Osallistujilta saatu palaute.
		Kainuun kirkonpalvelijoiden koulutuspäivä.	Osallistujilta saatu palaute.
		Yhteistyö Kirkkohallituksen ja toisten hiippakuntien sekä järjestöjen kanssa kehityssuunnista ja ratkaisuista, yhteisten linjausten tekemiseen osallistuminen.	Havainnot kehityssuunnista. Tehdyt sopimukset.
		Kristillisten järjestöjen rippikoulujen valvonta ja lupa-asiat.	
		Apilaristi – tuomiokapitulin uutiskirje kerran kuukaudessa.	Avausmäärä. Saatu lukijapalaute.
		Blogipalstat.	Lukijamäärät ja saatu lukijapalaute.
		Tuomiokapitulin hallinnolliset ratkaisut.	Seurakunnilta saatu palaute.
		Seuraamme maakuntauudistusta ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta alueellamme sekä vaikutamme siihen, että positiivinen uskonnonvapaus, alueellinen tasa-arvo ja kirkon työn edellytykset toteutuvat.	Seurakunnilta ja maakuntahallinnolta saatu palaute. Kirkon sanoman näkyvyys mediassa oman hiippakunnan asioissa.
Työhyvinvointi		Työnohjauksen koordinointi.	Työnohjauksen saatavuudesta kertova palaute seurakuntien työntekijöiltä.
		Työnohjaus, konsultointi ja tiimien ohjaus seurakuntien työyhteisöille.	Seurakunnilta saatu palaute.
		Työyhteisökonsulttien neuvottelupäivät, marraskuu.	Työyhteisökonsulttien palaute.
		Muutoksessa olevien seurakuntien konsultointi tarvittaessa.	Seurakunnilta saatu palaute.
		Keskusteluapu ja neuvonta seurakuntien työntekijöille.	Seurakuntien työntekijöiltä saatu palaute.
Osallisuus	Osallisuus toteutuu periaatteena kaikessa hiippakunnan toiminnassa.	Diakoniatyön neuvottelukunta.	Seurakunnilta ja neuvottelukunnan jäseniltä saatu palaute.
		HeHu-toiminnan tuki.	Viranomaisilta ja muilta yhteistyökumppaneilta saatu palaute, HeHu-toiminnan näkyvyys mediassa.
		Yhteistyö AVIn kanssa	Verkostotapaamisten lukumäärä ja saatu palaute.
Tuomiokapitulin oman toiminnan kehittäminen	Tuomiokapitulin toiminta sopeutetaan talouden resursseihin.	Art of Hosting-koulutus.	Koulutukseen osallistuneiden palaute. Havainnot toimintakulttuurin muutoksesta.
	Yhteistyö yli työalarajojen lisääntyy.		

Lapuan hiippakunta

Katsaus nykytilanteeseen ja tulevaan

Toimintamme lähtökohtana on seurakuntien ja niiden työntekijöiden tukeminen ja palveleminen. Tuomiokapitulin toiminnallinen ja hallinnollinen puoli toimivat tiiviisti yhdessä. Lapuan hiippakunnan haasteita ovat yleinen resurssien väheneminen, väestön keskittyminen maakuntakeskuksiin ja sitä kautta maaseudun taantuminen. Kolme maakuntakeskusta, Seinäjoki, Jyväskylä ja Vaasa vaikuttavat vahvasti toiminnan kehittämiseen.

Hiippakuntakartano Haapaniemi on keskeisessä osassa työssämme. Omien koulutusten ja verkostotapaamisten lisäksi siellä toteutuvat kaikki kirkon järjestämät kuntoutuskurssit. Tämän vuoksi kuntoutussihteeri on osa työyhteisöämme. Erityisesti huomioitavaa Lapuan hiippakunnan toiminnassa on sen kaksinapaisuus. Hiippakunnan länsi- ja itäpuolella on keskenään erilainen henkinen ja hengellinen ilmasto.

Henkilöstöön kuuluvat: piispa, lakimiesasessori, hiippakuntadekaani, hiippakuntapastori, neljä kokoaikaista hiippakuntasihteeriä, yksi hiippakuntasihteeri 80 %, kuntoutussihteeri 80 %, piispan sihteeri sekä 1,5 toimistosihteeriä (vuoden 2019 alusta vain yksi) ja Lapuan piirin kuurojen pappi. Yhteensä 14 henkeä = 13,1 htv. Lisäksi tuomiokapitulin työyhteisöön kuuluu liikuntapappi, joka toimii Kuortaneen Urheiluopiston työnjohdon alla.

Toiminnan ja hallinnon painopisteet:

1. Missionaarisuus ja hengellisen elämän tukeminen
2. Seurakuntien tukeminen muutoksessa
3. Oman toiminnan sopeuttaminen resurssien niukkenemiseen

Keskeiset tehtävät ja kehityshankkeet 2019-2021

1. Missionaarisuus ja hengellisen elämän tukeminen
   - Jumalanpalveluselämän monipuolisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen
   - Koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa tehtävän yhteistyön vahvistaminen
   - Diakonian ja muun kristillisen palvelutyön ammattitaitoisen ohjaamisen tukeminen
   - Kirkon työntekijän identiteetin vahvistaminen
   - Seurakuntien monikulttuurisuuden tukeminen
2. Seurakuntien tukeminen muutoksessa
   - Yhteistyörakenteiden luominen seurakuntiin ja seurakuntien välille
   - Johtamisen, erityisesti muutos- ja väliportaan johtamisen kehittäminen
   - Henkilöstön tukeminen muutoksessa: jaksaminen, motivaatio, työhyvinvointi (ml. hengellinen työhyvinvointi)
3. Oman toiminnan sopeuttaminen resurssien niukkenemiseen
   - Töiden uudelleen järjesteleminen
   - Uudenlaisen työajattelun ja -tavan löytäminen

Toimintasuunnitelma 2019 / Keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet vuonna 2019 (Keinot ja mittarit ovat tarkemmin tuloskortissa)

Lapuan hiippakunnan toiminta-ajatus:

Hiippakunta edistää kirkon tehtävän toteutumista ja vahvistaa seurakuntien toimintaedellytyksiä alueellaan.

Lapuan hiippakunnan toimintalinjauksen mukaiset keskeiset tehtävät vuosille 2015–2020

- Seurakuntien hengellisen elämän tukeminen
- Kirkon missionaarisuuden vahvistaminen
- Seurakuntien aktiivinen tukeminen muutoksessa
- Tuomiokapitulin toiminnan uudistaminen muutoksessa

Seurakuntien hengellisen elämän tukeminen
- Tuemme seurakuntien työntekijöiden hengellistä identiteettiä
- Korostamme kristillisen uskon ja perinteen merkitystä perheen elämän taitekohdissa
- Vahvistamme seurakuntalaisuuden merkitystä
- Käytämme sähköisiä kanavia kirkon sanoman esillä pitämiseen

Kirkon missionaarisuuden vahvistaminen
- Varustamme työntekijöitä missionaariseen ajatteluun ja toimintatapaan
- Korostamme kirkon missionaarista olemusta
- Kannustamme ylittämään kirkon kynnyksen, kohtaamaan ihmisiä ennakkoluulottomasti ja solmimaan yhteyksiä erilaisiin verkostoihin
- Innostamme kohdentamaan resursseja työn kehittämiseen ja uusiin avauksiin

Seurakuntien aktiivinen tukeminen muutoksessa
- Kannustamme seurakuntia kehittämään viestintää toimintaympäristön muuttuessa
- Tuemme niitä seurakuntia, jotka hiippakuntarajojen mahdollisesti muuttuessa liittyvät hiippakuntaan tai siirtyvät siitä pois
- Rohkaisemme suunnittelemaan työtä uudella tavalla ja vahvistamaan seurakuntien yhteistyötä
- Tuemme aktiivisesti seurakuntia niiden ongelmatilanteissa
- Kehitämme seurakuntien johtajuutta

Tuomiokapitulin toiminnan uudistaminen muutoksessa
- Sopeutamme toimintaamme resurssien muuttumiseen ja kehitämme toimintatapojamme
- Vahvistamme verkostoyhteistyöstä hiippakunnan alueen eri toimijoiden kanssa
- Hoidamme hallinnolliset asiat luotettavasti ja tehokkaasti

Taloussuunnitelman v. 2019-2021 erityisperustelut

Tuomiokapitulin talous on tasapainossa, henkilöstöä on vähennetty eläköitymisten myötä vuodesta 2014 lukien ja käynnissä olevien eläköitymisten myötä suunnitellut vähennykset ovat täysimääräisesti käytössä keväällä 2019.

Tuomiokapitulin henkilöstörakenne poikkeaa toisista tuomiokapituleista siten, että kahden viranhaltijan palkat maksavat tuomiokapitulin ulkopuoliset tahot. Tuomiokapituli hallinnoi kuntoutussihteerin virkaa, joka vastaa kirkon eläkerahaston varhaiskuntoutustoiminnasta. Kuntoutussihteerin palkkakustannuksista vastaa Kirkon eläkerahasto. Lapuan tuomiokapituli

hallinnoin myös liikuntapapin virkaa. Liikuntapappi vastaa Kuortaneen urheiluopistolla järjestettävistä rippileireistä ja on urheiluopiston työnjohdon alaisuudessa. Kuortaneen urheiluopisto vastaa liikuntapapin palkkakustannuksista.

Tuomiokapitulin kustannusrakennetta rasittaa nykyinen toimitilatilanne. Tuomiokapitulin kustannuspaikalta katetaan Lapualla sijaitsevat tyhjät toimitilat, joita Kirkkohallitus pyrkii myymään. Mikäli myynti toteutuu, laskevat tuomiokapitulin kustannukset olennaisesti.

Nykyisellä rahoitustasolla tuomiokapitulilla ei ole lisärahoitustarvetta, mutta tulevat palkkoihin tulevat korotukset muuttanevat tilannetta.

Lapuan hiippakunnan talousarvio 2019

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

	Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Toimintatuotot	-230 383,30	-190 000,00	-150 280,00	-150 280,00
Korvaukset	-68 716,22	-32 500,00		
Myyntituotot	-50,00			
Maksutuotot	-127 143,36	-67 500,00	-120 000,00	-120 000,00
Vuokratuotot	-4 255,32		-4 280,00	-4 280,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-26 555,52	-40 000,00	-26 000,00	-26 000,00
Tuet ja avustukset	-2 484,20			
Muut toimintatuotot	-20,98	-50 000,00		
Sisäiset tuotot	-1 157,70			
Toimintakulut	1 652 187,97	1 454 256,00	1 612 200,00	1 612 200,00
Henkilöstökulut	1 072 507,56	1 086 256,00	1 042 000,00	1 042 000,00
Palkat ja palkkiot	860 373,03	822 370,00	792 000,00	792 000,00
Henkilösivukulut	274 181,45	263 886,00	250 000,00	250 000,00
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-62 046,92			
Palvelujen ostot	440 711,37	325 000,00	422 500,00	422 500,00
Palvelun ostot - sisäiset	10 711,25			
Vuokrakulut	83 550,88	3 000,00	83 500,00	83 500,00
Aineet ja tarvikkeet	43 475,77	25 000,00	49 200,00	49 200,00
Ostot tilikauden aikana	43 475,77	25 000,00	49 200,00	49 200,00
Annetut avustukset	815,00	5 000,00		
Muut toimintakulut	416,14	10 000,00	15 000,00	15 000,00
TOIMINTAKATE	1 421 804,67	1 264 256,00	1 461 920,00	1 461 920,00

TULOSKORTTI 2019 Lapuan hiippakunta			
Lapuan hiippakunnan suuntaviivat vuoteen 2019	**Strategiset tavoitteet vuodelle 2019**	**Keinot**	**Mittarit**
Seurakuntien hengellisen elämän tukeminen	Tuemme seurakuntien työntekijöiden hengellistä identiteettiä	Koulutuksemme ovat moniammatillisia korostaaksemme kirkon ja hengellisen työntekijän identiteettiä.	Vähintään kolmessa koulutustilaisuudessa on ollut osallistujia vähintään kolmesta ammattiryhmästä.
		Hartauselämä on mukana kaikissa kohtaamisissamme.	Jokaisessa koulutustilaisuudessa on hartaus.
		Muistutamme hengellisestä työhyvinvoinnista.	Vähintään neljässä seurakunnassa on konkreettinen suunnitelma hengellisestä hyvinvoinnista huolehtimiselle.
	Korostamme kristillisen uskon ja perinteen merkitystä perheen elämän taitekohdissa	Viestinnässä nostamme esille kristillisen kasvatuksen merkitystä.	Vähintään kahdessa Uutiskirje Lehtisessä on kristillinen kasvatus esillä. Facebookissa on useita kristilliseen kasvatukseen liittyviä päivityksiä tai postauksia.
		Koulutuksissamme ja kohtaamisissamme pidämme esillä lasten, nuorten ja perheiden elämän taitekohtien hengellisen tuen tärkeyttä ja käytämme välineenä kasvatuspuhetta.	Kasvatuksen koulutusohjelmissa on otettu huomioon elämän taitekohdat. Kirkon Kaste-hankkeeseen liittyviä koulutuksia on sekä itä- että länsipuolella hiippakuntaa.
		Tuemme seurakuntia koulu- ja päivähoitoyhteyksien luomisessa ja ylläpitämisessä sekä avoimen vurovaikutuksen rakentamisessa.	Vähintään 30% seurakunnissa on solmittu yhteistyösopimus kunnan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa.
		Kirkolliset toimitukset ja jumalanpalvelukset otetaan huomioon elämän taitekohta- ja perinnenäkökulmasta.	Jumalanpalveluselämän työryhmä toteuttaa eri puolilla hiippakuntaa vähintään kaksi moniammatillista verkostotapaamista, joissa keskitytään kristillisen perinteen merkitykseen perheiden elämässä.
	Vahvistamme seurakuntalaisuuden merkitystä	Toteutamme seurakuntalaisuuden päivän hiippakunnallisena toimintakauden avausjuhlana.	Seurakuntalaisuuden päivä on toteutettu alkusyksystä 2019.

		Jaetut eväät -sunnuntait toteutuvat vuonna 2019.	Vähintään yksi Jaetut eväät -sunnuntai on toteutunut vuonna 2019.
		Hiippakunnan seurakuntalaisuuden kehittäjäryhmä toimii ja laajenee.	Seurakuntalaisuuden kehittäjäryhmäon vakiintunut ja ryhmään on saatu 3-4 uutta työntekijää sellaisilta työaloilta, joista ei aiemmin ole oltu mukana.
	Käytämme sähköisiä kanavia kirkon sanoman esillä pitämiseen	Uutiskirje Lehtisessä on aina kirkon perussanomaan liittyvä osio.	Jokaisessa Uutiskirje Lehtisessä on julkaistu hartaudellinen tai muu kirkon perussanomaan liittyvä osio.
		Käytämme some-kanavia notkeasti ja vuorovaikutteisesti.	Facebook- ja verkkosivujen päivittäminen on ollut säännöllistä, tieto- ja tapahtumajaon lisäksi myös kirkon perussanomaan liittyvää ja vuorovaikutteista. Jokainen tiimin jäsen on osallistunut sisällön tuottamiseen. Some-kanavia on monipuolistettu.
		Koulutuksissamme ovat aina esillä niin Some-kanavat kuin Uutiskirje Lehtinenkin.	Some-kanavat ja Uutiskirje Lehtinen ovat olleet kaikissa koulutuksissa esillä.
Kirkon missionaarisuuden vahvistaminen	Varustamme työntekijöitä missionaariseen ajatteluun ja toimintatapaan.	Hyödynnämme Missiologian tuntemus ja osaaminen kirkon työssä -dokumenttia työssämme.	Jokainen tuomiokapitulin työntekijä tuntee dokumentin suuntaviivaehdotukset ja toteuttaa niitä työssään.
		Seurakuntia haastetaan ottamaan Missiologian tuntemus ja osaaminen kirkontyössä -dokumentin toimenpide-ehdotukset käyttöön.	Neljänneksessä seurakunnista on otettu dokumentin toimenpide-ehdotuksia käyttöön.
	Korostamme kirkon missionaarista olemusta.	Viestinnässä painotetaan erityisesti kirkon missionaarista olemusta ja jaetaan kokemuksia erilaisista tavoista vahvistaa missionaarisuutta.	Eri viestintäkanavien kautta on ollut esillä vähintään kolme näkökulmaa missionaarisuuden vahvistamisesta. Somessa on jaettu kokemuksia toteutustavoista.
		Lähetys ja kansainvälinen diakonia on työmme keskiössä ja työajattelumme lähtökohtana.	Yhteisvastuukeräys toteutuu ainakin samalla tavalla kuin vuonna 2018. Yhteys kasvaviin kirkkoihin on konkreettista. Kumppanuussopimus syntyy.

		Tuemme rippikoulusuunnitelman 2017 etenemistä.	Rippikoulusuunnitelma 2017 on käytössä jokaisessa seurakunnassa.
	Kannustamme ylittämään kirkon kynnyksen, kohtaamaan ihmisiä ennakkoluulottomasti ja solmimaan yhteyksiä erilaisiin verkostoihin.	Rohkaisemme seurakuntia toimimaan siellä, missä ihmiset ovat ja lähtemään myös pois seurakunnan tiloista.	Vähintään viidessä hiippakunnan seurakunnassa työntekijät jalkautuvat eri tavoin seurakuntalaisten keskelle. Lääninrovastit ovat seuranneet rovastikuntiensa toimintaa.
	Innostamme kohdentamaan resursseja työn kehittämiseen ja uusiin avauksiin.	Kokeilukulttuurin vahvistaminen ja epäonnistumisen pelon vähentäminen.	Vähintään kolmessa seurakunnassa on kokeiltu jotain uutta, mitä ei ole aikaisemmin rohjettu tehdä. On löytynyt kokeilemisen ilo, jota voidaan jakaa Uutiskirjeessä ja Somessa.
Seurakuntien aktiivinen tukeminen muutoksessa	Kannustamme seurakuntia kehittämään viestintää toimintaympäristön muuttuessa.	Luomme ajankohtaisia mediatyöpajoja osaksi koulutuksia ja verkostotapaamisia.	Olemme järjestäneet vähintään kaksi työpajaa, joiden tehtävänä on kehittää seurakuntien viestintää ja tehdä viestinnän alueelle uusia avauksia.
	Tuemme niitä seurakuntia, jotka hiippakuntarajojen mahdollisesti muuttuessa liittyvät hiippakuntaan tai siirtyvät siitä pois.	Tarjoamme aktiivisesti apua rakennemuutosprosessin aikana kullekin seurakunnalle tarpeellisella tavalla.	Piispa ja/tai tuomiokapitulin työntekijät ovat vierailleet niin pois siirtyvässä kuin hiippakuntaan liitettävässä seurakunnassa.
	Rohkaisemme suunnittelemaan työtä uudella tavalla ja vahvistamaan seurakuntien yhteistyötä.	Olemme proaktiivisia ja järjestämme aivoriihiä sekä yhteistyöneuvotteluja.	Seurakuntien yhteistyöneuvotteluja on toteutettu vähintään 10. Olemme ohjanneet aktiivisesti yhteistyötä.
	Tuemme aktiivisesti seurakuntia niiden ongelmatilanteissa.	Tarjoamme seurakunnille tukitoimia ja pyrimme ongelmatilanteiden ennaltaehkäisyyn.	Työnohjaajien ja työyhteisökehittäjien käyttäminen on ollut vähintään entisen suuruista.
		Ongelmatilanteiden ennaltaehkäisyyn tähtäävien työkalujen suunnittelu	Suunnittelu on käynnistynyt ja vähintään yksi versio valmistuu vuoden 2019 loppuun mennessä.

	Kehitämme seurakuntien johtajuutta.	Otamme käyttöön seurakuntien johtavien työntekijöiden kehitys- ja vertaiskeskustelut.	Lääninrovastit ovat käyneet vertaiskeskustelut rovastikuntansa kirkkoherrojen kanssa, ja kirkkoherrat käyvät vertaiskeskustelut taloudesta vastaavien kanssa.
		Johtamisen kehittäminen jatkuu kirkon johtamiskoulutuksen mukaisesti mutta sen lisäksi erityisesti väliportaan johtajien osalta erilaisin konsultatiivisin kohtaamisin.	Johtamisen kehittämisen koulutuksia on toteutettu hiippakunnan alueella ainakin 10.
		Järjestämme koulutusta luottamushenkilöille.	Koulutusta luottamushenkilöille on järjestetty.
Tuomiokapitulin toiminnan uudistaminen muutoksessa	Sopeutamme toimintamme resurssien muuttumiseen ja kehitämme toimintatapojamme.	Tarkistamme vuosittain omat toimenkuvamme ja toimintaympäristön tarpeet, huolehdimme kokonaistyömäärän pysymisestä sopivana.	Kehityskeskusteluissa vuoden 2019 alussa on todettu tilanne ja tehty tarvittavat ratkaisut.
	Vahvistamme verkostoyhteistyötä hiippakunnan eri toimijoiden kanssa.	Pidämme yllä yhteyksiä eri toimijoiden välillä ja olemme dialogissa heidän kanssaan.	Jokainen tuomiokapitulin työntekijä luo vähintään yhden uuden verkostokontaktin.
	Hoidamme hallinnolliset asiat luotettavasti ja tehokkaasti.	Uutisoimme päätöksistä sekä välitämme tietoa niistä välittömästi ja virheettömästi.	Tuomiokapitulin päätöksistä on uutisoitu välittömästi ja virheettömästi heti istunnon jälkeen.
		Pidämme nimikirjan jatkuvasti ajan tasalla.	Nimikirja on ajan tasalla.

Helsingin hiippakunta

Katsaus nykytilanteeseen ja tulevaan

Helsingin hiippakunta muodostuu kahdesta pääkaupunkiseudun suuresta seurakuntayhtymästä sekä itäisen Uudenmaan suomenkielisistä seurakunnista. Ihmisten liikkuvuus on näkyvä ja vaikuttava ilmiö myös seurakuntaelämän näkökulmasta. Seurakuntien lukumäärä vähenee vuoden 2019 alussa kolmella seurakunnalla, kun Lapinjärven ja Loviisan suomalaisista seurakunnista ja Ruotsinpyhtään seurakunnasta muodostuu yksi Agricolan suomalainen seurakunta ja lisäksi Meilahden seurakunta liittyy Töölön seurakuntaan. Muutosten jälkeen hiippakunnassa on 30 seurakuntaa.

Hiippakunnassa on 11 täysiaikaista työntekijää. Hiippakunnalle resursoitu kuurojenpappi toimii Helsingin seurakuntayhtymässä, jonne palkkaresurssi siirretään lyhentämättömänä. Hiippakuntasihteereiden virkoja on täyttämättä 2. Työntekijämäärä seuraa hiippakunnalle myönnettävää määrärahakehystä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset tehtävät on esitetty tuloskortissa.

Helsingin hiippakunnan talousarvio 2019

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

	Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Toimintatuotot	-156 303,39	-111 150,00	-50 500,00	-50 500,00
Korvaukset		-63 000,00	0,00	
Maksutuotot	-45 602,26	-45 150,00	-47 500,00	-47 500,00
Vuokratuotot	-6 071,78	0,00		
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-1 238,23		-1 000,00	-1 000,00
Tuet ja avustukset	-48 009,10	-3 000,00	-2 000,00	-2 000,00
Muut toimintatuotot	-54 535,02	0,00		
Sisäiset tuotot	-847,00			
Toimintakulut	1 488 709,98	1 545 349,00	1 523 300,00	1 523 300,00
Henkilöstökulut	860 006,42	886 699,00	996 500,00	996 500,00
Palkat ja palkkiot	699 924,59	685 265,00	765 200,00	765 200,00
Henkilösivukulut	224 670,76	201 734,00	231 300,00	231 300,00
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-64 588,93	-300,00	0,00	
Palvelujen ostot	303 933,17	293 600,00	240 975,00	240 975,00
Palvelun ostot - sisäiset	12 533,00	0,00		
Vuokrakulut	246 106,09	256 000,00	257 600,00	257 600,00
Aineet ja tarvikkeet	29 654,80	26 600,00	23 400,00	23 400,00
Ostot tilikauden aikana	29 654,80	26 600,00	23 400,00	23 400,00
Annetut avustukset	36 266,50	80 300,00	2 825,00	2 825,00
Muut toimintakulut	210,00	2 150,00	2 000,00	2 000,00
TOIMINTAKATE	1 332 406,59	1 434 199,00	1 472 800,00	1 472 800,00

TULOSKORTTI 2019 **Helsingin hiippakunta: piispan toimisto ja tuomiokapituli** ***Iloksi ja hyödyksi seurakunnille***			
Tehtäväalue	**Tavoite**	**Keinot**	**Avainmittarit**
Hengellinen elämä vahvistuu	Tunnistamme ja arvostamme uskon erilaisia ilmaisumuotoja	Kehitämme moniammatillista työssäoppimista, joka vahvistaa kirkon työntekijän hengellistä identiteettiä.	
		Sosiaalinen media hengellisen elämän ilmenemispaikkana.	
		Ordinaatio-, orientoitumis- ja johtamisvalmennukset.	
		Tuki seurakuntayhtymien luottamushenkilövalmennuksille.	
	Kristityn identiteetin vahvistaminen arjessa ja pyhässä	Piispan puheenvuorot ja esiintymiset. Piispan toimiston työntekijöiden kontaktit seurakuntien työntekijöihin ja luottamushenkilöihin.	Esiintymisten määrä. Artikkelien ja uutisten määrä.
		Organisoimme kirkon alan oppilaitoksissa hengellisen elämän rakenteita: messuja, hengellisen kasvun ryhmiä, raamattuopetusta, musiikkiryhmiä.	Opiskelijoilta saatava palaute.
		Olemme aktiivisesti mukana kirkon yhteisessä Kaste – Kummius – Kasvun polku –hankkeessa.	Hankkeen yhteiset prosessit vahvistuvat.
	Seurakunnat löytävät yhteyden eri kielisiin kristittyihin ja tekevät yhteistyötä heidän yhteisöjensä kanssa. Seurakunnissamme kasvaa monikielisiä ja monikulttuurisia jumalanpalvelusyhteisöjä.	Tuemme seurakuntia kansainvälisten messujen järjestämisessä sekä kontaktien ja verkostojen luomisessa etnisiin seurakuntiin. Osallistumme Helsingin ekumeeniseen toimikuntaan ja kansalaisjärjestöjen monikulttuurisiin tapahtumiin.	Verkostot vahvistuvat.
Kirkko näkyy ja kuuluu	Kiinnitymme kirkon tavoitemielikuvaan: Rohkea, Ihmiskasvoinen, Pyhä, Intohimoinen	Järjestelyvastuu Jaetut eväät –virikepäivillä. Sisällön painotus urbaanissa uskon ilmaisussa.	Virikepäivien osallistujamäärä ja tuotettu materiaali.
		Helsingin hiippakunta profiloituu seurakuntayhteyden, ihmisarvon ja yhdenvertaisuuden puolesta puhujana ja toimijana.	Tuomiokapitulin ja hiippakuntavaltuuston päätökset.

	Vahvistamme globaalia ja missionaarista ajattelua ja edistämme ympäristövastuuta	Olemme aktiivisesti mukana julkisessa keskustelussa ja sosiaalisessa mediassa.	Puheenvuorojen ja artikkelien määrä.
		Globaalin ja missionaarisen kirkon näkyvä tai symbolinen läsnäolo tilaisuuksissamme.	
		Ympäristödiplomit	Ympäristödiplomien määrä.
	Vahvistamme myönteistä mielikuvaa kirkosta työpaikkana	Läsnäolo kirkon alan oppilaitoksissa. Moniammatillinen yhteistyö oppilaitoksissa.	
Seurakuntien toimintaedellytykset vahvistuvat	Edistämme työhyvinvointia ja työn tuloksellisuutta seurakunnissa.	Neuvottelut, yhteydenpito, konsultaatio, koulutus. Säännölliset piispantarkastukset. Yhteistyö srk-yhtymien työsuojelun kanssa.	Seurakuntayhtymien ja seurakuntien työhyvinvointikartoitukset.
	Edistämme työkiertoa.		Konsultatiivisten toimien lukumäärä.
	Tuemme seurakuntien strategioita omilla koulutuselementeillä	Uuden Agricolan seurakunnan (Loviisanseutu) tukitoimet.	Konsultointiin käytetty työaika.
			Luottamushenkilöiden koulutuspäivä.

Espoon hiippakunta

Katsaus nykytilanteeseen ja tulevaan

Toimintalinjauksensa *Kutsuttuna kirkon työssä* mukaisesti Espoon hiippakunnan tuomiokapituli vahvistaa Suomen evankelis-luterilaista kirkkoa tukemalla hiippakunnan seurakuntia. Tavoitteena on, että hiippakunnan seurakunnat osaavat hyödyntää tuomiokapitulin seurakuntien henkilöstölle ja luottamushenkilöille tarjoamaa tukea ja ohjausta.

Espoon hiippakunnan tuomiokapitulin tulevaan vuoteen vaikuttaa merkittävästi uuden piispan tuleminen hiippakunnan johtoon. Tämän vuoksi varaudutaan siihen, että mm. piispantarkastukset jatkuvat vasta vuonna 2020.

Keskusrahastomaksun alenemisen seurauksiin tuomiokapitulin toiminnassa varaudutaan henkilöstö- ja toimintasuunnittelussa. Kirkon yhteisten kehittämispalvelujen rakentumista seurataan ja sen rakentamiseen osallistutaan. Tavoitteena pidetään, että kehittämispalveluista tulee hiippakunnan kannalta hyödyllinen ja toimiva resurssi tuomiokapitulin perustyössä, seurakuntien tukemisessa.

Keskeiset tehtävät ja kehityshankkeet vuosina 2019-2021

<u>Työn rakenteet</u>

- Kirkon keskusrahastomaksun alentamisen vaikutukset tulevat näkyviin suunnittelukaudella 2019-2021. Rakenteita ja toimintaa on tarpeen mukaan sopeutettava niukkenevien taloudellisten resurssien mukaisiksi. Sopeutustoimia suunnitellaan ja valmistellaan tiiviissä yhteistyössä Kirkkohallituksen ja toisten hiippakuntien kanssa. Toistaiseksi merkittävin kirkon keskusrahaston alaisten toimijoiden uusi yhteistyöhanke koskee yhteisten ns. kehittämispalvelujen luomista. Prosessin suunnitteluun ja edistämiseen osallistutaan aktiivisesti ja siitä aiheutuviin muutoksiin varaudutaan mahdollisimman ennakoivasti.
- Tuomiokapitulin seurakunnille, niiden henkilöstölle ja luottamushenkilöille suuntaamasta koulutuksesta enin osa toteutetaan erilaisten valmennusten ja ajatushautomoiden muodossa. Niiden suunnittelun ja toteutuksen keskeisin elementti on aktiivinen seurakuntien tarpeiden kuuntelu ja yhteinen prosessointi. Valmennuksien ja ajatushautomoiden teemoja ja aihioita sisältävä esite uudistetaan vuosittain.
- Seurakuntien hallintoa ja henkilöstöhallintoa hoitavaa henkilöstöä neuvotaan ja koulutetaan. Tuomiokapituli järjestää hallinnon teemapäivän.

<u>Työn merkitys</u>

- Diakonian ja kasvatuksen lähiesimiehet kutsutaan koolle kevään 2019 aikana. Tavoitteena on tukea esimiestyötä sekä edistää työalojen välistä yhteistyötä.
- Yhteistyö ystävyyshiippakuntien kanssa vahvistuu. Namibian evankelis-luterilaisen kirkon läntisen hiippakunnan kanssa laaditaan uusi konkreettisen yhteistyön ”tiekartta”. Lisäksi järjestetään opintomatka Edinburghiin, jossa syvennytään jumalanpalveluselämään, uskontodialogiin ja ekologisen oikeudenmukaisuuden teemoihin.

Hengellinen elämä

- Hengellisen ohjauksen hiippakunnallisen verkoston toiminta jatkuu ja sitä laajennetaan niin, että kaikista seurakunnista on riittävä edustus. Hengellistä elämää seurakunnissa tukevia tapaamisia järjestetään vähintään kaksi kertaa vuodessa. Hengellinen ohjaus nivotaan yhteen muun ohjaustoiminnan, mentoroinnin ja työnohjausjärjestelmän kanssa.

Työn ilo ja työhyvinvointi

- Verkostomaista työotetta ja -orientaatiota pidetään esillä ja pyritään vahvistamaan kaikin tavoin sekä tuomiokapitulin toiminnassa että seurakunnissa. Toiminta verkostoissa tarjoaa lukuisia mahdollisuuksia yhdessä innovointiin, kokemuksista oppimiseen ja jaettuun asiantuntijuuteen. Verkostot muodostavat myös välineen sopeuttaa toimintarakenteita joustavasti toimintaympäristön muutoksiin ja väheneviin resursseihin.
- Hiippakunnan konsulttiverkoston yhteydenpitoa ja toimintavalmiutta pidetään yllä aiempaa aktiivisemmin. Seurakuntia kannustetaan hyödyntämään konsultointiprosesseja toimintansa arvioinnissa ja kehittämisessä.
- Espoon hiippakunnan ja Kirkon koulutuskeskuksen yhdessä järjestämä sielunhoidon erityiskoulutus (30 op) järjestetään vuosina 2019-2021. Koulutus soveltuu kirkon työntekijöille, jotka tarvitsevat työssään syvällistä sielunhoidollista osaamista. Tavoitteena on koota hiippakunnasta moniammatillinen opiskelijaryhmä.
- Henkisen huollon rakenteiden ja toiminnan kehittämistä jatketaan hiippakunnan alueella. Tavoitteena on luoda hiippakunnan kattava HeHu-verkosto sekä jokaiseen rovastikuntaan Hehu-valmiusryhmät ja -yhteistyö.

Keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet vuonna 2019

1. Espoon hiippakunnan uusi piispa aloittaa työnsä vuoden 2019 alkupuolella. Tuomiokapitulin ylimmän johdon vaihtuminen johtanee muutoksiin tuomiokapitulin toimintakulttuurissa ja työskentelytavoissa. Uuden piispan hyvä perehdyttäminen niin Espoon hiippakuntaan ja sen seurakuntiin, tuomiokapitulin toimintaan kuin piispan tehtäväkenttäänkin edellyttää tuomiokapitulin virastolta ja istunnolta merkittävää resursointia erityisesti kevään 2019 aikana. Erityisen tärkeätä on panostaa välittömien ja toimivien yhteistyösuhteiden rakentamiseen seurakuntien kanssa mm. viivytyksettä ja suunnitelmallisesti toteutettavien tutustumiskäyntien muodossa.
2. Luottamushenkilöiden valmentamista vahvistetaan uuden vaalikauden alussa. Seurakunnat tai rovastikunnat voivat tilata tuomiokapitulilta koulutusta hallintoasioiden käsittelyyn. Syksyllä 2019 järjestetään hiippakuntafoorumi tuomiokapitulin ja hiippakuntavaltuuston yhteistyönä. Foorumissa nostetaan esille ajankohtaisia kysymyksiä sekä tuetaan työntekijöiden ja luottamushenkilöiden työskentelyä yhteisten tavoitteiden hyväksi. Tilausvalmennuksia tarjotaan entistä enemmän luottamushenkilöille ja työntekijöille yhteisinä.

Talousarvion erityisperustelu vuonna 2019

Espoon hiippakunnan uusi piispa aloittaa viranhoitonsa tammi- tai helmikuun alussa vuonna 2019. Hiippakunta tarvitsee lisämäärärahaa 55 000 euroa piispan virkaan asettamisen ja siihen liittyvien tilaisuuksien rahoittamiseen.

Espoon hiippakunnan talousarvio 2019

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinus-merkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

	Edellinen TP 2017	Kuluvan vuo-den TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Toimintatuotot	-112 714,72	-141 000,00	-41 000,00	-41 000,00
Korvaukset	-71 528,44	-31 000,00		
Maksutuotot	-25 834,30	-86 000,00	-28 500,00	-28 500,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-8 616,00	-20 000,00	-10 000,00	-10 000,00
Tuet ja avustukset	-2 509,10	-2 000,00	-2 500,00	-2 500,00
Muut toimintatuotot	-4 076,88			
Sisäiset tuotot	-150,00	-2 000,00		
Toimintakulut	1 223 348,10	1 376 000,00	1 316 299,84	1 316 299,84
Henkilöstökulut	866 350,11	932 300,00	892 099,84	892 099,84
Palkat ja palkkiot	661 634,08	696 300,00	700 048,86	700 048,86
Henkilösivukulut	209 547,16	241 000,00	197 050,98	197 050,98
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-4 831,13	-5 000,00	-5 000,00	-5 000,00
Palvelujen ostot	167 237,23	232 050,00	210 200,00	210 200,00
Palvelun ostot - sisäiset	5 624,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00
Vuokrakulut	122 988,24	145 000,00	141 500,00	141 500,00
Aineet ja tarvikkeet	41 868,55	38 650,00	47 300,00	47 300,00
Ostot tilikauden aikana	41 868,55	38 650,00	47 300,00	47 300,00
Annetut avustukset	19 222,70	23 000,00	20 200,00	20 200,00
Muut toimintakulut	57,27			
TOIMINTAKATE	1 110 633,38	1 235 000,00	1 275 299,84	1 275 299,84

Tuomiokapitulien toimitilat

Tuomiokapitulien toimitiloista ja piispantaloista osa on Kirkon keskusrahaston omistuksessa ja osa vuokrattuja. Tälle menokohdalle kirjataan kiinteistön omistajan kulut. Toimitilojen juoksevat kulut kirjataan tuomiokapitulien kuluiksi.

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinus-merkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

	Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Toimintatuotot	-7 391,03		-7 400,00	-7 400,00
Vuokratuotot	-7 391,03		-7 400,00	-7 400,00
Toimintakulut	179 716,79	127 200,00	307 800,00	132 800,00
Palvelujen ostot	118 576,27	106 000,00	88 000,00	88 000,00
Vuokrakulut	39 785,80		200 000,00	25 000,00
Muut toimintakulut	21 354,72	21 200,00	19 800,00	19 800,00
TOIMINTAKATE	172 325,76	127 200,00	300 400,00	125 400,00

*) Kiinteistöselvitys talousarvion liitteenä (s. 192).

Tuomiokapitulien yhteiset

Tästä määrärahasta rahoitetaan Kirkon työhön opiskelevien päivät (KiTOS), Osallisena kirkon uskosta ja tehtävästä – Orientoitumiskoulutus ja Soveltuvuustutkimuksen tulosten ja papin työn reflektiopäivät.

- Moniammatilliset Kirkon työhön opiskelevien päivät (KiTOS) ovat vakiintuneet kaikkiin hiippakuntiin vuodesta 2014 lähtien. Piispainkokouksen päätösten mukaiseen moniammatilliseen orientoitumiskoulutukseen on ollut varattuna hiippakuntien vuotuinen yhteinen määräraha. Koulutukset suunnataan työuran alkuun osaksi perehdyttämistä. Teologien opiskelijoiden soveltuvuustutkimuksen osana ovat ns. soveltuvuustutkimuksen tulosten ja papin työn reflektointipäivät, joita tuomiokapitulit järjestävät tutkimukseen osallistuneille sen jälkeen opiskelupaikkakunnilla.
- Edellä kuvattuun kokonaisuuteen on aiemmin ollut varattuna 90 000 euroa + 50 000 euroa, mutta vuodelle 2018 tehtiin hiippakuntien toivomuksesta muutos, että 50 000 euroa siirretään käytettäväksi koulutusavustuksina.
- Vuodelle 2019 hiippakuntien yhteiseen käyttöön varataan 90 000 euroa (10 000 euroa/hpk).

Talousarvio 2019

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

	Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Toimintakulut	71 527,81	140 000,00	90 000,00	90 000,00
Henkilöstökulut	20 826,43			
Palkat ja palkkiot	17 807,20			
Henkilösivukulut	3 019,23			
Palvelujen ostot	36 537,63	140 000,00	90 000,00	90 000,00
Palvelun ostot - sisäiset	90,00			
Vuokrakulut	202,20			
Aineet ja tarvikkeet	557,55			
Ostot tilikauden aikana	557,55			
Annetut avustukset	13 219,00			
Muut toimintakulut	95,00			
TOIMINTAKATE	71 527,81	140 000,00	90 000,00	90 000,00

Kapitulien toivomuksesta esitetään tältä menokohdalta siirrettäväksi koulutusavustuksiin 50 000 euroa.

Avustukset

Avustukset seurakunnille

Verotulojen täydennys

Täydennyksen myöntämisestä ja laskemisesta säädetään kirkkojärjestyksen 22 luvun 8 §:ssä. ”Kirkkohallitus myöntää kirkon keskusrahastosta verotulojen täydennystä seurakunnalle tai seurakuntayhtymälle, kun tämän laskennallinen kirkollisvero läsnä olevaa jäsentä kohden alittaa kunnan asukastiheyden ja seurakunnan tai seurakuntayhtymän jäsenmäärän mukaan määräytyvän tasoitusrajan. Tasoitusraja on sen mukaan kuin kirkkohallitus tarkemmin päättää 65 – 80 prosenttia kaikkien seurakuntien läsnä olevaa jäsentä kohden laskettujen laskennallisten kirkollisverojen keskiarvosta.”

Kirkkohallituksen täysistunto päättää verotulojen täydennystä myöntäessään, miten ja millä perusteella tasoitusraja määräytyy. Vuodesta 2006 alkaen verotulojen täydennystä on jaettu siten, että 75 % täydennyksestä määräytyy kunnan asukastiheyden mukaan porrastaen ja 25 % seurakunnan jäsenmäärän mukaan.

- Vuosille 2019-2021 esitetään verotulojen täydennykseen varattavaksi 1 100 000 euroa/vuosi.

Harkinnanvarainen avustus

Avustuksesta säädetään kirkkojärjestyksen 22 luvun 9 §:ssä: ”Kirkkohallitus voi myöntää harkinnanvaraista avustusta seurakunnalle tai seurakuntayhtymälle, jos tämä syrjäisen sijainnin, pitkien välimatkojen, saaristo-olojen, jäsenmäärän pienuuden, rakennushankkeiden, seurakuntien yhteistoiminnan ja seurakuntatalouden kehittämisen tai muun erityisen syyn johdosta on taloudellisen tuen tarpeessa. Kirkkohallitus voi myöntää harkinnanvaraista avustusta määräajaksi myös tarkoituksenmukaisen ja kustannuksiltaan edullisen seurakuntien välisen yhteistyön tai seurakuntarakenteen aikaansaamiseksi.”

Perinteinen harkinnanvarainen avustus on tarkoitettu tilapäiseen apuun. Sitä on mahdollista saada kolmena peräkkäisenä vuotena, jollei pitempää ajanjaksoa katsota tarkoituksenmukaiseksi seurakunnan erityisistä olosuhteista johtuen. Harkinnanvaraista avustusta on tarkoituksenmukaista myöntää seurakunnalle pidemmän ajanjakson kuin kolmen peräkkäisen vuoden ajan seuraavista syistä:

1. Seurakunta on maantieteellisistä syistä harkinnanvaraisen avustuksen tarpeessa. Tällöin toteutuu ainakin toinen seuraavista edellytyksistä: a) seurakunta on saaristoseurakunta tai b) seurakunnalla on useampia pysyviä toimipaikkoja, joiden välinen etäisyys on seurakunnan pinta-ala huomioiden kohtuuttoman pitkä niin, että niitä voidaan pitää erillisinä toimintakeskuksina.
2. Määräaikainen harkinnanvarainen avustus: jos seurakunta on päättämässä seurakuntaliitoksesta, avustusta voidaan myöntää liitoksen toteutumiseen saakka, ei kuitenkaan yhteensä yli viittä vuotta peräkkäin.
3. Vuosittainen muista syistä myönnettävä avustus: voidaan myöntää seurakunnalle, joka ensisijaisesti poikkeuksellisten tai tilapäisten taloudellisten vaikeuksien vuoksi

on lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa. Sen arvioinnissa otetaan huomioon myös paikalliset erityisolosuhteet.

- Varaus perinteiseen harkinnanvaraiseen toiminta-avustukseen on edelleen 500 000 euroa/vuosi.

Kirkon palvelukeskukseen siirtymisen tukeminen

Kirkkohallituksen täysistunto hyväksyi maaliskuussa 2010 avustusperiaatteet seuraavasti:

Avustusta myönnetään sellaiselle seurakunnalle, jossa on vain yksi taloushenkilö (esim. talouspäällikkö, taloussihteeri), jolloin seurakunnan ei ole mahdollista saada työvoimakustannusten osalta säästöä palvelukeskukseen liityttäessä. Kullekin seurakunnalle myönnettävä avustus määräytyy palvelukeskuksen ensimmäisen käyttövuoden maksujen perusteella. Liittymisvuonna seurakunnalle maksetaan avustusta palvelukeskukselle maksettavien maksujen verran, toisena vuonna 75 %, kolmantena vuonna 50 % ja neljäntenä vuonna 25 % em. maksuista.

- Viimeiset asiakkaat liittyivät palvelukeskukseen vuoden 2017 alussa, joten avustuksia maksetaan vielä vuosina 2019 (178 000 euroa) ja 2020 (73 000 euroa).

Perinteinen Kirkon keskusrahaston rakennusavustus

Kirkon keskusrahaston rakennusavustus koskee ei-suojeltuja kohteita ja seurakuntien muita toimitiloja. Kuten ennenkin, tuen määrä ja avustusprosentti riippuvat seurakuntien verotuloista.

- Keskusrahaston rakennusavustuksiin esitetään varattavaksi 1 000 000 euroa vuodessa.

Koulutusavustus

Tarkoituksena on tukea pienten ja vähävaraisten seurakuntien työntekijöiden kouluttautumista, varaus tähän on 70 000 euroa/vuosi. Lisäksi esitetään hiippakuntien toivomuksesta, että kapitulien yhteisestä toiminnasta siirretään 50 000 euroa koulutusavustuksiin.

Porvoon hiippakunnan tuomiokapitulin tehtäväksi on annettu vastuu ruotsinkielisestä henkilöstökoulutuksesta yhteistyössä Kirkon koulutuskeskuksen ja Kirkon ruotsinkielisen työn keskuksen kanssa. Tälle menokohdalle on aiemmin varattu 120 000 euron koulutusavustus ruotsinkieliseen henkilöstökoulutukseen. Tässä suunnitelmassa ruotsinkieliseen koulutukseen varattu määräraha on siirretty Porvoon tuomiokapitulin talousarvioon.

Talousarviossa on ollut vuosittain varattuna hiippakuntien yhteinen määräraha koulutusavustuksiin. Sen tarkoituksena on tukea pienten ja vähävaraisten seurakuntien työntekijöiden kouluttautumista. Tukea myönnetään kirkkohallituksen hyväksymien ohjeiden mukaisesti. Koulutusavustusten määrärahojen jakautumisessa hiippakuntien kesken on otettu huomioon etäisyydet ja sen aiheuttama kustannusvaikutus. Vuoden 2018 talousarvion toteutuksessa edelliseen kohtaan varatuista määrärahoista siirrettiin käytettäväksi koulutusavustuksina, jolloin koulutusavustusten summa muuttui 70 000 eurosta 120 000 euroon. Vuodelle 2019 esitetään, että määräraha pysyy vuoden 2018 tasolla.

Avustukset yhdistyksille ja laitoksille

Yhteistyösopimuksen tehneet järjestöt

Järki I -ryhmän järjestöjä ovat Kirkkopalvelut ry, Nuori kirkko ry, Suomen Merimieskirkko ry ja Församlingsförbundet. Esitetyt avustukset perustuvat yhteistyösopimuksiin, jotka on hyväksytty kirkkohallituksen täysistunnossa 1.4.2003 ja sen jälkeen vuosittain virastokollegiossa.

Kouluttavat laitokset

Helsingin yliopiston teologisen tiedekunnan tuki (yhteensä 164 000 euroa) kohdistuu kolmeen hankkeeseen: Opiskelijoiden työelämävalmiuksien kehittäminen (työelämäsuunnittelijan tehtävä, 53 000 euroa vuodessa), kaupunkiteologian opetus ja tutkimus (yliopistonlehtori vuosina 2016–2020, 85 000 euroa vuodessa) sekä Teologisen tutkimustiedon näkyvyyden edistäminen (20 000 euroa). Suunnitelmaan sisältyy mm. alan oppilaitosten kanssa julkaistavan teologia.fi -sivuston kehittäminen ja ylläpitäminen. Uutena avauksena esitetään pientä määrärahaa (6 000 euroa) hankkeeseen, jossa kehitetään uusia yhteistyömuotoja työelämäopintojen ohjaukseen.

Itä-Suomen yliopiston tuki (10 000 euroa) määräaikaisen suunnittelijan palkkaamiseen kirkollisten ja moniammatillisten soveltavien opintojen kehittämiseen (2018-2019, 10 000 euroa vuodessa).

Diakonia-ammattikorkeakoululle esitetään tukea yhteensä 120 000 euroa. Tuki jakaantuu seuraaviin kohteisiin: opiskelijoiden hengellisen ja kirkollisen identiteetin vahvistaminen sekä kirkon alan tutkimus- ja kehittämistoiminnan vahvistaminen. Vuonna 2019 tukea kohdennetaan tutkimus- ja kehittämishankkeisiin: 1. Kirkon nuorisotyön ja varhaiskasvatuksen ammatillisen työn kehittäminen ja suuntaaminen, 2. Kasvualueseurakunnat ja toimintakulttuurin muutos, 3. Diakonian, nuorisotyön ja varhaiskasvatuksen kansainvälisen tutkimusyhteistyön rakentaminen.

Centria ammattikorkeakoululle esitetään tukea 8 000 euroa opiskelijoiden kirkollista identiteettiä vahvistavaan retriittiin (3 000 euroa), mentorointiin opiskelijoiden ammatillisen kasvun tukena (2 000 euroa) ja opintomatkaan Kasvatuksen päiville (3 000 euroa).

Seurakuntaopiston 445 000 euron tuki kohdentuu uskonnonopetuksen ja uskonnonpedagogiikan kehittämiseen (2 henkilötyövuotta, 140 000 euroa ja esiintyminen Educa-messuilla 5 000 euroa), varhaiskasvatus ja perhetyö (1 henkilötyövuosi, 70 000 euroa), Seurakuntatyötä tukeva kehittämis- ja koulutustoiminta (40 000 euroa), Seurakunnan johtaminen, viestintä sekä luottamushenkilötoiminta (40 000 euroa), muu kirkon henkilöstökoulutus (15 000 euroa) sekä kiinteistöinvestoinnit (135 000 euroa). Seurakuntaopiston tukeen on sisällytetty aiemmin Kirkkopalveluille Järki-sopimuksen perusteella myönnetty tuki koulutustehtäviin, mutta tukea on kohdennettu uudella tavalla.

Lärkkulla-säätiön tuki kohdistuu kirkkohallituksen päätösten mukaisesti kiinteistöinvestointeihin (40 000 euron vuodessa).

Yrkeshögskolan Novialle ja Åbo Akademille esitetään 23 000 euron tukea (Novia 14 000 euroa ja Åbo Akademi 9 000 euroa). Tuki perustuu Novia Dei -hankkeeseen, jolla on tuettu kirkon alan opiskelevien hengellistä ja kirkollista identiteettiä Noviassa ja Åbo Akademissa. Nyt tuki on jaettu kahteen erilliseen osaan, sillä opiskelijoiden opintorytmien vuoksi yhteinen hanke ei osoittautunut toimivaksi ratkaisuksi. Puuttuvien synergiaetujen vuoksi tukea on jouduttu hieman korottamaan.

Sisar-yhteisöt

Kirkon ulkomaanavulle (KUA) esitetty tuki on yhteensä 1 021 000 euroa. Toiminta-avustus sisältää perusosan, joka avustus käytetään KUA:n kotimaassa olevan henkilökunnan palkkamenoihin ja KUA:n tietojärjestelmien ylläpitoon. Toiminta-avustukseen sisältyy myös vuokratuki, joka kattaa markkinavuokran ja ns. sisäisen vuokran erotuksen (korotus vuodelle 2019 on 12 000 euroa) Kirkon eläkerahaston omistamissa tiloissa Eteläranta 8:n kiinteistössä.

Kokonaistukeen sisältyy myös 84 000 euron avustus nuorisoverkoston kehittämiseen. KUA:n yhteyteen syksyllä 2004 perustettu Changemaker-nuorisoverkosto tarjoaa vaikuttamismahdollisuuden kirkossa nuorille ja nuorille aikuisille. Changemaker tekee tunnetuksi kansainvälisen vastuun ja diakonian kysymyksiä. Tavoitteena on, että yhteiskunta ja kirkko kantaisivat vastuunsa ja toimisivat oikeudenmukaisemman maailman puolesta. Kirkkohallitus on tukenut verkostoa vuosina 2005–2018.

Suomen ekumeeniselle neuvostolle (SEN) esitetään tukea 99 000 euroa. Myös SEN on Kirkon eläkerahaston vuokralaisena Eteläranta 8:n kiinteistössä.

Muut yhdistykset ja laitokset

Pakolaisneuvonta ry. hakee avustusta toimintaansa 50 000 euroa. Kirkon tuki käytettäisiin yleisavustuksen omaisesti pääosin vaikuttamistyöhön ja viestintään liittyviin palkkakuluihin, mutta sen avulla pystytään myös kattamaan jonkin verran oikeudellista neuvontaa ja avustamista, jota muu rahoitus ei kata. Vaikuttamistyö painottuu edelleen turvapaikanhakijoita koskeviin keskeisimpiin oikeusturvaongelmiin, ml. uusintahakemuksiin liittyviin kysymyksiin, jatkuvasti kasvavaan uuspaperittomuuteen, alaikäisten ilman huoltajaa olevien turvapaikanhakijoiden sekä ihmiskaupan uhrien asemaan. Järjestö jatkaa myös lapsen edun toteutumiseen ja perheen yhdistämiseen liittyvää seurantaa ja vaikuttamistyötä. Kirkkohallitus esittää 45 000 euron tukea.

Muiden järjestöjen tuki on yhteensä 159 000 euroa. Kirkkohallituksen täysistunto päättää määrärahan jaosta.

Muut avustukset

Lapin turistityöhön esitetään 168 000 euroa.

Suomessa asuvien ulkomaalaisten parissa tehtävään työhön esitetään 158 000 euroa. Tästä 90 000 euroa esitetään jaettavaksi seuraaville tahoille yleisavustuksina:

Tyska evangelisk-lutherska församlingen i Finland	30 000
International Evangelical Church in Finland r.y.	30 000
Anglican Church in Finland	30 000
Yhteensä	90 000

Saksalaiselle seurakunnalle (Tyska församlingen i Finland) kuuluva osuus yhteisöveron tuotosta (165 000 euroa) maksettiin kirkon yhteisistä varoista ensimmäisen kerran vuonna 2005. Olaus Petri -seurakunnalle kuuluva osuus yhteisöveron tuotosta (35 000 euroa) maksettiin ensimmäisen kerran vuonna 2013. Vuonna 2016 yhteisövero-osuus poistui ja tilalle tuli valtion rahoitus, joka määräytyy euroa/kunnan jäsen perusteella. Seurakunnille jaettava valtion rahoitus on tarkoitettu lähinnä hautaustoimen hoitoon. Saksalaisella seurakunnalla tai Olaus Petri -seurakunnalla ei ole omia hautausmaita. Näiden seurakuntien avustus on jatkossa euroa/seurakunnan jäsen, jolloin saksalaisen seurakunnan osuus on 51 000 euroa ja Olaus Petrin 17 000 euroa.

Sekalaiset avustukset

Jatkuvat

Kirkkotekstiilien konservointilaitos on Turun maakuntamuseon yhteydessä. Toimintaa tuetaan edelleen 17 000 eurolla.

Määräaikaiset

Karjala-tietokantasäätiön tutkimusrekisterin tallennustyön loppuunsaattaminen 2017–2019. Säätiön tarkoituksena on ollut edistää Neuvostoliitolle luovutetun Karjalan väestöä koskevan väestömateriaalin saamista tutkimusta palvelevaan käyttöön sekä edistää Karjalan väestöä koskevaa tutkimusta. Tallennustyön loppuunsaattamiseksi perustettiin kolmivuotinen erillishanke. Työn valmistuttua valmis tietokanta luovutetaan Kansallisarkistolle, joka vastaa jatkossa tietokannan käytettävyydestä. Hankkeen rahoittamiseen osallistuvat Mikkelin kaupunki (120 000 euroa), Suomen kulttuurirahasto (300 000 euroa), Karjalaisen kulttuurin edistämissäätiö (60 000 euroa), Karjalan kulttuurirahasto (100 000 euroa) ja Opetus- ja kulttuuriministeriö (600 000 euroa). Kirkon keskusrahaston osuus on 120 000 euroa eli 40 000 euroa/v vuosina 2017–2019.

Uuden testamentin käännös digitaaliseen käyttöympäristöön. Suomen Pipliaseura koordinoi vuosina 2015–2017 pilottihanketta, jossa tehtiin uusi käännös Markuksen evankeliumista. Hanke oli keskeinen osa reformaation merkkivuotta 2017. Suomen Pipliaseura on suunnitellut hankkeen, jossa koko Uusi testamentti käännetään soveltaen DigiMarkukseen kehitettyä mallia. Hanke käynnistyi vuoden 2018 alusta ja valmistuu vuoden 2020 keväällä. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 400 000 euroa. Varsinaiset käännöskustannukset ovat 350 000 euroa. Suomen Pipliaseura esitti, että kirkkohallitus kattaisi vuosien 2018–2019 käännöskuluista 80 000 euroa kahtena ensimmäisenä vuotena ja vuoden 2020 kuluista 25 000 euroa eli yhteensä 185 000 euroa.

Hengellisen ohjauksen ja retriittitoiminnan kehittäminen Itä-Suomessa. Enonkosken luostariyhteisö on yhteistyössä Mikkelin ja Kuopion hiippakuntien kanssa käynnistänyt kolmivuotisen

hankkeen, jolla vahvistetaan rukouselämää ja kehitetään hengellistä ohjausta ja retriittitoimintaa Itä-Suomessa. Hankkeen rahoitukseen on haettu tukea kirkon keskusrahastosta. Loppurahoitus saadaan seurakuntien kanssa tehtävillä palvelusopimuksilla. Pilottihankkeen kokemukset ovat myöhemmin siirrettävissä muihin hiippakuntiin. Vuosille 2018–2020 varataan vuosittain 50 000 euron avustus Enonkosken luostariyhteisölle.

Kertaluonteiset

Ymmärrysviikon hankeanomus

Fokus ry hakee vuoden 2019 Uskontojen ja katsomuksien yhteisymmärrysviikon toteuttamiseen ja koordinoimiseen sekä maksuttomien verkkosivumateriaalien tuottamiseen 35 000 euroa hankeavustusta. Tavoitteena on vakiinnuttaa teemaviikko valtakunnalliseksi, vuosittaiseksi toiminnaksi, joka yhä vahvemmin toimisi kiinnekohtana alueelliselle dialogia edistävälle toiminnalle ja rohkaisisi ideoimaan paikallista uskontojen-, katsomusten- ja kulttuurienvälistä toimintaa. Vuoden 2018 talousarviota käsitellessään kirkolliskokous myönsi Fokus ry:lle 20 000 euroa yhteisymmärryksen teemaviikon toteuttamiseksi. Samalla todettiin, että uskontodialogi kuuluu kirkon kutsumukseen ja sitä tulee käydä pitkäjänteisesti. Kertaluonteisten avustusten sijaan Kirkkohallituksen tulee ratkaista tarvittava rahoitus uskontojen väliseen vuoropuheluun. Edellä olevan perusteella esitetään, että Focus ry:lle ei myönnetä sen hakemaa avustusta tältä menokohdalta. Asian käsittely siirtyy jatkossa kirkon ulkoasianosaston tehtäväksi.

Fokus ry on lisäksi hakenut 15 000 euron yleisavustusta toiminnan koordinointikuluihin. Kirkkohallitus ei puolla hakemusta. Järjestöille myönnettävistä avustuksista päättää kirkkohallituksen täysistunto, määrärahaa on tähän tarkoitukseen varattu yhteensä 159 000 euroa.

Ylivieskan kirkon rakentaminen

Ylivieskan seurakunnan pääkirkko tuhoutui täydellisesti tuhopolton seurauksena pääsiäisenä 2016. Tuhoutuneet kirkon tilalle seurakunta on päättänyt rakentaa kirkon, jonka kokonaiskustannusarvio on 10,0 milj. euroa. Kirkon osuus rakentamisesta on 5,5 milj. euroa ja seurakuntasalin ja keittiön 4,5 milj. euroa. Ylivieskan seurakunta hakee kirkolliskokoukselta avustusta kirkon rakentamiseen 2,0 milj. euroa, joka jakaantuisi vuosille 2019 ja 2020. Alustavien suunnitelmien mukaan kirkon rakentaminen käynnistyisi keväällä 2019 ja kirkko otettaisiin käyttöön adventtina 2020. Uuden kirkon rakentamisen seurauksena Ylivieskan seurakunta tulee luopumaan vuonna 1964 valmistuneesta seurakuntakodista. Kirkon rahoitussuunnitelma on seuraava: vakuutuskorvaus 6,0 milj. euroa, laina 1,35 milj. euroa, kirkolliskokouksen avustus 2,0 milj. euroa ja keräystulot 0,7 milj. euroa. Ylivieskan avustushakemus on talousarviokirjan liitteenä.

Kirkkohallitus esittää, että vuosille 2019 ja 2020 varattaisiin yhteensä 2,0 milj. euron avustus kirkon rakentamiseen. Kirkkohallituksen täysistunto päättäisi avustuksen suuruudesta ja jaksotuksesta sen jälkeen, kun tarkemmat selvitykset hankkeen kustannuksista, rahoituksesta ja aikataulusta ovat käytettävissä. Avustus voi olla korkeintaan 2,0 milj. euroa.

*) Lisätietoja s. 190 ja netissä osoitteessa: http://sakasti.evl.fi/ylivieskankirkko

Some-yhteistoimintahankkeet

Jatketaan yhteistyötä Nuori kirkko ry:n kanssa lasten ja nuorten verkkopalveluiden kehittämisessä. Varaus tähän 60 000 euroa.

Saamelaistyö

Saamelaistyössä olevien työntekijöiden palkkaus- ja muut kulut sisältyvät saamelaistyön kustannuspaikkaan. Saamelaistyön virkoja ovat saamelaistyön sihteeri Oulun hiippakunnan tuomiokapitulissa, saamelaispappi ja -diakonissa Inarin seurakunnassa, saamelaispappi Muonion seurakunnassa sekä Utsjoen seurakunnan kirkkoherra ja diakonissa. Oulun hiippakunnan tuomiokapitulin saamelaistyön palkkakustannukset ja työstä aiheutuneet kustannukset esitetään siirrettäväksi avustusosasta Oulun hiippakunnan kapitulin kuluksi.

Vuodesta 2013 alkaen tältä menokohdalta on maksettu lisäksi Enontekiön saamelaispapin palkkauskustannukset. Tämä virka on muuttunut turistipapin viraksi, joten määräraha on siirretty kohtaan Lapin turistityö. Saamelaistyön palkkaus- ja muuttuvat kustannukset on lisätty Oulun kapitulin toimintamenoihin vuodesta 2019 alkaen.

Menokohdalle esitetään yhteensä 297 000 euroa.

AVUSTUKSET	2018 TA	2019 esitys	2 019 TAE	2 020 TTS	2 021 TTS
AVUSTUKSET SEURAKUNNILLE					
VEROTULOJEN TÄYDENNYS	1 100 000		1 100 000	1 100 000	
PERINT. HARKINNANVARAISET TOIMINTA-AV.	500 000		500 000	500 000	
KIPA-TUKI PIENILLE SEURAKUNNILLE	280 000		178 000	73 000	
PERINTEISET RAKENNUSAVUSTUKSET	1 000 000		1 000 000	1 000 000	
KOULUTUSAVUSTUKSET	190 000		120 000	120 000	
YHTEENSÄ	**3 070 000**		**2 898 000**	**2 793 000**	
AVUSTUKSET YHDISTYKSILLE JA LAITOKSILLE					
JÄRKI -JÄRJESTÖT					
Kirkkopalvelut	108 350		108 000	108 000	
Kirkkopalvelut, Kirkkopäivät			60 000		
Nuori kirkko	166 000		166 000	166 000	
Suomen Merimieskirkko	261 025		261 000	261 000	
Församlingsförbundet	23 640		24 000	24 000	
yhteensä	559 015		619 000	559 000	
KOULUTTAVAT LAITOKSET					
Hgin yliopisto, teol. tdk, työelämäyhteyksien suunnittelija	53 000		53 000	53 000	
Hgin yliopisto, teol. tdk, kaupunkiteologia, 2016-2020	85 000	86 000	85 000	85 000	
Hgin yliopisto, teol. tdk, tutkimustiedon näkyvyyden edistäminen	20 000		20 000	20 000	
Hgin yliopisto, harjoitteluohjaajien perehdyttäminen ja kouluttaminen			6 000		
Ita-Suomen yliopisto, soveltavien opintojen suunnittelija 2018-2019	10 000	15 000	10 000		
Diakonia-ammattikorkeakoulu	120 000		120 000	120 000	
Centria ammattikorkeakoulu	8 000		8 000	6 000	
Seurakuntaopisto	475 000		445 000	445 000	
Lärkkulla-säätiö	40 000		40 000	40 000	
Yrkeshögskolan Novia & Åbo Akademi	20 800		23 000	23 000	
yhteensä	831 800		810 000	792 000	
SISAR-YHTEISÖT					
Kirkon ulkomaanapu	925 000	945 000	937 000	937 000	
-"-, Tuki nuorisoverkoston kehittämiselle	83 705	85 000	84 000	84 000	
Suomen ekumeeninen neuvosto	99 000		99 000	99 000	
yhteensä	1 107 705		1 120 000	1 120 000	

MUUT YHDISTYKSET JA LAITOKSET					
Pakolaisneuvonta ry		45 000	50 000	45 000	45 000
Muut järjestöavustukset		158 585		159 000	159 000
	yhteensä	203 585		204 000	204 000
	YHTEENSÄ	**2 702 105**		**2 753 000**	**2 675 000**
MUUT AVUSTUKSET					
LAPIN TURISTITYÖ		168 000		168 000	168 000
TYÖ SUOMESSA ASUVIEN ULKOM. PARISSA		158 000		158 000	158 000
SEKALAISET AVUSTUKSET					
Jatkuvat					
Kirkkotekstiilien konservointi		17 000		17 000	17 000
Määräaikaiset					
Karjalan tietokanta-säätiön yhteistyöhanke		40 000		40 000	
Suomen Pipliaseura/UT käännös digitaaliseen käyttöympäristöön 18-20		80 000		80 000	25 000
Kirkon toiminta saaristossa		15 000			
Hengellisen elämän ja ohjauksen sekä retriittitoiminnan kehittäminen		50 000		50 000	50 000
Itä-Suomessa Enonkosken luostarissa 2018-2020					
Kertaluonteinen					
Yhteisymmärrysviikon hankeanomus/Fokus ry		20 000	35 000		
Fokus ry:n yleisavustus toiminnan koordinointikuluihin			15 000		
Ylivieskan uuden kirkon rakentaminen			2 000 000	1 000 000	1 000 000
	Yhteensä	222 000		1 187 000	1 092 000
SOME-YHTEISTOIMINTAHANKKEET					
Nuori Kirkko ry		60 000		60 000	60 000
	Yhteensä	60 000		60 000	60 000
SAAMELAISTYÖ					
Perusosa		397 000		297 000	297 000
Utsjoen erityistuki		90 000			
	Yhteensä	487 000		297 000	297 000
	YHTEENSÄ	**1 095 000**		**1 870 000**	**1 775 000**
	YHTEENSÄ	**6 867 105**		**7 521 000**	**7 243 000**	**5 040 000**

Valtion rahoitus

Laki valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin (rahoituslaki) tuli voimaan vuoden 2016 alussa. Rahoituslain mukaan seurakunnille lailla annettuja yhteiskunnallisia tehtäviä korvataan jatkossa valtion talousarviosta maksettavalla rahoituksella ja samalla luovutaan seurakuntien yhteisövero-osuudesta. Korvattavia yhteiskunnallisia tehtäviä ovat hautaustoimi, väestökirjanpitotehtävät sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpito. Kirkon keskusrahastolle maksettavan valtion rahoituksen suuruus on ollut 114 milj. euroa vuosina 2016–2018, tämän lisäksi seurakuntien verotuskustannuksia alennettiin noin 6 milj. eurolla.

Rahoituslakiin on kirjattu, että valtion rahoituksen tasoa korotetaan vuosittain kuluttajahintaindeksin mukaisesti. Indeksikorotus on kuitenkin toistaiseksi jäädytetty.

Kirkolliskokouksen marraskuussa 2017 tekemän päätöksen mukaisesti korvaus jaetaan vuonna 2018 samoin kuin vuosina 2016 ja 2017 eli seuraavasti: Valtion kirkon keskusrahastolle maksamasta 114 miljoonan euron rahoituksesta 107 miljoonaa euroa jaetaan seurakunnille euroa/kunnan jäsen -jakoperusteen mukaisesti, 5 miljoonaa euroa annetaan seurakunnille anomusten perusteella Kirkkohallituksen päätöksillä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja esineiden ylläpitoon ja 2 miljoonaa käytetään Kirjuri-jäsentietojärjestelmän kehittämiseen ja ylläpitoon.

Valtion rahoituksen jakoperusteisiin esitetään muutosta vuodelle 2019. Esitetään, että

1. Seurakunnille jaetaan 105 milj. euroa, euroa/kunnan jäsen -jakoperusteen mukaisesti. Seurakunnille jaettavan osuuden alentaminen on mahdollista, koska hautaustoimen työalakate vuonna 2017 pieneni 102 milj. euroon. Kirkon keskusrahasto jakaa automaattisesti kuukausittain rahoituksen seurakunnille. Jako tapahtuu kunnan väkiluvun mukaan siten, että vuoden 2019 rahat jaetaan viimeisen vahvistetun väkilukutiedon eli tilanteen 31.12.2017 perusteella. Tilastokeskuksen mukaan Suomen virallinen väkiluku oli vuoden 2017 lopussa 5 513 130 henkilöä (kasvua 9 833 henkilöä). Valtionrahoituksen jako-osuus on siten 19,045 euroa/kunnan jäsen.

Seurakunnille jaettava rahoitusosuus käsitellään keskusrahaston kirjanpidossa lyhytaikaisena velkana, joten vuodesta 2018 alkaen sillä ei ole tulosvaikutusta keskusrahastoon.

2. Rahoituksesta 7 milj. euroa käytetään seurakuntien kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitoon. Tämän osuuden kasvattaminen on perusteltua, koska tähän tarkoitukseen varattu 5 milj. euron osuus on hakemuksiin verrattuna ollut aivan liian pieni. Kirkkohallituksen täysistunto myöntää hakemuksesta nämä avustukset seurakunnille. Tällä hetkellä on kaksi rakennusavustuslinjaa: Kirkon keskusrahaston perinteinen rakennusavustus (1,0 milj. euroa/v) ja valtion rahoituksella rahoitettava kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston kunnossapitoavustus (7,0 milj. euroa/v). Muutamana ensimmäisenä vuonna tarkoituksena on rahoittaa valtion rahoitusosuudesta yhteisen kiinteistörekisterin laajentaminen (korkeintaan 0,5 milj. euroa/v) kaikkiin seurakuntatalouksiin. Tämän rekisterin olemassaolo on ehdoton edellytys valtion rahoituksen oikeudenmukaiselle jakamiselle.

3. Rahoituksesta 2 milj. euroa jää jakamatta ja tämä osuus käytetään Kirjuri-jäsentietojärjestelmän ylläpito- ja kehitystyöhön.

Talousarvio

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinus-merkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Valtion rahoitus	Toimintatuotot	-114 008 220,00	-114 050 000,00	-9 010 000,00	-9 010 000,00
Valtion rahoitus	Korvaukset	-114 000 000,00	-114 000 000,00	-9 000 000,00	-9 000 000,00
Valtion rahoitus	Muut toimintatuotot	-8 220,00	-50 000,00	-10 000,00	-10 000,00
Valtion rahoitus	Toimintakulut	113 733 579,67	114 050 000,00	9 010 000,00	9 010 000,00
Valtion rahoitus	Henkilöstökulut	377 968,09	388 096,00	341 278,00	341 278,00
Valtion rahoitus	Palkat ja palkkiot	287 456,09	293 533,00	260 438,00	260 438,00
Valtion rahoitus	Henkilösivukulut	92 086,12	94 563,00	80 840,00	80 840,00
Valtion rahoitus	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-1 574,12			
Valtion rahoitus	Palvelujen ostot	1 756 590,67	1 659 000,00	1 667 500,00	1 667 500,00
Valtion rahoitus	Aineet ja tarvikkeet	175,35	2 904,00	1 092,00	1 092,00
Valtion rahoitus	Ostot tilikauden ai-kana	175,35	2 904,00	1 092,00	1 092,00
Valtion rahoitus	Annetut avustukset	111 598 717,56	112 000 000,00	7 000 000,00	7 000 000,00
Valtion rahoitus	Muut toimintakulut	128,00		130,00	130,00
Valtion rahoitus	TOIMINTAKATE	-274 640,33	0,00	0,00	0,00
Valtion rahoitus	Toimintatuotot	-114 000 000,00	-114 000 000,00	-9 000 000,00	-9 000 000,00
Valtion rahoitus	Korvaukset	-114 000 000,00	-114 000 000,00	-9 000 000,00	-9 000 000,00
Valtion rahoitus	TOIMINTAKATE	-114 000 000,00	-114 000 000,00	-9 000 000,00	-9 000 000,00
Seurakuntarekisteri	Toimintatuotot	-8 220,00	-50 000,00	-10 000,00	-10 000,00
Seurakuntarekisteri	Muut toimintatuotot	-8 220,00	-50 000,00	-10 000,00	-10 000,00
Seurakuntarekisteri	Toimintakulut	1 880 402,17	2 050 000,00	2 010 000,00	2 010 000,00
Seurakuntarekisteri	Henkilöstökulut	377 968,09	388 096,00	341 278,00	341 278,00
Seurakuntarekisteri	Palkat ja palkkiot	287 456,09	293 533,00	260 438,00	260 438,00
Seurakuntarekisteri	Henkilösivukulut	92 086,12	94 563,00	80 840,00	80 840,00
Seurakuntarekisteri	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-1 574,12			
Seurakuntarekisteri	Palvelujen ostot	1 502 130,73	1 659 000,00	1 667 500,00	1 667 500,00
Seurakuntarekisteri	Aineet ja tarvikkeet	175,35	2 904,00	1 092,00	1 092,00
Seurakuntarekisteri	Ostot tilikauden ai-kana	175,35	2 904,00	1 092,00	1 092,00
Seurakuntarekisteri	Muut toimintakulut	128,00		130,00	130,00
Seurakuntarekisteri	TOIMINTAKATE	1 872 182,17	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00
Rakennuskohteet	Toimintakulut	4 853 177,94	5 000 000,00	7 000 000,00	7 000 000,00
Rakennuskohteet	Palvelujen ostot	254 459,94			
Rakennuskohteet	Annetut avustukset	4 598 718,00	5 000 000,00	7 000 000,00	7 000 000,00
Rakennuskohteet	TOIMINTAKATE	4 853 177,94	5 000 000,00	7 000 000,00	7 000 000,00

Omakatteiset rahastot

Erillään hoidettavia varoja kutsutaan taseen vastattavissa omakatteisiksi rahastoiksi. Niille on ominaista yhteisön muusta varallisuudesta erillinen kate. Kirkon keskusrahastolla on 11 omakatteista rahastoa – kullakin tuomiokapitulilla on omansa ja näiden lisäksi kirkon diakoniarahasto sekä kansainvälisten ja ekumeenisten yhteyksien rahasto käsitellään kirjanpidossa omakatteisina rahastoina.

Juoksevassa kirjanpidossa omakatteiset rahastot pidetään erillään talousyksikön muista varoista kustannuspaikkojen avulla. Omakatteisten rahastojen nettotulos siirretään rahastojen pääomiin omalla rivillään ennen toimintakatetta. Siirto tehdään sen osoittamiseksi, ettei kysymys ole yhteisön tuloksesta vaan siitä erotetusta osasta. Siirto lisätään taseen vastattavissa olevaan omakatteisen rahaston saldoon ja rahastojen pääomat esitetään taseessa oman pääoman ryhmässä heti peruspääoman jälkeen (KILA 1995/1334).

Omakatteisten rahastojen nettotuottojen kirjauskäytäntöä on muutettu läpinäkyvämmäksi. Aikaisemmin omakatteisten rahastojen tulokset olivat osa Kirkon keskusrahaston toimintakatetta. Esittämistapa on oikaistu siirtämällä nettotulokset pois keskusrahaston tuloksesta rahastojen pääomiin. Siirto on vuonna 2019 arviolta 0,9 milj. euroa. Kirkon keskusrahaston kirjanpidon tulos heikkenee tehdyn rahastosiirron verran.

Alun perin tuomiokapitulien omakatteiset rahastot oli tarkoitettu sijoitusomaisuuden hoitamiseen. Osalla tuomiokapituleista on myös vähäisiä testamenttirahastoja.

Talousarvio

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Omakatteiset rahastot	Toimintatuotot	-2 085 362,91	-1 791 660,00	-1 864 510,00	-1 864 510,00
Omakatteiset rahastot	Maksutuotot	-12,80			
Omakatteiset rahastot	Vuokratuotot	-143 169,99	-139 800,00	-149 000,00	-149 000,00
Omakatteiset rahastot	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-1 012 789,41	-1 180 000,00	-1 001 000,00	-1 001 000,00
Omakatteiset rahastot	Tuet ja avustukset		-50 000,00		
Omakatteiset rahastot	Sijoitustuotot	-929 390,71	-421 860,00	-714 510,00	-714 510,00
Omakatteiset rahastot	Toimintakulut	1 515 871,31	1 658 084,40	946 500,00	946 500,00
Omakatteiset rahastot	Henkilöstökulut	96 354,87	81 523,00	182 570,00	182 570,00
Omakatteiset rahastot	Palkat ja palkkiot	74 098,85	61 657,00	139 324,00	139 324,00
Omakatteiset rahastot	Henkilösivukulut	23 814,64	19 866,00	43 246,00	43 246,00
Omakatteiset rahastot	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-1 558,62			
Omakatteiset rahastot	Palvelujen ostot	38 902,20	41 890,00	19 010,00	19 010,00

Omakatteiset rahastot	Vuokrakulut	64 679,67	74 771,40	67 420,00	67 420,00
Omakatteiset rahastot	Aineet ja tarvikkeet	973,98	6 500,00	2 500,00	2 500,00
Omakatteiset rahastot	Ostot tilikauden aikana	973,98	6 500,00	2 500,00	2 500,00
Omakatteiset rahastot	Annetut avustukset	1 314 960,56	1 453 400,00	675 000,00	675 000,00
Omakatteiset rahastot	Muut toimintakulut	0,03		0,00	0,00
Omakatteiset rahastot	Siirto omakatteiseen rahastoon	59 061,00		918 010,00	918 010,00
Omakatteiset rahastot	TOIMINTAKATE	-510 430,60	-133 575,60	0,00	0,00
Diakoniarahasto	Toimintatuotot	-1 061 662,04	-1 304 000,00	-1 046 700,00	-1 046 700,00
Diakoniarahasto	Maksutuotot	-12,80			
Diakoniarahasto	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-988 290,93	-1 160 000,00	-985 000,00	-985 000,00
Diakoniarahasto	Tuet ja avustukset		-50 000,00		
Diakoniarahasto	Sijoitustuotot	-73 358,31	-94 000,00	-61 700,00	-61 700,00
Diakoniarahasto	Toimintakulut	1 175 616,08	1 281 523,00	582 570,00	582 570,00
Diakoniarahasto	Henkilöstökulut	96 354,87	81 523,00	182 570,00	182 570,00
Diakoniarahasto	Palkat ja palkkiot	74 098,85	61 657,00	139 324,00	139 324,00
Diakoniarahasto	Henkilösivukulut	23 814,64	19 866,00	43 246,00	43 246,00
Diakoniarahasto	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-1 558,62			
Diakoniarahasto	Palvelujen ostot	115,67			
Diakoniarahasto	Annetut avustukset	1 079 145,56	1 200 000,00	400 000,00	400 000,00
Diakoniarahasto	Muut toimintakulut	-0,02			
Diakoniarahasto	Siirto omakatteiseen rahastoon			464 130,00	464 130,00
Diakoniarahasto	TOIMINTAKATE	113 954,04	-22 477,00	0,00	0,00
Kv. ja ekumeeninen r	Toimintatuotot	-448 342,72	-190 000,00	-384 000,00	-384 000,00
Kv. ja ekumeeninen r	Sijoitustuotot	-448 342,72	-190 000,00	-384 000,00	-384 000,00
Kv. ja ekumeeninen r	Toimintakulut	187 500,02	180 000,00	180 000,00	180 000,00
Kv. ja ekumeeninen r	Annetut avustukset	187 500,00	180 000,00	180 000,00	180 000,00
Kv. ja ekumeeninen r	Muut toimintakulut	0,02			
Kv. ja ekumeeninen r	Siirto omakatteiseen rahastoon			204 000,00	204 000,00
Kv. ja ekumeeninen r	TOIMINTAKATE	-260 842,70	-10 000,00	0,00	0,00
Turun arkkihpk:n tk	Toimintatuotot	-73 372,37	-52 000,00	-73 800,00	-73 800,00
Turun arkkihpk:n tk	Vuokratuotot	-50 554,58	-48 000,00	-50 000,00	-50 000,00
Turun arkkihpk:n tk	Sijoitustuotot	-22 817,79	-4 000,00	-23 800,00	-23 800,00
Turun arkkihpk:n tk	Toimintakulut	22 859,31	62 900,00	24 000,00	24 000,00
Turun arkkihpk:n tk	Palvelujen ostot	480,70	20 900,00	500,00	500,00
Turun arkkihpk:n tk	Vuokrakulut	22 378,65	24 500,00	23 500,00	23 500,00
Turun arkkihpk:n tk	Aineet ja tarvikkeet		100,00		
Turun arkkihpk:n tk	Ostot tilikauden aikana		100,00		
Turun arkkihpk:n tk	Annetut avustukset		17 400,00		
Turun arkkihpk:n tk	Muut toimintakulut	-0,04			
Turun arkkihpk:n tk	Siirto omakatteiseen rahastoon			49 800,00	49 800,00

Turun arkkihpk:n tk	TOIMINTAKATE	-50 513,06	10 900,00	0,00	0,00
Tampereen hpk:n tk r	Toimintatuotot	-81 457,32	-50 010,00	-77 010,00	-77 010,00
Tampereen hpk:n tk r	Sijoitustuotot	-81 457,32	-50 010,00	-77 010,00	-77 010,00
Tampereen hpk:n tk r	Toimintakulut	114,62	150,00	150,00	150,00
Tampereen hpk:n tk r	Palvelujen ostot	114,60	150,00	150,00	150,00
Tampereen hpk:n tk r	Muut toimintakulut	0,02			
Tampereen hpk:n tk r	Siirto omakatteiseen rahastoon			76 860,00	76 860,00
Tampereen hpk:n tk r	TOIMINTAKATE	-81 342,70	-49 860,00	0,00	0,00
Oulun hpk:n tk rahas	Toimintatuotot	-2 693,68	-1 000,00	-2 700,00	-2 700,00
Oulun hpk:n tk rahas	Sijoitustuotot	-2 693,68	-1 000,00	-2 700,00	-2 700,00
Oulun hpk:n tk rahas	Toimintakulut	55,40	140,00	100,00	100,00
Oulun hpk:n tk rahas	Palvelujen ostot	55,40	140,00	100,00	100,00
Oulun hpk:n tk rahas	Siirto omakatteiseen rahastoon			2 600,00	2 600,00
Oulun hpk:n tk rahas	TOIMINTAKATE	-2 638,28	-860,00	0,00	0,00
Mikkelin hpk:n tk ra	Toimintatuotot	-45 930,22	-27 600,00	-24 500,00	-24 500,00
Mikkelin hpk:n tk ra	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-24 498,48	-20 000,00	-16 000,00	-16 000,00
Mikkelin hpk:n tk ra	Sijoitustuotot	-21 431,74	-7 600,00	-8 500,00	-8 500,00
Mikkelin hpk:n tk ra	Toimintakulut	295,89	61 300,00	95 350,00	95 350,00
Mikkelin hpk:n tk ra	Palvelujen ostot	295,89	6 300,00	6 350,00	6 350,00
Mikkelin hpk:n tk ra	Annetut avustukset		55 000,00	89 000,00	89 000,00
Mikkelin hpk:n tk ra	Siirto omakatteiseen rahastoon			-70 850,00	-70 850,00
Mikkelin hpk:n tk ra	TOIMINTAKATE	-45 634,33	33 700,00	0,00	0,00
Porvoon hpk:n tk rah	Toimintatuotot	-47 449,18	-25 200,00	-42 700,00	-42 700,00
Porvoon hpk:n tk rah	Vuokratuotot	-6 282,00		-6 300,00	-6 300,00
Porvoon hpk:n tk rah	Sijoitustuotot	-41 167,18	-25 200,00	-36 400,00	-36 400,00
Porvoon hpk:n tk rah	Toimintakulut	8 586,36	3 420,00	8 420,00	8 420,00
Porvoon hpk:n tk rah	Palvelujen ostot	475,93			
Porvoon hpk:n tk rah	Vuokrakulut	3 410,40	3 420,00	3 420,00	3 420,00
Porvoon hpk:n tk rah	Annetut avustukset	4 700,00		5 000,00	5 000,00
Porvoon hpk:n tk rah	Muut toimintakulut	0,03			
Porvoon hpk:n tk rah	Siirto omakatteiseen rahastoon			34 280,00	34 280,00
Porvoon hpk:n tk rah	TOIMINTAKATE	-38 862,82	-21 780,00	0,00	0,00
Kuopion hpk:n tk rah	Toimintatuotot	-112 820,40	-8 000,00	-9 000,00	-9 000,00
Kuopion hpk:n tk rah	Sijoitustuotot	-112 820,40	-8 000,00	-9 000,00	-9 000,00
Kuopion hpk:n tk rah	Toimintakulut	35 481,96	1 800,00	1 900,00	1 900,00
Kuopion hpk:n tk rah	Palvelujen ostot	1 216,96	300,00	400,00	400,00
Kuopion hpk:n tk rah	Aineet ja tarvikkeet		500,00	500,00	500,00
Kuopion hpk:n tk rah	Ostot tilikauden aikana		500,00	500,00	500,00
Kuopion hpk:n tk rah	Annetut avustukset	34 265,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00
Kuopion hpk:n tk rah	Siirto omakatteiseen rahastoon	59 061,00		7 100,00	7 100,00

Kuopion hpk:n tk rah	TOIMINTAKATE	-18 277,44	-6 200,00	0,00	0,00
Lapuan hpk:n tk raha	Toimintatuotot	-106 338,07	-26 950,00	-98 000,00	-98 000,00
Lapuan hpk:n tk raha	Sijoitustuotot	-106 338,07	-26 950,00	-98 000,00	-98 000,00
Lapuan hpk:n tk raha	Toimintakulut	12 796,77			
Lapuan hpk:n tk raha	Palvelujen ostot	3 446,77			
Lapuan hpk:n tk raha	Annetut avustukset	9 350,00			
Lapuan hpk:n tk raha	Siirto omakatteiseen rahastoon			98 000,00	98 000,00
Lapuan hpk:n tk raha	TOIMINTAKATE	-93 541,30	-26 950,00	0,00	0,00
Helsingin hpk:n tk r	Toimintatuotot	-56 058,50	-51 900,00	-51 100,00	-51 100,00
Helsingin hpk:n tk r	Vuokratuotot	-37 095,00	-36 800,00	-37 700,00	-37 700,00
Helsingin hpk:n tk r	Sijoitustuotot	-18 963,50	-15 100,00	-13 400,00	-13 400,00
Helsingin hpk:n tk r	Toimintakulut	13 140,68	11 851,40	14 260,00	14 260,00
Helsingin hpk:n tk r	Palvelujen ostot	257,65	500,00	1 260,00	1 260,00
Helsingin hpk:n tk r	Vuokrakulut	11 997,71	11 351,40	12 000,00	12 000,00
Helsingin hpk:n tk r	Aineet ja tarvikkeet	885,30		1 000,00	1 000,00
Helsingin hpk:n tk r	Ostot tilikauden aikana	885,30		1 000,00	1 000,00
Helsingin hpk:n tk r	Muut toimintakulut	0,02		0,00	0,00
Helsingin hpk:n tk r	Siirto omakatteiseen rahastoon			36 840,00	36 840,00
Helsingin hpk:n tk r	TOIMINTAKATE	-42 917,82	-40 048,60	0,00	0,00
Espoon hpk:n tk raha	Toimintatuotot	-49 238,41	-55 000,00	-55 000,00	-55 000,00
Espoon hpk:n tk raha	Vuokratuotot	-49 238,41	-55 000,00	-55 000,00	-55 000,00
Espoon hpk:n tk raha	Toimintakulut	59 424,22	55 000,00	39 750,00	39 750,00
Espoon hpk:n tk raha	Palvelujen ostot	32 442,63	13 600,00	10 250,00	10 250,00
Espoon hpk:n tk raha	Vuokrakulut	26 892,91	35 500,00	28 500,00	28 500,00
Espoon hpk:n tk raha	Aineet ja tarvikkeet	88,68	5 900,00	1 000,00	1 000,00
Espoon hpk:n tk raha	Ostot tilikauden aikana	88,68	5 900,00	1 000,00	1 000,00
Espoon hpk:n tk raha	Siirto omakatteiseen rahastoon			15 250,00	15 250,00
Espoon hpk:n tk raha	TOIMINTAKATE	10 185,81	0,00	0,00	0,00

Kirkon palvelukeskus

*) Kirkon palvelukeskuksen talousarvio 2019 ja toimintasuunnitelma 2019–2021
on hyväksytty Kirkon palvelukeskuksen johtokunnan kokouksessa 28.8.2018, § 57 Talousarvio vuodelle 2019 ja toiminta- ja taloussuunnitelma 2019–2021.

Toiminta- ja taloussuunnitelma

Kirkon palvelukeskuksen tehtävänä on tuottaa talous- ja henkilöstöhallinnon palveluja seurakunnille, seurakuntayhtymille, tuomiokapituleille, Kirkon keskusrahastolle ja Kirkon eläkerahastolle.

Toimintasuunnitelma

Palvelukeskusmuotoisen toiminnan tavoitteena on yhtenäistää toimintatapoja ja -malleja, kehittää palveluita ja tehostaa prosesseja yhdessä asiakkaiden kanssa sekä parantaa tuottavuutta. Yhtenäistämällä ja keskittämällä talous- ja henkilöstöhallintoa tukevia tietojärjestelmiä haetaan kustannustehokkuutta.

Kirkon palvelukeskuksen johtokunta on laatinut strategian vuoteen 2020. Strategiakausi jakaantuu kahteen vaiheeseen. Strategiakauden ensimmäinen puolisko on vakiinnuttamisen kausi, jolloin painopiste on toiminnan tehostamisessa ja nykypalveluiden kehittämisessä. Jälkimmäisellä puoliskolla painopiste siirtyy myös uusien palveluiden kehittämiseen.

Vuonna 2018 palvelukeskuksen toimintaa on tehostettu ja sen lisäksi joitakin palvelulaajennuksia on pilotoitu asiakaskohtaisien palvelujoustojen kautta. Vuonna 2019 nykypalveluiden jo pilotoituja sekä uusia laajennuksia on tarkoitus tarjota asiakkaille hallitusti.

Kirkon palvelukeskuksen asiakkaat odottavat saavansa palvelukeskukseen keskitetystä toiminnasta kustannussäästöjä. Hyötyjen täysimääräinen realisoituminen palvelukeskusmuotoisessa toimintatavassa edellyttää asiakkailta uuden toimintamallin mukaista toimintatapaa, prosessien ja osaamisen kehittämistä sekä uuden toiminnan vakiinnuttamista. Kirkon palvelukeskus edelleen kehittää talous- ja henkilöstöhallinnon prosesseja yhdessä asiakkaiden kanssa.

Suunnittelukauden talous- ja henkilöstöhallinnon tietotekniset kehittämisprojektit edellyttävät yli Kirkkohallituksen yksikkörajojen toimimista ja seurakuntien osallistamista kehitystyöhön. Palvelukeskuksen sisäiset toiminnan tehostamiset kohdistuvat lisäksi prosesseihin, johtamiseen ja talousohjaukseen.

Asiakkaat

Kaikki seurakuntataloudet ovat Kirkon palvelukeskuksen palvelutuotannon asiakkaina, mikä antaa hyvät mahdollisuudet kehittää palvelukokonaisuutta yhteistyössä seurakuntatalouk-

sien kanssa. Tavoitteena on talous- ja henkilöstöhallinnon prosessien kehittäminen, käytettävyyden parantaminen, asiakkaiden parhaiden käytäntöjen jakaminen sekä tietojärjestelmien automatisoinnin edistäminen.

Palvelutuotannon näkökulmasta asiakkaat on ryhmitelty asiakassegmentteihin. Pienille, keskisuurille ja isoille seurakuntatalouksille on perustettu omat asiakastyöryhmät, joissa yhdessä asiakkaiden kanssa identifioidaan toiminnan kannalta keskeisimmät kehityskohteet.

Vuoden 2018 alusta käyttöön otettu uusi palvelukeskusmaksujen hinnasto on tuonut läpinäkyvyyttä paperisista prosesseista digitaalisiin prosesseihin siirtymisen mahdollistavista kustannushyödyistä asiakkaille. Hinnaston pohjalta asiakkaat voivat ohjata toimintaansa kustannustehokkaampaan suuntaan.

Prosessit

Asiakkaiden kanssa tehtävän yhteistyön tavoitteena on tarkistaa vastuunjakotaulukko ja muokata työnjakotaulukkoa siitä näkökulmasta, että mahdolliset päällekkäisyydet poistetaan ja löydetään uusia yhteisiä toimintatapoja kokonaisprosessin tehostamiseksi.

Palvelutuotannon prosessien laatua parannetaan systemaattisella poikkeamien käsittelyllä sekä minimoimalla manuaalisia työvaiheita ja standardisoimalla prosessityötä. Palvelutuotannon prosesseja tehostetaan samanmuotoisina toistuvien tehtävien suorittamisena automaation ja robotiikan avulla.

Asiakaspalvelua kehitetään siihen suuntaan, että valtaosa asiakkaiden palvelupyynnöistä saataisiin ratkaistua jo ensimmäisessä yhteydenotossa asiakastuessa. Asiakaspalvelun osaamista vahvistetaan ja asiakaspalveluprosessia kehitetään sen mukaisesti.

Henkilöstö

Vuonna 2019 palvelukeskuksen henkilöstömäärän arvioidaan kasvavan yksittäisillä henkilöillä asiakkaille tarjottavien palvelujoustojen myötä. Henkilöstön rekrytoinnit tulevat edelleenkin olemaan pääosin korvaavia mutta myös strategisten hankkeiden mukaan kohdennettuja erityisosaamisen vahvistamisia sekä palvelujoustojen vaatimia lisäresursointeja.

Henkilöstön kehittämisessä keskitytään palvelujen tuottamiseen tarvittavan osaamisen lisäksi laajempien prosessivastuiden myötä muuttuviin osaamistarpeisiin. Strategiset tavoitteet edellyttävät henkilöstön osaamisen kartuttamista ja entistä laajempaa nykypalveluiden prosessiosaamista.

Palvelukeskustoiminnassa panostetaan laadukkaaseen johtamiseen, hyvään esimiestyöhön sekä tuloksekkaaseen tiimityöhön. Näiden avulla varmistetaan töiden sujuvuus ja työkuorman tasainen jakautuminen, jotka ovat perusedellytys laadukkaalle palvelutuotannolle ja työyhteisön hyvinvoinnille.

Talous

Vuosien 2019–2021 suunniteltu toimintakate on nolla. Kirkon palvelukeskuksen tuloarvio vuosille 2019–2021 on laadittu omakustannushinnoittelun pohjalta. Mikäli suoritemäärissä

tai kustannuksissa tapahtuu merkittäviä muutoksia, on palvelukeskusmaksuja tarkistettava uudelleen. Tavoitteena on, että hinnoittelun läpinäkyvyys ja palveluiden yksikköhinnat ohjaavat asiakkaiden oman toiminnan kehittämistä.

Tulevien vuosien talousarvioon vaikuttavia muuttuvia tekijöitä ovat palvelukeskusmaksujen perusteet ja asiakkaiden suoritemäärien kehittyminen. Lisäksi monet palvelukeskuksen tietojärjestelmäsopimukset uusitaan suunnittelukaudelle. Kilpailutuksien ja neuvotteluiden kautta tehtävien uusien sopimusten kustannusvaikutukset eivät ole vielä tiedossa.

Talousarvio

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

	Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Toimintatuotot	-9 644 782,07	-8 650 000,00	-8 870 000,00	-9 070 000,00
Maksutuotot	-107,22	0,00		
Vuokratuotot	-9 200,00			
Tuet ja avustukset	-29 205,93			
Muut toimintatuotot	-9 354 749,40	-8 400 000,00	-8 637 500,00	-8 835 200,00
Sisäiset tuotot	-251 519,52	-250 000,00	-232 500,00	-234 800,00
Toimintakulut	8 834 555,29	8 650 000,00	8 870 000,00	9 070 000,00
Henkilöstökulut	5 033 584,98	4 565 000,00	4 970 000,00	5 110 000,00
Palkat ja palkkiot	3 846 152,33	3 422 000,00	3 427 312,00	3 523 856,00
Henkilösivukulut	1 227 104,31	1 143 000,00	1 542 688,00	1 586 144,00
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-39 671,66			
Palvelujen ostot	2 768 069,22	2 995 000,00	2 855 000,00	2 899 700,00
Palvelun ostot - sisäiset	556 510,00	560 000,00	530 000,00	537 900,00
Vuokrakulut	459 275,20	480 000,00	465 000,00	472 400,00
Aineet ja tarvikkeet	12 921,39	50 000,00	50 000,00	50 000,00
Ostot tilikauden aikana	12 921,39	50 000,00	50 000,00	50 000,00
Muut toimintakulut	4 194,50			
TOIMINTAKATE	-810 226,78	0,00	0,00	0,00

Tuloskortti

TULOSKORTTI 2019, Kirkon palvelukeskus			
Tehtäväalue	**Tavoite**	**Keinot**	**Mittarit**
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Palveluita kehitetään asiakassegmenttikohtaisesti.	Palvelukehitys tapahtuu asiakassegmenteittäin asiakastyöryhmissä yhteistyössä seurakuntien kanssa.	Asiakastyöryhmätyöskentelyn pohjalta priorisoidut palvelusisällöt ovat kehityskäytössä ja jatkokehittämistarpeet on tunnistettu.
Seurakuntien toiminnan kehittäminen ja tukeminen	Yhteyshenkilöiden lähettämien palvelupyyntöjen ratkaisuajat lyhenevät.	Palvelupyyntöjen hallinnointia tehostetaan ja tunnistetaan palvelupyyntöjen läpimenoaikaan vaikuttavat tekijät.	Palvelupyynnöille on määritelty ratkaisuajat ja palvelupyynnöt ratkaistaan sovittujen aikojen mukaisesti.
	Järjestelmäkehityksillä helpotetaan sovellusten käyttöä ja tehostetaan toimintaa.	Kehitystarpeet tunnistetaan ja priorisoidaan yhdessä asiakastyöryhmien kanssa. Automatisoinnin ja robotiikan hyödyntämisen kautta tehostetaan toimintaa.	Järjestelmien ja sovellusten kehitykset on määritelty ja toteutettu, palvelukeskuksen taloudelliset puitteet huomioiden.
	Järjestelmien käytön tukea on vahvistettu asiakastarpeiden pohjalta.	Parannetaan ohjeiden käytettävyyttä ja muun palvelukeskusmateriaalien saatavuutta. Asiakkaille tarjotaan maksullista lisäkoulutusta.	Asiakkaiden käytössä on paremmat työkalut ohjeiden ja palvelukeskusmateriaalien hallintaan. Asiakkaiden tilaamat lisäkoulutukset on pidetty.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Palvelukeskuksen talous on tasapainossa.	Palvelukeskuksen talouden kehittymistä seurataan kuukausittain.	Palvelukeskuksen toiminasta aiheutuvat kulut katetaan palveluista saatavilla tuotoilla.

	Palvelukeskuksen palvelutuotantoa voidaan ohjata prosessikohtaisilla mittareilla.	Rakennetaan soveltuvat mittaristot, joilla tuotetaan kuukausittain prosessikohtaista seurantatietoa.	Seurantamittaristot on rakennettu prosesseittain ja ovat palvelutuotannon käytössä.
	Järjestelmäkilpailutuksin ja hankinnoin uudistetaan palvelukeskuksen tarjoamia sovelluksia ja ratkaisuja.	Tehdään tarvemäärittelyt ja suoritetaan kilpailutus ja/tai hankintaneuvottelut tarvittaville sovelluksille ja niiden ylläpitopalveluille.	Kilpailutettujen sovellusten ja palveluiden hankintapäätös on tehty ja käyttöönotto on suunniteltu.
KKH - strategiset painopisteet	Tavoite	Keinot	Mittarit
Kohtaaminen koskettaa: Keräämme järjestelmällisesti palautetta suunnitelmistamme. Vahvistamme kirkon eri toimijoiden keskinäistä yhteistyötä ja selkeytämme työnjakoa.	Talous- ja henkilöstöhallinnon prosessit ja työvaiheet on päivitetty koko prosessin pituudelta.	Tarkistetaan palvelukeskuksen ja asiakkaiden välinen rajapinta arvioiden nykyinen vastuunjako sekä etsien mahdollisia päällekkäisiä tehtäviä.	Kirkon palvelukeskuksen ja asiakkaiden välinen vastuunjako on määritelty asiakassegmenteittäin. Uudet vastuunjaot ovat käytössä.

Investoinnit ja hankkeet

Investoinnit

Tietojärjestelmäinvestoinnit					
Toimiala	**TP 2017**	**TA 2018**	**TAE 2019**	**2020**	**2021**
Seurakuntatoiminta	1 197 111	1 000 000	1 000 000	900 000	700 000
Hautaustoimi	0	100 000	100 000	100 000	100 000
Kirkonkirjojen pito	0	0	0	0	0
Yhteiset palvelut	0	300 000	200 000	150 000	0
Jatkuvat palvelut					
Kirkon keskushallinnon ICT-invest.	0	100 000	100 000	100 000	100 000
Kipa	0	0	0	0	0
Yhteensä	**1 197 111**	**1 500 000**	**1 400 000**	**1 250 000**	**900 000**
Kiinteistö- ja kalustoinvestoinnit					
Kiinteistöt	194 100	475 000	140 000	305 000	30 000
Kalusto	142 095	90 000	150 000	150 000	150 000
Yhteensä	**336 195**	**565 000**	**290 000**	**455 000**	**180 000**
KAIKKI YHTEENSÄ	**1533 306**	**2 065 000**	**1 690 000**	**1 705 000**	**1 080 000**

Kiinteistö- ja kalustoinvestoinnit

Kirkkohallitus / kiinteistöt

- Kirkon koulutuskeskuksen majoitusosan porrashuoneiden maalaukseen varataan 30 000 euroa vuodelle 2019.

Hiippakunnat / kiinteistöt

- Tampereen piispantalon lämmitysverkon saneeraukseen, Oulun tuomiokapitulin perustusten korjaukseen, Kuopion piispantalon laiturin uusimiseen varataan vuodelle 2019 yhteensä 110 000 euroa ja vuodelle 2020 yhteensä 305 000 euroa.

Kalustohankintojen arvioidaan olevan yhteensä (Kirkkohallitus ja hiippakunnat) 450 000 euroa vuosina 2019–2021, josta Kirkkohallituksen osuus on 100 000 euroa vuodessa ja hiippakuntien osuus yhteensä 50 000 euroa vuodessa.

Kirkon ICT-kehitystoiminta

Kirkon ICT-kehitystoimintaa on ohjannut pääosin seurakuntien työntekijöistä koostuva kirkon tietohallinnon ohjausryhmä. Kehitystoimintaa ja ohjausta arvioidaan jatkossa ICT-selvityksestä ja kehittämispalvelut-projektista saatujen tuloksien ja päätösten jälkeen.

Kirkolliskokous päätti vuonna 2017, ettei uusia kehittämishankkeita aloiteta ennen kuin ICT-selvitys on tehty ja sen tulokset käsitelty. Vuoden 2017 aikana ei ole näin ollen aloitettu uusia ICT-kehittämisohjelmia, vaan jatkettu aiemmin aloitettujen ohjelmien toteuttamista.

Tästä syystä kehitystoimintaa on tehty kirkon tasolla hajanaisesti ja monin eri ratkaisuin. Vuoden 2017 aikana suurimmat seurakuntayhtymät ovat kehittäneet omia, pääosin toisistaan irrallisia tietojärjestelmiä. Kehitetyt tietojärjestelmät eivät ole valtakunnallisesti hyödynnettävissä korkean kustannustason vuoksi.

Kehittämisohjelmat on jaettu viiteen eri toimialaluokkaan, joista neljä vastaa vakiintuneita seurakuntien toiminta-alueita sekä yksi kaikkia toimialoja tukevia yhteisiä palveluihin.

Seurakuntatoiminta

Kirkkohallitus ylläpitää seurakuntien toimintaa tukevia valtakunnallisia palveluita. Näitä ovat erilaiset verkkosivustot ja verkkopalvelut jäsenille, yhteiskunnalle, medialle sekä seurakuntien työntekijöille. Lisäksi hyödynnetään olemassa olevia verkkopalveluita sekä luodaan erilaisia yhteistyöverkostoja kirkon toiminnan ympärille.

Keskushallinnon kautta toteutettavat merkittävimmät muut kehittämiskohteet ovat Sakastin uudistaminen sekä sähköisen asioinnin kehittäminen. Yksittäisten kehittämiskohteiden lisäksi parannetaan seurakuntien välistä yhteistoimintaa verkkopalveluilla sekä muilla tietoteknisillä palveluilla.

Merkittävimmät investointikohteet ovat Lukkarin kehittäminen (450 000 euroa), Notes-pohjaisten verkkosivustojen uusiminen (250 000 euroa) sekä Kirkolliskokouksen määrittelemien erillishankkeiden tukeminen hankesuunnitelmien ja ohjausryhmien päätöksien mukaisesti (300 000 euroa).

Kulttuuriomaisuus ja kiinteistöt

Seurakuntatalouksien yhteenlasketut kiinteistömenot vuosittain ovat noin neljäsosa kirkollisverotuloista. Osana kiinteistöjen hallintaan on käyttöönotettu kiinteistörekisteri sekä siihen liittyvä irtaimistorekisteri. Näiden tarkoitus on yhdenmukaistaa ja helpottaa seurakuntien välistä yhteistoimintaa sekä parantaa kiinteistöihin liittyvien hankintojen kustannustehokkuutta.

Palvelut tuotetaan Kirkkohallituksen toimesta osin osana valtionrahoitusta ja osin erillisveloitettavina sopimuspohjaisina palveluina. Seurakunnat voivat laajentaa kokonaisuuksia tarvitsemillaan palveluilla palvelusopimusten mukaisesti. Rekisterien kehittämistä jatketaan seuraavina vuosina esiin tulevien tarpeiden pohjalta.

Kiinteistöautomaation ja valvonnan tarkoitus on suojella arvokkaita kiinteistöjä sekä tuottaa niiden monipuoliseen ja tehokkaaseen käyttämiseen joustavia, taloudellisia, ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita palveluita. Kameravalvonnan jatkoksi on suunnitteilla kiinteistöautomaation hallintaan liittyviä projekteja.

Hautaustoimi

Hautaustoimen tehtäviä ja toimintaa säätelee Hautaustoimilaki 457/2003, Kirkkolain 17 luku ja Kirkkojärjestyksen 17 luku. Seurakunnilla ja seurakuntayhtymillä on velvollisuus pitää hautarekisteriä, josta ilmenevät laissa erikseen määritellyt vainajaan, hautasijaan ja hautaan liittyvät tiedot.

Hautaustoimen toiminnallinen kokonaisuus kattaa lakisääteisen hauta- ja vainajarekisterin ylläpidon, hautaoikeuksien määrittelyn, haudanhoitosopimusrekisterin ja siihen liittyvän hautojenhoitoon liittyvien tehtävien suorittamisen sekä hautausmaata ja hautamuistomerkkejä koskevat tiedot.

Seurakunnilla ei ole olemassa tällä hetkellä yhtenäistä tietokantaa haudoista. Hautaustoimen tietojärjestelmän valmistelutyöryhmä esitti vuonna 2015 valmistuneessa raportissaan hautaustoimen tietojen ylläpitoon ja hyödyntämiseen tarvittavan yhteisen tietokannan ja tietojärjestelmän rakentamista. Talousvaliokunta totesi kirkolliskokoukselle antamassaan mietinnössään 6/2017, että hautaustoimen järjestelmän toteuttamista on syytä edelleen selvittää.

Hautaustoimen hoitamiseen on kohdennettu osa Kirkon viranomaistehtäviin liittyvästä valtionrahoituksesta.

Hautatoimen tietojärjestelmään on investointivarauksena 100 000 euroa, mikäli hanke katsotaan tarpeelliseksi käynnistää.

Kirkonkirjojen pito

Kirkkohallituksen täysistunnon linjasi vuoden 2015 lopulla tavoitteeksi sen, että kirkonkirjojenpitoon liittyvät tehtävät keskitetään jatkossa alueellisiin keskusrekistereihin. Tämä edellyttää, että vanhojen kirkonkirjojen digitointiprosessi ja tietojen tallentaminen jäsentietojärjestelmään on kokonaisuudessaan suoritettu ja tiedot tarkastettu. Tämän jälkeen voidaan ottaa Kirjurin valtakunnallinen tietojenluovutuspalvelu käyttöön. Seurakunnille on annettu määräajaksi saattaa työ valmiiksi vuoden 2017 loppuun mennessä. Työ on edelleen kesken.

Kirkonkirjojen pidon seurakunnille aiheutuvat nettokulut ovat Kirjurin myötä selvässä laskussa (taulukko) ja lasku on jatkunut myös vuonna 2017.

	2006	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Nettokulut (milj. euroa)	19,5	20,5	20,9	19,3	22,4	22,5	23,2	22,0	18,5	18,3	17,2	16,3

Yhteiset palvelut

Kirkkohallitus ylläpitää kirkon yhteisiä tietojärjestelmiä sekä tietoteknisiä peruspalveluja. Tämän lisäksi Kirkkohallitus tuottaa sopimuspohjaisia palveluita seurakunnille. Tuotetuista palveluista on tehty tarkemmat palvelukuvaukset. Palveluille tarjotaan valtakunnallinen käyttäjätuki tietojärjestelmille. Palveluiden tuottamista ohjataan tietohallintostrategialla.

Yhteisten palveluiden investointivaraus vuodelle 2019 on 200 000 euroa.

Merkittävimmät kehitystarpeet on kuvattu alla:

- KIRKKO-verkko: Nykyinen KIRKKO-verkko pohjautuu Elisan kanssa vuonna 1997 solmittuun sopimukseen KIRKKO-verkon ytimen rakentamisesta. Ytimeen voidaan katsoa kuuluvan varsinaisen kytkentäytimen lisäksi Internet-rajapinta, palomuuri- ja tietoturvapalveluita, nieluliittymät joiden kautta toimipaikkojen liittymät liitetään KIRKKO-verkkoon sekä yli 1000 seurakuntien toimipaikkojen KIRKKO-verkkoliittymää. Vuosikymmenten kuluessa aikoinaan tiukasti kiinteiden toimipisteiden varaan rakentunut työ on muuttunut yhä enemmän liikkuvuutta ja joustavuutta edellyttäväksi, joten tietoverkkoa kehitetään enemmän nykyaikaista tietotyötä tukevaksi.

- Seurakuntien, hiippakuntien ja Kirkkohallituksen väliset esteet: Seurakuntarajat ylittävän yhteistyön yhtenä ongelmana ovat tietoteknisten ratkaisujen asettamat rajoitteet. Tavoitteena on vähentää niistä aiheutuvia ongelmia yhtenäistämällä tietoteknisiä ratkaisuja tarpeellisilta osin.

- Käytettävyyden kehittäminen: Tietojärjestelmien käytettävyyden kehittämistä jatketaan. Käytettävyyttä kehitetään systemaattisesti palautteiden pohjalta.

- Kirkon yhteisen ICT-toiminnan uudelleen arviointi: Keskusrahastomaksun alentaminen ja ICT-selvitys edellyttää nykyisen toiminnan arviointia. Keskushallinnon toimintakulujen alentaminen edellyttänee myös ICT-toiminnan supistuksia. Nämä toimenpiteet vaativat huolellisen suunnittelun ja toteutuksen.

- Tiedonhallintolain soveltaminen kirkossa: Uusi tiedonhallintalaki on valmistelussa. Kirkkohallituksessa varaudutaan mahdollisiin prosessien ja tietojärjestelmien muutoksiin.

Kirkon keskushallinnon ICT-investoinnit

Keskushallinnon jatkuvien palveiden kehittämiseen varatataan 100 000 euroa.

Rahoituslaskelma

	TP 2017	TA 2018	TAE 2019	TTS 2020	TTS 2021
(1000 euroa)					
Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Vuosikate	3 468	-3 259	-7 350	-6 633	-298
Tulorahoituksen korjauserät	0				
Yhteensä	3 468	-3 259	-7 350	-6 633	-298
Investoinnit					
Pysyvien vastaavien myyntitulot	20 700				
Investointimenot	-1 533	-2 065	-1 690	-1 705	-1 080
Sijoitukset	-906				
Yhteensä	18 261	-2 065	-1 690	-1 705	-1 080
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	21 729	-5 324	-9 040	-8 338	-1 378
Rahoitustoiminnan rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Lyhytaikaisten velkojen muutos	2 162				
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Pitkäaikaisten saamisten muutos	-310	0	0	0	0
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-549				
	-859	0	0	0	0
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	1 303	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	**23 032**	**-5 324**	**-9 040**	**-8 338**	**-1 378**
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12.	54 185	48 861	39 820	31 482	30 104
Rahavarat 1.1.	31 153	54 185	48 861	39 820	31 482
	23 032	**-5 324**	**-9 040**	**-8 338**	**-1 378**

*) Rahoituslaskelman lähtötilanne on oikaistu tilinpäätöksen 2017 mukaan.

Kirkkohallituksen suunnitteluyksiköiden talousarviot ja toiminnan kuvaus

Kirkolliskokous

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinus-merkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2017	Kuluvan vuo-den TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Kirkolliskokous ja s	Toimintakulut	772 442,79	828 900,00	780 100,00	780 100,00
Kirkolliskokous ja s	Henkilöstökulut	395 495,93	313 400,00	403 000,00	403 000,00
Kirkolliskokous ja s	Palkat ja palkkiot	361 644,88	278 300,00	369 000,00	369 000,00
Kirkolliskokous ja s	Henkilösivukulut	33 851,05	35 100,00	34 000,00	34 000,00
Kirkolliskokous ja s	Palvelujen ostot	373 868,33	513 200,00	374 800,00	374 800,00
Kirkolliskokous ja s	Palvelun ostot - sisäiset	1 376,00			
Kirkolliskokous ja s	Aineet ja tarvikkeet	1 702,53	2 300,00	2 300,00	2 300,00
Kirkolliskokous ja s	Ostot tilikauden aikana	1 702,53	2 300,00	2 300,00	2 300,00
Kirkolliskokous ja s	TOIMINTAKATE	772 442,79	828 900,00	780 100,00	780 100,00
Kkok.yhteiset	Toimintakulut	580 256,67	750 800,00	589 400,00	589 400,00
Kkok.yhteiset	Henkilöstökulut	238 533,82	247 300,00	245 000,00	245 000,00
Kkok.yhteiset	Palkat ja palkkiot	220 148,47	228 300,00	226 000,00	226 000,00
Kkok.yhteiset	Henkilösivukulut	18 385,35	19 000,00	19 000,00	19 000,00
Kkok.yhteiset	Palvelujen ostot	340 020,32	501 200,00	342 100,00	342 100,00
Kkok.yhteiset	Aineet ja tarvikkeet	1 702,53	2 300,00	2 300,00	2 300,00
Kkok.yhteiset	Ostot tilikauden aikana	1 702,53	2 300,00	2 300,00	2 300,00
Kkok.yhteiset	TOIMINTAKATE	580 256,67	750 800,00	589 400,00	589 400,00
Kkok.valiok. ja kom.	Toimintakulut	192 186,12	78 100,00	190 700,00	190 700,00
Kkok.valiok. ja kom.	Henkilöstökulut	156 962,11	66 100,00	158 000,00	158 000,00
Kkok.valiok. ja kom.	Palkat ja palkkiot	141 496,41	50 000,00	143 000,00	143 000,00
Kkok.valiok. ja kom.	Henkilösivukulut	15 465,70	16 100,00	15 000,00	15 000,00
Kkok.valiok. ja kom.	Palvelujen ostot	33 848,01	12 000,00	32 700,00	32 700,00
Kkok.valiok. ja kom.	Palvelun ostot - sisäiset	1 376,00			
Kkok.valiok. ja kom.	TOIMINTAKATE	192 186,12	78 100,00	190 700,00	190 700,00

Piispainkokouksen kanslia

Toimintasuunnitelma

Piispainkokouksen kanslian tehtävänä on suorittaa piispainkokouksen istuntoihin liittyvät järjestelyt sekä valmistella ja panna toimeen istunnoissa käsiteltäviä asioita sen mukaisesti kuin esityslistan asiat jakautuvat yhdessä ulkoasiain osaston kanssa. Lisäksi piispainkokouksen kanslia avustaa piispojen kollegiota tämän suorittaessa piispojen yhteisiä tehtäviä tai koordinoidessa hiippakuntien toimintaa.

Piispainkokous käsittelee asioita sen mukaan, mitä aloiteoikeuden piispainkokouksessa omaavat tahot (KJ 21: 2§) esittävät, joten vuosien 2019–2021 konkreettista työmäärää ja tehtäviä on vaikea arvioida tai ennakoida muuta kuin ns. vuosikelloasioiden osalta sekä kahden jo tiedossa olevan prosessin osalta: Kesällä 2019 järjestetään Lappeenrannassa pohjoismainen piispainkokous, jonka järjestelyssä kanslia on vahvasti mukana yhteistyössä arkkipiispan kanslian ja Mikkelin hiippakunnan kanssa ja joka vaatii lisäresursseja kanslian talousresursseihin. Tulevana kautena tullaan myös laatimaan kirkon seuraava strategia, jonka laatimisessa piispainkokouksella tulee piispainkokouksen linjauksen mukaisesti olemaan oma roolinsa Kirkkohallituksen kanssa.

Kaikki merkit viittaavat siihen, että käsiteltävien asioiden määrä on pikemminkin lisääntymään kuin vähenemään päin. Asialistalle voi odottaa nousevan periaatteellisia teologisia ja kirkon toimintaan liittyviä kysymyksiä, mikä johtuu kirkon toimintaympäristön nopeasta muutoksesta ja sen vaatimista linjauksista. Useista kirkolliskokouksen tai Kirkkohallituksen käsittelemistä asioista pyydetään piispainkokouksen lausunto, joten kirkossa tapahtuvat uudistusprosessit heijastuvat käytännössä kanslian työmäärään.

Piispainkokouksen kanslia osallistuu myös ammatillisen koulutuksen seurantaan ja kelpoisuustyöskentelyyn erityisesti pappien osalta, teologian maistereiden soveltuvuuden seurantaan ja lisäksi työvoiman rekrytoinnin edistämiseen ja siihen liittyvään ennakointiin muun muassa Kirkon teologikoulutustoimikunnassa ja Ammatillisen koulutuksen ryhmässä (AKR).

Tämän lisäksi piispainkokouksen kanslian työntekijät ovat omalla asiantuntijaprofiilillaan mukana Kirkkohallituksen työskentelyssä: tässä suhteessa piispainkokouksen kanslia seurailee Kirkkohallituksen muiden osastojen toimintasuunnitelmia, joista nouseviin prosesseihin kanslian työntekijöitä osallistuu osaamisensa perusteella.

Talousarvio 2019

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinus-merkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Piispainkokouksen kanslia	Toimintatuotot	-3,57			
Piispainkokouksen kanslia	Muut toimintatuotot	-3,57			
Piispainkokouksen kanslia	Toimintakulut	276 254,65	327 998,00	345 585,00	345 585,00
Piispainkokouksen kanslia	Henkilöstökulut	194 512,67	206 998,00	200 085,00	200 085,00
Piispainkokouksen kanslia	Palkat ja palkkiot	149 091,59	156 528,00	152 690,00	152 690,00
Piispainkokouksen kanslia	Henkilösivukulut	47 627,97	50 470,00	47 395,00	47 395,00
Piispainkokouksen kanslia	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-2 206,89			
Piispainkokouksen kanslia	Palvelujen ostot	75 925,17	112 000,00	136 600,00	136 600,00
Piispainkokouksen kanslia	Palvelun ostot - sisäiset	1 006,00			
Piispainkokouksen kanslia	Aineet ja tarvikkeet	1 355,27	3 700,00	2 900,00	2 900,00
Piispainkokouksen kanslia	Ostot tilikauden aikana	1 355,27	3 700,00	2 900,00	2 900,00
Piispainkokouksen kanslia	Annetut avustukset	3 369,11	4 300,00	5 000,00	5 000,00
Piispainkokouksen kanslia	Muut toimintakulut	86,43	1 000,00	1 000,00	1 000,00
Piispainkokouksen kanslia	TOIMINTAKATE	276 251,08	327 998,00	345 585,00	345 585,00
Piispainkok.kanslia	Toimintatuotot	-3,57			
Piispainkok.kanslia	Muut toimintatuotot	-3,57			
Piispainkok.kanslia	Toimintakulut	254 597,66	243 298,00	229 985,00	229 985,00
Piispainkok.kanslia	Henkilöstökulut	194 512,67	206 998,00	200 085,00	200 085,00
Piispainkok.kanslia	Palkat ja palkkiot	149 091,59	156 528,00	152 690,00	152 690,00
Piispainkok.kanslia	Henkilösivukulut	47 627,97	50 470,00	47 395,00	47 395,00
Piispainkok.kanslia	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-2 206,89			
Piispainkok.kanslia	Palvelujen ostot	57 705,79	32 300,00	27 100,00	27 100,00
Piispainkok.kanslia	Palvelun ostot - sisäiset	1 006,00			
Piispainkok.kanslia	Aineet ja tarvikkeet	1 286,77	3 000,00	1 800,00	1 800,00
Piispainkok.kanslia	Ostot tilikauden aikana	1 286,77	3 000,00	1 800,00	1 800,00
Piispainkok.kanslia	Muut toimintakulut	86,43	1 000,00	1 000,00	1 000,00
Piispainkok.kanslia	TOIMINTAKATE	254 594,09	243 298,00	229 985,00	229 985,00
Piisp.kok.ist. työr	Toimintakulut	17 831,87	26 900,00	49 100,00	49 100,00
Piisp.kok.ist. työr	Palvelujen ostot	17 763,37	26 200,00	48 000,00	48 000,00
Piisp.kok.ist. työr	Aineet ja tarvikkeet	68,50	700,00	1 100,00	1 100,00

Piisp.kok.ist. työr	Ostot tilikauden aikana	68,50	700,00	1 100,00	1 100,00
Piisp.kok.ist. työr	TOIMINTAKATE	17 831,87	26 900,00	49 100,00	49 100,00
Teologikoul.toimik.	Toimintakulut	3 677,78	57 800,00	66 500,00	66 500,00
Teologikoul.toimik.	Palvelujen ostot	308,67	53 500,00	61 500,00	61 500,00
Teologikoul.toimik.	Annetut avustukset	3 369,11	4 300,00	5 000,00	5 000,00
Teologikoul.toimik.	TOIMINTAKATE	3 677,78	57 800,00	66 500,00	66 500,00

TULOSKORTTI 2019

Piispainkokouksen kanslia (PK)

Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Mittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Piispojen tekemät linjanvedot ja kirkon opilliset tulkinnat tunnetaan.	Tiedotamme piispainkokouksen päätöksistä ja olemme aktiivisia yhteiskunnallisessa keskustelussa.	Piispainkokouksen päätökset näkyvät mediassa ja huomioidaan keskustelussa.
	Suomessa on vahva positiivinen uskonnonvapaus.	Edistämme positiivista uskonnonvapautta esim. yhdessä Suomen ekumeenisen neuvoston sekä USKOTfoorumin kanssa.	Uskonnonvapaus ymmärretään positiivisesti.
Seurakuntien toiminnan kehittäminen ja tukeminen	Kirkon töihin on riittävästi hakijoita.	Vaikutamme teologikoulutustoimikunnan kautta ja osallistumme Kirkkohallituksen ennakointityöhön.	Pappisvirkaan ja muihin kirkon töihin hakeudutaan.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Kirkon opillista perustaa tulkitaan suhteessa muuttuvan toimintaympäristön haasteisiin.	Valmistelemme piispainkokouksen lausunnot ja kannanotot hyödyntäen uusinta ekumeenista teologiaa.	Kannanottojen ja lausuntojen painoarvo tulee esiin kirkollisessa päätöksenteossa ja kansalaiskeskustelussa.
	Piispojen kollegiolla on tarvittava apu yhteisissä toiminnoissa.	Tuemme piispojen kollegiota yhteisissä hankkeissa.	Piispojen kollegio pystyy työskentelemään tarkoituksenmukaisesti.
	Pohjoismainen piispainkokous järjestetään onnistuneesti Suomessa vuonna 2019.	Suunnittelemme pohjoismaisen piispainkokouksen yksityiskohtaisesti ja toteutamme kokouksen suunnitelman noudattaen.	Kokous järjestetään onnistuneesti.
	Piispainkokous osallistuu kirkon seuraavan strategian valmisteluun huhtikuussa 2017 tekemän päätöksensä mukaan.	Koordinoimme piispainkokouksen kanslian osalta piispainkokouksen ja Kirkkohallituksen yhteistä työskentelyä strategian laatimiseksi.	Uusi strategia valmistuu ja myös piispainkokous on antanut siihen oman panoksensa.

KKH - strategiset painopisteet	Tavoite	Keinot	Mittarit
Nostamme kirkon sanoman esiin: Huolehdimme kirkon valtakunnallisesta viestinnästä yhteistyössä seurakuntien ja toimijoiden kanssa monikanavaisesti.	Kirkon traditio nähdään voimavarana muuttuvassa yhteiskunnassa.	Lisäämme luterilaisuutta koskevaa ymmärrystä osallistumalla ajankohtaiseen keskusteluun.	Näkyvyys mediassa ja kansalaiskeskustelussa.

Arkkipiispan kanslia

Toimintasuunnitelma

Arkkipiispan kanslian toiminta-ajatus on turvata arkkipiispan hyvän viranhoidon edellytykset kaikissa olosuhteissa. Arkkipiispan kanslian tehtävänä on avustaa arkkipiispaa hänen virkansa hoidossa ja suorittaa muut arkkipiispan antamat tehtävät. Koska arkkipiispan viranhoito ja sen tukeminen eivät ohjaudu suoraan Kirkkohallituksen tehtäväalueista tai strategisista tavoitteista, Kirkkohallituksen tuloskortti ei myöskään täysin sovellu niiden esittämiseen ja mittaamiseen.

Tulevan toimintakauden alkua leimaavat muun muassa uuden arkkipiispan aloittaminen työssään; ratkaisun etsiminen laajaan erimielisyyteen kirkon avioliittokäsityksen päivitystarpeesta; kirkon jäsenmäärän lasku ja yhteiskunnallisen roolin muutos; sekä kirkon tulevaisuustyö ja rakennemuutokset. Kansilian työn painopistealueita ovat yhteiskuntasuhteista huolehtiminen, mediasuhteiden hoito, tiedon tuottaminen ja analysointi päätöksenteon tueksi, työyhteyden ylläpitäminen arkkihiippakunnan keskeisten toimijoiden kanssa, ekumeeninen ja kansainvälinen verkostoituminen sekä Arkkipiispan kanslian ja Arkkipiispantalon juoksevien asioiden seuranta. Palautekanavana toimiminen ja henkilökohtainen sparraus näyttelevät työssä merkittävää roolia.

Siinä missä joidenkin arkkipiispan viranhoidon välineellisten tavoitteiden toteutumista voidaan mitata (toteutuneet tapaamiset, mediaesiintymiset, vierailut, hallintotoimet), varsinaisten tavoitteiden toteutumisen arviointi on vaikeampaa (arvojohtajuus, yhteiskunnallinen vaikuttavuus, kansalaismielipide ja sitoutuminen kirkon jäsenyyteen, toimivat ulko- ja ekumeeniset suhteet, kirkon opin ja ykseyden vaaliminen). Kokemukseen perustuva jatkuva arviointi ja tutkiva ja kehittävä työote toimivat usein mekaanisia mittareita paremmin.

Talousarvio 2019

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2017	Kuluvan vuodenTA 2018	TA 2019	TS1 2020
Arkkipiispan kanslia	Toimintatuotot	-793,50			
Arkkipiispan kanslia	Maksutuotot	-793,50			
Arkkipiispan kanslia	Toimintakulut	232 532,94	244 279,00	236 384,00	236 384,00
Arkkipiispan kanslia	Henkilöstökulut	211 878,88	210 925,00	214 634,00	214 634,00
Arkkipiispan kanslia	Palkat ja palkkiot	160 628,87	159 526,00	163 793,00	163 793,00
Arkkipiispan kanslia	Henkilösivukulut	51 250,01	51 399,00	50 841,00	50 841,00
Arkkipiispan kanslia	Palvelujen ostot	18 246,11	26 354,00	19 750,00	19 750,00
Arkkipiispan kanslia	Vuokrakulut		1 000,00		
Arkkipiispan kanslia	Aineet ja tarvikkeet	2 325,95	6 000,00	2 000,00	2 000,00
Arkkipiispan kanslia	Ostot tilikauden aikana	2 325,95	6 000,00	2 000,00	2 000,00
Arkkipiispan kanslia	Muut toimintakulut	82,00			
Arkkipiispan kanslia	TOIMINTAKATE	231 739,44	244 279,00	236 384,00	236 384,00

TULOSKORTTI 2019 Arkkipiispan kanslia			
Tehtäväalue	**Tavoite**	**Keinot**	**Mittarit**
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Arkkipiispa saa yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen tarvittavan tuen.	Huolehdimme, että arkkipiispalla on käytössään riittävästi tietoa, asiantuntemusta ja keskusteluapua kannanottojen ja tapaamisten valmistelussa.	Toteutuneet kannanotot ja tapaamiset, niiden relevanssi ja niille asetettujen tavoitteiden toteutuminen.
		Järjestämme säännöllisesti laajapohjaisia kutsuseminaareja (Arvojen Akatemia, Arvojen Areena, Arvojen Eurooppa) sekä tarpeen mukaan vaikuttaja- ja asiantuntijatapaamisia.	Toteutuneet tapaamiset, niistä kerätty palaute ja niissä saadun tiedon, näkemysten ja kontaktien hyödyntäminen.
	Arkkipiispa saa mediaesiintymisiin tarvittavan tuen.	Tapaamme säännöllisesti kirkon viestinnän johtoa ja kirkon viestinnän neuvottelukuntaa; teemme mediatalovierailuja ja kutsumme päätoimittajia tapaamisiin vuosittain.	Toteutuneet tapaamiset, niistä kerätty palaute ja niissä saadun tiedon, näkemysten ja kontaktien hyödyntäminen.
		Seuraamme julkisuudessa käytävää keskustelua; hoidamme päivittäisiä yhteyksiä tiedotusvälineisiin; autamme arkkipiispaa valmistautumaan haastatteluihin sekä valmistelemaan puheita ja kirjoituksia ideoimalla sisältöjä, antamalla kriittistä palautetta ja tekemällä toimitustyötä; huolehdimme arkkipiispan someläsnäolosta.	Toteutuneet haastattelut, puheet ja kirjoitukset; haluttujen viestien läpimeno ja tavoittavuus mediassa; arkkipiispan reagointivalmius ajankohtaisiin asioihin ja tilanteisiin.
Seurakuntien toiminnan kehittäminen ja tukeminen	Arkkipiispa saa tarvitsemansa tuen työssään arkkihiippakunnan tuomiokapitulissa sekä kaitsenta-alueensa seurakuntien parissa.	Autamme piispantarkastusten ja muiden tapaamisten valmistelussa ja toteutuksessa; osallistumme soveltuvin osin arkkihiippakunnan tuomiokapitulin työhön.	Toteutuneet piispantarkastukset; tuomiokapitulin arviointivälineet ja -menetelmät.

Koko kirkon yhteiset tehtävät	Arkkipiispa saa kirkon keskushallinnon johtotehtäviin tarvitsemansa tuen.	Seuraamme vireillä olevia asioita ja teemme taustavalmistelua; järjestämme piispojen neuvotteluja ja arkkipiispan lähiverkostotapaamisia.	Sujuva ja hyvän hallinnon mukainen päätöksenteko arkkipiispan johtamissa toimielimissä.
	Arkkipiispa saa tarvitsemansa tuen johtaessaan kirkon ulkosuhteita ja ekumeenisia yhteyksiä.	Seuraamme vireillä olevia asioita ja teemme taustavalmistelua; järjestämme säännöllisiä tapaamisia KUO:n johdon kanssa; verkostoidumme keskeisten ekumeenisten ja kansainvälisen työn yhteistyökumppanien kanssa; tarjoamme vieritukea matkoilla ja vierailuilla.	Vireät ja toimivat ulko- ja ekumeeniset suhteet; sujuvasti toteutuneet matkat, joiden tavoitteet on saavutettu hyvin.
	Arkkipiispa saa tarvitsemansa tuen edustaessaan kirkkoa suomalaisessa yhteiskunnassa.	Tuemme arkkipiispaa edustustehtävissä ja ylläpidämme niiden edellyttämiä yhteyksiä.	Toteutuneet edustustehtävät ja niistä saatu palaute.
	Arkkipiispa saa virkatehtäviesnsä hoitoon tarvittavan käytännön tuen.	Pidämme säännöllisesti kansliakokouksia ja suunnittelupäiviä; huolehdimme siitä, että arkkipiispalla on käytössään hyvät sihteeripalvelut.	Sujuva arki; ajantasainen ja tarkoituksenmukaisesti täytetty kalenteri, kansalaispalautteeseen vastaaminen kohtuullisessa ajassa.

Kirkkohallituksen yhteinen toiminta

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinus-merkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Kirkkohallituksen yh	Toimintatuotot	-284 344,26	-255 400,00	-263 300,00	-263 300,00
Kirkkohallituksen yh	Myyntituotot		-10 000,00		
Kirkkohallituksen yh	Maksutuotot	-121 857,33	-100 000,00	-121 300,00	-121 300,00
Kirkkohallituksen yh	Vuokratuotot	-12 344,35	-15 400,00	-12 000,00	-12 000,00
Kirkkohallituksen yh	Tuet ja avustukset	-59 296,87	-60 000,00	-60 000,00	-60 000,00
Kirkkohallituksen yh	Muut toimintatuotot	-90 845,71	-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00
Kirkkohallituksen yh	Toimintakulut	2 547 049,79	3 594 340,00	3 036 355,00	2 886 355,00
Kirkkohallituksen yh	Henkilöstökulut	809 429,17	675 394,00	854 247,00	854 247,00
Kirkkohallituksen yh	Palkat ja palkkiot	652 880,65	520 134,00	651 898,00	651 898,00
Kirkkohallituksen yh	Henkilösivukulut	201 906,63	170 260,00	202 349,00	202 349,00
Kirkkohallituksen yh	Henkilöstökulu-jen oikaisuerät	-45 358,11	-15 000,00		
Kirkkohallituksen yh	Palvelujen ostot	1 238 929,41	2 406 546,00	1 804 608,00	1 654 608,00
Kirkkohallituksen yh	Palvelun ostot - si-säiset	253 219,52	250 000,00	232 500,00	232 500,00
Kirkkohallituksen yh	Vuokrakulut	67 142,04	133 000,00		
Kirkkohallituksen yh	Aineet ja tarvikkeet	159 364,08	127 400,00	142 500,00	142 500,00
Kirkkohallituksen yh	Ostot tilikauden aikana	159 364,08	127 400,00	142 500,00	142 500,00
Kirkkohallituksen yh	Annetut avustukset	5 750,00			
Kirkkohallituksen yh	Muut toimintakulut	13 215,57	2 000,00	2 500,00	2 500,00
Kirkkohallituksen yh	TOIMINTAKATE	2 262 705,53	3 338 940,00	2 773 055,00	2 623 055,00
KH, yhteiset	Toimintatuotot	-281 138,14	-244 000,00	-263 300,00	-263 300,00
KH, yhteiset	Myyntituotot		-10 000,00		
KH, yhteiset	Maksutuotot	-120 581,53	-100 000,00	-121 300,00	-121 300,00
KH, yhteiset	Vuokratuotot	-12 050,00	-12 000,00	-12 000,00	-12 000,00
KH, yhteiset	Tuet ja avustukset	-59 296,87	-60 000,00	-60 000,00	-60 000,00
KH, yhteiset	Muut toimintatuotot	-89 209,74	-62 000,00	-70 000,00	-70 000,00
KH, yhteiset	Toimintakulut	1 793 011,29	1 688 574,00	1 666 695,00	1 666 695,00
KH, yhteiset	Henkilöstökulut	566 569,72	581 574,00	627 595,00	627 595,00
KH, yhteiset	Palkat ja palkkiot	468 531,76	451 134,00	478 935,00	478 935,00
KH, yhteiset	Henkilösivukulut	143 061,23	145 440,00	148 660,00	148 660,00
KH, yhteiset	Henkilöstökulu-jen oikaisuerät	-45 023,27	-15 000,00		
KH, yhteiset	Palvelujen ostot	740 724,39	620 000,00	673 600,00	673 600,00
KH, yhteiset	Palvelun ostot - si-säiset	252 379,52	250 000,00	232 500,00	232 500,00
KH, yhteiset	Vuokrakulut	67 142,04	125 000,00		
KH, yhteiset	Aineet ja tarvikkeet	149 803,17	110 000,00	133 000,00	133 000,00

KH, yhteiset	Ostot tilikauden aikana	149 803,17	110 000,00	133 000,00	133 000,00
KH, yhteiset	Annetut avustukset	5 750,00			
KH, yhteiset	Muut toimintakulut	10 642,45	2 000,00		
KH, yhteiset	TOIMINTAKATE	1 511 873,15	1 444 574,00	1 403 395,00	1 403 395,00
Henkil. virkistys	Toimintatuotot	-225,40			
Henkil. virkistys	Maksutuotot	-225,40			
Henkil. virkistys	Toimintakulut	29 454,81	59 500,00	59 500,00	59 500,00
Henkil. virkistys	Palvelujen ostot	29 344,81	50 500,00	50 000,00	50 000,00
Henkil. virkistys	Aineet ja tarvikkeet	110,00	9 000,00	9 500,00	9 500,00
Henkil. virkistys	Ostot tilikauden aikana	110,00	9 000,00	9 500,00	9 500,00
Henkil. virkistys	TOIMINTAKATE	29 229,41	59 500,00	59 500,00	59 500,00
Tilintarkastus	Toimintatuotot	-146,10			
Tilintarkastus	Maksutuotot	-146,10			
Tilintarkastus	Toimintakulut	130 159,63	220 000,00	140 000,00	140 000,00
Tilintarkastus	Palvelujen ostot	130 159,63	220 000,00	140 000,00	140 000,00
Tilintarkastus	TOIMINTAKATE	130 013,53	220 000,00	140 000,00	140 000,00
Työyhteisön kehitt.	Toimintatuotot	-122,90			
Työyhteisön kehitt.	Maksutuotot	-122,90			
Työyhteisön kehitt.	Toimintakulut	4 270,50	46 000,00	46 000,00	46 000,00
Työyhteisön kehitt.	Palvelujen ostot	4 270,50	46 000,00	46 000,00	46 000,00
Työyhteisön kehitt.	TOIMINTAKATE	4 147,60	46 000,00	46 000,00	46 000,00
Kirkon talo	Toimintatuotot	-300,75	-3 400,00		
Kirkon talo	Maksutuotot	-6,40			
Kirkon talo	Vuokratuotot	-294,35	-3 400,00		
Kirkon talo	Toimintakulut	130 224,07	141 280,00	123 500,00	123 500,00
Kirkon talo	Henkilöstökulut		1 980,00		
Kirkon talo	Palkat ja palkkiot		1 500,00		
Kirkon talo	Henkilösivukulut		480,00		
Kirkon talo	Palvelujen ostot	124 068,57	122 900,00	121 000,00	121 000,00
Kirkon talo	Vuokrakulut		8 000,00		
Kirkon talo	Aineet ja tarvikkeet	3 635,50	8 400,00		
Kirkon talo	Ostot tilikauden aikana	3 635,50	8 400,00		
Kirkon talo	Muut toimintakulut	2 520,00		2 500,00	2 500,00
Kirkon talo	TOIMINTAKATE	129 923,32	137 880,00	123 500,00	123 500,00
Messutoiminta	Toimintatuotot	-1 723,77			
Messutoiminta	Maksutuotot	-90,90			
Messutoiminta	Muut toimintatuotot	-1 632,87			
Messutoiminta	Toimintakulut	46 553,69	54 800,00	54 800,00	54 800,00
Messutoiminta	Palvelujen ostot	41 910,68	54 800,00	54 800,00	54 800,00
Messutoiminta	Aineet ja tarvikkeet	4 643,01			
Messutoiminta	Ostot tilikauden aikana	4 643,01			
Messutoiminta	TOIMINTAKATE	44 829,92	54 800,00	54 800,00	54 800,00

KH, yht.projektit	Toimintatuotot	-218,90			
KH, yht.projektit	Maksutuotot	-218,90			
KH, yht.projektit	Toimintakulut	278 130,80	1 250 000,00	850 000,00	700 000,00
KH, yht.projektit	Henkilöstökulut	221 286,00	82 654,00	216 692,00	216 692,00
KH, yht.projektit	Palkat ja palkkiot	167 920,57	62 500,00	165 363,00	165 363,00
KH, yht.projektit	Henkilösivukulut	53 700,27	20 154,00	51 329,00	51 329,00
KH, yht.projektit	Henkilöstökulu-jen oikaisuerät	-334,84			
KH, yht.projektit	Palvelujen ostot	54 931,99	1 167 346,00	633 308,00	483 308,00
KH, yht.projektit	Palvelun ostot - si-säiset	840,00			
KH, yht.projektit	Aineet ja tarvikkeet	1 039,81			
KH, yht.projektit	Ostot tilikauden aikana	1 039,81			
KH, yht.projektit	Muut toimintakulut	33,00			
KH, yht.projektit	TOIMINTAKATE	277 911,90	1 250 000,00	850 000,00	700 000,00
KH, komit. ja tyor.	Toimintatuotot	-263,40	-8 000,00		
KH, komit. ja tyor.	Maksutuotot	-263,40			
KH, komit. ja tyor.	Muut toimintatuotot		-8 000,00		
KH, komit. ja tyor.	Toimintakulut	96 019,02	134 186,00	95 860,00	95 860,00
KH, komit. ja tyor.	Henkilöstökulut	9 919,43	9 186,00	9 960,00	9 960,00
KH, komit. ja tyor.	Palkat ja palkkiot	7 614,32	5 000,00	7 600,00	7 600,00
KH, komit. ja tyor.	Henkilösivukulut	2 305,11	4 186,00	2 360,00	2 360,00
KH, komit. ja tyor.	Palvelujen ostot	85 967,00	125 000,00	85 900,00	85 900,00
KH, komit. ja tyor.	Aineet ja tarvikkeet	132,59			
KH, komit. ja tyor.	Ostot tilikauden aikana	132,59			
KH, komit. ja tyor.	TOIMINTAKATE	95 755,62	126 186,00	95 860,00	95 860,00

Kansliapäällikön toimisto

TULOSKORTTI 2019 Kansliapäällikön toimisto			
Tehtäväalue	**Tavoite**	**Keinot**	**Mittarit**
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Johtavat poliitikot tuntevat kirkon hallitusohjelmatavoitteet ja kirkon näkökulmat valituissa teemoissa näkyvät uuden hallituksen ohjelmassa.	Tapaamme suurimpien puolueiden puheenjohtajat ja puoluesihteerit ja esittelemme kirkon hallitusohjelmatavoitteet heille.	Kirkon hallitusohjematavoitteissa esiin nostettuja asioita on mukana hallitusohjelmassa.
	Kirkon esiin nostamat näkökulmat ovat esillä EU-vaalikeskusteluissa ja Suomen EU-puheenjohtajuuden aikana 1.7.-31.12.2019.	Nostamme julkisuudessa esiin kirkon EU:n arvoulottuvuuteen liittyviä näkemyksiä (ihmisarvoja kunnioittavan maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikan kehittäminen, positiivisen uskonnonvapauden edistäminen ja EU:n sosiaalisen ulottuvuuden vahvistaminen).	Kirkon esiin nostamat teemat ovat olleet esillä kaikissa suurissa medioissa.
Seurakuntien toiminnan kehittäminen ja tukeminen	Kaste säilyttää asemansa suomalaisten perheiden elämässä.	Pidämme kaste ja kummius -teemaa esillä niillä messuilla, joilla se luontevasti sopii kohderyhmälle.	Kaste ja kummius on ollut esillä neljillä messuilla (kaikkiaan osallistutaan 8 messuille).
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Kirkon kehittämispalvelut -yksikön tavoitteet ja rakenteet ovat selkiytyneet.	Kirkkohallitus linjaa kehittämispalveluiden tavoitteet ja rakenteet.	Esitys kehittämispalveluista on tehty kirkolliskokoukselle.
KKH - strategiset painopisteet	Kirkkohallituksen toiminta on mitoitettu 2021 käytettävissä oleviin resursseihin.	Teemme suunnitelman talouden ja toiminnan järjestämisestä vastaamaan 2021 käytettävissä olevia resursseja.	Suunnitelma talouden ja toiminnan järjestämisestä on valmis.

Hallinto-osasto

Johdanto

Painopistealueina vuosina 2019–2021 ovat yhteiskunnallinen vaikuttaminen, hyvä ja avoin tiedonvälitys sekä kirkon sisäisen viestinnän tehostaminen. Pyrkimyksenä on entistäkin tiiviimmän vuorovaikutuksen ja yhteistyön rakentaminen seurakuntiin. Säädöshankkeissa etusijalla ovat tulevaisuustoimeksiannot sekä kirkkolainsäädännön uudistamisen täytäntöönpanoon liittyvät toimet. Kirkonkirjojenpidossa edistetään toimintojen keskittämistä, Kirjurin toimintojen automatisointia sekä sähköisiä asiointipalveluja. Suunnitelmakaudella toiminnassa korostuvat sähköiset järjestelmät myös asiakirjahallinnossa ja arkistoinnissa.

Toimintaympäristön suuri muutos tulee olemaan taloudellisten resurssien väheneminen, vaikka vuosien 2019–2021 voivat hyvän talouskehityksen seurauksena olla vielä kirkollisverotuoton kasvuvuosia. Tämän jälkeen jäsenmäärän vähentyminen alkaa vaikuttaa verotuloihin, mihin on syytä varautua. Seurakuntien taloussuunnittelun, kiinteistöhallinnoinnin ja kirkon kulttuuriperinnön ylläpidon tukemiseen tulee jatkossa nykyistä suurempia paineita.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2019

Säädösvalmistelussa jatketaan tulevaisuustoimeksiantojen valmistelua ja seurataan yleisten seurakunnan ja kirkon hallintoon liittyvien lakihankkeiden etenemistä. Kirkkolainsäädännön kokonaisuudistus on siirtynyt täytäntöönpanovaiheeseen ja osaston tehtäviin kuuluu niin uusien mallisääntöjen valmistelu kuin säädösmuutosten ohjeistus. Lisäksi laaditaan ohjeistusta myös muiden lakimuutosten pohjalta.

Seurakuntien tueksi on suunnitteilla useita oppaita ja ohjeistuksia, joita valmistellaan myös yhteistyökumppaneiden kanssa. Taloushallinnon ohjeet vuosilta 2006–2009 päivitetään siten, että ne voidaan ottaa käyttöön vuonna 2020. Tavoitteena on lisäksi edistää kirkon tilastojen entistä laajempaa hyötykäyttöä. Kirkkohallituksen omasta arkistojen digitointihankkeesta saadut kokemukset kerätään seurakuntien käyttöön. Erityisenä selvityksen kohteena on mahdollisuus digitoidun aineiston säilyttäminen valtakunnallisessa KDK-PAS -palvelussa. Muun kulttuuriomaisuuden osalta edistetään arvoesinerekisterin muodostumista osaksi rakennus- ja kiinteistörekisteriä (Basis) ja tuetaan rekisterin käyttöä seurakunnissa. Kulttuuriperintöstrategian liittyen seurakuntia tuetaan tunnistamaan ja merkitsemään Basikseen suojellut rakennukset.

Kirkon yhteisen jäsentietojärjestelmän (Kirjuri) rakentamisen tavoitteena on ollut mahdollistaa valtakunnallinen palvelu. Tämän vuoksi Kirjurissa on oltava sekä tekninen valmius digitoidun aineiston käsittelyyn että kaikkien seurakuntien manuaalinen aineisto digitoituna. Lisäksi edellytetään toiminnan ja asiantuntemuksen keskittämistä aluerekistereihin. Toimintavuonna keskitytään vuonna 2018 aloitetun Kirkonkirjojen digitointi (KirDi) -hankkeen pilotoinnin jatkamiseen ja kokemusten hyödyntämiseen. Vuonna 2018 toteutetun koerobotisoinnin tulosten pohjalta suunnitellaan ja mahdollisesti toteutetaan prosessien automatisointeja ja robotisointeja.

Kirkon yhteistyön rakentaminen maakuntien kanssa on katsottu hiippakuntien tehtäväksi. Maakunta- ja soteuudistukseen varautumisen -hankkeessa tuotetaan tietoa maakuntauudistuksesta ja hyviksi koetuista yhteistyökäytännöistä hiippakuntien tarpeisiin.

Vuosien 2020–2021 toimintasuunnitelma

Säädösvalmistelussa painottuvat kirkolliskokouksen toimeksiannot. Kirkkolainsäädäntöuudistuksen myötä valmistaudutaan soveltamaan yleistä arkistolainsäädäntöä. Arkistotoimessa suurin hanke on oman arkistoaineiston digitointi, johon on myönnetty määräraha vuoden 2020 loppuun.

Suunnitelmakaudella tavoitteena on, että arvoesinerekisterin käyttöönotto etenee kaikkiin seurakuntiin. Seurakuntien taloushallintoa tuetaan hyödyntämällä taloushallinnon johdon tuen projektin tuloksia ja sekä päivittämällä kirjanpidon ohjeita. Jäsentietojärjestelmän osalta erityisinä painopisteinä on suunnitella ja toteuttaa KirDin yhtenäiseen käyttöön tähtäävä koulutus sekä edistää ja tukea alueellisten keskusrekisterien toimintaa. Tavoitteena on ottaa käyttöön Kirjurin uusia automatisoituja ja robotisoituja prosesseja.

Talousarvio 2019

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Hallinto-osasto	Toimintatuotot	-0,49			
Hallinto-osasto	Muut toimintatuotot	-0,49			
Hallinto-osasto	Toimintakulut	1 373 292,97	1 523 229,00	1 540 499,00	1 540 499,00
Hallinto-osasto	Henkilöstökulut	1 300 394,95	1 246 429,00	1 300 499,00	1 300 499,00
Hallinto-osasto	Palkat ja palkkiot	992 395,25	942 824,00	979 220,00	979 220,00
Hallinto-osasto	Henkilösivukulut	317 727,20	303 605,00	321 279,00	321 279,00
Hallinto-osasto	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-9 727,50			
Hallinto-osasto	Palvelujen ostot	67 946,32	265 500,00	229 800,00	229 800,00
Hallinto-osasto	Palvelun ostot - sisäiset	340,00			
Hallinto-osasto	Aineet ja tarvikkeet	3 477,55	10 700,00	9 600,00	9 600,00
Hallinto-osasto	Ostot tilikauden aikana	3 477,55	10 700,00	9 600,00	9 600,00
Hallinto-osasto	Annetut avustukset	200,00			
Hallinto-osasto	Muut toimintakulut	934,15	600,00	600,00	600,00
Hallinto-osasto	TOIMINTAKATE	1 373 292,48	1 523 229,00	1 540 499,00	1 540 499,00
HaO, yleishallinto	Toimintakulut	560 087,60	606 997,00	607 793,00	607 793,00
HaO, yleishallinto	Henkilöstökulut	551 179,32	552 897,00	564 493,00	564 493,00
HaO, yleishallinto	Palkat ja palkkiot	419 198,63	418 296,00	430 779,00	430 779,00
HaO, yleishallinto	Henkilösivukulut	134 305,19	134 601,00	133 714,00	133 714,00
HaO, yleishallinto	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-2 324,50			

HaO, yleishallinto	Palvelujen ostot	8 239,46	49 000,00	38 300,00	38 300,00
HaO, yleishallinto	Aineet ja tarvikkeet	588,82	5 000,00	4 900,00	4 900,00
HaO, yleishallinto	Ostot tilikauden aikana	588,82	5 000,00	4 900,00	4 900,00
HaO, yleishallinto	Muut toimintakulut	80,00	100,00	100,00	100,00
HaO, yleishallinto	TOIMINTAKATE	560 087,60	606 997,00	607 793,00	607 793,00
Srkien hall. ja tal.	Toimintatuotot	-0,49			
Srkien hall. ja tal.	Muut toimintatuotot	-0,49			
Srkien hall. ja tal.	Toimintakulut	601 996,53	571 340,00	594 397,00	594 397,00
Srkien hall. ja tal.	Henkilöstökulut	573 622,90	518 640,00	558 697,00	558 697,00
Srkien hall. ja tal.	Palkat ja palkkiot	440 183,35	392 255,00	413 132,00	413 132,00
Srkien hall. ja tal.	Henkilösivukulut	140 842,55	126 385,00	145 565,00	145 565,00
Srkien hall. ja tal.	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-7 403,00			
Srkien hall. ja tal.	Palvelujen ostot	26 532,34	52 000,00	35 000,00	35 000,00
Srkien hall. ja tal.	Palvelun ostot - sisäiset	280,00			
Srkien hall. ja tal.	Aineet ja tarvikkeet	527,14	200,00	200,00	200,00
Srkien hall. ja tal.	Ostot tilikauden aikana	527,14	200,00	200,00	200,00
Srkien hall. ja tal.	Annetut avustukset	200,00			
Srkien hall. ja tal.	Muut toimintakulut	834,15	500,00	500,00	500,00
Srkien hall. ja tal.	TOIMINTAKATE	601 996,04	571 340,00	594 397,00	594 397,00
HaO, yhteiset	Toimintakulut	211 181,54	344 892,00	338 309,00	338 309,00
HaO, yhteiset	Henkilöstökulut	175 592,73	174 892,00	177 309,00	177 309,00
HaO, yhteiset	Palkat ja palkkiot	133 013,27	132 273,00	135 309,00	135 309,00
HaO, yhteiset	Henkilösivukulut	42 579,46	42 619,00	42 000,00	42 000,00
HaO, yhteiset	Palvelujen ostot	33 147,22	164 500,00	156 500,00	156 500,00
HaO, yhteiset	Palvelun ostot - sisäiset	60,00			
HaO, yhteiset	Aineet ja tarvikkeet	2 361,59	5 500,00	4 500,00	4 500,00
HaO, yhteiset	Ostot tilikauden aikana	2 361,59	5 500,00	4 500,00	4 500,00
HaO, yhteiset	Muut toimintakulut	20,00			
HaO, yhteiset	TOIMINTAKATE	211 181,54	344 892,00	338 309,00	338 309,00

TULOSKORTTI 2019

Hallinto-osasto (HaO)

Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Mittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Luotettava ja avoin tiedonvälitys yhteistyökumppaneille, seurakunnille ja tiedotusvälineille.	Annamme oikeaa tietoa median edustajille.	Kirkkoa koskevan oikean tiedon näkyvyys viestimissä.
		Välitämme tietoa verkkosivujen ja henkilökohtaisten kontaktien kautta.	Verkkosivujen kävijämäärät ovat kasvaneet vuoden 2018 tasosta.
		Julkaisemme monipuolisesti hyödynnettäviä tilastoja.	Kirkontilastot.fi-sivuston käyntimäärä kasvaa 20 % vuoden 2018 tasosta.
	Sisäisen viestinnän tehostaminen.	Laadimme hankkeisiin viestintäsuunnitelmat.	Viestintäsuunnitelmat on laadittu ja ne ovat käytössä.
Seurakuntien toiminnan kehittäminen ja tukeminen	Toimiva ja tehokas seurakuntahallinto.	Ohjeistamme ja neuvomme seurakuntia osaston tehtäväalaan liittyvissä kysymyksissä sekä järjestämme koulutustilaisuuksia.	Osallistujista ja kysyjistä vähintään 80 % on tyytyväisiä koulutukseen tai saamiinsa vastauksiin.
		Laadimme julkaisuja seurakuntatyön tueksi yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa.	Kirkkojen hoito ja korjaus sekä Kirkkojen paloturvallisuus -ohjeet ja opas hautausmaiden hoitosuunnitelman laatimisesta on julkaistu suomeksi ja ruotsiksi.
		Valmistelemme uudet seurakuntien hallintoa ohjaavat mallisäännöt.	Mallisäännöt ovat valmiit ja julkaistu verkossa.
	Tehokas seurakuntien taloushallinto.	Toteutamme seurakuntien talousjohdon työn tukemisen projektin.	Projekti toteutuu suunnitelman mukaisesti.
		Päivitämme seurakuntien taloushallinnon ohjeet	Seurakuntien päivitetyt taloushallinnon ohjeet on hyväksytty ja otetaan käyttöön 1.1.2020

	Kirjurin käyttäjien työn helpottaminen ja nopeuttaminen sekä inhimillisten virheiden vähentäminen.	Selvitämme robotiikan ja/tai automatisoinnin tuomat mahdollisuudet vuonna 2018 Kirjurissa tehdyn robotiikan testiversion pohjalta.	Automatisoinnin ja/tai robotiikan hyötykustannuslaskelmat ja päätökset etenemisestä on tehty.
	Ajantasainen tieto kulttuuriomaisuudesta sekä hyväkuntoinen ja tarkoituksenmukainen rakennuskanta.	Valmistelemme ohjeistusta arkistojen digitointiin.	Yhteiseen työtilaan on digitointihankkeen aikana kerätty materiaalia ohjeistuksen pohjaksi.
		Tuemme kohderekisteri Basiksen käyttöä.	Seurakuntien Basis-käyttäjille suunnatut käyttäjäpäivät on toteutettu.
			Arvoesinerekisteri on otettu käyttöön sadassa seurakuntataloudessa.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Kirkolliskokouksen tulevaisuuskomitean mietinnön pohjalta annettujen toimeksiantojen toteuttaminen.	Valmistelemme säädöshankkeita ja selvityksiä suunnitelman mukaan.	Esitykset alistusasioiden karsimisesta ja hiippakuntavaltuustojen lakkauttamisesta ovat kirkolliskokouskäsittelyssä.
	Kirkolliskokous- ja hiippakuntavaltuustovaalien valmistelu.	Valmistelemme vaaleja koskevat päätökset ja laadimme vaaleja koskevat ohjeet.	Vaaleja koskevat päätökset on tehty ja ohjeistus on laadittu.
	Kirkon kulttuuriperintö säilyy ja sen arvot ja merkitykset tunnistetaan nykyistä paremmin.	Toteutamme kulttuuriperintöstrategiaa 2024 toimenpideohjelman mukaan.	Seurakunnat ovat tunnistaneet ja merkinneet Basikseen suojellut rakennuksensa.
		Selvitämme mahdollisuutta säilyttää kirkon arkistomateriaalia valtakunnallisessa KDK-PAS -palvelussa (Kansallisen digitaalisen kirjaston pitkäaikaissäilytyspalvelu).	Mahdollisuus liittyä palveluun on selvitetty.

KKH - strategiset painopisteet	Tavoite	Keinot	Mittarit
Nostamme kirkon sanoman esiin: Huolehdimme kirkon valtakunnallisesta viestinnästä yhteistyössä seurakuntien ja muiden toimijoiden kanssa.	Positiivisen uskonnonvapauden näkökulma nousee julkisessa keskustelussa esille tärkeänä perusoikeutena ja yhteiskuntaa myönteisesti rakentavana periaatteena.	Huolehdimme siitä, että perusoikeuksiin liittyvissä lausunnoissa valtioneuvostolle ja eduskunnalle positiivinen uskonnonvapaus näkyy perusoikeutena.	Perusoikeuksiin liittyviin lakihankkeisiin annetuissa lausunnoissa positiivisen uskonnonvapauden perusoikeus on mainittu.
Kohtaaminen koskettaa: Keräämme järjestelmällisesti palautetta suunnitelmistamme ja työstämme. Vahvistamme kirkon eri toimijoiden keskinäistä yhteistyötä ja selkeytämme työnjakoa.	Kirkko toimii hyvässä yhteistyössä uusien maakuntien kanssa.	Välitämme tuomiokapituleille tietoa Maakunta- ja sote-uudistuksen toimeenpanon etenemisestä ja tuotamme tarvittavaa materiaalia maakuntien kanssa käytävien neuvottelujen tueksi.	Säännöllinen (vähintään 5 krt/vuosi) yhteydenpito tuomiokapituleihin.
Arvostamme jäsenyyttä: Selvitämme keinoja helpottaa kirkkoon liittymistä ja vahvistamme osallisuuden toteutumista kirkossa.	Jäsenen ja seurakunnan/ keskusrekisterin välisen asioinnin helpottaminen.	Toteutamme projektin sähköisten asiointipalveluiden laajentamiseksi.	Sähköinen virkatodistuksen tilaus -palvelu on julkaistu.

Kirkkohallituksen työmarkkinaosasto (TMO)
Kirkon työmarkkinalaitos (KiT)

Johdanto

Tulevaisuutta leimaa työelämän murros: työ ei katoa, vaan sen sisältö muuttuu samalla, kun koulutuksen merkitys kasvaa. Työ tulee olemaan joustavaa, monimuotoista, mahdollistavaa, verkottunutta, kokeilevaa ja purskeista ja sitä tehdään monessa roolissa yhtä aikaa. Uuden työn maailmassa tulisi liikkua joustavasti yli perinteisten rajojen, eikä työnteon tapa ole enää lineaarista. (Me-säätiö, Sitra)

Valtiovarainministeriön taloudellisen katsauksen (9a/2018) mukaan vuonna 2019 talouskasvu hidastuu noin kahteen prosenttiin ja inflaation kiihtyminen hidastaa kotitalouksien reaalisten käytettävissä olevien tulojen kasvua. Koska väestö ikääntyy, tehdyn työn määrä ei juuri kasva ja talouden kasvu jää tuottavuuden kasvun varaan. Koska nyt nähtävissä oleva talouden kasvu ei riitä rahoittamaan nykyisen lainsäädännön kansalaisille tarjoamia etuuksia ja pal¬veluja pitkällä aikavälillä, poliittiset päättäjät joutuvat ottamaan kantaa mm. perusturvan uudistamiseen siten, että se tukisi työntekoa ja osaamisen päivittämistä ja kehittämistä.

Koko kirkon henkilöstömäärä vähentynee, ikääntynee ja naisistunee edelleen. Kun kirkosta eronneiden määrä ei näytä vähenevän, tulovirta heikkenee tulevaisuudessa, mikä vaikuttaa mahdollisuuteen rekrytoida henkilöstöä. Kun uutta henkilöstöä ei rekrytoida, joudutaan miettimään vapaaehtoisten roolia ja yhteistyön tekemistä muiden seurakuntien, kuntien, mahdollisten maakuntien ja muiden toimijoiden kanssa. Se tulee vaikuttamaan osaltaan työhön ja sen osaamistarpeisiin.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2019

Vuosi 2019 on helmikuun alusta 2018 voimaan tulleen virka- ja työehtosopimuksen toinen vuosi. Huhtikuun alusta toteutetaan yleisessä palkkausjärjestelmässä 1,0 %:n yleiskorotus ja kesäkuussa kertaerä, ylimmän johdon palkkausjärjestelmässä 1,6 % paikallinen järjestelyerä ja tuntipalkkajärjestelmässä 1,6 %:n suuruinen erä henkilökohtaiseen lisään tai yleiskorotukseen. Tarkasteluvuonna valmistaudutaan yleisessä palkkausjärjestelmässä suorituslisän käyttöön ottoon vuoden 2020 alusta. Lisäksi pääsopijajärjestöjen kanssa tehdään allekirjoituspöytäkirjan mukaista selvitystyötä.

Allekirjoituspöytäkirjan mukaan työmarkkinalaitos selvittää yhdessä pääsopijajärjestöjen kanssa tuottavuus- ja työhyvinvointinäkökulmat huomioon ottaen yleistyöaikakokeilun ja moduulityöaikakokeilun toimivuutta, yleisen palkkausjärjestelmän palkkauksen määräytymistä kokonaispalkkauksena, tehtäväkohtaisen palkan ratkaisuvaihtoehtoja työnantajavaihdostilanteissa, tuntipalkkajärjestelmän uudistamista, johtajasopimuksen käyttöön ottoa seurakunnan ylimmän johdon osalta sekä perhe- ja työelämän yhteensovittamisen esteitä ja tarkoituksenmukaista sopimuskauden määräytymistä. Lisäksi valmistellaan hengellisen työn vuosityöaikamallia, seurataan ammatillisen koulutuksen uudistuksen toteutumista kirkon työpaikoilla ja tuetaan työpaikkojen toimia tuloksellisuuden ja työelämän laadun kehittämiseksi.

Kirkon työmarkkinalaitoksen roolissa osallistutaan 2- ja 3-kantatyöskentelyyn työnantajaedunvalvontaa edellyttävissä hallitusohjelman toteutuksissa. Tällaisia ovat mm. ammatillisen koulutuksen reformin seurantatyö, samapalkkaisuustyö, työelämä 2020 -hanke ja työlainsäädännön valmistelutyö. Valmistelutyöstä johtuvat virkasuhteista henkilöstöä koskevat lainsäädäntömuutokset valmistellaan tarvittavilta osin kirkkolainsäädäntöön.

Koska kirkkolain kodifioinnissa säännellään kanttorien tutkintovaatimusta nykyisestä poikkeavasti, tarkasteluvuonna valmistellaan ja tuodaan täysistunnolle tätä koskeva päätösesitys, mikäli kodifiointipaketin voimaantulo sen mahdollistaa.

Pestiä korvaavalla raportointivälineellä tuotetaan tietoa niin työmarkkinalaitokselle kuin seurakunnille. Lisäksi seurakuntatyönantajien työnantajaosaamista pyritään vahvistamaan ottamalla käyttöön nykyistä kattavampi henkilöstöraportointiratkaisu. Raportoinnilla pyritään tuottamaan entistä ajantasaisempaa tietoa kirkon henkilöstöstä neuvottelutoiminnan tueksi sekä seurakuntatyönantajien tarpeeseen. Työtä tehdään yhdessä seurakuntien ja muiden osastojen kanssa. Työmarkkinaosasto järjestää myös koulutusta, antaa ohjeita ja neuvoja mm. nettisivuilla, uutiskirjeissä ja yleiskirjeissä sekä toteuttaa verkostomaista työskentelyä. Usein kysyttyihin kysymyksiin lisätään ohjeistusta palvelussuhteen alkamisesta ja päättymisestä. Ohjeiden ja tiedon löydettävyyden parantamiseksi aloitetaan omien nettisivujen tekeminen seurakunnilta saadun palautteen mukaisesti. Erilaisista tilaisuuksista kerätään palautetta, jotta voidaan selvittää niiden hyödyllisyys ja vaikuttavuus.

Työmarkkinalaitos on yhtenä ydintoimijana Kansallista työelämästrategiaa toteuttavassa Työelämä 2020 -hankkeessa. Tämä työ on yhdistetty KirVESTES:n allekirjoituspöytäkirjan mukaisiin toimiin, joilla pyritään kehittämään työpaikkojen tuloksellisuutta ja työelämän laatua. Vuonna 2019 järjestetään mm. KirTEKO-kilpailu, osallistutaan krematoriotyön työturvallisuuden edistämistyöhön, jaetaan seurakuntien kehittämiskäytäntöjä sekä selvitetään pienten ja keskisuurten seurakuntien tarpeita.

Vuoden 2019 aikana jatketaan kirkolliskokouksen toimeksiannon mukaista selvitystyötä ja ryhdytään tarpeellisiin säännösmuutos- tai muihin toimenpiteisiin. Selvityskohteina ovat mm. siirtyminen virkasuhteista työsopimussuhteisisin, johtamistehtävän määräaikaisuus, työaikajärjestelyt ja tehtäväkierto. Lisäksi osallistutaan mahdollisuuksien mukaan työhön, jolla pyritään kehittämään seurakuntien henkilöstön rekrytointia, koulutusta ja osaamista niin, että se antaa nykyistä enemmän valmiuksia monialaiseen työhön, seurakuntalaisten kohtaamiseen, vapaaehtoisten rekrytointiin ja johtamiseen.

Vuosien 2020–2021 toimintasuunnitelma

Vuosina 2020–2021 kirkon työmarkkinalaitos hoitaa perustehtäväänsä ja pyrkii saamaan paikallisille työnantajille nykyistä yksinkertaisempia, joustavampia ja toimintaa tukevia palvelussuhteen ehtoja sekä henkilöstöä koskevaa sääntelyä.

Talousarvio 2019

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinus-merkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

	Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Toimintatuotot	-37 588,23	-44 000,00	-34 000,00	-34 000,00
Myyntituotot		-37 000,00		
Maksutuotot	-27 682,00	-7 000,00	-25 000,00	-25 000,00
Muut toimintatuotot	-9 306,23		-9 000,00	-9 000,00
Sisäiset tuotot	-600,00			
Toimintakulut	676 252,70	838 266,00	819 240,00	819 240,00
Henkilöstökulut	605 092,84	590 842,00	679 000,00	679 000,00
Palkat ja palkkiot	470 435,75	435 842,00	519 000,00	519 000,00
Henkilösivukulut	149 312,05	155 000,00	160 000,00	160 000,00
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-14 654,96			
Palvelujen ostot	67 703,53	244 104,00	137 200,00	137 200,00
Aineet ja tarvikkeet	3 436,33	3 300,00	3 000,00	3 000,00
Ostot tilikauden aikana	3 436,33	3 300,00	3 000,00	3 000,00
Muut toimintakulut	20,00	20,00	40,00	40,00
TOIMINTAKATE	638 664,47	794 266,00	785 240,00	785 240,00

TULOSKORTTI 2019 Kirkkohallituksen työmarkkinaosasto (TMO) / Kirkon työmarkkinalaitos (KiT)			
Tehtäväalue	**Tavoite**	**Keinot**	**Mittarit**
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Seurakuntatyönantajan tarpeet on huomioitu keskustason työmarkkinatoiminnassa.	Osallistumme työmarkkinakeskusjärjestötyöhön ja kolmikantatyöhön neuvotteluissa, taustatyössä ja lausunnonantajina.	Määräykset, säännökset yms. soveltuvat myös kirkon alalle; vaikutettu neuvotteluissa ja taustatyössä, annettu lausuntoja
	Seurakuntatyönantajan tarpeet on huomioitu liittotason työmarkkinatoiminnassa.	Neuvottelemme ja työskentelemme työryhmissä tms. pääsopijajärjestöjen kanssa, kehitämme sopimustekstejä. Keräämme palautetta seurakuntatyönantajien tarpeista kyselyin ja verkostoissa.	Selvitystyö käynnissä/valmis. Palautetta seurakuntatyönantajien tarpeista kerätty ja hyödynnetty.
Seurakuntien toiminnan kehittäminen ja tukeminen	Kirkkohallituksen tutkintovaatimuspäätökset vastaavat seurakuntien ja kirkon tarpeita.	Valmistellaan kanttorin vh:ta koskeva tutkintovaatimuspäätös. Muita päätöksiä valmistellaan, jos kysely seurakunnista osoittaa päätöksen tarpeellisuuden.	Kanttorin tutkintovaatimuspäätös valmisteilla/tehty. Kysely muiden tutkintovaatimuspäätösten tarpeellisuudesta tehty tarvittaessa.

	Seurakuntatyönantajilla on parempi valmius a) KirVESTES-soveltamiseen ja työn johtamiseen sekä b) työhyvinvoinnin johtamiseen, yhteistoimintaan, henkilöstösuunnitteluun.	Järjestämme koulutustilaisuuksia ja verkostotapaamisia. Jatkamme UKK- sivujen täydentämistä. Pestiä korvaava raportointiväline tuottaa tietoa KiT:lle ja seurakunnille. Edistämme henkilöstösuunnitteluun ja HR-tiedon raportointiin hankittujen välineiden käyttöä johdon kuukausiraportoinnin kehittämistyön puitteissa. Kehitämme HR- ja raportointijärjestelmiä ja viestimme muutoksista.	KiT:n itse järjestämiä koulutustilaisuuksia järjestetty vähintään 4 ja verkostotapaamisia 3 kappaletta sekä mahdollisuuksien mukaan myös muita koulutustilaisuuksia mm. nettisivuille ladattavien videoiden muodossa. Palaute tilaisuuksien tarpeellisuudesta/hyödyllisyydestä hyvä, koulutuskohderyhmästä tavoitettu yli 10 %. UKK-sivuja täydennetty palvelussuhteen alkamisen ja päättymisen osalta. Pestiä korvaava raportointiväline toimii suunnitellun mukaisesti. TMO on mukana uuden HR-järjestelmän kilpailutuksessa.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Seurakuntatyönantajilla on aiempaa parempi tietoisuus työnantajaroolista.	Suurten seurakuntatyönantajien tapaaminen, koulutustilaisuudet 2 kpl työnantajan oikeuksista ja velvollisuuksista.	Työnantajatapaaminen järjestetty, koulutustilaisuudet järjestetty. Palaute tilaisuuksien tarpeellisuudesta/hyödyllisyydestä hyvä.
	Henkilöstöä koskevat selvitykset, ohjeet ja/tai lainsäädäntömuutokset on toteutettu kirkon virkasuhteisten osalta.	Muutamme kirkkolakia ja/tai -järjestystä.	Tarvittavat säännösmuutokset on tehty tai prosessi vireillä.
	Sakastiin seurakuntatyönantajia palvelevat helppokäyttöiset nettisivut.	KiT:n nettisivut rakennusvaiheessa. Viemme tietoa sivuille.	KiT:n omat nettisivut valmiit tai prosessi niiden saamiseksi edennyt hyvin.
	Kirkon tulevaisuustyön toimeksiannot tehty suunnitelman mukaisesti.	Tehdään toimeksiantoja itse tai hankintaan muulla tavoin (ulkopuoliselta/projektina).	Toimeksiannot valmiina tai käynnissä.

KKH - strategiset painopisteet	Tavoite	Keinot	Mittarit
Kohtaaminen koskettaa: Keräämme järjestelmällisesti palautetta suunnitelmistamme ja työstämme. Vahvistamme kirkon eri toimijoiden keskinäistä yhteistyötä ja selkeytämme työnjakoa.	Yhteistyö eri toimijoiden kanssa hankkeissa vahvistunut.	Edistämme KirTEKO-hankkeella verkostoyhteistyötä työelämä 2020 toimijoiden ja seurakuntien kanssa (mm. KirTEKO 2019 -kilpailu, krematoriotyön työturvallisuus, srk:n kehittämiskäytäntöjen tunnistaminen ja jakaminen, sparraus, tiedolla johtaminen, erityisesti pienten ja keskisuurten seurakuntien tarpeet huomioitu).	Vähintään 55 %:lla käynnissä tuloksellisuuden ja työelämän laadun parantamiseen tähtäävää kehittämistä, jaettu kehittämiskäytäntöjä kaksinkertaisesti vuoden 2018 tasoon verrattuna. Toteutettu KirTEKO-kilpailu. Pienten ja keskisuurten seurakuntien tarpeista ja niiden huomioon ottamisesta tehty kysely.

Talousosasto

Johdanto

Talousosasto kirkon keskusrahastona toimii kokonaiskirkon yhteisen toiminnan rahoittajana. Suunnitelmakaudella kirkolliskokous alensi seurakuntien maksaman perusmaksun suuruutta. Samalla seurakuntien kirkollisverotulot alenevat, joten rahoitustehtävä käy entistä haasteellisemmaksi. On pystyttävä vähenevillä tuloilla saamaan aikaan enemmän ja laadukkaampaa palvelua seurakunnille. Talousosasto keskittyy edelleen suunnittelemaan ja toteuttamaan omaa alaansa koskevia sekä koko kirkon yhteisiä, että Kirkon keskusrahastoa koskevia kehityshankkeita yhdessä seurakuntien, hiippakuntien sekä muun keskushallinnon kanssa. Tavoitteena on osaamisen ja kustannustehokkuuden lisääminen.

Vuoden 2019 toimintasuunnitelma

Syyskuussa 2018 vuoden 2019 toimintasuunnitelmaa laadittaessa on koko kirkon ICT-selvitys vielä kesken. ICT-selvityksen perusteella tehtävät päätökset ovat vielä täysin avoinna. Kirkon yhteisen tietoteknisen ympäristön kustannukset muodostavat keskushallinnon kustannuksista merkittävän osan.

Päätöksien puuttuessa on varauduttava myös siihen vaihtoehtoon, että yhteisiä ICT-toimintoja supistetaan ja tietojärjestelmiä ajetaan alas keskusrahastomaksun alenemisen johdosta. Supistusten hallittu toteuttaminen on aloitettava vuoden 2019 alussa, jotta toimenpiteet ehditään tekemään keskusrahastomaksun siirtymäajan puitteissa. Seurakuntien on vastaavasti varauduttava rekrytoimaan tai muuten hankkimaan tarvittavat ICT-osaajat varmistamaan siirtymäajan jälkeinen jatkuvuus.

Talousarvioesityksessä kuvataan erikseen ennen ICT-selvitystä käynnistettyjen projektien toiminnan suuntaviivat vuosille 2019–2021. Toimintasuunnitelmaa tarkennetaan, kun ICT-selvitys on käsitelty ja saatu informaatio on käytettävissä päätöksenteon tueksi.

Kirkolliskokous päätti toukokuussa 2017 tulevaisuuskomitean mietinnön pohjalta Kirkkohallitukselle annetuista tehtävistä. Osa tehtävistä on sellaisia, joilla on vaikutusta koko kirkon tietohallintoon ja jotka vaativat muutoksia toimintaympäristössä. Näiden osalta aloitetaan valmistelu ja tehtävien luonteesta riippuen jatketaan toimeenpanoon asti.

Seurakuntien yhteisten tietotekniikkapalveluiden sekä Kirkon keskusrahaston IT-alueen palveluiden tuottamisessa haetaan jatkuvasti kustannustehokkaampia ratkaisuja. Kulutasoa ohjaa kirkollisverotulojen kehitys.

Kirkon hankintaosaamista vahvistetaan Kirkkohallituksen hankintapalveluiden kautta luomalla yhteistoimintaverkostoja, järjestämällä koulutusta ja päivittämällä ohjeistusta sekä tuottamalla hankintoihin liittyviä raportointipalveluita.

Yhteistyö kuntien hankintayksikön kanssa jatkuu ja seurakunnat hyödyntävät entistä enemmän puitejärjestelyjä. Itse kilpailutettavat hankinnat toteutetaan aina koko kirkon laajuisina puitejärjestelyinä, silloin kun hankinnalle on tarvetta myös seurakunnissa.

Talousyksikkö ottaa käyttöönsä Kipan tarjoaman kirjanpitoliittymän maksulinkin yhteyteen. Tämä tarkoittaa sitä, että usein toistuvat transaktiot (esimerkiksi pääomakutsut) kirjautuvat

automaattisesti tiliotteella oikealle kirjanpidon tilille ja tulosyksikölle. Toimenpide nopeuttaa kirjanpitoa ja minimoi tapahtumien osalta mahdolliset näppäilyvirheet.

Kiinteistöyksikkö huolehtii osaltaan vastuullaan olevien kulttuurihistoriallisesti merkittävien kiinteistöjen kunnossapidosta. Arvokkaiden kiinteistöjen kuntoarvioissa esitetyt korjaustoimenpiteet toteutetaan Oulun tuomiokapitulissa, Turun arkkipiispan talossa, sekä Tampereen piispantalossa. Keskusrahaston omistamat kiinteistöt kytketään vaiheittain rakennusautomaatiojärjestelmään.

Vuosien 2020–2021 toimintasuunnitelma

Talousyksikkö varautuu ottamaan tehtäviä tekijänoikeusrahastosta sekä tuomiokapituleista. Otetaan käyttöön valtakunnallinen kolehtien kerääminen. Tavoitteena on, että kaikki ev.lut. kirkossa kerätyt kolehdit tilitetään Kirkon keskusrahastoon, josta ne välitetään kolehdin saajille. Tämä säästää merkittävästi seurakunnissa tehtävää työtä kolehtien maksatusprosessissa.

Koko kirkon tietohallinnon painopisteenä vuosina 2020–2021 on nykyisten toimintamallien muuttaminen tehtyjen päätösten ja selvitysten pohjalta. Näitä ovat päätös keskusrahastomaksun tasosta, päätös kehittämispalveluista, erillisen ICT-selvityksen tulokset ja johtopäätökset sekä uusi tietotyön strategia.

Kirkon yhteistä hankintatoimintaa kehitetään kuluanalyysien pohjalta. Seurakunnat voivat hyödyntää kuluanalyysejä toimintansa tehostamiseen.

Talousarvio 2019

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Talousosasto	Toimintatuotot	-1 256 391,59	-1 472 000,00	-1 570 176,00	-1 570 176,00
Talousosasto	Korvaukset	-72 000,00	-67 000,00	-72 000,00	-72 000,00
Talousosasto	Maksutuotot	-36,20	-825 000,00	0,00	0,00
Talousosasto	Vuokratuotot	-50,00			
Talousosasto	Muut toimintatuotot	-627 975,39	-20 000,00	-968 176,00	-968 176,00
Talousosasto	Sisäiset tuotot	-556 330,00	-560 000,00	-530 000,00	-530 000,00
Talousosasto	Toimintakulut	6 535 962,02	6 672 000,00	6 910 232,00	6 910 232,00
Talousosasto	Henkilöstökulut	2 137 384,50	2 131 571,00	2 321 156,00	2 321 156,00
Talousosasto	Palkat ja palkkiot	1 626 539,22	1 612 074,00	1 759 553,00	1 759 553,00
Talousosasto	Henkilösivukulut	521 062,05	519 497,00	561 603,00	561 603,00
Talousosasto	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-10 216,77		0,00	0,00
Talousosasto	Palvelujen ostot	3 737 129,40	4 517 429,00	3 897 176,00	3 897 176,00
Talousosasto	Palvelun ostot - sisäiset	330,00			

Talousosasto	Vuokrakulut	596 732,25	23 000,00	644 400,00	644 400,00
Talousosasto	Aineet ja tarvikkeet	61 059,18		47 500,00	47 500,00
Talousosasto	Ostot tilikauden aikana	61 059,18		47 500,00	47 500,00
Talousosasto	Muut toimintakulut	3 326,69			
Talousosasto	TOIMINTAKATE	5 279 570,43	5 200 000,00	5 340 056,00	5 340 056,00
Talousosaston johto	Toimintakulut	393 577,35	347 249,00	378 276,00	378 276,00
Talousosaston johto	Henkilöstökulut	362 151,28	336 849,00	357 276,00	357 276,00
Talousosaston johto	Palkat ja palkkiot	274 262,73	254 764,00	271 921,00	271 921,00
Talousosaston johto	Henkilösivukulut	88 063,43	82 085,00	85 355,00	85 355,00
Talousosaston johto	Henkilöstökulu-jen oikaisuerät	-174,88			
Talousosaston johto	Palvelujen ostot	29 876,96	10 400,00	21 000,00	21 000,00
Talousosaston johto	Palvelun ostot - si-säiset	330,00			
Talousosaston johto	Aineet ja tarvikkeet	1 179,11			
Talousosaston johto	Ostot tilikauden aikana	1 179,11			
Talousosaston johto	Muut toimintakulut	40,00			
Talousosaston johto	TOIMINTAKATE	393 577,35	347 249,00	378 276,00	378 276,00
Kirkon tietohallinto	Toimintatuotot	-697 894,34	-647 000,00	-672 000,00	-672 000,00
Kirkon tietohallinto	Korvaukset	-72 000,00	-67 000,00	-72 000,00	-72 000,00
Kirkon tietohallinto	Muut toimintatuotot	-69 564,34	-20 000,00	-70 000,00	-70 000,00
Kirkon tietohallinto	Sisäiset tuotot	-556 330,00	-560 000,00	-530 000,00	-530 000,00
Kirkon tietohallinto	Toimintakulut	3 138 642,85	3 123 174,00	3 096 000,00	3 096 000,00
Kirkon tietohallinto	Palvelujen ostot	3 095 664,11	3 123 174,00	3 080 000,00	3 080 000,00
Kirkon tietohallinto	Aineet ja tarvikkeet	42 458,74		16 000,00	16 000,00
Kirkon tietohallinto	Ostot tilikauden aikana	42 458,74		16 000,00	16 000,00
Kirkon tietohallinto	Muut toimintakulut	520,00			
Kirkon tietohallinto	TOIMINTAKATE	2 440 748,51	2 476 174,00	2 424 000,00	2 424 000,00
Tietohallintoyksikkö	Toimintatuotot	-50,00			
Tietohallintoyksikkö	Vuokratuotot	-50,00			
Tietohallintoyksikkö	Toimintakulut	1 147 036,03	1 105 314,00	1 208 266,00	1 208 266,00
Tietohallintoyksikkö	Henkilöstökulut	1 077 049,61	1 083 314,00	1 160 266,00	1 160 266,00
Tietohallintoyksikkö	Palkat ja palkkiot	816 224,06	819 327,00	1 084 996,00	1 084 996,00
Tietohallintoyksikkö	Henkilösivukulut	261 313,05	263 987,00	351 270,00	351 270,00
Tietohallintoyksikkö	Henkilöstökulu-jen oikaisuerät	-487,50		-276 000,00	-276 000,00
Tietohallintoyksikkö	Palvelujen ostot	47 694,83	22 000,00	31 000,00	31 000,00
Tietohallintoyksikkö	Vuokrakulut	16 956,00		17 000,00	17 000,00
Tietohallintoyksikkö	Aineet ja tarvikkeet	2 468,72			

Tietohallintoyksikkö	Ostot tilikauden aikana	2 468,72			
Tietohallintoyksikkö	Muut toimintakulut	2 866,87			
Tietohallintoyksikkö	TOIMINTAKATE	1 146 986,03	1 105 314,00	1 208 266,00	1 208 266,00
IT - alue	Toimintatuotot	-558 411,05	-825 000,00	-898 176,00	-898 176,00
IT - alue	Maksutuotot		-825 000,00	0,00	0,00
IT - alue	Muut toimintatuotot	-558 411,05		-898 176,00	-898 176,00
IT - alue	Toimintakulut	1 272 182,53	1 525 000,00	898 176,00	898 176,00
IT - alue	Henkilöstökulut	168 868,06	195 345,00	145 000,00	145 000,00
IT - alue	Palkat ja palkkiot	135 034,69	147 755,00	0,00	0,00
IT - alue	Henkilösivukulut	43 387,81	47 590,00	0,00	0,00
IT - alue	Henkilöstökulu-jen oikaisuerät	-9 554,44		145 000,00	145 000,00
IT - alue	Palvelujen ostot	533 736,40	1 329 655,00	420 676,00	420 676,00
IT - alue	Vuokrakulut	556 344,69		308 000,00	308 000,00
IT - alue	Aineet ja tarvikkeet	13 233,38		24 500,00	24 500,00
IT - alue	Ostot tilikauden aikana	13 233,38		24 500,00	24 500,00
IT - alue	TOIMINTAKATE	713 771,48	700 000,00	0,00	0,00
IT alue KKR	Toimintakulut			748 500,00	748 500,00
IT alue KKR	Henkilöstökulut			131 000,00	131 000,00
IT alue KKR	Henkilöstökulu-jen oikaisuerät			131 000,00	131 000,00
IT alue KKR	Palvelujen ostot			315 500,00	315 500,00
IT alue KKR	Vuokrakulut			296 000,00	296 000,00
IT alue KKR	Aineet ja tarvikkeet			6 000,00	6 000,00
IT alue KKR	Ostot tilikauden aikana			6 000,00	6 000,00
IT alue KKR	TOIMINTAKATE			748 500,00	748 500,00
Kiinteistöyksikkö	Toimintatuotot	-36,20			
Kiinteistöyksikkö	Maksutuotot	-36,20			
Kiinteistöyksikkö	Toimintakulut	288 161,16	268 437,00	274 693,00	274 693,00
Kiinteistöyksikkö	Henkilöstökulut	261 003,29	243 437,00	248 593,00	248 593,00
Kiinteistöyksikkö	Palkat ja palkkiot	197 731,27	184 037,00	189 708,00	189 708,00
Kiinteistöyksikkö	Henkilösivukulut	63 272,02	59 400,00	58 885,00	58 885,00
Kiinteistöyksikkö	Palvelujen ostot	2 435,46	2 000,00	1 700,00	1 700,00
Kiinteistöyksikkö	Vuokrakulut	23 431,56	23 000,00	23 400,00	23 400,00
Kiinteistöyksikkö	Aineet ja tarvikkeet	1 273,85		1 000,00	1 000,00
Kiinteistöyksikkö	Ostot tilikauden aikana	1 273,85		1 000,00	1 000,00
Kiinteistöyksikkö	Muut toimintakulut	17,00			
Kiinteistöyksikkö	TOIMINTAKATE	288 124,96	268 437,00	274 693,00	274 693,00
Talousyksikkö	Toimintakulut	296 362,10	302 826,00	306 321,00	306 321,00
Talousyksikkö	Henkilöstökulut	268 312,26	272 626,00	279 021,00	279 021,00
Talousyksikkö	Palkat ja palkkiot	203 286,47	206 191,00	212 928,00	212 928,00
Talousyksikkö	Henkilösivukulut	65 025,74	66 435,00	66 093,00	66 093,00

Talousyksikkö	Henkilöstökulu-jen oikaisuerät	0,05			
Talousyksikkö	Palvelujen ostot	27 721,64	30 200,00	27 300,00	27 300,00
Talousyksikkö	Aineet ja tarvikkeet	445,38			
Talousyksikkö	Ostot tilikauden aikana	445,38			
Talousyksikkö	Muut toimintakulut	-117,18			
Talousyksikkö	TOIMINTAKATE	296 362,10	302 826,00	306 321,00	306 321,00

TULOSKORTTI 2019 Talousosasto (TaO)			
Tehtäväalue	**Tavoite**	**Keinot**	**Mittarit**
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Seurakunnat, hiippakunnat ja Kirkkohallitus toimivat yhteistyössä.	Toteutamme tietotyön strategiaa.	Strategian mukaisesti valtakunnalliset hankkeet on toteutettu projektimallin mukaisesti.
		Vahvistamme organisaatiorajat ylittävää yhteistyötä.	Kirkkohallituksen tuottamien yhteisten ICT-palvelujen määrä kasvaa.
Seurakuntien toiminnan kehittäminen ja tukeminen	Seurakuntien välinen yhteistyö on tehokasta ja toimivaa.	Seurakunnilla on käytettävissä yhteistyötä tukevia yhteisiä tietojärjestelmiä.	Yhteisten järjestelmien määrä kasvaa yhdellä vuosittain.
			Sopimuspohjaisten yhteisten tietojärjestelmien käyttäjämäärä kasvaa vuosittain 5 %.
	Seurakuntien tukitoimintojen prosessit ovat tehokkaat ja toimivat.	Tuotamme seurakunnille välineitä talouden ja toiminnan mittaamiseksi sekä vertailemiseksi. Kehitämme yhdessä seurakuntien kanssa kirkon yhteisiä toimintamalleja seurakuntiin.	Seurakuntien kuluanalyysit julkaistaan vuosittain.
			Seurakuntien käytössä on välineet talouden seurantaan.
	Kirkon hankintatoimi on sujuvaa ja kustannustehokasta.	Toteutamme kirkon laajuiset hankinnat ammattitaitoisesti ja laadukkaasti. Teemme tuloksellista yhteistyötä kuntien hankintayksikön kanssa.	Yhteishankintoihin osallistuvien seurakuntien hankintavolyymi kasvaa 5 %.
		Kehitämme hankintoihin liittyvän palautejärjestelmän toimittajille.	Palautejärjestelmä on tehty.
	Kirkon yhteisten hankkeiden projektihallinta on kunnossa.	Kasvatamme projektimallin osaamista.	Projektimallia koskeva ohjeistus on ajan tasalla ja projektimallista tiedotetaan mm. Tietotyön askeleet -uutiskirjeen kautta.

		Laajennamme projektimallin käyttöä Kirkkohallituksessa.	Projektisalkun käyttäjämäärä kasvaa.
		Kehitämme projekteihin liittyvän palautejärjestelmän.	Palautejärjestelmä on käytössä.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Kirkon yhteinen tietotekniikka ja tuki palvelevat kirkon toimintaa.	Kehitämme käyttäjätukea ja varmistamme toiminnan jatkuvuuden.	Asiakaspalvelun mittaristot osoittavat toiminnan tehostuneen.
	Kirkon tietoturva ja tietosuoja -asiat ovat kunnossa.	Ylläpidämme tietoturvapolitiikkaa ja -määräyksiä.	Havaitut poikkeamat on käsitelty asianmukaisesti ja niiden johdosta on ryhdytty korjaaviin toimenpiteisiin.
		Kirkon keskusrahaston lakimies toimii Kirkon keskusrahaston ja keskusrahaston IT-alueen seurakuntien tietosuojavastaavana. Jaamme tietosuoja-asiantuntemusta seurakuntiin.	Tietosuojasivustot ovat seurakuntien saatavilla ja ajan tasalla sekä tarjoavat kattavasti tietoa tietosuoja-asioista.
	Kirkon keskusrahaston rakennukset säilyvät hyvässä kunnossa.	Toteutamme kuntoarvioiden ja kuntotutkimusten mukaiset kunnostus- ja korjausehdotukset.	Suunnitelman mukaiset korjaustyöt on tehty. Korjausvelkaa ei kerry.
KKH - strategiset painopisteet	**Tavoite**	**Keinot**	**Mittarit**
Rakastamme lähimmäistä: Edistämme heikoimmassa asemassa olevien ja kestävän kehityksen puolesta tehtävää työtä kirkossa.	Kirkkohallitus osallistuu ympäristövastuun kantamiseen omassa toiminnassaan.	Lentokilometrejä vähennetään vuoden 2019 loppuun mennessä 10 %:lla vuoden 2017 tasosta mm. lisäämällä etäkokoustamista. Lentokilometrit kompensoidaan Suomen lähetysseura ry:n ilmastorahastoon.	Toteutunut vähentyminen.
		Pienennämme Kirkon talon hiilijalanjälkeä.	Hiilijalanjälki on pienentynyt verrattuna vuoden 2017 tasoon.

Toiminnallinen osasto

Johdanto

Toiminnallinen osasto hoitaa kirkon yhteistä toimintaa, huolehtii kirkon toimintaan liittyvistä yhteyksistä ja vaikuttaa päätöksentekoon yhteiskunnassa sekä edistää kirkon toiminnan verkostoitumista ja yhteistyötä. Tällä hetkellä ajankohtaisia haasteita ovat esimerkiksi laaja maakunta- ja sote-uudistus, kasteeseen, kummiuteen ja kirkon jäsenyyteen liittyvät kysymykset sekä ammatillisen koulutuksen reformin vaikutukset kirkon ammattien koulutukseen.

Kirkon sisällä merkittävä toiminnallinen tavoite on seurakuntalaisuuden vahvistuminen. Tämä tarkoittaa uudenlaista toimintakulttuuria, jossa seurakuntalaiset kantavat laajempaa vastuuta kirkon tehtävästä yhdessä työntekijöiden kanssa. Tavoitteena on osallisuuden vahvistuminen kaikessa seurakunnan toiminnassa.

Yhteiskunnan ilmiöt heijastuvat kirkon työhön. Verkon ja sosiaalisen median merkitys vahvistuu edelleen. Digitaalisuuden mahdollisuudet ovat uusi haaste. Toisaalta yhteiskunnan polarisoituminen, vihapuheineen ja koventuneine asenteineen, näyttäytyy negatiivisena kehityksenä. Yleisen turvattomuuden tunteen lisääntyminen näkyy myös kirkon työstä. Perinteisistä instituutioista irtaantuminen vaikuttaa kirkon jäsenmäärään sekä kirkollisten toimitusten suosioon.

Osastolla jatketaan valmisteluja kirkon työn turvaamiseksi viivästyneen maakunta- ja sote-uudistuksen ja muiden yhteiskunnallisten reformien yhteydessä.

Vuoden 2019 toimintasuunnitelma

Vuosi 2019 tulee olemaan kirkon yhteisten tehtävien hoitamisen osalta erittäin merkittävä osaston tulevaisuustyössä. Kirkolliskokouksen tulevaisuustoimeksiantojen toteuttamisessa siirryttäneen toimeenpanovaiheen aktiiviseen suunnitteluun. Samalla on jo ennakoivasti pohdittava uudelleen osaston perustehtäviä ja priorisoitava ne palvelut, joita osastolla voidaan siirtymäajan jälkeen (vuodesta 2021 alkaen) toteuttaa. Se tarkoittaa käytännössä sitä, että uusia toiminnallisia kehityshankkeita voidaan jatkossa käynnistää vasta uudistuksen toteuduttua.

Edunvalvonnassa ja vaikuttamistoiminnassa painottuvat edelleen maakunta- ja sote-uudistukseen valmistautuminen. Osaston asiantuntijat osallistuvat hankkeiden toteutukseen sekä pitävät esillä kirkolle tärkeitä näkökulmia. Tavoitteena on turvata kirkon työn toimintaedellytykset sekä tukea seurakuntia osallistumaan uudistuksiin. Kaste- ja kummiushankkeen jatkaminen ja kasvatusjärjestöjen kanssa toteutettava kaksivuotinen Rauha-hanke ovat ajankohtaisia vuonna 2019.

Vuosien 2020–2021 toimintasuunnitelma

Kirkolliskokouksen tulevaisuuslinjausten toteuttaminen tulee leimaamaan osaston työtä vahvasti vuosina 2020–2021. Vuoden 2021 alusta voimaan tulevat talousarviomuutokset vaativat edellisenä vuonna laajaa valmistelua ja toteutuessaan todennäköisesti uudenlaisia ratkaisuja. On todennäköistä, että uusia toiminnallisia kehittämishankkeita ei tämän lisäksi voida

lähivuosina käynnistää. Samassa yhteydessä on hyvä mahdollisuus arvioida yhteistyöverkostot uudelleen ja linjata minkä tyyppisiä yhteistyöhankkeita jatkossa rahoitetaan esim avustuksilla.

Maakunta- ja sote-uudistus edistynee suunnittelukaudella toteutusvaiheeseen. Tulevaisuustoimeksiantojen toteuttamisen yhteydessä on arvioitava, missä määrin Kirkkohallituksella on jatkossa mahdollisuus tukea seurakuntia ja hiippakuntia maakuntayhteistyössä, erityisesti sopimuspohjaisten palvelujen osalta. Kirkon piirissä on syytä päättää, kuinka jatkossa varaudutaan laajenevaan yhteistyöhön uudistuvan kuntakentän kanssa.

Talousarvio 2019

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Toiminnallinen osasto	Toimintatuotot	-932 929,43	-944 300,00	-767 900,00	-767 900,00
Toiminnallinen osasto	Myyntituotot	-28 781,74	-150 000,00		
Toiminnallinen osasto	Maksutuotot	-562 899,99	-669 300,00	-686 300,00	-686 300,00
Toiminnallinen osasto	Tuet ja avustukset	-123 364,47	-68 000,00	-68 000,00	-68 000,00
Toiminnallinen osasto	Muut toimintatuotot	-144 658,23	-57 000,00	-10 000,00	-10 000,00
Toiminnallinen osasto	Sisäiset tuotot	-73 225,00		-3 600,00	-3 600,00
Toiminnallinen osasto	Toimintakulut	5 940 123,96	5 712 395,00	5 607 319,00	5 607 319,00
Toiminnallinen osasto	Henkilöstökulut	3 996 223,15	3 860 956,00	3 891 519,00	3 891 519,00
Toiminnallinen osasto	Palkat ja palkkiot	3 062 753,77	2 922 692,00	2 973 621,00	2 973 621,00
Toiminnallinen osasto	Henkilösivukulut	981 347,10	938 264,00	921 898,00	921 898,00
Toiminnallinen osasto	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-47 877,72		-4 000,00	-4 000,00
Toiminnallinen osasto	Palvelujen ostot	1 754 912,81	1 637 239,00	1 594 600,00	1 594 600,00
Toiminnallinen osasto	Palvelun ostot - sisäiset	27 107,76	0,00		
Toiminnallinen osasto	Vuokrakulut	6 836,59	81 000,00	500,00	500,00
Toiminnallinen osasto	Aineet ja tarvikkeet	71 880,72	89 500,00	79 500,00	79 500,00
Toiminnallinen osasto	Ostot tilikauden aikana	71 880,72	89 500,00	79 500,00	79 500,00
Toiminnallinen osasto	Annetut avustukset	71 580,00	37 700,00	37 700,00	37 700,00
Toiminnallinen osasto	Muut toimintakulut	11 582,93	6 000,00	3 500,00	3 500,00
Toiminnallinen osasto	TOIMINTAKATE	5 007 194,53	4 768 095,00	4 839 419,00	4 839 419,00
Osaston johtajan toi	Toimintatuotot	-2 350,00			
Osaston johtajan toi	Maksutuotot	-2 350,00			
Osaston johtajan toi	Toimintakulut	992 393,29	781 995,00	752 831,00	752 831,00
Osaston johtajan toi	Henkilöstökulut	527 172,58	409 495,00	374 531,00	374 531,00
Osaston johtajan toi	Palkat ja palkkiot	399 634,34	300 492,00	285 814,00	285 814,00
Osaston johtajan toi	Henkilösivukulut	128 143,82	109 003,00	88 717,00	88 717,00

Osaston johtajan toi	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-605,58			
Osaston johtajan toi	Palvelujen ostot	365 350,40	330 800,00	328 600,00	328 600,00
Osaston johtajan toi	Palvelun ostot - sisäiset	12 599,00			
Osaston johtajan toi	Vuokrakulut	3 122,15			
Osaston johtajan toi	Aineet ja tarvikkeet	13 699,58	4 000,00	12 000,00	12 000,00
Osaston johtajan toi	Ostot tilikauden aikana	13 699,58	4 000,00	12 000,00	12 000,00
Osaston johtajan toi	Annetut avustukset	69 000,00	37 700,00	37 700,00	37 700,00
Osaston johtajan toi	Muut toimintakulut	1 449,58			
Osaston johtajan toi	TOIMINTAKATE	990 043,29	781 995,00	752 831,00	752 831,00
Diakonia ja sielunho	Toimintatuotot	-146 428,23	-125 000,00	-68 000,00	-68 000,00
Diakonia ja sielunho	Maksutuotot	-28 138,80	0,00		
Diakonia ja sielunho	Tuet ja avustukset	-49 929,97	-68 000,00	-68 000,00	-68 000,00
Diakonia ja sielunho	Muut toimintatuotot	-64 671,46	-57 000,00		
Diakonia ja sielunho	Sisäiset tuotot	-3 688,00			
Diakonia ja sielunho	Toimintakulut	1 006 927,20	947 081,00	934 144,00	934 144,00
Diakonia ja sielunho	Henkilöstökulut	685 935,91	705 211,00	720 644,00	720 644,00
Diakonia ja sielunho	Palkat ja palkkiot	520 266,51	533 362,00	549 942,00	549 942,00
Diakonia ja sielunho	Henkilösivukulut	165 669,40	171 849,00	170 702,00	170 702,00
Diakonia ja sielunho	Palvelujen ostot	307 413,89	227 070,00	197 500,00	197 500,00
Diakonia ja sielunho	Palvelun ostot - sisäiset	2 201,00			
Diakonia ja sielunho	Aineet ja tarvikkeet	7 812,95	12 800,00	13 000,00	13 000,00
Diakonia ja sielunho	Ostot tilikauden aikana	7 812,95	12 800,00	13 000,00	13 000,00
Diakonia ja sielunho	Muut toimintakulut	3 563,45	2 000,00	3 000,00	3 000,00
Diakonia ja sielunho	TOIMINTAKATE	860 498,97	822 081,00	866 144,00	866 144,00
Jumalanpalvelus ja y	Toimintatuotot	-36 008,14	-45 000,00	-32 000,00	-32 000,00
Jumalanpalvelus ja y	Maksutuotot	-21 590,50	-45 000,00	-22 000,00	-22 000,00
Jumalanpalvelus ja y	Muut toimintatuotot	-10 552,64		-10 000,00	-10 000,00
Jumalanpalvelus ja y	Sisäiset tuotot	-3 865,00			
Jumalanpalvelus ja y	Toimintakulut	1 058 370,90	998 677,00	1 034 749,00	1 034 749,00
Jumalanpalvelus ja y	Henkilöstökulut	857 629,96	761 442,00	849 749,00	849 749,00
Jumalanpalvelus ja y	Palkat ja palkkiot	660 703,94	575 890,00	648 465,00	648 465,00
Jumalanpalvelus ja y	Henkilösivukulut	210 436,60	185 552,00	201 284,00	201 284,00
Jumalanpalvelus ja y	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-13 510,58			
Jumalanpalvelus ja y	Palvelujen ostot	180 923,54	223 235,00	176 800,00	176 800,00
Jumalanpalvelus ja y	Palvelun ostot - sisäiset	4 282,50	0,00		
Jumalanpalvelus ja y	Aineet ja tarvikkeet	10 594,69	13 000,00	8 200,00	8 200,00
Jumalanpalvelus ja y	Ostot tilikauden aikana	10 594,69	13 000,00	8 200,00	8 200,00
Jumalanpalvelus ja y	Annetut avustukset	1 000,00			
Jumalanpalvelus ja y	Muut toimintakulut	3 940,21	1 000,00		
Jumalanpalvelus ja y	TOIMINTAKATE	1 022 362,76	953 677,00	1 002 749,00	1 002 749,00

Kasvatus ja perheasi	Toimintatuotot	-150 958,63	-150 000,00	-3 600,00	-3 600,00
Kasvatus ja perheasi	Myyntituotot		-150 000,00		
Kasvatus ja perheasi	Tuet ja avustukset	-73 434,50			
Kasvatus ja perheasi	Muut toimintatuotot	-69 434,13	0,00		
Kasvatus ja perheasi	Sisäiset tuotot	-8 090,00		-3 600,00	-3 600,00
Kasvatus ja perheasi	Toimintakulut	1 353 348,46	1 412 282,00	1 273 295,00	1 273 295,00
Kasvatus ja perheasi	Henkilöstökulut	908 551,48	961 248,00	931 495,00	931 495,00
Kasvatus ja perheasi	Palkat ja palkkiot	702 125,48	739 950,00	713 900,00	713 900,00
Kasvatus ja perheasi	Henkilösivukulut	227 849,52	221 298,00	221 595,00	221 595,00
Kasvatus ja perheasi	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-21 423,52		-4 000,00	-4 000,00
Kasvatus ja perheasi	Palvelujen ostot	418 434,29	339 034,00	326 800,00	326 800,00
Kasvatus ja perheasi	Palvelun ostot - sisäiset	6 410,26			
Kasvatus ja perheasi	Vuokrakulut	3 275,70	80 000,00		
Kasvatus ja perheasi	Aineet ja tarvikkeet	13 823,95	30 000,00	15 000,00	15 000,00
Kasvatus ja perheasi	Ostot tilikauden aikana	13 823,95	30 000,00	15 000,00	15 000,00
Kasvatus ja perheasi	Annetut avustukset	1 580,00			
Kasvatus ja perheasi	Muut toimintakulut	1 272,78	2 000,00		
Kasvatus ja perheasi	TOIMINTAKATE	1 202 389,83	1 262 282,00	1 269 695,00	1 269 695,00
Kirkon koulutuskeskus	Toimintatuotot	-597 184,43	-624 300,00	-664 300,00	-664 300,00
Kirkon koulutuskeskus	Myyntituotot	-28 781,74			
Kirkon koulutuskeskus	Maksutuotot	-510 820,69	-624 300,00	-664 300,00	-664 300,00
Kirkon koulutuskeskus	Sisäiset tuotot	-57 582,00			
Kirkon koulutuskeskus	Toimintakulut	1 529 084,11	1 572 360,00	1 612 300,00	1 612 300,00
Kirkon koulutuskeskus	Henkilöstökulut	1 016 933,22	1 023 560,00	1 015 100,00	1 015 100,00
Kirkon koulutuskeskus	Palkat ja palkkiot	780 023,50	772 998,00	775 500,00	775 500,00
Kirkon koulutuskeskus	Henkilösivukulut	249 247,76	250 562,00	239 600,00	239 600,00
Kirkon koulutuskeskus	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-12 338,04			
Kirkon koulutuskeskus	Palvelujen ostot	482 790,69	517 100,00	564 900,00	564 900,00
Kirkon koulutuskeskus	Palvelun ostot - sisäiset	1 615,00			
Kirkon koulutuskeskus	Vuokrakulut	438,74	1 000,00	500,00	500,00
Kirkon koulutuskeskus	Aineet ja tarvikkeet	25 949,55	29 700,00	31 300,00	31 300,00
Kirkon koulutuskeskus	Ostot tilikauden aikana	25 949,55	29 700,00	31 300,00	31 300,00
Kirkon koulutuskeskus	Muut toimintakulut	1 356,91	1 000,00	500,00	500,00
Kirkon koulutuskeskus	TOIMINTAKATE	931 899,68	948 060,00	948 000,00	948 000,00

TULOSKORTTI 2019 Toiminnallinen osasto (TO)			
Tehtäväalue	**Tavoite**	**Keinot**	**Mittarit**
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Kirkko toimii hyvässä yhteistyössä uusien maakuntien kanssa.	Vaikutamme aktiivisesti LAPE-hankkeen toteutumiseen ja tuemme seurakuntien verkostoitumista. Edistämme kirkon yhteistyörakenteiden kehittymistä. Tuemme seurakuntia ja muita toimijoita SOTE:n ja VASU:n myötä muuttuvissa toimintaympäristöissä. Vahvistamme sopimusyhteistyötä.	Kirkon edustajat ovat käynnistäneet yhteistyön uusien maakuntien johdon ja kirkon kannalta tärkeimpien sektorivastaavien kanssa.
	Yhteiskunnassa käynnistetään uusia toimenpiteitä lapsiperheköyhyyden vähentämiseksi.	Nostamme lapsiperheköyhyyden keskiöön vaikuttajatapaamisissa, järjestöyhteistyössä, lausunnoissa, kannanotoissa, blogiteksteissä, Vauva.fi -yhteistyössä jne. välittämällä kirkon oman toiminnan kautta saatavaa tietoa lapsiperheköyhyydestä.	Lapsiperheköyhyyden vähentäminen on yksi painopistealue uudessa hallitusohjelmassa. Teemasta on julkaistu kannanottoja ja asiantuntijapuheenvuoroja.
	Positiivisen uskonnonvapauden näkökulma on esillä kaikessa kirkkoa koskevassa julkisessa keskustelussa.	Kirkkohallitus pitää aktiivisesti esillä positiivisen uskonnonvapauden näkökulmaa lausunnoissa, viestinnässä, henkilökohtaisissa tapaamisissa yhteiskunnan vaikuttajien kanssa ja julkisuudessa käytettävissä puheevuoroissa.	Myönteisiä tarinoita seurakuntien ja julkisen varhaiskasvatuksen sekä seurakuntien ja koulun välisestä yhteistyöstä on julkaistu paikallismedioiden lisäksi myös suurimmissa valtakunnallisissa medioissa (media-analyysi).
	Turvaamme kanttorikoulutuksen aseman yhteiskunnan koulutusrakenteissa.	Uudistamme kanttorikoulutuksen rakenteen ja siihen liittyvät kelpoisuusvaatimukset.	Sibelius-Akatemia on tehnyt tarvittavat päätöksen opetussuunnitelmasta ja Kirkkohallitus on päättänyt kelpoisuusvaatimuksista.

Seurakuntien toiminnan kehittäminen ja tukeminen	Yhteisöllisyys, osallisuus ja vieraanvaraisuus leimaavat seurakuntien toimintakulttuuria.	Tuemme monimuotoista, kontekstuaalista ja yhteisölähtöistä työotetta seurakunnissa.	Toteutuneet monimuotoisuuta tukevat koulutukset, Kirkkohallituksen asiantuntijakannanotot sekä lausunnot.
	Seurakuntien rooli osallisuuden ja merkityksellisen toiminnan yhteisönä vahvistuu.	Kehitämme ja edistämme yhdessä seurakuntien ja muiden toimijoiden kanssa matalan kynnyksen osallistumisen ja toiminnan malleja, kuten Yhteinen keittiö (myös digitaalisia).	Matalan kynnyksen toimintamalleja otettu käyttöön kymmenessä uudessa seurakunnassa.
	Kirkolla ja seurakunnilla on energia- ja ympäristöohjelma, jonka asettamien konkreettisten tavoitteiden mukaan parannetaan toimitilojen energiatehokkuutta ja edistetään kestävien energiamuotojen käyttöönottoa.	Valmistelemme kirkon energia- ja ympäristöohjelman ja viestimme siitä kaikille kirkon toimijoille. Yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) kanssa tuotamme kirkon energia- ja ympäristöohjelman ja palveluita tukemaan seurakuntia ja kirkon muita toimijoita.	Kirkon energia- ja ympäristöohjelma ja sen tavoitteet tunnetaan seurakunnissa ja se vaikuttavat niiden ratkaisuihin (seurakuntakysely).
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Kasteen asema ja merkitys säilyvät.	Sanoitamme kasteen merkitystä uusilla nuorille perheille merkityksellisillä tavoilla ja luomme malleja "matalan kynnyksen" kasteisiin ja poistamme käytäntöihin liittyviä esteitä. Nostamme viestinnälliseksi painopisteeksi kirkon jäsenyyden ja erityisesti kasteen ja kummiuden merkityksellisyyden. Kaste on läpäisevä sisältöteema kirkon henkilöstökoulutuksessa.	Kummipäiviä toteutetaan kaikissa hiippakunnissa. Ehdotukset kasteeseen liittyvien prosessien sujuvoittamiseksi ja mallinnukset "matalan kynnyksen" kasteista ovat valmistuneet. Kastetta ja kummiutta sekä kirkon jäsenyyden merkityksellisyyttä käsittelevän uutisoinnin ja kertomusten määrä on lisääntynyt vuoteen 2018 verrattuna. Palaute, arviointi sekä kouluttajien johtopäätökset kasteeseen liittyvän osaamisen vahvistumisesta.

KKH - strategiset painopisteet	Tavoite	Keinot	Mittarit
Nostamme kirkon sanoman esiin: Huolehdimme kirkon valtakunnallisesta viestinnästä yhteistyössä seurakuntien ja muiden toimijoiden kanssa monikanavaisesti.	Positiivisen uskonnonvapauden näkökulma nousee julkisessa keskustelussa esille tärkeänä perusoikeutena ja yhteiskuntaa myön-teisesti rakentavana periaatteena.	Kirkkohallitus pitää aktiivisesti esillä positiivisen uskonnonvapauden näkökulmaa lausunnoissa, kirkon viestinnässä, henkilökohtaisissa tapaamisissa yhteiskunnan vaikuttajien kanssa ja julkisuudessa käytettävissä puheenvuoroissa.	Myönteisiä tarinoita seurakuntien ja julkisen varhaiskasvatuksen, seurakuntien ja koulun sekä kirkon ja yhteiskunnan muiden toimijoiden välisestä yhteistyöstä julkaistaan paikallismedioiden lisäksi myös suurimmissa valtakunnallisissa medioissa (media-analyysi).
Kohtaaminen koskettaa: Keräämme järjestelmällisesti palautetta suunnitelmistamme ja työstämme. Vahvistamme kirkon eri toimijoiden keskinäistä yhteistyötä ja selkeytämme työnjakoa.	Kirkko toimii hyvässä yhteistyössä uusien maakuntien kanssa.	Tuemme hiippakuntia ja seurakuntia/seurakuntayhtymiä aktiiviseen yhteistyöhön uusien merkittäviksi toimijoiksi nousevien maakuntien kanssa.	Kirkon edustajat ovat käynnistäneet yhteistyön uusien maakuntien johdon ja kirkon kannalta tärkeimpien sektorivastaavien kanssa.
Rakastamme lähimmäistä: Edistämme heikoimmassa asemassa olevien ja kestävän kehityksen puolesta tehtävää työtä kirkossa.	Yhteiskunnassa käynnistetään uusia toimenpiteitä lapsiperheköyhyyden vähentämiseksi.	Nostamme kirkon hallitusohjelmatavoitteissa esille sosiaaliturvan kokonaisuudistukseen liittyvän lapsiperheköyhyyden. Vaikutamme yhdessä muiden toimijoiden kanssa välittämällä kirkon oman toiminnan kautta saatavaa tietoa lapsiperheköyhyydestä.	Lapsiperheköyhyyden vähentäminen on uudessa hallitusohjelmassa yksi painopistealue.

	Kirkolla ja sen seurakunnilla on energia- ja ympäristöohjelma, jonka asettamien konkreettisten tavoitteiden mukaan parannetaan toimitilojen energiatehokkuutta ja edistetään kestävien energiamuotojen käyttöönottoa.	Valmistelemme kirkon energia- ja ympäristöohjelman ja viestimme siitä kaikille kirkon toimijoille. Kirkkohallitus tekee yhteistyötä Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) kanssa, joka tarjoaa asiantuntemuksensa toimenpiteiden kohdentamisessa, niiden vaikutusten laskemisessa ja seurakuntien ratkaisujen energianeuvonnassa.	Kirkon energia- ja ympäristöohjelma ja sen tavoitteet tunnetaan seurakunnissa ja ne vaikuttavat niiden ratkaisuihin (seurakuntakysely).
Arvostamme jäsenyyttä: Selvitämme keinoja helpottaa kirkkoon liittymistä ja vahvistamme osallisuuden toteutumista kirkossa.	Kaste säilyttää asemansa suomalaisten perheiden elämässä.	Sanoitamme kasteen merkitystä uusilla nuorille perheille merkityksellisillä tavoilla ja luomme malleja ”matalan kynnyksen” kasteisiin ja poistamme käytäntöihin liittyviä esteitä. Nostamme viestinnälliseksi painopisteeksi kasteen ja kummiuden vahvistamista sekä kirkon jäsenen kristillisen identiteetin syventämistä tukevan viestinnän.	Ehdotukset kasteeseen liittyvien prosessien sujuvoittamiseksi ja mallinnukset ”matalan kynnyksen” kasteista ovat valmistuneet. Kastetta ja kummiutta käsittelevien uutisointien ja kertomusten määrä on lisääntynyt vuoteen 2018 verrattuna.

Ulkoasiain osasto

Johdanto

Ulkoasiain osaston tehtäviin kuuluvat kirkon ekumeeniset suhteet ja niihin liittyvät teologiset asiat, kirkon suhteet muihin uskontoihin, kirkon lähetysjärjestöjen ja Kirkon Ulkomaanavun yhteistyön koordinointi sekä ulkomailla asuvien suomalaisten parissa tehtävä kirkollinen työ.

Kristittyjen määrän kasvu globaalissa etelässä edellyttää yhteyksien vahvistamista etelän kirkkoihin. Kristittyjen voimakkain määrällinen kasvu tapahtuu helluntailaisiin, karismaattisiin ja uuskarismaattisiin yhteisöihin kuuluvissa liikkeissä. Ekumeenista liikettä ja kirkkoja jakavaksi kysymykseksi on muodostunut suhtautuminen seksuaalivähemmistöihin.

Kirkon ulkosuomalaistyötä tehdään lähes 40 maassa. Ulkosuomalaiset koostuvat useista erilaisista ryhmistä, joiden tarpeet ja odotukset poikkeavat toisistaan. Tämä edellyttää työn painopisteiden jatkuvaa arviointia ja resurssien uudelleen kohdentamista tarpeen mukaan. Kausisiirtolaisten määrän voi odottaa kasvavan merkittävästi suomalaisten ikärakenteen seurauksena.

Uskontojen välisen vuoropuhelun ja yhteistyön merkitys on lisääntynyt ja tämä kehityksen voidaan ennakoida jatkuvan lisääntyneen muuttoliikkeen ja muiden uskontojen jäsenmäärien lisääntyessä.

Vuoden 2019 toimintasuunnitelma

Uskonnonvapautta käsitellään kirkkojen välisissä oppikeskusteluissa ja muussa kirkkojen välisessä yhteydenpidossa. Venäjän ortodoksisen kirkon kanssa järjestetään dialogitapaaminen. Luterilais-katolisen dialogiraportin reseptiota edistetään seminaarien ja artikkelien kautta. Ekumeenista tietoisuutta pyritään lisäämään koulutusten, yliopistoyhteyksien, stipendivaihdon ja viestinnän avulla.

Uskontojen välisen dialogin näkökulmasta aktiivinen osallistuminen Uskot-foorumin toimintaan sekä kansainvälinen verkostoituminen on keskeistä. Seurakuntien käyttöön laaditaan opaskirja eri uskontojen kohtaamiseen.

Lähetyksen peruslinjausta pyritään tekemään entistä tunnetummaksi. Sitä käsitellään hiippakuntien kansainvälisen työn seminaareissa. Uusien luottamushenkilöiden käyttöön valmistetaan kirkon lähetystehtävään liittyvää aineistoa. Kirkkojen Maailmanneuvoston Maailmanlähetyksen ja evankelioinnin komission kokous järjestetään Suomessa.

Ulkosuomalaistyössä tavoitteena on tarjota ulkomailla oleville suomalaisille seurakunnan toimintaa äidinkielellään. Yhteydenpitoa seurakuntien poissaolevaan väestöön kehitetään sekä lähtö- että paluumuuttoon liittyen muun muassa hyödyntämällä Kirjuriin tätä tarkoitusta varten kehitettyä työkalua.

Vuosien 2020–2021 toimintasuunnitelma

Vuonna 2021 pidettävä Kirkkojen maailmanneuvoston yleiskokous edellyttää huolellista ennakkovalmistautumista viimeistään vuoden 2020 aikana. Kirkon lähetystyön keskuksessa painopisteinä ovat seurakuntien missionaarisen identiteetin vahvistaminen ja lähetysjärjestöjen yhteistyön kehittäminen. Kirkon ulkosuomalaistyössä jatketaan vuonna 2017 hyväksytyn strategian toimeenpanoa. Painopisteinä ovat viestinnän kehittäminen, seurakuntien tukeminen poissa olevan väestön tavoittamisessa sekä diakonisen työn ja omavaraisuuden vahvistuminen ulkosuomalaisseurakunnissa. Strategia päivitetään vuonna 2020.

Talousarvio 2019

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Ulkoasiain osasto	Toimintatuotot	-66 946,65			
Ulkoasiain osasto	Maksutuotot	-23,10			
Ulkoasiain osasto	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-64 248,28			
Ulkoasiain osasto	Muut toimintatuotot	-2 675,27			
Ulkoasiain osasto	Toimintakulut	1 403 011,26	1 508 267,00	1 508 269,00	1 508 269,00
Ulkoasiain osasto	Henkilöstökulut	1 126 738,77	1 190 407,00	1 198 918,00	1 198 918,00
Ulkoasiain osasto	Palkat ja palkkiot	862 700,61	961 729,00	946 946,00	946 946,00
Ulkoasiain osasto	Henkilösivukulut	273 800,71	264 149,00	251 972,00	251 972,00
Ulkoasiain osasto	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-9 762,55	-35 471,00		
Ulkoasiain osasto	Palvelujen ostot	205 917,50	248 660,00	244 451,00	244 451,00
Ulkoasiain osasto	Palvelun ostot - sisäiset	2 944,00	0,00		
Ulkoasiain osasto	Aineet ja tarvikkeet	19 265,68	14 300,00	9 750,00	9 750,00
Ulkoasiain osasto	Ostot tilikauden aikana	19 265,68	14 300,00	9 750,00	9 750,00
Ulkoasiain osasto	Annetut avustukset	43 346,93	49 100,00	49 450,00	49 450,00
Ulkoasiain osasto	Muut toimintakulut	4 798,38	5 800,00	5 700,00	5 700,00
Ulkoasiain osasto	TOIMINTAKATE	1 336 064,61	1 508 267,00	1 508 269,00	1 508 269,00
KUO, yhteinen	Toimintatuotot	-2 689,61			
KUO, yhteinen	Maksutuotot	-23,10			
KUO, yhteinen	Muut toimintatuotot	-2 666,51			
KUO, yhteinen	Toimintakulut	343 108,89	336 256,00	336 257,00	336 257,00
KUO, yhteinen	Henkilöstökulut	251 892,44	232 556,00	231 469,00	231 469,00
KUO, yhteinen	Palkat ja palkkiot	197 681,72	203 027,00	176 640,00	176 640,00
KUO, yhteinen	Henkilösivukulut	63 253,47	65 000,00	54 829,00	54 829,00

KUO, yhteinen	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-9 042,75	-35 471,00		
KUO, yhteinen	Palvelujen ostot	75 410,95	92 200,00	93 288,00	93 288,00
KUO, yhteinen	Palvelun ostot - sisäiset	1 684,00	0,00		
KUO, yhteinen	Aineet ja tarvikkeet	8 208,50	4 500,00	4 500,00	4 500,00
KUO, yhteinen	Ostot tilikauden aikana	8 208,50	4 500,00	4 500,00	4 500,00
KUO, yhteinen	Annetut avustukset	1 800,00	1 600,00	1 600,00	1 600,00
KUO, yhteinen	Muut toimintakulut	4 113,00	5 400,00	5 400,00	5 400,00
KUO, yhteinen	TOIMINTAKATE	340 419,28	336 256,00	336 257,00	336 257,00
Teologiset asiat	Toimintatuotot	-8,76			
Teologiset asiat	Muut toimintatuotot	-8,76			
Teologiset asiat	Toimintakulut	280 817,32	292 000,00	292 000,00	292 000,00
Teologiset asiat	Henkilöstökulut	210 465,00	213 100,00	211 902,00	211 902,00
Teologiset asiat	Palkat ja palkkiot	159 046,38	160 100,00	161 708,00	161 708,00
Teologiset asiat	Henkilösivukulut	51 418,62	53 000,00	50 194,00	50 194,00
Teologiset asiat	Palvelujen ostot	26 109,07	29 900,00	31 098,00	31 098,00
Teologiset asiat	Palvelun ostot - sisäiset	330,00			
Teologiset asiat	Aineet ja tarvikkeet	2 664,63	1 500,00	1 500,00	1 500,00
Teologiset asiat	Ostot tilikauden aikana	2 664,63	1 500,00	1 500,00	1 500,00
Teologiset asiat	Annetut avustukset	41 196,93	47 500,00	47 500,00	47 500,00
Teologiset asiat	Muut toimintakulut	51,69			
Teologiset asiat	TOIMINTAKATE	280 808,56	292 000,00	292 000,00	292 000,00
Ulkosuomalaistyö	Toimintatuotot	-64 248,28			
Ulkosuomalaistyö	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-64 248,28			
Ulkosuomalaistyö	Toimintakulut	348 231,16	366 011,00	366 012,00	366 012,00
Ulkosuomalaistyö	Henkilöstökulut	291 624,86	285 351,00	296 147,00	296 147,00
Ulkosuomalaistyö	Palkat ja palkkiot	221 236,69	216 002,00	225 998,00	225 998,00
Ulkosuomalaistyö	Henkilösivukulut	71 010,61	69 349,00	70 149,00	70 149,00
Ulkosuomalaistyö	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-622,44			
Ulkosuomalaistyö	Palvelujen ostot	49 052,56	72 660,00	66 865,00	66 865,00
Ulkosuomalaistyö	Palvelun ostot - sisäiset	480,00			
Ulkosuomalaistyö	Aineet ja tarvikkeet	7 013,74	8 000,00	3 000,00	3 000,00
Ulkosuomalaistyö	Ostot tilikauden aikana	7 013,74	8 000,00	3 000,00	3 000,00
Ulkosuomalaistyö	Muut toimintakulut	60,00			
Ulkosuomalaistyö	TOIMINTAKATE	283 982,88	366 011,00	366 012,00	366 012,00
KLK	Toimintakulut	430 853,89	514 000,00	514 000,00	514 000,00
KLK	Henkilöstökulut	372 756,47	459 400,00	459 400,00	459 400,00
KLK	Palkat ja palkkiot	284 735,82	382 600,00	382 600,00	382 600,00
KLK	Henkilösivukulut	88 118,01	76 800,00	76 800,00	76 800,00
KLK	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-97,36			

KLK	Palvelujen ostot	55 344,92	53 900,00	53 200,00	53 200,00
KLK	Palvelun ostot - sisäiset	450,00			
KLK	Aineet ja tarvikkeet	1 378,81	300,00	750,00	750,00
KLK	Ostot tilikauden aikana	1 378,81	300,00	750,00	750,00
KLK	Annetut avustukset	350,00		350,00	350,00
KLK	Muut toimintakulut	573,69	400,00	300,00	300,00
KLK	TOIMINTAKATE	430 853,89	514 000,00	514 000,00	514 000,00

TULOSKORTTI 2019

Ulkoasiain osasto (KUO)

Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Mittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Kirkkomme on aktiivinen toimija kansainvälisissä kirkkoliitoissa.	Osallistumme päätöksentekoon ja keskeisiin työryhmiin, annamme lausuntoja kehittämishankkeista sekä verkostoidumme keskeisten toimijoiden kanssa.	Kirkollamme on edustajat keskeisten ekumeenisten toimijoiden päätöksentekoelimissä. Olemme antaneet pyydetyt lausunnot kehittämishankkeista.
	Uskontojen välinen myönteinen yhteistyö toimii hyvin Suomessa	Osallistumme Uskot-foorumin toimintaan.	Uskot-foorumin rahoitus on vakaalla pohjalla.
		Laadimme seurakuntien käyttöön opaskirjan kirkkomme uskosta käsin nousevaan toisten uskontojen kohtaamiseen.	Uskontojen kohtaamiseen liittyvä asiakirja on valmistunut.
Seurakuntien toiminnan kehittäminen ja tukeminen	Kirkon yhteistä lähetystehtävää koskeva tietoisuus lisääntyy seurakunnissa	Julkaisemme kirkon lähetystehtävään liittyvää aineistoa työntekijöiden ja luottamushenkilöiden käyttöön sekä järjestämme seminaareja ja koulutustilaisuuksia aiheeseen liittyen.	Kirkkomme lähetys -lehdestä on julkaistu kaksi numeroa. Lähetyksen vuositilastot on julkaistu ja tiedot on saatettu seurakuntien käyttöön. Luottamushenkilöille tarkoitettu koulutusaineisto kirkon missiosta on valmistunut. Hiippakunnissa ja seurakunnissa on järjestetty 15 seminaaria ja koulutustilaisuutta.
		Kirkkojen Maailmanneuvoston Maailmanlähetyksen ja evankelioinnin komission kokous järjestetään Suomessa.	Kokouksen teemoista ja tuloksista on viestitty useiden kanavien kautta.

	Ystävyysseurakuntatyön koordinaatio kehittyy	Pidämme esillä Kohtaava ystävyysseurakuntatyö -visiota, kehitämme verkostoyhteistyötä, järjestämme Kirkkopäivillä ystävyysseurakuntatyöhön liittyvän ohjelman.	Kirkkopäivien tilaisuuteen osallistuu edustajat suurimmasta osasta ystävyysseurakuntatyötä tekevistä seurakunnista, suljetun FB-ryhmän osallistujamäärä on kasvanut ja keskustelu ryhmässä on aktiivista.
	Seurakunnissa tiedostetaan poissaolevan väestön merkitys kirkon jäsenyydelle	Viestimme Kirjuriin luodusta työkalusta, jonka avulla voidaan pitää yhteyttä poissaolevaan väestöön	5–10 suurta seurakuntaa/ seurakuntayhtymää on ottanut työkalun käyttöönsä.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Kirkot lähentyvät toisiaan	Järjestämme teologisen dialogitapaamisen Venäjän ortodoksisen kirkon kanssa.	Suhteet Venäjän ortodoksiseen kirkkoon vahvistuvat.
		Edistämme luterilais-katolisen dialogiraportin reseptiota seminaarein, ekumeenisen koulutuksen kautta ja artikkelein.	Suomalaista luterilais-katolista dialogiraporttia on hyödynnetty kansainvälisen luterilais-katolisen dialogin valmistelussa kirkosta, eukaristiasta ja virasta.
		Osallistumme keskeisten kirkkoliittojen ekumeenis-teologiseen työskentelyyn.	Kirkollamme on edustajat keskeisten kirkkoliittojen ekumeenisessa työskentelyssä.
		Järjestämme Kirkkopäivillä ekumeniaan liittyvän ohjelman.	Kirkkopäivien ekumeniaan liittyvään ohjelmaan osallistuu 200 henkilöä.
KKH - strategiset painopisteet	**Tavoite**	**Keinot**	**Mittarit**
Nostamme kirkon sanoman esiin: Huolehdimme kirkon valtakunnallisesta viestinnästä yhteistyössä seurakuntien ja muiden toimijoiden kanssa monikanavaisesti.	Positiivisen uskonnonvapauden näkökulma nousee julkisessa keskustelussa esille tärkeänä perusoikeutena ja yhteiskuntaa myönteisesti rakentavana periaatteena.	Käsittelemme uskonnonvapautta kirkkojenvälisissä oppikeskusteluissa sekä muussa kirkkojenvälisessä yhteydenpidossa kotimaassa ja kansainvälisesti. Julkaisemme aiheesta artikkeleja, blogeja ja some-päivityksiä.	Uskonnonvapaus on mukana oppikeskustelujen teemoissa ja tulosten viestinnässä. Aiheesta on julkaistu 1–2 artikkelia ja blogia.

Rakastamme lähimmäistä: Edistämme heikoimmassa asemassa olevien ja kestävän kehityksen puolesta tehtävää työtä kirkossa.	Suomi kantaa nykyistä suurempaa vastuuta globaalin köyhyyden vähentämisestä.	Tuemme ja koordinoimme Kirkon Ulkomaanavun ja kirkon lähetysjärjestöjen työtä sekä viestimme siitä.	Kirkon järjestöjen tuki globaalin köyhyyden vähentämiseksi on kasvanut.
Arvostamme jäsenyyttä: Selvitämme keinoja helpottaa kirkkoon liittymistä ja vahvistamme osallisuuden toteutumista kirkossa.	Kaste säilyttää asemansa suomalaisten perheiden elämässä.	Osallistumme Luterilaisen maailmanliiton eurooppalaiseen projektiin sekularismin kohtaamisesta ja viestimme sen tuloksista.	Projekti tuottaa suomalaiseen kontekstiin sovellettavia tuloksia. Aiheesta on kirjoitettu 1–2 artikkelia ja blogia.

Kirkon viestintä

Johdanto

Viestinnän muutostahti jatkuu voimallisena ja edellyttää organisaatioviestinnältä jatkuvaa mukautumisvalmiutta vallitsevaan todellisuuteen. Kasvavan työpaineen ohella henkilöstö pyrkii sopeutumaan parhaan kykynsä mukaan kirkon keskushallinnon uudistushankkeisiin. Tiettyä epävarmuuden tunnetta supistuvien resurssien ja kasvavan työpaineen ristitulessa on vaikea välttää. Toistaiseksi Kirkon viestintä on pystynyt suoriutumaan velvoitteistaan hyvin. Vuoteen 2020 mennessä on selkeytettävä Kirkkohallituksen kampanjatoiminnan tulevaisuus osana KV:n perustoimintoja samalla kun paineet luotaus- ja analyysitoiminnan kehittämiseksi kasvavat. Yhteisen asiantuntemuksen hyödyntäminen, systematisoitu yhteistyö Kirkkohallituksen, seurakuntien ja muiden kirkon toimijoiden kanssa on välttämätöntä tämän ja muunkin onnistuneen viestinnän takaamiseksi.

Vuoden 2019 toimintasuunnitelma

Osa kirkon vanhemmista verkkopalveluista, kuten Sakasti ja Kirkkokäsikirja, on toteutettu Lotus Notes-alustalla. Notes-alustan tekninen tuki päättyy 31.3.2020, ja alustalla julkaistut palvelut on toteutettava uudestaan toisella alustalla hyvissä ajoin ennen tuen loppumista. Osa projekteista on jo käynnissä, ja nämä uudelleentoteutukset työllistävät Verkkopalvelut-yksikköä aina vuoteen 2020 saakka. Sakastin sisällöntuotanto on koko Kirkkohallituksen vastuualuetta.

Lukkariseurakuntien määrä kasvaa edelleen – perustyökalu on kunnossa, mutta jatkuva kehittämistyö- ja tukipalvelut työllistävät KV:n verkkopalveluja enenevässä määrin. Kirkon yhteistä verkkotyötä toteutetaan Kirkkohallituksessa Kirkon viestinnän johtamaan osastojen välisessä yhteistyössä. Yhteisen verkkotyön toimintamalleja kehitetään jatkuvasti ja erityisesti yksiköiden ja osastojen välistä yhteistä tekemistä pyritään entisestään edistämään ja koko toimintapaletti selkiytetään.

Huomioimme viestinnässä myös missiologiaraportin keskeiset periaatteet, jotka ovat ajattomia ja merkityksellisiä vuodesta toiseen. Kirkon suhtautuminen tasa-arvoiseen avioliittolakiin säteilee median mielenkiinnossa kirkkoa kohtaan vielä pitkään. Kysymys saa uutta ulottuvuutta oli seurakuntavaalien lopputulos ja sitä kautta seuraavan kirkolliskokouksen koostumus millainen hyvänsä.

Vuosien 2020-2021 toimintasuunnitelma

Oletusarvo on, että vuoden 2020 aikana Kirkkohallituksen ja sen eri toimintoihin vaikuttava rakenneuudistus olisi hahmottunut riittävästi viestinnän suunnittelun mahdollistamiseksi jatkossakin. Kirkon ja sen viestinnän on ratkaistava olosuhteiden puitteissa mm. kuinka valmistaudutaan seuraaviin seurakuntavaaleihin. Onko se KV:n ydintehtävää vai voiko tämänkaltaisista suurista viestintähankkeista ottaa vetovastuun joku muu kirkollinen toimija? Tämä on vain yksi esimerkki priorisoinnin mittakaavoista lähivuosina.

Talousarvio 2019

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinus-merkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Kirkon viestintä	Toimintatuotot	-118 661,67	-100 000,00	-100 000,00	-100 000,00
Kirkon viestintä	Korvaukset		-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00
Kirkon viestintä	Maksutuotot	-46 192,64	-30 000,00	-30 000,00	-30 000,00
Kirkon viestintä	Muut toimintatuotot	-66 389,03			
Kirkon viestintä	Sisäiset tuotot	-6 080,00			
Kirkon viestintä	Toimintakulut	2 775 981,79	3 431 470,00	3 223 200,00	3 062 300,00
Kirkon viestintä	Henkilöstökulut	2 151 281,18	2 289 170,00	2 105 900,00	2 020 000,00
Kirkon viestintä	Palkat ja palkkiot	1 629 411,73	1 724 000,00	1 606 400,00	1 541 600,00
Kirkon viestintä	Henkilösivukulut	525 022,48	565 170,00	499 500,00	478 400,00
Kirkon viestintä	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-3 153,03			
Kirkon viestintä	Palvelujen ostot	500 707,55	1 039 400,00	1 013 900,00	948 900,00
Kirkon viestintä	Palvelun ostot - sisäiset	549,00		500,00	500,00
Kirkon viestintä	Vuokrakulut	4 192,08	10 000,00	10 000,00	10 000,00
Kirkon viestintä	Aineet ja tarvikkeet	74 961,46	54 200,00	54 200,00	44 200,00
Kirkon viestintä	Ostot tilikauden aikana	74 961,46	54 200,00	54 200,00	44 200,00
Kirkon viestintä	Annetut avustukset	42 500,00	36 200,00	36 200,00	36 200,00
Kirkon viestintä	Muut toimintakulut	1 790,52	2 500,00	2 500,00	2 500,00
Kirkon viestintä	TOIMINTAKATE	2 657 320,12	3 331 470,00	3 123 200,00	2 962 300,00
Hallintopalvelut	Toimintatuotot	-52 790,14	-30 000,00	-30 000,00	-30 000,00
Hallintopalvelut	Maksutuotot	-46 064,64	-30 000,00	-30 000,00	-30 000,00
Hallintopalvelut	Muut toimintatuotot	-645,50			
Hallintopalvelut	Sisäiset tuotot	-6 080,00			
Hallintopalvelut	Toimintakulut	344 888,67	488 880,00	504 700,00	504 700,00
Hallintopalvelut	Henkilöstökulut	224 629,85	244 880,00	260 700,00	260 700,00
Hallintopalvelut	Palkat ja palkkiot	170 107,58	185 000,00	198 300,00	198 300,00
Hallintopalvelut	Henkilösivukulut	54 522,27	59 880,00	62 400,00	62 400,00
Hallintopalvelut	Palvelujen ostot	65 582,89	187 000,00	186 500,00	186 500,00
Hallintopalvelut	Palvelun ostot - sisäiset			500,00	500,00
Hallintopalvelut	Vuokrakulut	3 263,27	5 000,00	5 000,00	5 000,00
Hallintopalvelut	Aineet ja tarvikkeet	7 656,17	15 000,00	15 000,00	15 000,00
Hallintopalvelut	Ostot tilikauden aikana	7 656,17	15 000,00	15 000,00	15 000,00
Hallintopalvelut	Annetut avustukset	42 500,00	35 000,00	35 000,00	35 000,00
Hallintopalvelut	Muut toimintakulut	1 256,49	2 000,00	2 000,00	2 000,00
Hallintopalvelut	TOIMINTAKATE	292 098,53	458 880,00	474 700,00	474 700,00
Media- ja viest.palv	Toimintakulut	391 167,30	529 558,00	519 800,00	519 800,00
Media- ja viest.palv	Henkilöstökulut	337 978,95	446 158,00	436 400,00	436 400,00

Media- ja viest.palv	Palkat ja palkkiot	256 595,86	337 000,00	332 000,00	332 000,00
Media- ja viest.palv	Henkilösivukulut	82 347,65	109 158,00	104 400,00	104 400,00
Media- ja viest.palv	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-964,56			
Media- ja viest.palv	Palvelujen ostot	51 759,54	78 200,00	78 200,00	78 200,00
Media- ja viest.palv	Vuokrakulut		2 000,00	2 000,00	2 000,00
Media- ja viest.palv	Aineet ja tarvikkeet	1 138,81	1 500,00	1 500,00	1 500,00
Media- ja viest.palv	Ostot tilikauden aikana	1 138,81	1 500,00	1 500,00	1 500,00
Media- ja viest.palv	Annetut avustukset		1 200,00	1 200,00	1 200,00
Media- ja viest.palv	Muut toimintakulut	290,00	500,00	500,00	500,00
Media- ja viest.palv	TOIMINTAKATE	391 167,30	529 558,00	519 800,00	519 800,00
Ohjelmapalvelut	Toimintatuotot	-2 080,00	-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00
Ohjelmapalvelut	Korvaukset		-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00
Ohjelmapalvelut	Muut toimintatuotot	-2 080,00			
Ohjelmapalvelut	Toimintakulut	592 807,54	836 122,00	850 200,00	850 200,00
Ohjelmapalvelut	Henkilöstökulut	503 357,87	726 122,00	740 200,00	740 200,00
Ohjelmapalvelut	Palkat ja palkkiot	379 708,56	547 000,00	564 300,00	564 300,00
Ohjelmapalvelut	Henkilösivukulut	124 564,07	179 122,00	175 900,00	175 900,00
Ohjelmapalvelut	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-914,76			
Ohjelmapalvelut	Palvelujen ostot	59 620,54	99 500,00	99 500,00	99 500,00
Ohjelmapalvelut	Palvelun ostot - sisäiset	70,00			
Ohjelmapalvelut	Vuokrakulut		3 000,00	3 000,00	3 000,00
Ohjelmapalvelut	Aineet ja tarvikkeet	29 699,13	7 500,00	7 500,00	7 500,00
Ohjelmapalvelut	Ostot tilikauden aikana	29 699,13	7 500,00	7 500,00	7 500,00
Ohjelmapalvelut	Muut toimintakulut	60,00			
Ohjelmapalvelut	TOIMINTAKATE	590 727,54	766 122,00	780 200,00	780 200,00
Verkkopalvelut	Toimintatuotot	-128,00			
Verkkopalvelut	Maksutuotot	-128,00			
Verkkopalvelut	Toimintakulut	954 756,30	1 170 168,00	1 087 600,00	1 087 600,00
Verkkopalvelut	Henkilöstökulut	678 070,92	725 268,00	582 700,00	582 700,00
Verkkopalvelut	Palkat ja palkkiot	514 629,95	544 000,00	447 000,00	447 000,00
Verkkopalvelut	Henkilösivukulut	164 714,68	181 268,00	135 700,00	135 700,00
Verkkopalvelut	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-1 273,71			
Verkkopalvelut	Palvelujen ostot	246 277,14	424 700,00	484 700,00	484 700,00
Verkkopalvelut	Aineet ja tarvikkeet	30 384,21	20 200,00	20 200,00	20 200,00
Verkkopalvelut	Ostot tilikauden aikana	30 384,21	20 200,00	20 200,00	20 200,00
Verkkopalvelut	Muut toimintakulut	24,03			
Verkkopalvelut	TOIMINTAKATE	954 628,30	1 170 168,00	1 087 600,00	1 087 600,00
Seurakuntavaalit	Toimintakulut	76 441,45	306 742,00	160 900,00	
Seurakuntavaalit	Henkilöstökulut	12 400,39	146 742,00	85 900,00	
Seurakuntavaalit	Palkat ja palkkiot	9 362,12	111 000,00	64 800,00	

Seurakuntavaalit	Henkilösivukulut	3 038,27	35 742,00	21 100,00	
Seurakuntavaalit	Palvelujen ostot	60 059,92	150 000,00	65 000,00	
Seurakuntavaalit	Aineet ja tarvikkeet	3 981,14	10 000,00	10 000,00	
Seurakuntavaalit	Ostot tilikauden aikana	3 981,14	10 000,00	10 000,00	
Seurakuntavaalit	TOIMINTAKATE	76 441,45	306 742,00	160 900,00	
Lukkari	Toimintakulut	0,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00
Lukkari	Palvelujen ostot		100 000,00	100 000,00	100 000,00
Lukkari	TOIMINTAKATE	0,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00

TULOSKORTTI 2019 Kirkon viestintä (KV)			
Tehtäväalue	**Tavoite**	**Keinot**	**Avainmittarit**
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Kirkko ja sen sanoma ovat vahvasti esillä yhteiskunnassa. Kirkon työ näkyy ja vaikuttaa monimutkaisessa toimintaympäristössä.	Viestimme luovasti ja suunnatusti strategian mukaisesti valituille kohderyhmille. Ylläpidämme ja kehitämme evl.fi ja muita kirkon verkkosivustoja ja -alustoja (erityisesti Lukkari-alusta) ja kirkon tilejä sosiaalisen median palveluissa tavoitteena niiden tavoittavuuden kasvattaminen (määrällisesti ja eri segmentteihin). Teemme kohdennettua ihmiskasvoista vaikuttamisviestintää esimerkiksi blogien, podcastien sekä muiden nykyisten että uusien kanavien kautta. Tehostamme mediapalveluja ja -yhteistyötä.	Ryhmät ja ryhmäkohtaiset mittarit määritelty. Alustojen ja sivustojen käyttäjä- ja ylläpitäjätyytyväisyyttä mitattu NPS-arvolla. Tavoitteena, että arvo on sama tai parempi kuin edellisenä vuonna. Alustojen ja sivustojen tavoittavuutta mitattu keskimääräisellä viikotavoittavuudella. Tavoittavuuden kasvu. Vuoden 2019 aikana kirkon viestinnän tarvitsemat uutiskirjepalvelu, tiedotejakelujärjestelmä ja mediaseuranta kilpailutettu.
		Tarjoamme medialle kohdennetusti ajankohtaista ja luotettavaa tietoa kirkosta. Nostamme esille kirkossa tehtävää työtä erityisesti strategisten painopisteiden mukaisesti. Vahvistamme luotaus- ja analyysitoimintaa sekä lisäämme entisestään luotaus- ja analyysitoiminnan hyödyntämistä kirkon johtamisessa.	Myönteisesti tai neutraalisti kirkkoa käsittelevien osumien määrä media-analyyseissa pysyy ennallaan tai kasvaa. (Huom! Median luoma kuva kirkosta ei perustu ainoastaan viestintään). Luotaus- analyysitoiminnan resurssointi on parantunut.

		Edistämme laajapohjaista verkostoitumista kkh:ssa olemassa olevan tiedon yhdistämisessä, anysoinnissa ja käyttämisessä Selkeytämme asiantuntijoiden roolia ja tiedon tuottamista luotaus ja analyysi prosessissa	Prosesseja kehitetty ja kuukausittaiset raportit käytössä Yksiköiden asiantuntijat ovat sitoutueet mukaan. Seurakuntayhtymien kanssa toteutetut tutkimukset, niiden tulokset ja näiden analyysi on toimijoiden käytössä.
	Hengelliset sisällöt tavoittavat yhä useampia sekä tukevat spiritualiteettia.	Kehitämme evl.fi-palvelun sisältämiä hartaudellisia sisältöjä ja jaamme hartaussisältöjä erityisesti sosiaalisessa mediassa. Kehitämme myös käyttäjätarpeen mukaisia uusia tapoja harjoittaa hengellisyyttä esimerkiksi mobiililaitteilla.	Uudet hartauksiin liittyvät lanseeraukset, 2-3 kpl.
		Uudistamme hartauspuhujien koulutusta Vaikutamme aktiivisesti hartausohjelmien sisältöjen kehittämiseen sekä teemme yhteistyötä Ylen kanssa.	Uusien radiohartauksien sekä mediajumalanpalvelusten koulutusmodulit valmiit ja käytössä. Hartausohjelmien kuuntelija- ja katsojamäärät kasvaneet ja saatu kanavapalaute myönteistä.
	Kirkon toimintaan ja sanomaan liittyvät mielikuvat kehittyvät myönteiseen suuntaan.	Huolehdimme siitä, että kirkon viestintä on sisällöltään ja laadultaan totuudellista, korkealaatuista ja ajanmukaista. Nostamme esille strategisten painopisteiden mukaisesti kirkossa tehtävää työtä. Teemme strategisesti valituille kohderyhmille suunnattuja kampanjoita, joilla pyritään vaikuttamaan kirkkoon liittyviin mielikuviin. Tuemme kirkon eri toimijoiden viestintää, erityisesti kriisiviestintää.	Yhteistyöverkostojen kanssa tehdyt tutkimukset ja kartoitukset otettu huomioon toiminnan kehittämisessä.Viestintäsuunnitelmat tehty ja pantu käytäntöön.Toteutetut tukitoimenpiteet ja kriisiviestintätilanteet.

		Kirkastamme yhteisen viestinnän merkitystä kaikissa kirkon toiminnoissa ja selkeytämme niitä toimintaprosesseja, joilla vaikutetaan tavoitteellisesti mielikuvaan kirkosta.	Käynnistetty kirkon viestinnän yhteisten prosessien kehittäminen. Luotu Kirkkohallituksen projektimalliin elementti, jolla viestintä otetaan osaksi prosessia.
Seurakuntien toiminnan kehittäminen ja tukeminen	Seurakuntien viestinnälliset valmiudet vahvistuvat ja ammatillinen osaaminen kehittyy	Kehitämme seurakuntien käyttöön tarjottavaa Lukkari-alustaa. Tarjoamme koulutuksia, vertaistukea ja valmennusta seurakuntien viestintäosaamisen kehittämiseen. Toimimme ja viestimme aktiviisesti sekä monikanavaisesti kirkon työntekijäryhmissä. Siirrämme Lotus-notes -alustalla toimivat verkkopalvelut ajanmukaiseen ympäristöön.	Lukkari-seurakuntien määrän kasvanut. Toteutettu suunnitellusti Kirkon viestintäpäivät, Uusien viestijöiden päivät sekä pastoraalikurssit. Uusi Sakasti on otettu käyttöön Kysely v. 2019 lopulla sekä sisäisen viestinnän toimivuudesta että tyytyväisyydestä intranetsivustoon. Palvelut siirretty Notes-alustalta 2019 loppuun mennessä.
		Tuemme seurakuntia kriiisiviestintävalmiuksien kehittämisessä ja akuuteissa kriisiviestintätilanteissa. Koulutamme kirkon työntekijöitä tarjoamiemme yhteisten työkalujen hyödyntämisessä sekä kehitämme heidän viestinnällisiä valmiuksiaan. Tuemme koulutuksen ja verkossa tarjolla olevin välinein seurakuntia radiossa, tv:ssä ja verkossa välitettävien jumalanpalvelusten sekä hartauksien toteuttamisessa.	Toteutuneet kriisiviestinnän koulutukset ja kriisiviestintätilanteissa toteutuneiden tukitoimenpiteiden jälkiarviointi.Toteutuneet koulutukset yhteisten työkalujen käytöstä

Koko kirkon yhteiset tehtävät	Kristinusko näkyy vahvasti viestintätodellisuudessa ja uskontokeskustelussa	Toimimme itse ja tuemme muita toimimaan aktiivisesti sosiaalisen median kanavissa sekä muussa mediassa. Huolehdimme hakukonenäkyvyydestä erityisesti keskeisiä avainsanoja hyödyntäen.	Some-tavoittavuuden ja interaktioiden määrän kasvanut. Seurattu keskeisten sivustojen valittujen avainsanojen sijoittumista.
		Toteutamme uskontojournalistisia sisältöjä olemassa oleviin ja mahdollisesti uusiin kanaviin ja alustoihin.	Toteutuneiden sisältöjen määrä.
		Vahvistamme toimittajakontakteja. Selvitämme tarvetta ottaa käyttöön asiakastietokantarekisteri.	Toimittajakontaktien määrä lisääntynyt edelliseen vuoteen verrattuna.
	Saavutettavuus on osa kirkon jumalanpalveluselämää ja muuta viestintää.	Pidämme huolta Lukkari-alustan saavutettavuusleimasta. Käymme läpi ja kehitämme myös muiden sivustojen saavutettavuutta. Noudatamme EU:n saavutettavuusdirektiivin vähimmäisvaatimuksia.Käytämme ymmärrettävää ja selkeää kieltä kaikessa viestinnässä. Osallistumme yhteisen selkokielityöryhmän työskentelyyn.	Saavutettavuusleima säilyy.Ulkoiset arviot saavutettavuudesta.EU:n saavutettavuusdirektiivin vaatimukset huomioitu määritellyillä sivustoilla 23.9.2019 mennessäKirkon selkokielisivut otettu osaksi KV:n prosesseja.
		Selvitämme mahdollisuuksia jäsenviestinnän järjestelmän kehittämiseksi yhteistyössä Kirkkohallituksen muiden toimijoiden kanssa.	Selvitys tehty.
	Kirkon sanoma saavuttaa myös heidät, jotka eivät osallistu seurakuntien toimintaan.	Toimimme sosiaalisessa mediassa aktiivisesti ja luomme sisältöjä, jotka kiinnostavat myös muita kuin seurakuntien ydinjoukkoja. Rakennamme kirkon medianäkyvyyttä joka tavoittaa laajasti eri kohderyhmiä.	Sosaalisen median interaktiivisuus ja tavoittavuus parantunut. Toimittajabarometrin tulokset 2020 ja nelivuotiskertomuksen erityiskysymykset 2020.

		Luomme uusia ohjelma-avauksia eri kanaville ja verkkotoimijoille. Valmistamme rohkeita omatuotantoisia demoja sekä pilotteja, joita testataan kohderyhmillä.	Uusien avauksien ja uusien toteutettujen pilottien määrä.
KKH - strategiset painopisteet	Tavoite	Keinot	Mittarit
Nostamme kirkon sanoman esiin: Huolehdimme kirkon valtakunnallisesta viestinnästä yhteistyössä seurakuntien ja toimijoiden kanssa monikanavaisesti.	Positiivisen uskonnonvapauden näkökulma nousee julkisessa keskustelussa esille tärkeänä perusoikeutena ja yhteiskuntaa myönteisesti rakentavana periaatteena.	Tuotamme uskonnonvapaussisältöä evl.fi-sivuille ja muihin kanaviin.	Nostettu esim. oppilaitossopimukset, varhaiskasvatustyön mallit sekä uskonnonopetuksen julkisuuteen.
		Korostamme uskontojen roolia yhteiskunnallisessa todellisuudessa sekä julkisessa tilassa osana uskontojournalistisia sisältöjämme.	Positiiviseen uskonnonvapauteen liittyvät ohjelmat ja sisällöt eri kanavilla lisääntyneet.
	Kirkon kehittämistoiminnan (Kirkon kehittämispalvelut) uusi suunta ja malli on hahmottunut.	Teemme muutosviestintää yhteistyössä KH:n muiden osastojen kanssa.	KV:n sisäinen ja KKH:n yhteinen arviointi.
Rakastamme lähimmäistä: Edistämme heikoimmassa asemassa olevien ja kestävän kehityksen puolesta tehtävää työtä kirkossa.	Suomi kantaa nykyistä suurempaa vastuuta globaalin köyhyyden vähentämisestä.	Teemme yhteistyötä kirkon lähetysjärjestöjen kanssa globaalin köyhyyden nostamiseksi julkisuuteen.	Toteutuneet yhteistyöhankkeet ja mediassa näkyvät nostot, joissa KV vaikuttavana tekijänä.
		Nostamme näkyviin globaalin oikeudenmukaisuuteen ja uskontojen rooliin liittyviä kysymyksiä uskontojournalistisissa sisällöissä.	Huomioitu toteutuneissa ohjelmasisällöissä.
	Yhteiskunnassa käynnistetään uusia toimenpiteitä lapsiperhekköyhyyden vähentämiseksi.	Teemme näkyväksi syrjäytymisvaarassa olevien todellisuutta hartauksien, journalististen sisältöjen ja muiden sisältöjen tasolla.	Toteutuneet ohjelma- ja muut sisällöt.

	Kirkolla ja sen seurakunnilla on energia- ja ympäristöohjelma, jonka asettamien konkreettisten tavoitteiden mukaan parannetaan toimitilojen energiatehokkuutta ja edistetään kestävien energiamuotojen käyttöönottoa.	Toteutamme kohdennetun ekopaastokampanjan ja huomioimme kirkon uuden ilmastostrategian.	Toteutetun kampanjan sisäinen evaluointi. Viestintäsuunnittelma toteutunut.
Arvostamme jäsenyyttä: Selvitämme keinoja helpottaa kirkkoon liittymistä ja vahvistamme osallisuuden toteutumista kirkossa.	Kaste säilyttää asemansa suomalaisten perheiden elämässä.	Osallistumme kaste- ja kummiushankkeen suunnitteluun ja toteutamme siihen liittyviä sisältöjä.	Kaste ja kummius -teema näkynyt eri kanavissa. Seurakuntien kanssa toteutetut audiovisuaaliset sisällöt (Yhteiset mittarit tulevat Kaste ja kummiushankkeelta).

Kirkon tutkimuskeskus

Johdanto

Länsimaisissa yhteiskunnissa on meneillään merkittävä muutos suhtautumisessa instituutioihin, mikä ilmenee erityisesti nuoren ikäryhmän uskonnollisissa valinnoissa. Toisaalta erilaisten uskonnottomuuden muotojen lisääntyminen ja tätä kautta nouseva paine haastaa kirkon nykyistä roolia yhteiskunnassa. Lisäksi suomalaisen uskonnollinen maisema monimuotoistuu muun muassa maahanmuuttajien myötä. Kaikki nämä muutokset pakottavat kirkon etsimään uusia toimintatapoja ja myös hahmottamaan uudelleen paikkaansa suomalaisessa yhteiskunnassa. KTK:n toiminnassa keskitytään vuosina 2019–2021 tutkimushankkeisiin, jotka keskittyvät edellä mainittuihin teemoihin.

Vuoden 2019 toimintasuunnitelma

KTK:n tutkimushanke Suomalainen spiritualiteetti kokoaa yhteen laajan kokonaisuuden suomalaisten uskonnollisuutta koskevia osatutkimuksia. Näitä ovat Kirkkohallituksen Kaste ja kummius -hankkeeseen liittyvä tutkimus, joka selvittää syitä kastamattomuusilmiölle laaja-alaisen kvalitatiivisen ja kvantitatiivisen aineiston avulla. Lisäksi hankkeessa tutkitaan kristillisiä maahanmuuttajayhteisöjä, vapaaehtoisuutta, suomalaisen spiritualiteetin erityispiirteitä sekä hiljaisuuden liikkeitä. Tutkimushankkeessa on mukana perus- ja jatko-opiskelijoita eri yliopistoista.

Vuonna 2019 valmistuu Kasvu kirkon työntekijäksi -tutkimuskokonaisuuden hanke Kirkon musiikin ammattilaisena kasvaminen, jossa tutkitaan kanttoreiden ja muiden kirkon musiikkityöntekijöiden identiteettiä ja muuttuvia osaamisvaatimuksia. Hanketta toteutetaan yhteistyössä Kirkon koulutuskeskuksen kanssa. Tutkimushankkeen tuloksia esitellään avoimessa symposiumissa marraskuussa 2019.

Case Tampere -yhteisöpajatutkimuksessa kehitetään Tampereen seurakuntayhtymän eri seurakunnissa yhteisölähtöisiä työmuotoja. Tutkimushankkeessa on mukana Diakonia-ammattikorkeakoulun opiskelijoita. Seurakuntien yhteisölliset kokeilut dokumentoidaan tutkimushankkeen raporttiin, joka julkaistaan keväällä 2019.

Tutkimuskeskus osallistuu kansainväliseen European Value Study -kyselyyn, jonka kautta saadaan laaja-alaisesti kansainvälistä vertailutietoa arvomaailman muutoksista. Aineisto mahdollistaa suomalaisten arvomaailmassa tapahtuneen muutoksen seuraamisen ja vertailun. Koottua tutkimustietoa hyödynnetään muun muassa Suomalainen spiritualiteetti -tutkimuksessa sekä kirkon nelivuotiskertomuksessa.

Vuosien 2019–2021 toimintasuunnitelma

Suomalainen spiritualiteetti -tutkimuskokonaisuus valmistuu vuonna 2020. Tutkimuskeskus toteuttaa Kirkon nelivuotiskertomuksen myöhemmin tarkemmin sovittavasta teemasta. Tutkimuskeskus osallistuu kansainväliseen seurakuntatutkimukseen, jossa selvitetään seurakuntien kasvuun liittyviä kysymyksiä.

Kirkon kehittämispalveluita suunnitteleva työryhmä saa ehdotuksensa valmiiksi vuonna 2018. Esitetyn suunnitelman pohjalta toimimme aktiivisesti kirkon yhteisten kehittämispalveluiden rakentamiseksi.

Talousarvio 2019

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinus-merkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Kirkon tutk.keskus	Toimintatuotot	-10 443,65	-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00
Kirkon tutk.keskus	Myyntituotot	-9 776,65	-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00
Kirkon tutk.keskus	Sisäiset tuotot	-667,00			
Kirkon tutk.keskus	Toimintakulut	904 210,50	1 002 400,00	1 008 082,00	1 008 082,00
Kirkon tutk.keskus	Henkilöstökulut	511 571,63	546 900,00	562 382,00	562 382,00
Kirkon tutk.keskus	Palkat ja palkkiot	389 501,00	413 700,00	429 169,00	429 169,00
Kirkon tutk.keskus	Henkilösivukulut	124 785,51	133 200,00	133 213,00	133 213,00
Kirkon tutk.keskus	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-2 714,88			
Kirkon tutk.keskus	Palvelujen ostot	77 693,62	89 000,00	78 800,00	78 800,00
Kirkon tutk.keskus	Palvelun ostot - si-säiset	900,00			
Kirkon tutk.keskus	Vuokrakulut	59 873,72	65 000,00	65 000,00	65 000,00
Kirkon tutk.keskus	Aineet ja tarvikkeet	16 512,39	11 000,00	11 400,00	11 400,00
Kirkon tutk.keskus	Ostot tilikauden aikana	16 512,39	11 000,00	11 400,00	11 400,00
Kirkon tutk.keskus	Annetut avustukset	237 429,29	290 000,00	290 000,00	290 000,00
Kirkon tutk.keskus	Muut toimintakulut	229,85	500,00	500,00	500,00
Kirkon tutk.keskus	TOIMINTAKATE	893 766,85	992 400,00	998 082,00	998 082,00

TULOSKORTTI 2019 Kirkon tutkimuskeskus (KTK)			
Tehtäväalue	**Tavoite**	**Keinot**	**Mittarit**
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Kirkkoa ja yhteiskuntaa koskevan tutkimustiedon viestintä yhteiskunnan eri tahoille on tarkoituksenmukaista ja kohdennettua.	Tehostamme tutkimustulosten julkaisua eri foorumeilla.	Verkostoidumme aktiivisesti yhteiskunnan muiden tutkimuslaitosten kanssa.
		Lisäämme tutkimustiedon helppokäyttöisyyttä.	Kirkon tutkimuskeskusten tilastosivut on uudistettu ja niitä päivitetään aiempaa tiheämmin.
	Tiivistämme yhteistyötä seurakuntien ja hiippakuntien kanssa.	Seurakunnat ovat mukana tutkimushankkeissa aiempaa laajemmin.	KTK on kehittänyt uusia toimintamalleja seurakuntayhteistyön vahvistamiseksi.
Seurakuntien toiminnan kehittäminen ja tukeminen	Seurakunnilla on käytettävissä tutkimustuloksia ja aineistoja oman toimintansa kehittämiseksi.	Tiedotamme käytettävissä olevista tilastoista.	KTK:n julkaisusarjoissa ilmestyy vähintään viisi tutkimusjulkaisua.
		Jaamme tietoa esitelmöimällä ja erilaisilla sisäisen viestinnän välineillä.	Käynnissä on ainakin yksi pidempikestoinen hanke.
		Toimimme aktiivisesti Kirkon kehittämispalveluiden suunnittelussa.	Yhteistyötä kirkon johdon, KTK:n, Kirkon Viestinnän ja Kirkon koulutukeskuksen välillä on tiivistetty.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Tutkimuskeskus reagoi nopeasti ja joustavasti kirkon kannalta tärkeisiin ja ajankohtaisiin tutkimustarpeisiin.	Toteutamme kirkon toimintaa ja päätöksentekoa tukevia julkaisuja	KTK:n julkaisusarjoissa ilmestyy vähintään viisi tutkimusjulkaisua.

	Laaja-alaisten ja syvällisten yhteiskunnallisten muutosten vaikutuksia kirkkoon tunnetaan.	Tutkimme yhteiskunnallisten muutostrendien vaikutusta kirkkoon pitkäjänteisillä tutkimushankkeilla ja tuemme kirkkoa koskevaa tutkimusta apurahojen avulla.	Käynnissä on ainakin yksi pidempikestoinen hanke.
	Tutkimuskeskus toteuttaa tutkimuksia laajan koti- ja ulkomaisen yhteistyöverkoston kautta.	Tutkimme suomalaisten uskonnollisuuden muutoksia Suomalainen spiritualiteetti -hankeessa.	Hankkeen alustavia tuloksia on julkaistu.
		Case Tampere -tutkimushanke valmistuu.	Tutkimushankkeen raportti julkaistaan keväällä 2019.
		Kirkon musiikkityöntekijöitä koskeva tutkimushanke valmistuu.	Hankkeen raportti julkaistaan ja järjestetään valtakunnallinen symposium.
		Olemme yhteistyötahona European Value Study -tutkimusaineiston analysoinnissa.	Aineistoa käsitellään yhteisessä hankkeessa.
		Ylläpidämme Uskonnot Suomessa -sivustoa.	Sivusto on uudistettu.
KKH - strategiset painopisteet	Tavoite	Keinot	Mittarit
Nostamme kirkon sanoman esiin: Huolehdimme kirkon valtakunnallisesta viestinnästä yhteistyössä seurakuntien ja muiden toimijoiden kanssa.	Suomalaisilla on tietoa kirkon ja luterilaisen uskon merkityksestä nykysuomessa.	Jaamme tutkimustietoa artikkelien, sosiaalisen median, blogikirjoitusten ja sähköisten tilastoraporttien avulla. Pidämme esitelmiä eri foorumeilla, toimimme asiantuntijajäsenenä eri ryhmissä sekä annamme haastatteluja medioille.	Kootun tutkimustiedon viestintä on tehostunut.

Kohtaaminen koskettaa: Keräämme järjestelmällisesti palautetta suunnitelmistamme ja työstämme. Vahvistamme kirkon eri toimijoiden keskinäistä yhteistyötä ja selkeytämme työnjakoa.	Seurakunnilla on käytettävissään omaa aluettaan koskevia tutkimustuloksia ja aineistoja toimintansa kehittämiseksi.	Tehostamme yhteistyötä seurakuntien ja seurakuntayhtymien kanssa kyselyjen toteuttamisessa.	Toteutamme kyselyitä yhteistyössä seurakuntien kanssa.
Rakastamme lähimmäistä: Edistämme heikoimmassa asemassa olevien ja kestävän kehityksen puolesta tehtävää työtä kirkossa.	Tutkimus tukee sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja kestävän kehityksen edistämistä.	Julkaisemme tilastokatsauksia kirkon ja seurakuntien auttamistyöstä ja osallistumme tutkimukseen kirkossa tehtävästä vapaaehtoistyöstä	Kirkon auttamistyötä käsitteleviä tilastoja käsitellään mediassa.
Arvostamme jäsenyyttä: Selvitämme keinoja helpottaa kirkkoon liittymistä ja vahvistamme osallisuuden toteutumista kirkossa.	Kirkolla on työnsä tueksi tutkimustietoa suomalaisten kirkkoon kuulumisen perusteista.	Julkaisemme tilastokatsauksen kirkkoon kuluumisesta verkkopalvelussa.	Tilastokatsaus on julkaistu ja sitä on jaettu sosiaalisessa mediassa.

Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA)

Inledning

Under åren 2019–2021 fokuserar centralen på de strategiska mål som kyrkostyrelsen ställt upp för sin verksamhet och därutöver huvudsakligen på de grunduppgifter som centralen har; att i samarbete med Yle tillhandahålla svenska andakts- och gudstjänstprogram i radio och TV samt ge ut material för och utbilda och inspirera församlingarnas anställda i deras arbete. KCSA satsar under perioden på att bistå församlingarna i utvecklingen av deras kommunikation och synliggöra kyrkan i olika medier. Dessutom arbetar KCSA särskilt för att lyfta fram kyrkans arbete inom småbarnspedagogik, kristen fostran, omsorgsarbete och arbete bland döva.

Utöver detta strävar centralen efter att genom olika projekt och nysatsningar utveckla församlings-arbetet och ge församlingsanställda redskap att utföra sitt arbete i en föränderlig samhällssituation. Under perioden 2019–2021 kommer KCSA att särskilt fokusera på konfirmandarbetet och frågor som berör dop och fadderskap. Kyrkodagarna 2020 utgör en viktig samlingspunkt för de svenska församlingarna och kräver både ekonomiska och personella resurser i planering och genomförande. Förverkligandet av verksamhetsplanen följs upp genom såväl kvantitativa som kvalitativa utvärderingar.

Verksamhetsplan 2019

Under 2019 kommer KCSA att – vid sidan av sina grunduppgifter – satsa speciellt på följande tyngdpunktsområden; småbarnspedagogik, religionsundervisning, dop, fadderskap, konfirmandarbete och kommunikation. Ett prioriterat område under året är att utveckla samarbetet mellan daghem, skolor och församlingarna i riktning mot skolsamverkan där kyrkans och församlingens roll klargörs och definieras i ömsesidiga överenskommelser.

KCSA kommer även att prioritera arbetet med att ge församlingarna verktyg för och ökad beredskap att arbeta med frågor kring dop och fadderskap. Inom kommunikationen stöder KCSA de svenska församlingarna i uppgörandet av egna kommunikations-planer för både intern och offentlig kommunikation. Förnyelsen av Sacrista slutförs planenligt under året i samarbete med Kyrkans kommunikation.

Det fruktbara samarbetet med aktörer inom tredje sektorn fortsätter genom medverkan i Stafettkarnevalen, Helsingfors bokmässa och Svenska veckan. I samarbete med finska kolleger fortsätter satsningen på kampanjer i anslutning till kyrkliga helger och vi lyfter teman och ämnen som ger en positiv bild av kyrkan och dess arbete. I detta arbete strävar centralen att engagera lokala församlingar och inomkyrkliga aktörer som samarbetspartners. Församlingarna erbjuds även utvecklingsprojekt inom ramen för Borgå stifts personalutbildning. Under året görs en enkät till anställda och förtroendevalda gällande KCSA:s verksamhet och arbetssätt.

Verksamhetsplan 2020–2021

I verksamhetsplanen för 2020–2021 utgör de finlandssvenska kyrkodagarna 2020 en stor satsning. Planeringen av dessa inleds 2019 och kyrkodagarna arrangeras i november 2020. De

förverkligas ekumeniskt i samarbete med andra kristna kyrkor och samfund och målet är att de skall samla 500 deltagare.

Under åren 2020–2021 sker även en fortsatt medveten satsning på fostran och kommunikation. De eventuella förändringar i arbetet som kommer av kyrkomötets beslut gällande Kyrkostyrelsens organisation och verksamhet implementeras så att KCSA också i framtiden kan betjäna det svenska kyrkliga livet på ett relevant sätt.

Kirkon ruotsinkielisen työn keskus (KRTK)

Johdanto

Vuosina 2019–2021 Kirkon ruotsinkielisen työn keskus (KTRK) keskittyy Kirkkohallituksen toiminnalleen asettamiin strategisiin tavoitteisiin sekä pääasiassa keskuksen perustehtäviin, joita ovat radion ja television ruotsinkielisten hartaus- ja jumalanpalvelusohjelmien tarjoaminen yhteistyössä Ylen kanssa sekä materiaalin tuottaminen seurakuntien työntekijöille ja työntekijöiden koulutus ja kannustaminen työssä. KTRK panostaa kauden aikana seurakuntien avustamiseen niiden viestinnän kehittämiseksi sekä kirkon näkyvyyteen eri medioissa. Lisäksi KTRK pyrkii erityisesti tuomaan esiin kirkon toimintaa varhaiskasvatuksessa, kristillisessä kasvatuksessa, kehitysvammaistyössä ja kuurojen parissa tehtävässä työssä.

Keskus pyrkii myös erilaisin hankkein ja uusin panostuksin kehittämään seurakuntatyötä ja tarjoamaan seurakuntien työntekijöille välineitä, joiden avulla he suoriutuvat työstään muuttuvassa yhteiskunnallisessa tilanteessa. Kaudella 2019–2021 KTRK keskittyy erityisesti rippikoulutyöhön sekä kastetta ja kummiutta koskeviin kysymyksiin. Kirkkopäivät 2020 on tärkeä kokoontumispaikka ruotsinkielisille seurakunnille, ja niiden suunnittelu ja toteuttaminen vaativat sekä taloudellisia että henkilöstöresursseja. Toimintasuunnitelman toteutumista seurataan niin määrällisten kuin laadullisten arviointien avulla.

Toimintasuunnitelma 2019

Vuonna 2019 KTRK panostaa perustehtäviensä ohella erityisesti seuraaviin painopistealoihin: varhaiskasvatus, uskonnonopetus, kaste, kummius, rippikoulutyö ja viestintä. Tärkeällä sijalla vuoden aikana on päiväkotien, koulujen ja seurakuntien välisen yhteistyön kehittäminen kouluyhteistyön suuntaan niin, että kirkon ja seurakunnan rooli selkeytetään ja määritellään keskinäisissä sopimuksissa.

Toinen tärkeä osa-alue, johon KTRK aikoo panostaa, on välineiden ja lisävalmiuksien tarjoaminen seurakunnille kastetta ja kummiutta koskevien kysymysten käsittelyyn. Viestinnässä KTRK tukee ruotsinkielisiä seurakuntia sekä sisäistä että julkista viestintää koskevien omien suunnitelmien laadinnassa. Sacrista (Sakasti) -sivuston uudistus viedään suunnitelman mukaan päätökseen vuoden aikana yhteistyössä Kirkon viestinnän kanssa.

Hedelmällistä yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa jatketaan olemalla mukana koulujen Stafettkarnevalen-viestijuoksutapahtumassa, Helsingin kirjamessuilla ja Svenska

veckan -viikolla. Yhteistyössä suomenkielisten kollegojen kanssa jatketaan panostusta kirkkovuoden pyhiin liittyviin kampanjoihin ja tuodaan esiin teemoja ja aiheita, jotka antavat myönteisen kuvan kirkosta ja sen työstä. Keskus pyrkii saamaan paikalliset seurakunnat ja kirkon sisäiset toimijat yhteistyökumppaneikseen tähän työhön. Seurakunnille tarjotaan myös kehityshankkeita Porvoon hiippakunnan henkilöstökoulutuksen puitteissa. Vuoden aikana tehdään työntekijöille ja luottamushenkilöille suunnattu kysely, jonka aiheena on KTRK:n toiminta ja työskentelytavat.

Toimintasuunnitelma 2020–2021

Vuoden 2020 suomenruotsalaiset kirkkopäivät ovat suuri panostus vuosien 2020–2021 toimintasuunnitelmassa. Kirkkopäivien suunnittelu aloitetaan vuonna 2019, ja ne järjestetään marraskuussa 2020. Ekumeeniset kirkkopäivät toteutetaan yhteistyössä muiden kristillisten kirkkojen ja yhteisöjen kanssa, ja niiden tavoitteena on 500 osallistujaa.

Vuosina 2020–2021 jatketaan myös tietoista panostusta kasvatukseen ja viestintään. Kirkolliskokouksen tekemistä Kirkkohallituksen organisaatiota ja toimintaa koskevista päätöksistä mahdollisesti johtuvat muutokset työhön toteutetaan niin, että KTRK voi myös vastaisuudessa palvella ruotsinkielistä kirkollista toimintaa asianmukaisesti.

Talousarvio 2019

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Kirkon ruotsinkielis	Toimintatuotot	-160 327,98	-110 000,00	-110 000,00	-110 000,00
Kirkon ruotsinkielis	Maksutuotot	-75 172,20	-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00
Kirkon ruotsinkielis	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-33 683,24	-30 000,00	-30 000,00	-30 000,00
Kirkon ruotsinkielis	Tuet ja avustukset	-500,00			
Kirkon ruotsinkielis	Muut toimintatuotot	-32 539,37	-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00
Kirkon ruotsinkielis	Sisäiset tuotot	-18 433,17			
Kirkon ruotsinkielis	Toimintakulut	1 328 001,34	1 320 700,00	1 320 700,00	1 320 700,00
Kirkon ruotsinkielis	Henkilöstökulut	1 086 117,52	1 103 700,00	1 132 800,00	1 132 800,00
Kirkon ruotsinkielis	Palkat ja palkkiot	832 057,02	834 700,00	861 900,00	861 900,00
Kirkon ruotsinkielis	Henkilösivukulut	267 596,49	269 000,00	270 900,00	270 900,00
Kirkon ruotsinkielis	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-13 535,99			
Kirkon ruotsinkielis	Palvelujen ostot	226 420,22	195 700,00	180 000,00	180 000,00
Kirkon ruotsinkielis	Palvelun ostot - sisäiset	2 970,00			
Kirkon ruotsinkielis	Vuokrakulut	2 976,24	2 700,00	2 200,00	2 200,00
Kirkon ruotsinkielis	Aineet ja tarvikkeet	8 759,90	5 200,00	5 200,00	5 200,00

Kirkon ruotsinkielis	Ostot tilikauden aikana	8 759,90	5 200,00	5 200,00	5 200,00
Kirkon ruotsinkielis	Annetut avustukset	200,00			
Kirkon ruotsinkielis	Muut toimintakulut	557,46	13 400,00	500,00	500,00
Kirkon ruotsinkielis	TOIMINTAKATE	1 167 673,36	1 210 700,00	1 210 700,00	1 210 700,00
Ruotsink.työn kesk.	Toimintatuotot	-88 580,74	-8 500,00	-8 500,00	-8 500,00
Ruotsink.työn kesk.	Maksutuotot	-45 513,00			
Ruotsink.työn kesk.	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-18 235,47	-8 500,00	-8 500,00	-8 500,00
Ruotsink.työn kesk.	Tuet ja avustukset	-500,00			
Ruotsink.työn kesk.	Muut toimintatuotot	-14 059,10			
Ruotsink.työn kesk.	Sisäiset tuotot	-10 273,17			
Ruotsink.työn kesk.	Toimintakulut	430 914,40	354 900,00	354 900,00	354 900,00
Ruotsink.työn kesk.	Henkilöstökulut	340 509,63	306 900,00	302 100,00	302 100,00
Ruotsink.työn kesk.	Palkat ja palkkiot	259 570,14	232 100,00	225 000,00	225 000,00
Ruotsink.työn kesk.	Henkilösivukulut	83 034,74	74 800,00	77 100,00	77 100,00
Ruotsink.työn kesk.	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-2 095,25			
Ruotsink.työn kesk.	Palvelujen ostot	80 466,92	46 100,00	50 900,00	50 900,00
Ruotsink.työn kesk.	Palvelun ostot - sisäiset	1 850,00			
Ruotsink.työn kesk.	Vuokrakulut	1 520,44			
Ruotsink.työn kesk.	Aineet ja tarvikkeet	6 133,76	1 900,00	1 900,00	1 900,00
Ruotsink.työn kesk.	Ostot tilikauden aikana	6 133,76	1 900,00	1 900,00	1 900,00
Ruotsink.työn kesk.	Annetut avustukset	200,00			
Ruotsink.työn kesk.	Muut toimintakulut	233,65			
Ruotsink.työn kesk.	TOIMINTAKATE	342 333,66	346 400,00	346 400,00	346 400,00
Kommunikation	Toimintatuotot	-5 103,72	-8 500,00	-8 500,00	-8 500,00
Kommunikation	Maksutuotot	-12,80			
Kommunikation	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-5 090,61	-8 500,00	-8 500,00	-8 500,00
Kommunikation	Muut toimintatuotot	-0,31			
Kommunikation	Toimintakulut	372 934,39	397 000,00	397 000,00	397 000,00
Kommunikation	Henkilöstökulut	346 378,61	350 900,00	368 100,00	368 100,00
Kommunikation	Palkat ja palkkiot	262 290,63	265 400,00	283 300,00	283 300,00
Kommunikation	Henkilösivukulut	84 087,98	85 500,00	84 800,00	84 800,00
Kommunikation	Palvelujen ostot	24 194,94	43 400,00	26 200,00	26 200,00
Kommunikation	Palvelun ostot - sisäiset	1 120,00			
Kommunikation	Vuokrakulut	148,80	1 200,00	1 200,00	1 200,00
Kommunikation	Aineet ja tarvikkeet	1 089,76	1 000,00	1 000,00	1 000,00
Kommunikation	Ostot tilikauden aikana	1 089,76	1 000,00	1 000,00	1 000,00
Kommunikation	Muut toimintakulut	2,28	500,00	500,00	500,00
Kommunikation	TOIMINTAKATE	367 830,67	388 500,00	388 500,00	388 500,00
Verksamhet	Toimintatuotot	-66 643,52	-93 000,00	-93 000,00	-93 000,00
Verksamhet	Maksutuotot	-29 646,40	-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00

Verksamhet	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-10 357,16	-13 000,00	-13 000,00	-13 000,00
Verksamhet	Muut toimintatuotot	-18 479,96	-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00
Verksamhet	Sisäiset tuotot	-8 160,00			
Verksamhet	Toimintakulut	524 152,55	568 800,00	568 800,00	568 800,00
Verksamhet	Henkilöstökulut	399 229,28	445 900,00	462 600,00	462 600,00
Verksamhet	Palkat ja palkkiot	310 196,25	337 200,00	353 600,00	353 600,00
Verksamhet	Henkilösivukulut	100 473,77	108 700,00	109 000,00	109 000,00
Verksamhet	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-11 440,74			
Verksamhet	Palvelujen ostot	121 758,36	106 200,00	102 900,00	102 900,00
Verksamhet	Vuokrakulut	1 307,00	1 500,00	1 000,00	1 000,00
Verksamhet	Aineet ja tarvikkeet	1 536,38	2 300,00	2 300,00	2 300,00
Verksamhet	Ostot tilikauden aikana	1 536,38	2 300,00	2 300,00	2 300,00
Verksamhet	Muut toimintakulut	321,53	12 900,00		
Verksamhet	TOIMINTAKATE	457 509,03	475 800,00	475 800,00	475 800,00

RESULTATKORT 2019 Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA)			
Uppgift	**Mål**	**Metod**	**Mätare**
Intressebevakning och påverkan	Kyrkans anställda och nya förtroendevalda känner till vår verksamhet.	Med tanke på eventuella framtida organisatoriska förändringar i kyrkostyrelsens arbete, gör vi en enkät där vi både informerar om och tar reda på vad anställda och förtroendevalda anser om vår verksamhet.	Enkäten har genomförts och utvärderats.
	Vi kommunicerar kyrkans budskap och värderingar i olika medier.	Vi synliggör kyrkliga helger, aktuella teman och kampanjer i våra olika kanaler.	Uppföljning av producerat material och genomslag.
	Kyrkan ser, hör och möter den enskilda människan på publikevenemang.	Vi deltar i Stafettkarnevalen, Bokmässan och Educamässan.	Vi möter 5000 besökare på bokmässan och 2000 på stafettkarnevalen samt ordnar fem författarsamtal på bokmässan. Förda samtal under dessa evenemang.
	Kyrkans anställda har färdighet till religions- och kulturmöten.	Vi samarbetar med Ekumeniska Rådet och RESA-forumet.	En gemensam överläggning mellan KCSA, ERF och RESA-forumet har hållits.
		Vi håller en utbildningsdag för kyrkans anställda om religions och kulturmöten.	Vi har minst 10 deltagare i och har utvärderat utbildningsdagen.
	Kyrkans budskap når människor via olika medier.	Vi koordinerar, utvecklar, upprätthåller och marknadsför bloggarna Andetag och Kyrka nu. Vi rekryterar och handleder nya bloggare.	Antal visningar och antal nyrekryterade.
		Facebooksidan Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland förmedlar en relevant och mångsidig bild av kyrkans liv, verksamhet och tro.	Vi har gjort 4 inlägg per vecka och antalet delningar har ökat från föregående år.
	Församlingarna har gått från skolarbete till skolsamarbete och samverkar med daghem, skolor och läroinrättningar.	Vi erbjuder konsultation, information och utbildning för församlingsanställda kring skolsamverkan och småbarnspedagogik.	Antal konsultationer och distribuerade broschyrer. En utbildning i dialogsamarbete har ordnats.

		Vi fortsätter uppmuntra församlingarna till samarbete med yrkeslläroanstalter och högskolor.	Förverkligade kontakter och konsultationer.
	Kontakterna med samhällets utbildningsinstanser är stabila.	Vi följer med diskussionen om religionsundervisningen. Vi fungerar som samtalspartner och söker konstruktiva sätt att utveckla religionsundervisningen.	Vi har bidragit med sakkunskap om religionsundervisning i olika sammanhang och i media.
	Vi stöder religionsundervisningen och åskådningsfostran inom skolan och småbarnspedagogiken.	Vi ordnar religionspedagogiska dagar i samarbete med SUOL 1-2.2.2019 i Helsingfors.	Skriftlig utvärdering av deltagarnas feedback från dagarna.
		Vi deltar i arbetsgruppen "Lapsen hyvä päivä" som jobbar med frågor kring heldagsskolkonceptet.	Ordnad kurs år 2019.
Stöd och utveckling av församlingarnas verksamhet	Församlingarnas kommunikation är målmedveten och tydligt resurserad.	Vi ger stöd och uppmanar församlingarna att göra kommunikationsplaner där de tydliggör sin interna och offentliga kommunikaton.	20 procent (11) av församlingarna i Borgå stift har gjort en kommunikationsplan.
		Vi erbjuder församlingarna utvecklingsprojekt i kommunikation.	Förverkligade utvecklingsprojekt.
	Våra rutiner och arbetssätt inom radio- och tv-verksamheten är genomtänkta och ändamålsenliga.	Vi utvärderar Yles utlokalisering av tekniken för radiogudstjänsterna.	Utvärderingen gjordes.
		Vi granskar resurseringen och diskuterar nya arbetssätt och tekniska möjligheter i vår tv-produktion.	Vi har granskat resurseringen och prövat nya arbetssätt.
	Den nya konfirmandplanens mål syns i församlingarnas konfirmandarbete.	Vi stöder församlingarna med konsultation, utvecklingsprojekt och webbmaterial. Vi ordnar en Barnombudsdag och publicerar aktuella artiklar i Nyckeln.	80 % av Församlingarna har skrivit sin lokala läroplan och implementerat den i sitt konfirmandarbete. Skriftlig utvädering av dagarna.

	Barn och unga är sedda, hörda och känner delaktighet i församlingens liv och verksamhet.	Vi arrangerar Ungdomens kyrkodagar.	Delegater från åtminstone 35 av Borgå stifts församlingar deltog.
	Kyrkans anställda mår bra i sitt arbete och jobbar proffessionellt.	Vi samarbetar med Borgå stifts personalvård och arrangerar Forum för kyrkans fostran, Forum för kyrkans barnverksamhet och samtalsforum.	Arrangerade forum. Skriftlig utvärdering av deltagarna.
	De som har svårt att få sin röst hörd känner sig inkluderade i kyrkan.	Vi arbetar med strukturer för att enskilda och grupper med specialbehov ska kunna vara med som aktiva frivilligarbetare.	Ett arbetspass eller seminarium på våra Forum.
	Vi värdesätter mångfalden av familjer.	Familjeverktyget " Familjearbete min sak" uppdateras till ett webbmaterial.	Familjeverktyget " Familjearbete min sak" har uppdaterats till ett webbmaterial.
	Ungas välmående är i fokus i verksamheten bland barn och unga.	Sektoröverskridande samarbete med aktörer inom området. Vi stöder församlingar genom information och kunskap kring förebyggande arbete och tjänster för unga som mår dåligt.	Artiklar och inlägg har publicerats. Programpunkter har ordnats på fortbildningskurser och andra tillfällen.
	Temaåren "Dela fred" är en tydlig del av kyrkans fostran.	Temaåren "Dela fred" betonas i arbetet inom kyrkans fostran.	Temat har tagits upp på arrangerade tillfällen.
Kyrkans gemensamma uppgifter	Vi ansvarar för de svenska andakts- och gudstjänstprogrammen i Svenska Yles kanaler.	Vi koordinerar de kristna kyrkornas medverkan i Svenska Yles andakter och gudstjänster.	Vi har uppfyllt avtalet om antalet producerade andakter och gudstjänster.
		Vi producerar 15 Himlaliv för Svenska Yle.	15 Himlaliv-program har producerats.
	Vi erbjuder nyhetsredaktioner ändamålsenlig information på svenska.	Vi rapporterar från kyrkomöte, biskopsmöte och kyrkostyrelsens plenum.	Vi har rapporterat från kyrkomöte, biskopsmöte och kyrkostyrelsens plenum.
		Vi sammanställer månatliga mediekalendrar med information om vad som är aktuellt i kyrkan och erbjuder material och fakta.	Vi har erbjudit månatliga mediekalendrar till finlandssvenska medier.

	Vi stöder kyrkans svenska webbkommunikation och närvaro i sociala medier.	Vi tillhandahåller svenska webbtjänster (t.ex. evl.fi och sacrista) och medverkar i förnyelsen och utvecklingsarbetet av kyrkans intranet.	Webbtjänsterna är tillgängliga och vi medverkade i förnyelsearbetet.
		Vi ansvarar för kyrkans synlighet på Facebook, Twitter och Instagram samt arbetar aktivt i våra bloggar.	Publicerat innehåll i sociala medier.
	Miljöaspekten beaktas i vårt arbete.	Vi är medarrangör av Ekofastan.	Mediasynlighet.
		Vi håller miljöfrågor på agendan när vi planerar en verksamhet och gör våra egna arrangemang ekologiskt hållbara.	Vi har använt rättviseprodukter och hållit webbmöten där det har varit möjligt och skickat handlingar elektroniskt. Vegetarisk mat har serverats till alla åtminstone en dag vid evenemang där vi varit arrangör.
	Kyrkan är tillgänglig för alla.	Vi gör material och texter på Lättläst svenska och översätter centrala förvaltningstexter till teckenspråk.	Relevant material har gjorts tillgängligt på lättläst svenska och förvaltningstexter har erbjudits på teckenspråk.
	Döva erbjuds andakter, gudstjänster och förrättningar på teckenspråk.	Vi ordnar gudstjänster och läger för döva samt gör hembesök och håller förrättningar.	Vi har ordnat 12 gudstjänster, ett läger och genomfört hembesök och förrättningar enligt behov.
	Kyrkan har ett fungerande omsorgsarbete.	Vi gör regelbundna besök på Kårkulla och arbetscentralerna i Svenskfinland.	Vi har besökt Kårkulla och arbetscentralerna i Svenskfinland enligt uppgjord plan.
		Vi ordnar ett konfirmandläger i södra Finland.	Vi har arrangerat ett konfirmandläger.
		Vi följer med de organisatoriska förändringarna inom arbetet bland kognitivt funktionshindrade i Svenskfinland och reagerar vid behov (jfr SOTE mm).	Kontakter med FDUV och andra samarbetpartner.

KKH - Strategiska tyngdpunkter	Mål	Metod	Mätare
*Vi lyfter fram kyrkansbudskap:*Vi sköter kyrkans riksomfattande kommunikation med församlingarna och andra aktörer via många kanaler.	Vi framhåller religionsfrihetens positiva aspekt i den offentliga diskussionen.	Vi producerar innehåll där vi lyfter fram positiva erfarenheter och personliga berättelser.	Innehållets omfattning och genomslag i olika kanaler.
Möten berör: Vi samlar systematiskt in respons som gäller våra planer och vårt arbete. Vi stärker samarbetet mellan kyrkans olika aktörer och förtydligar arbetsfördelningen.	Riktningen och modellen för verksamheten inom kyrkans utvecklingsverksamhet har utkristalliserats.	KCSA tar del av olika föreslagna modeller och säkrar förutsättningarna för ändamålsenlig svensk verksamhet.	KCSA har blivit hörd av arbetsgruppen och har gett sitt utlåtande till föreslagna modeller.
	Svenskspråkig verksamhet på språköarna fungerar bra.	Vi har kontakt med och gör besök till språköarna.	Förverkligat program, antal gudstjänster och förrättningar.
Vi älskar vår nästa: Vi främjar kyrkans arbete för de mest utsatta i samhället och för en hållbar utveckling.	Finland bär ett större ansvar för att minska den globala fattigdomen.	Vi samarbetar kring en paneldiskusson (Värdekväll) där vi lyfter värdefrågor i samband med riksdags- och EU-valet.	Genomförd paneldiskussion.
Vi värdesätter medlemskapet i kyrkan: Vi stärket delaktigheten i kyrkan och utreder möjligheter att underlätta inträdet i den.	Dopet bevarar sin ställning bland finländska familjer.	Vi är aktiva i det utvecklingsarbete som pågår i helhetskyrkan.	Vi hade representanter i olika arbets-grupper och samarbetet förlöpte väl.
		Vi etablerar kontakt med en pilotförsamling och samarbetar kring frågor om dop och fadderskap.	Förverkligat samarbete med pilotförsamling. Strategi för plan.
		Vi ordnar en inspirationsdag där vi tillsammans med församlingarna reflekterar kring hur vi kommunicerar dopet.	Inspirationsdagen har hållits och upplevdes meningsfull. Kvalitativ utvärdering.
		Vi producerar en video som lyfter fram såväl fadderns som fadderbarnets berättelser.	Videon producerades och användes i våra olika kanaler.

TULOSKORTTI 2019 Kirkon ruotsinkielisen työn keskus (KRTK)			
Tehtävä	**Tavoite**	**Keino**	**Mittarit**
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Kirkon työntekijät ja uudet luottamushenkilöt tuntevat toimintamme.	Kirkkohallituksen työn mahdolliset tulevat organisatoriset muutokset huomioon ottaen teemme kyselyn, jonka yhteydessä sekä tiedotamme että selvitämme, mitä mieltä työntekijät ja luottamushenkilöt ovat toiminnastamme.	Kysely on tehty ja arvioitu.
	Tuomme julki kirkon sanomaa ja arvoja eri medioissa.	Tuomme näkyviin kirkollisia juhlapyhiä, ajankohtaisia aiheita ja kampanjoita eri kanavissamme.	Tuotetun materiaalin ja vaikuttavuuden seuranta.
	Kirkko näkee, kuulee ja kohtaa yksittäisen ihmisen yleisötapahtumissa.	Osallistumme Stafettkarnevalen-tapahtumaan, Kirjamessuille ja Educa-messuille.	Kohtaamme 5 000 kävijää Kirjamessuilla ja 2 000 osallistujaa Stafettkarnevalen-tapahtumassa sekä järjestämme viisi kirjailijakeskustelua Kirjamessuilla. Näissä tapahtumissa käydyt keskustelut.
	Kirkon työntekijöillä on valmiudet uskontojen ja kulttuurien kohtaamiseen.	Teemme yhteistyötä Ekumeenisen Neuvoston ja USKOT-foorumin kanssa.	KRTK:n, SEN:n ja USKOT-foorumin välillä on pidetty yhteinen neuvottelu.
		Järjestämme kirkon työntekijöille koulutuspäivän uskontojen ja kulttuurien kohtaamisesta.	Osallistujia on vähintään kymmenen, ja olemme arvioineet koulutuspäivän.
	Kirkon sanoma tavoittaa ihmiset eri medioiden välityksellä.	Koordinoimme, kehitämme, ylläpidämme ja markkinoimme Andetag- ja Kyrka nu -blogeja. Rekrytoimme ja ohjaamme uusia bloggaajia.	Lukukertojen sekä uusien rekrytointien määrät.
		Facebook-sivu Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland välittää olennaisen ja monipuolisen kuvan kirkon elämästä, toiminnasta ja uskosta.	Olemme tehneet neljä postausta viikossa, ja jakojen määrä on kasvanut edellisestä vuodesta.

	Seurakunnat ovat siirtyneet koulutyöstä kouluyhteistyöhön, ja ne tekevät yhteistyötä päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten kanssa.	Tarjoamme seurakuntien työntekijöille kouluyhteistyöhön ja varhaiskasvatukseen liittyvää konsultointia, tietoa ja koulutusta.	Konsultaatioiden ja jaettujen esitteiden määrät. Dialogiyhteistyötä koskeva koulutus on järjestetty.
		Kannustamme edelleen seurakuntia yhteistyöhön ammatillisten oppilaitosten ja korkeakoulujen kanssa.	Toteutunut yhteydenpito ja konsultointi.
	Yhteydet yhteiskunnan oppilaitoksiin ovat vakaat.	Seuraamme keskustelua uskonnonopetuksesta. Toimimme yhteistyökumppanina ja etsimme rakentavia tapoja kehittää uskonnonopetusta.	Olemme tarjonneet uskonnonopetusta koskevaa asiantuntemusta eri yhteyksissä ja mediassa.
	Tuemme uskonnonopetusta ja katsomuskasvatusta koulussa ja varhaiskasvatuksessa.	Järjestämme uskonnonpedagogiikan päivät yhteistyössä SUOL:n kanssa Helsingissä 1.–2.2.2019.	Kirjallinen arviointi päiville osallistuneiden antamasta palautteesta.
		Olemme mukana Lapsen hyvä päivä -työryhmässä, joka käsittelee kokopäiväkoulukonseptiin liittyviä kysymyksiä.	Kurssi järjestetty vuonna 2019.
Seurakuntien toiminnan kehittäminen ja tukeminen	Seurakuntien viestintä on määrätietoista ja selkeästi resursoitua.	Annamme tukea ja kehotamme seurakuntia laatimaan viestintäsuunnitelmat, joissa selvennetään niiden sisäistä ja julkista viestintää.	20 prosenttia (11) Porvoon hiippakunnan seurakunnista on laatinut viestintäsuunnitelman.
		Tarjoamme seurakunnille viestintään liittyviä kehityshankkeita.	Toteutetut kehityshankkeet.
		Arvioimme Ylen radiojumalanpalvelusten teknisen toteutuksen ulkoistamisen.	Arviointi on tehty.

	Radio- ja televisiotoimintaan liittyvät toiminta- ja työskentelytapamme ovat tarkoin harkittuja ja tarkoituksenmukaisia.	Tarkastamme resursoinnin ja keskustelemme uusista työskentelytavoista ja teknisistä mahdollisuuksista televisiotuotannossamme.	Olemme tarkastaneet resursoinnin ja kokeilleet uusia työskentelytapoja.
	Uuden rippikoulusuunnitelman tavoitteet näkyvät seurakuntien rippikoulutyössä.	Tuemme seurakuntia konsultoinnin, kehityshankkeiden ja verkkomateriaalin avulla.	80 prosenttia seurakunnista on laatinut paikallisen opetussuunnitelmansa ja toteuttanut sen rippikoulutyössään.
	Lapset ja nuoret tulevat nähdyiksi ja kuulluiksi ja tuntevat osallisuutta seurakuntaelämässä ja seurakunnan toiminnassa.	Järjestämme lapsiasiavaltuutetun päivän (Barnombudsdag) ja julkaisemme ajankohtaisia artikkeleita Nyckeln-lehdessä.	Päivien kirjallinen arviointi.
		Järjestämme nuorten kirkkopäivät (Ungdomens kyrkodagar).	Mukana edustajia ainakin 35:stä Porvoon hiippakunnan seurakunnasta.
	Kirkon työntekijät voivat hyvin työssään ja työskentelevät ammattimaisesti.	Teemme yhteistyötä Porvoon hiippakunnan henkilöstöhuollon kanssa ja järjestämme kirkon kasvatusfoorumin (Forum för kyrkans fostran), kirkon lapsitoiminnan foorumin (Forum för kyrkans barnverksamhet) ja keskustelufoorumin.	Foorumit järjestetty. Osallistujien kirjallinen arviointi.
	Ihmiset, joiden on vaikea saada ääntään kuuluviin, tuntevat olevansa osa kirkkoa.	Työstämme rakenteita, jotta erityistarpeiset henkilöt ja ryhmät voivat olla aktiivisesti mukana vapaaehtoistyöntekijöinä.	Työvuoro tai seminaari foorumeissamme.
	Arvostamme perheiden moninaisuutta.	Familjearbete min sak -perhetyökalu päivitetään verkkomateriaaliksi.	Familjearbete min sak -perhetyökalu on päivitetty verkkomateriaaliksi.
	Nuorten hyvinvointi on keskeistä toiminnassa lasten ja nuorten parissa.	Monialainen yhteistyö alan toimijoiden kanssa. Tuemme seurakuntia tarjoamalla tietoa ja osaamista ennalta ehkäisevästä työstä ja pahoinvoiville nuorille tarkoitetuista palveluista.	Artikkeleita ja puheenvuoroja on julkaistu. Erilaista ohjelmaa on järjestetty täydennyskoulutuskursseilla ja muissa tilaisuuksissa.

	Rauha (Dela fred) -teemavuodet ovat selkeä osa kirkon kasvatusta.	Rauha (Dela fred) -teemavuosia painotetaan kirkon kasvatukseen liittyvässä työssä.	Teema on ollut esillä järjestetyissä tilaisuuksissa.
Kirkon yhteiset tehtävät	Vastaamme ruotsinkielisistä hartaus- ja jumalanpalvelusohjelmista Svenska Ylen kanavilla.	Koordinoimme kristillisten kirkkojen osallistumista Svenska Ylen hartauksiin ja jumalanpalveluksiin.	Olemme täyttäneet tuotettujen hartauksien ja jumalanpalvelusten määrää koskevan sopimuksen.
		Tuotamme Svenska Ylen ohjelmistoon 15 osaa Himlaliv (Taivaallista menoa) -ohjelmaa.	15 osaa Himlaliv-ohjelmaa on tuotettu.
	Tarjoamme uutistoimituksille tarkoituksenmukaista tietoa ruotsiksi.	Raportoimme kirkolliskokouksesta, piispainkokouksesta ja Kirkkohallituksen täysistunnosta.	Olemme raportoineet kirkolliskokouksesta, piispainkokouksesta ja Kirkkohallituksen täysistunnosta.
		Laadimme kuukausittaisia mediakalentereita, joissa on tietoa kirkon ajankohtaisista asioista, ja tarjoamme materiaalia ja faktatietoa.	Olemme tarjonneet kuukausittaisia mediakalentereita suomenruotsalaisille medioille.
	Tuemme kirkon ruotsinkielistä verkkoviestintää ja läsnäoloa sosiaalisessa mediassa.	Tarjoamme ruotsinkielisiä verkkopalveluja (esimerkiksi evl.fi ja Sacrista) ja osallistumme kirkon intranetin uudistus- ja kehitystyöhön.	Verkkopalvelut ovat käytettävissä, ja olemme osallistuneet uudistustyöhön.
		Vastaamme kirkon näkyvyydestä Facebookissa, Twitterissä ja Instagramissa ja työskentelemme aktiivisesti blogiemme parissa.	Sosiaalisessa mediassa julkaistu sisältö.
	Ympäristönäkökohdat otetaan huomioon työssämme.	Olemme mukana järjestämässä Ekopaastoa (Ekofastan).	Medianäkyvyys.

		Ympäristökysymykset ovat asialistalla suunnitellessamme toimintaa, ja järjestämme omat tapahtumamme ekologisesti kestävällä tavalla.	Olemme käyttäneet Reilun kaupan tuotteita ja pitäneet verkkokokouksia mahdollisuuksien mukaan sekä lähettäneet asiakirjat sähköisesti. Järjestämissämme tapahtumissa on tarjottu kasvisruokaa kaikille ainakin yhtenä päivänä.
	Kirkko on kaikkien tavoitettavissa.	Laadimme materiaalia ja tekstejä selkoruotsiksi ja käännämme keskeiset hallinnolliset tekstit viittomakielelle.	Olennaista materiaalia on saatavilla selkoruotsiksi, ja hallinnollisia tekstejä on tarjottu viittomakielellä.
	Kuuroille tarjotaan viittomakielisiä hartauksia, jumalanpalveluksia ja toimituksia.	Järjestämme jumalanpalveluksia ja leirejä kuuroille sekä teemme kotikäyntejä ja pidämme toimituksia.	Olemme järjestäneet 12 jumalanpalvelusta ja yhden leirin sekä toteuttaneet kotikäyntejä ja toimituksia tarpeen mukaan.
	Kirkko tekee toimivaa kehitysvammaistyötä.	Vierailemme säännöllisesti Kårkullassa ja työkeskuksissa Suomen ruotsinkielisillä alueilla.	Olemme vierailleet laaditun suunnitelman mukaisesti Kårkullassa ja työkeskuksissa Suomen ruotsinkielisillä alueilla.
		Järjestämme rippikoululeirin Etelä-Suomessa.	Olemme järjestäneet rippikoululeirin.
		Seuraamme organisatorisia muutoksia kehitysvammaisten parissa tehtävässä työssä Suomen ruotsinkielisillä alueilla ja reagoimme tarpeen mukaan (esimerkiksi sote-uudistus).	Yhteydenpito FDUV:hen ja muihin yhteistyökumppaneihin.
KKH – strategiset painopisteet	Tavoite	Keinot	Mittarit
Nostamme kirkon sanoman esiin: Huolehdimme kirkon valtakunnallisesta viestinnästä yhteistyössä seurakuntien ja muiden toimijoiden kanssa.	Korostamme uskonnonvapauden myönteisiä puolia julkisessa keskustelussa.	Tuotamme sisältöä, jossa nostamme esiin myönteisiä kokemuksia ja henkilökohtaisia tarinoita.	Sisällön laajuus ja vaikuttavuus eri kanavissa.

Kohtaaminen koskettaa: Keräämme järjestelmällisesti palautetta suunnitelmistamme ja työstämme. Vahvistamme kirkon eri toimijoiden keskinäistä yhteistyötä ja selkeytämme työnjakoa.	Kirkon kehittämistoimintaan sisältyvän toiminnan suunta ja malli ovat selkiytyneet.	KRTK tutustuu ehdotettuihin erilaisiin malleihin ja turvaa tarkoituksenmukaisen ruotsinkielisen toiminnan edellytykset.	Työryhmä on kuullut KRTK:ta, ja KRTK on antanut lausuntonsa ehdotetuista malleista.
	Kielisaarekkeiden ruotsinkielinen toiminta sujuu hyvin.	Pidämme yhteyttä kielisaarekkeisiin ja vierailemme niillä.	Toteutettu ohjelma, jumalanpalvelusten ja toimitusten määrät.
Rakastamme lähimmäistä: Edistämme heikoimmassa asemassa olevien ja kestävän kehityksen puolesta tehtävää työtä kirkossa.	Suomi kantaa enemmän vastuuta maailmanlaajuisen köyhyyden vähentämisestä.	Teemme yhteistyötä arvokysymyksiin keskittyvän paneelikeskustelun (Arvoilta) parissa eduskunta- ja EU-vaalien yhteydessä.	Paneelikeskustelu toteutettu.
Arvostamme jäsenyyttä: Selvitämme keinoja helpottaa kirkkoon liittymistä ja vahvistamme osallisuuden toteutumista kirkossa.	Kaste säilyttää asemansa suomalaisten perheiden keskuudessa.	Osallistumme aktiivisesti kokonaiskirkossa meneillään olevaan kehittämistyöhön.	Olemme olleet edustettuina eri työryhmissä, ja yhteistyö on sujunut hyvin.
		Otamme yhteyttä pilottiseurakuntaan ja teemme yhteistyötä kasteeseen ja kummiuteen liittyvissä kysymyksessä.	Yhteistyö pilottiseurakunnan kanssa toteutunut. Suunnitelmastrategia.
		Järjestämme inspiraatiopäivän, jossa pohdimme yhdessä seurakuntien kanssa kasteeseen liittyvää viestintäämme.	Inspiraatiopäivä on järjestetty, ja sitä on pidetty mielekkäänä. Laadullinen arviointi.
		Tuotamme videon, jossa esitellään sekä kummin että kummilapsen tarinoita.	Video on tuotettu, ja sitä on käytetty eri kanavissamme.

Jäsenmaksut ja erityisavustukset kirkkojen kansainvälisille yhteistyöjärjestöille

	2018	2019
Jäsenmaksut		**esitys**
Luterilainen maailmanliitto (LML)	250 000	250 000
Kirkkojen maailmanneuvosto (KMN)	178 500	178 500
Euroopan kirkkojen konferenssi (EKK)	80 000	80 000
Euroopan kirkkojen siirtolaisuustoimikunta (CCME)	8 500	8 500
Euroopan protestanttisten kirkkojen yhteisö (CCPE) (ent. Leuenberg)	2 100	2 100
The Anglican Lutheran Society	1 500	1 500
Barentsin alueen kirkkojen neuvosto	20 000	20 000
Global Christian Forum	15 000	15 000
Al Amana -dialogikeskus	3 500	3 500
Euroopan uskontojohtajien neuvosto	8 000	8 000
Yhteensä	**567 100**	**567 100**
Erityisohjelmat		
KMN:n Faith and Order -komissio	27 000	27 000
Strasbourgin ekumeeninen tutkimusinstituutti	31 500	31 500
LML:n yleiskokousrahasto	50 000	50 000
KMN:n yleiskokousrahasto	50 000	50 000
Theobalt (Itämeren alueen kirkkojen verkosto)	2 200	2 200
Yhteensä	**160 700**	**160 700**
Kaikki yhteensä	**727 800**	**727 800**

Kirkon ulkomaiset yhteydet

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinus-merkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Kirkon ulkomaiset yh	Toimintatuotot	-1,43			
Kirkon ulkomaiset yh	Muut toimintatuotot	-1,43			
Kirkon ulkomaiset yh	Toimintakulut	982 457,79	967 800,00	967 800,00	967 800,00
Kirkon ulkomaiset yh	Henkilöstökulut	531,71			
Kirkon ulkomaiset yh	Palkat ja palkkiot	301,96			
Kirkon ulkomaiset yh	Henkilösivukulut	229,75			
Kirkon ulkomaiset yh	Palvelujen ostot	185 234,26	240 000,00	240 000,00	240 000,00
Kirkon ulkomaiset yh	Aineet ja tarvikkeet	6 432,98			
Kirkon ulkomaiset yh	Ostot tilikauden aikana	6 432,98			
Kirkon ulkomaiset yh	Annetut avustukset	279 450,00			
Kirkon ulkomaiset yh	Muut toimintakulut	510 808,84	727 800,00	727 800,00	727 800,00
Kirkon ulkomaiset yh	TOIMINTAKATE	982 456,36	967 800,00	967 800,00	967 800,00
Ulkomainen edustus	Toimintatuotot	-1,43			
Ulkomainen edustus	Muut toimintatuotot	-1,43			
Ulkomainen edustus	Toimintakulut	176 707,79	240 000,00	240 000,00	240 000,00
Ulkomainen edustus	Henkilöstökulut	531,71			
Ulkomainen edustus	Palkat ja palkkiot	301,96			
Ulkomainen edustus	Henkilösivukulut	229,75			
Ulkomainen edustus	Palvelujen ostot	163 234,26	240 000,00	240 000,00	240 000,00
Ulkomainen edustus	Aineet ja tarvikkeet	6 432,98			
Ulkomainen edustus	Ostot tilikauden aikana	6 432,98			
Ulkomainen edustus	Annetut avustukset	6 500,00			
Ulkomainen edustus	Muut toimintakulut	8,84			
Ulkomainen edustus	TOIMINTAKATE	176 706,36	240 000,00	240 000,00	240 000,00
Kirkkojen kv. yht.t.	Toimintakulut	805 750,00	727 800,00	727 800,00	727 800,00
Kirkkojen kv. yht.t.	Palvelujen ostot	22 000,00			
Kirkkojen kv. yht.t.	Annetut avustukset	272 950,00			
Kirkkojen kv. yht.t.	Muut toimintakulut	510 800,00	727 800,00	727 800,00	727 800,00
Kirkkojen kv. yht.t.	TOIMINTAKATE	805 750,00	727 800,00	727 800,00	727 800,00

Kirkon ulkosuomalaistyö

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinus-merkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Ulkosuomalaistyö	Toimintatuotot	-30 020,93	-85 300,00	-88 200,00	-85 700,00
Ulkosuomalaistyö	Vuokratuotot	-29 871,12	-30 300,00	-33 200,00	-30 700,00
Ulkosuomalaistyö	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat		-55 000,00	-55 000,00	-55 000,00
Ulkosuomalaistyö	Muut toimintatuotot	-149,81			
Ulkosuomalaistyö	Toimintakulut	1 677 245,10	1 638 173,00	1 641 537,00	1 600 360,00
Ulkosuomalaistyö	Henkilöstökulut	506 688,26	440 373,00	510 665,00	486 488,00
Ulkosuomalaistyö	Palkat ja palkkiot	396 499,79	333 520,00	388 094,00	370 719,00
Ulkosuomalaistyö	Henkilösivukulut	110 188,47	106 853,00	122 571,00	115 769,00
Ulkosuomalaistyö	Palvelujen ostot	60 602,23	33 500,00	38 500,00	27 500,00
Ulkosuomalaistyö	Aineet ja tarvikkeet	228,02			
Ulkosuomalaistyö	Ostot tilikauden aikana	228,02			
Ulkosuomalaistyö	Annetut avustukset	1 105 770,55	1 164 300,00	1 092 372,00	1 086 372,00
Ulkosuomalaistyö	Muut toimintakulut	3 956,04			
Ulkosuomalaistyö	TOIMINTAKATE	1 647 224,17	1 552 873,00	1 553 337,00	1 514 660,00
Saksa	Toimintakulut	106 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00
Saksa	Annetut avustukset	106 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00
Saksa	TOIMINTAKATE	106 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00
Tanska	Toimintatuotot	-91,43			
Tanska	Muut toimintatuotot	-91,43			
Tanska	Toimintakulut	36 503,58	45 000,00	40 000,00	40 000,00
Tanska	Henkilöstökulut			25 000,00	25 000,00
Tanska	Palkat ja palkkiot			17 250,00	17 250,00
Tanska	Henkilösivukulut			7 750,00	7 750,00
Tanska	Palvelujen ostot	603,80			
Tanska	Annetut avustukset	35 511,12	45 000,00	15 000,00	15 000,00
Tanska	Muut toimintakulut	388,66			
Tanska	TOIMINTAKATE	36 412,15	45 000,00	40 000,00	40 000,00
Itävalta	Toimintakulut	59 500,00	40 000,00	32 000,00	32 000,00
Itävalta	Annetut avustukset	59 500,00	40 000,00	32 000,00	32 000,00
Itävalta	TOIMINTAKATE	59 500,00	40 000,00	32 000,00	32 000,00
Sveitsi	Toimintakulut	50 285,60	52 000,00	62 000,00	62 000,00
Sveitsi	Annetut avustukset	50 285,60	52 000,00	62 000,00	62 000,00
Sveitsi	TOIMINTAKATE	50 285,60	52 000,00	62 000,00	62 000,00
USA	Toimintatuotot	-58,38			
USA	Muut toimintatuotot	-58,38			
USA	Toimintakulut	344 604,74	315 000,00	315 000,00	315 000,00

USA	Henkilöstökulut	1 092,86			
USA	Palkat ja palkkiot	1 090,00			
USA	Henkilösivukulut	2,86			
USA	Palvelujen ostot	3 299,07			
USA	Annetut avustukset	337 796,61	315 000,00	315 000,00	315 000,00
USA	Muut toimintakulut	2 416,20			
USA	TOIMINTAKATE	344 546,36	315 000,00	315 000,00	315 000,00
Kanada	Toimintakulut	12 198,77	15 000,00	15 000,00	15 000,00
Kanada	Palvelujen ostot	552,24			
Kanada	Annetut avustukset	11 646,53	15 000,00	15 000,00	15 000,00
Kanada	TOIMINTAKATE	12 198,77	15 000,00	15 000,00	15 000,00
Australia	Toimintakulut	139 961,02	127 000,00	127 000,00	127 000,00
Australia	Annetut avustukset	138 809,84	127 000,00	127 000,00	127 000,00
Australia	Muut toimintakulut	1 151,18			
Australia	TOIMINTAKATE	139 961,02	127 000,00	127 000,00	127 000,00
Kanarian saaret	Toimintatuotot	-14 409,06	-12 100,00	-13 000,00	-10 000,00
Kanarian saaret	Vuokratuotot	-14 409,06	-12 100,00	-13 000,00	-10 000,00
Kanarian saaret	Toimintakulut	160 727,96	149 015,00	145 271,00	127 600,00
Kanarian saaret	Henkilöstökulut	110 125,89	92 515,00	95 271,00	78 600,00
Kanarian saaret	Palkat ja palkkiot	87 488,72	70 087,00	72 725,00	60 000,00
Kanarian saaret	Henkilösivukulut	22 637,17	22 428,00	22 546,00	18 600,00
Kanarian saaret	Palvelujen ostot	8 110,07	15 000,00	10 000,00	9 000,00
Kanarian saaret	Annetut avustukset	42 492,00	41 500,00	40 000,00	40 000,00
Kanarian saaret	TOIMINTAKATE	146 318,90	136 915,00	132 271,00	117 600,00
Manner-Espanja	Toimintatuotot	-5 774,37	-8 000,00	-8 500,00	-9 000,00
Manner-Espanja	Vuokratuotot	-5 774,37	-8 000,00	-8 500,00	-9 000,00
Manner-Espanja	Toimintakulut	297 467,80	267 572,00	285 506,00	263 000,00
Manner-Espanja	Henkilöstökulut	238 105,81	200 772,00	215 506,00	208 000,00
Manner-Espanja	Palkat ja palkkiot	182 608,85	152 100,00	164 650,00	160 000,00
Manner-Espanja	Henkilösivukulut	55 496,96	48 672,00	50 856,00	48 000,00
Manner-Espanja	Palvelujen ostot	13 231,02	10 000,00	20 000,00	10 000,00
Manner-Espanja	Annetut avustukset	46 130,97	56 800,00	50 000,00	45 000,00
Manner-Espanja	TOIMINTAKATE	291 693,43	259 572,00	277 006,00	254 000,00
Ranska	Toimintakulut	109 918,90	109 000,00	109 000,00	109 000,00
Ranska	Palvelujen ostot	918,90			
Ranska	Annetut avustukset	109 000,00	109 000,00	109 000,00	109 000,00
Ranska	TOIMINTAKATE	109 918,90	109 000,00	109 000,00	109 000,00
Venäjä	Toimintakulut		2 000,00	2 000,00	2 000,00
Venäjä	Annetut avustukset		2 000,00	2 000,00	2 000,00
Venäjä	TOIMINTAKATE		2 000,00	2 000,00	2 000,00
Italia	Toimintakulut	10 249,98	5 000,00	3 500,00	3 500,00
Italia	Palvelujen ostot	10 116,46			
Italia	Aineet ja tarvikkeet	133,52			

Italia	Ostot tilikauden aikana	133,52			
Italia	Annetut avustukset		5 000,00	3 500,00	3 500,00
Italia	TOIMINTAKATE	10 249,98	5 000,00	3 500,00	3 500,00
Viro	Toimintakulut	112 244,15	102 573,00	100 238,00	100 238,00
Viro	Henkilöstökulut	81 020,93	75 573,00	77 238,00	77 238,00
Viro	Palkat ja palkkiot	61 299,48	57 157,00	58 942,00	58 942,00
Viro	Henkilösivukulut	19 721,45	18 416,00	18 296,00	18 296,00
Viro	Palvelujen ostot	4 223,22			
Viro	Annetut avustukset	27 000,00	27 000,00	23 000,00	23 000,00
Viro	TOIMINTAKATE	112 244,15	102 573,00	100 238,00	100 238,00
Muut maat, uud.proj.	Toimintakulut	77 202,79	145 000,00	54 372,00	54 372,00
Muut maat, uud.proj.	Palvelujen ostot	12 515,41			
Muut maat, uud.proj.	Aineet ja tarvikkeet	94,50			
Muut maat, uud.proj.	Ostot tilikauden aikana	94,50			
Muut maat, uud.proj.	Annetut avustukset	64 592,88	145 000,00	54 372,00	54 372,00
Muut maat, uud.proj.	TOIMINTAKATE	77 202,79	145 000,00	54 372,00	54 372,00
Ulkosuom.työn yht.	Toimintatuotot		-55 000,00	-55 000,00	-55 000,00
Ulkosuom.työn yht.	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat		-55 000,00	-55 000,00	-55 000,00
Ulkosuom.työn yht.	TOIMINTAKATE		-55 000,00	-55 000,00	-55 000,00
Belgia	Toimintakulut	40 000,00	38 000,00	37 000,00	36 000,00
Belgia	Annetut avustukset	40 000,00	38 000,00	37 000,00	36 000,00
Belgia	TOIMINTAKATE	40 000,00	38 000,00	37 000,00	36 000,00
Kreikka, Rhodos	Toimintatuotot	-3 913,32	-6 100,00	-6 700,00	-6 700,00
Kreikka, Rhodos	Vuokratuotot	-3 913,32	-6 100,00	-6 700,00	-6 700,00
Kreikka, Rhodos	Toimintakulut	71 196,78	74 365,00	87 238,00	87 238,00
Kreikka, Rhodos	Henkilöstökulut	48 799,06	40 865,00	62 738,00	62 738,00
Kreikka, Rhodos	Palkat ja palkkiot	43 182,62	30 958,00	47 877,00	47 877,00
Kreikka, Rhodos	Henkilösivukulut	5 616,44	9 907,00	14 861,00	14 861,00
Kreikka, Rhodos	Palvelujen ostot	4 547,72	4 500,00	4 500,00	4 500,00
Kreikka, Rhodos	Annetut avustukset	17 850,00	29 000,00	20 000,00	20 000,00
Kreikka, Rhodos	TOIMINTAKATE	67 283,46	68 265,00	80 538,00	80 538,00
Kypros	Toimintatuotot	-5 774,37	-4 100,00	-5 000,00	-5 000,00
Kypros	Vuokratuotot	-5 774,37	-4 100,00	-5 000,00	-5 000,00
Kypros	Toimintakulut	46 833,81	51 648,00	61 412,00	61 412,00
Kypros	Henkilöstökulut	27 543,71	30 648,00	34 912,00	34 912,00
Kypros	Palkat ja palkkiot	20 830,12	23 218,00	26 650,00	26 650,00
Kypros	Henkilösivukulut	6 713,59	7 430,00	8 262,00	8 262,00
Kypros	Palvelujen ostot	135,10	4 000,00	4 000,00	4 000,00
Kypros	Annetut avustukset	19 155,00	17 000,00	22 500,00	22 500,00
Kypros	TOIMINTAKATE	41 059,44	47 548,00	56 412,00	56 412,00
Kaakkois-Aasia	Toimintakulut			65 000,00	65 000,00

Kaakkois-Aasia	Annetut avustukset			65 000,00	65 000,00
Kaakkois-Aasia	TOIMINTAKATE			65 000,00	65 000,00

Muut yhteiset tarpeet

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinus-merkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Muut yhteiset tarpeet	Toimintatuotot	-1,71			
Muut yhteiset tarpeet	Muut toimintatuotot	-1,71			
Muut yhteiset tarpeet	Toimintakulut	774 121,00	816 466,00	810 518,00	810 518,00
Muut yhteiset tarpeet	Henkilöstökulut	93 295,24	79 566,00	81 318,00	81 318,00
Muut yhteiset tarpeet	Palkat ja palkkiot	70 892,45	60 177,00	62 056,00	62 056,00
Muut yhteiset tarpeet	Henkilösivukulut	22 402,79	19 389,00	19 262,00	19 262,00
Muut yhteiset tarpeet	Palvelujen ostot	603 971,05	559 900,00	560 500,00	560 500,00
Muut yhteiset tarpeet	Palvelun ostot - sisäiset	6 872,00			
Muut yhteiset tarpeet	Vuokrakulut	760,76			
Muut yhteiset tarpeet	Aineet ja tarvikkeet	4 435,95			
Muut yhteiset tarpeet	Ostot tilikauden aikana	4 435,95			
Muut yhteiset tarpeet	Annetut avustukset	61 140,00	177 000,00	165 000,00	165 000,00
Muut yhteiset tarpeet	Muut toimintakulut	3 646,00		3 700,00	3 700,00
Muut yhteiset tarpee	TOIMINTAKATE	774 119,29	816 466,00	810 518,00	810 518,00
Nelivuotiskertomus	Toimintakulut	41 761,36	15 000,00	15 000,00	15 000,00
Nelivuotiskertomus	Palvelujen ostot	41 761,36	15 000,00	15 000,00	15 000,00
Nelivuotiskertomus	TOIMINTAKATE	41 761,36	15 000,00	15 000,00	15 000,00
Euroopan yhd.keh.	Toimintatuotot	-1,71			
Euroopan yhd.keh.	Muut toimintatuotot	-1,71			
Euroopan yhd.keh.	Toimintakulut	116 989,54	104 466,00	115 518,00	115 518,00
Euroopan yhd.keh.	Henkilöstökulut	79 438,89	79 566,00	81 318,00	81 318,00
Euroopan yhd.keh.	Palkat ja palkkiot	60 177,25	60 177,00	62 056,00	62 056,00
Euroopan yhd.keh.	Henkilösivukulut	19 261,64	19 389,00	19 262,00	19 262,00
Euroopan yhd.keh.	Palvelujen ostot	33 760,45	24 900,00	30 500,00	30 500,00
Euroopan yhd.keh.	Aineet ja tarvikkeet	144,20			

Euroopan yhd.keh.	Ostot tilikauden aikana	144,20			
Euroopan yhd.keh.	Muut toimintakulut	3 646,00		3 700,00	3 700,00
Euroopan yhd.keh.	TOIMINTAKATE	116 987,83	104 466,00	115 518,00	115 518,00
Syrjäyt. auttaminen	Toimintakulut	43 540,00	84 000,00	84 000,00	84 000,00
Syrjäyt. auttaminen	Annetut avustukset	43 540,00	84 000,00	84 000,00	84 000,00
Syrjäyt. auttaminen	TOIMINTAKATE	43 540,00	84 000,00	84 000,00	84 000,00
Projektimääräraha	Toimintakulut	39 805,75	60 000,00	60 000,00	60 000,00
Projektimääräraha	Henkilöstökulut	11 411,64			
Projektimääräraha	Palkat ja palkkiot	8 720,00			
Projektimääräraha	Henkilösivukulut	2 691,64			
Projektimääräraha	Palvelujen ostot	27 573,40			
Projektimääräraha	Vuokrakulut	760,76			
Projektimääräraha	Aineet ja tarvikkeet	59,95			
Projektimääräraha	Ostot tilikauden aikana	59,95			
Projektimääräraha	Annetut avustukset		60 000,00	60 000,00	60 000,00
Projektimääräraha	TOIMINTAKATE	39 805,75	60 000,00	60 000,00	60 000,00
Muut yht. tarpeet	Toimintakulut	532 024,35	553 000,00	536 000,00	536 000,00
Muut yht. tarpeet	Henkilöstökulut	2 444,71			
Muut yht. tarpeet	Palkat ja palkkiot	1 995,20			
Muut yht. tarpeet	Henkilösivukulut	449,51			
Muut yht. tarpeet	Palvelujen ostot	500 875,84	520 000,00	515 000,00	515 000,00
Muut yht. tarpeet	Palvelun ostot - sisäiset	6 872,00			
Muut yht. tarpeet	Aineet ja tarvikkeet	4 231,80			
Muut yht. tarpeet	Ostot tilikauden aikana	4 231,80			
Muut yht. tarpeet	Annetut avustukset	17 600,00	33 000,00	21 000,00	21 000,00
Muut yht. tarpeet	TOIMINTAKATE	532 024,35	553 000,00	536 000,00	536 000,00

*) Muista yhteisistä tarpeista maksetaan seurakuntien puolesta maksut Kopiostolle (noin 450 000 e/v.)

Kiinteistöt

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Kiinteistöt	Toimintatuotot	-18 820 665,56	-143 000,00	-143 000,00	-143 000,00
Kiinteistöt	Vuokratuotot	-142 921,18	-143 000,00	-143 000,00	-143 000,00
Kiinteistöt	Muut toimintatuotot	-18 677 744,38			
Kiinteistöt	Toimintakulut	4 198 750,64	273 000,00	356 150,00	356 150,00
Kiinteistöt	Henkilöstökulut	70 656,33			
Kiinteistöt	Henkilösivukulut	70 656,33			
Kiinteistöt	Palvelujen ostot	3 823 739,17	33 500,00	192 300,00	192 300,00
Kiinteistöt	Vuokrakulut	13 725,67	14 000,00	13 500,00	13 500,00
Kiinteistöt	Aineet ja tarvikkeet	180 068,62	188 200,00	113 200,00	113 200,00
Kiinteistöt	Ostot tilikauden aikana	180 068,62	188 200,00	113 200,00	113 200,00
Kiinteistöt	Muut toimintakulut	110 560,85	37 300,00	37 150,00	37 150,00
Kiinteistöt	TOIMINTAKATE	-14 621 914,92	130 000,00	213 150,00	213 150,00
Sipoo	Toimintatuotot	-33 894,20			
Sipoo	Vuokratuotot	-66,34			
Sipoo	Muut toimintatuotot	-33 827,86			
Sipoo	Toimintakulut	20 936,53	15 500,00	20 450,00	20 450,00
Sipoo	Palvelujen ostot	8 745,04	4 000,00	7 200,00	7 200,00
Sipoo	Aineet ja tarvikkeet	10 161,20	9 700,00	11 400,00	11 400,00
Sipoo	Ostot tilikauden aikana	10 161,20	9 700,00	11 400,00	11 400,00
Sipoo	Muut toimintakulut	2 030,29	1 800,00	1 850,00	1 850,00
Sipoo	TOIMINTAKATE	-12 957,67	15 500,00	20 450,00	20 450,00
Koulutuskeskus	Toimintatuotot	-142 854,84	-143 000,00	-143 000,00	-143 000,00
Koulutuskeskus	Vuokratuotot	-142 854,84	-143 000,00	-143 000,00	-143 000,00
Koulutuskeskus	Toimintakulut	350 848,27	177 500,00	335 700,00	335 700,00
Koulutuskeskus	Palvelujen ostot	207 081,71	29 500,00	185 100,00	185 100,00
Koulutuskeskus	Vuokrakulut	12 542,70	14 000,00	13 500,00	13 500,00
Koulutuskeskus	Aineet ja tarvikkeet	95 759,36	98 500,00	101 800,00	101 800,00
Koulutuskeskus	Ostot tilikauden aikana	95 759,36	98 500,00	101 800,00	101 800,00
Koulutuskeskus	Muut toimintakulut	35 464,50	35 500,00	35 300,00	35 300,00
Koulutuskeskus	TOIMINTAKATE	207 993,43	34 500,00	192 700,00	192 700,00

Rahastot

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinus-merkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2017	Kuluvan vuoden TA 2018	TA 2019	TS1 2020
Rahastot	Toimintatuotot	-425 917,83	-200 000,00	-60 000,00	-60 000,00
Rahastot	Myyntituotot	-2 805,53			
Rahastot	Maksutuotot	-287 877,67	-200 000,00	-60 000,00	-60 000,00
Rahastot	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-83 443,83			
Rahastot	Muut toimintatuotot	-51 790,80		0,00	0,00
Rahastot	Toimintakulut	161 962,70		50 000,00	50 000,00
Rahastot	Henkilöstökulut	32 326,30			
Rahastot	Palkat ja palkkiot	25 076,49			
Rahastot	Henkilösivukulut	7 249,81			
Rahastot	Palvelujen ostot	120 068,86		50 000,00	50 000,00
Rahastot	Palvelun ostot - sisäiset	70,00			
Rahastot	Aineet ja tarvikkeet	8 573,47			
Rahastot	Ostot tilikauden aikana	8 573,47			
Rahastot	Muut toimintakulut	924,07			
Rahastot	TOIMINTAKATE	-263 955,13	-200 000,00	-10 000,00	-10 000,00
Tekijänoikeusrahasto	Toimintatuotot	-339 668,47	-200 000,00	-60 000,00	-60 000,00
Tekijänoikeusrahasto	Maksutuotot	-287 877,67	-200 000,00	-60 000,00	-60 000,00
Tekijänoikeusrahasto	Muut toimintatuotot	-51 790,80		0,00	0,00
Tekijänoikeusrahasto	Toimintakulut	79 475,77		50 000,00	50 000,00
Tekijänoikeusrahasto	Henkilöstökulut	9 773,36			
Tekijänoikeusrahasto	Palkat ja palkkiot	7 746,99			
Tekijänoikeusrahasto	Henkilösivukulut	2 026,37			
Tekijänoikeusrahasto	Palvelujen ostot	68 708,34		50 000,00	50 000,00
Tekijänoikeusrahasto	Palvelun ostot - sisäiset	70,00			
Tekijänoikeusrahasto	Muut toimintakulut	924,07			
Tekijänoikeusrahasto	TOIMINTAKATE	-260 192,70	-200 000,00	-10 000,00	-10 000,00

LIITE, Ylivieskan kirkon rakentaminen
Arvostelupöytäkirja s. 16-17
Lisätietoja: http://sakasti.evl.fi/ylivieskankirkko

6. EHDOTUSKOHTAINEN ARVOSTELU

6.1 Palkintoluokka ja kunniamaininta

82 Trinitas

Ehdotus on erittäin ammattitaitoisesti laadittu ja arkkitehtonisesti korkeatasoinen. Rakennuksen hahmo ja julkisivuaiheet tuovat selkeitä muistumia harmaakivikirkkoihin, mutta rakennus on samalla hyvin nykyaikainen vaaleine, yksiaineisine tiilipintoineen ja harkittuine avauksineen. Uuden kirkon asema kaupunkirakenteessa on kirkon suuntausta myöten hallittu. Kirkosta muodostuu selkeästi Ylivieskan keskustaa eri suunnista hallitseva kaupunkikuvallinen kiintopiste, jollaista kilpailuohjelmassa toivottiin. Rakennukseen ei ole esitetty tapulia, mutta se olisi mahdollinen. Huoltoliikenne on sijoitettu kohtalaisen toimivasti pysäköintialueen puolelle. Sen eriyttämistä kevyestä liikenteestä olisi vielä mahdollista parantaa Lakeuden Liekki -veistosaukion muotoilua ja pysäköintialueen yhteyden sijoitusta tarkistamalla.

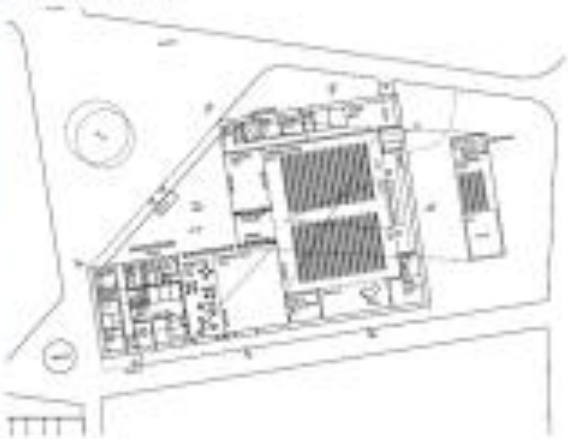

Pohjaratkaisu on erittäin toimiva. Tilat ovat erinomaisesti muunneltavissa mahdollistaen usean rinnakkaisen tapahtuman järjestämisen. Toisaalta salit ja aulatilat ovat liitettävissä kirkkosaliin, mikä mahdollistaa hyvin suurtenkin tapahtumien järjestämisen. Ehdotuksessa on esitetty parvi, jonne on sijoitettu urut ja kuoro. Parvi on tilallisesti hyvä, mutta urkujen ja kuoron sijoittuminen kuoriosalle palvelisi yhteiskäyttötilanteita ja jumalanpalveluselämää paremmin. Kirkkosali on muodoltaan selkeä, kauniisti ylhäältä ja alttarin taustalta valaistu sekä yksinkertaisuudessaan vaikuttava. Sinällään taidokas perspektiivikuva tosin liioittelee salin syvyysvaikutelmaa ehkä turhaankin. Yleisö on todellisuudessa lähellä kuoriosaa. Kirkkosalista ei ole avattu näkymiä ulos, mutta suhde raunioihin on erityisen onnistunut aulatilasta aukeavan näkymän ja kolmiomaisen aukion yhdistämänä. Raunioille ei ole ehdotuksessa esitetty toimenpiteitä, mutta alueen saavutettavuutta on parannettu esittämällä kevyen liikenteen silta Kalajoen yli.

90 Emilia

Ehdotetun kirkkorakennuksen ulkoasu on perinteinen. Tumma, jyrkkä ja metalliverhottu katto sekä tummat puuverhotut julkisivut synnyttävät kohtalaisen umpinaisen ja hieman mykän vaikutelman, mikä toisaalta synnyttää rakennukselle omaperäistä, nykyaikaista luonnetta. Konstailemattomasti toteutettu matalampi siipiosa on tässä ehdotuksessa hahmoon sopiva. Raunioita ja sitä ympäröivää kirkkomaata ja jokimaisemaa on ehdotuksessa tutkittu, mutta rauniot jäävät hieman irralleen uuden kirkon toiminnallisesta ja kaupunkitilallisesta painopisteestä, joka on muodostettu rakennuksen eteläpuolelle.

LIITE, kiinteistöselvitys

Kirkon keskusrahaston omistamat sekä vuokraamat kiinteistöt ja toimitilat

Tuomiokapitulien toimitilat ja piispantalot		
Omassa omistuksessa olevat tilat	**Juoksevat kulut (ml. vastike) v. 2019, euroa**	**Peruskorjaukset (ml. rahoitusvastike) 2019-2020, euroa**
Arkkipiispantalo Turussa	54 000	
Turun piispantalo	20 000	
Tampereen piispantalo	60 000	40 000
Oulun tuomiokapituli	77 000	40 000
Mikkelin tuomiokapituli	80 000	200 000
Porvoon tuomiokapituli	49 000	
Lapuan tuomiokapituli Lapualla	50 000	
Lapuan piispan asunto Seinäjoella	8 000	
Espoon piispantalo	5 000	
Kuopion piispantalo	8 000	30 000
Yhteensä	411 000	310 000

Vuokratut tilat	**Vuokra ja juoksevat kulut, euroa**
Turun tuomiokapituli	110 000
Tampereen tuomiokapituli	50 000
Porvoon piispantalo	205 000
Lapuan tuomiokapituli, Lapua	22 000
Lapuan tuomiokapituli, Seinäjoella	54 000
Lapuan tuomiokapituli, Jyväskylä	30 000
Kuopion tuomiokapituli	83 000
Helsingin tuomiokapituli	208 000
Helsingin piispan asunto	43 000
Espoon tuomiokapituli	163 000
Yhteensä	968 000

Kirkkohallituksen toimitilat		
Omassa omistuksessa olevat tilat	**Juoksevat kulut (ml. vastike) v. 2019, euroa**	**Peruskorjaukset (ml. rahoitusvastike) 2019-2020, euroa**
Kirkon talo	260 000	4 000 000
Sipoon kiinteistö	20 000	
Järvenpään koulutuskeskus	50 000	
Yhteensä	330 000	4 000 000

Vuokratut tilat	**Vuokra, euroa**
Tutkimuskeskus Tampereella	60 000
Kirkon palvelukeskus Oulussa ja Porvoossa	460 000
Yhteensä	520 000

Kaikki yhteensä	**6 539 000**